

А. С. Пушкин атындағы Шығыс Қазақстан
облыстық кітапханасы
Шығыс Қазақстан облыстық Абай атындағы
әмбебап кітапханасы
«Қайым Мұхамедханов атындағы білім және
мәдениет орталығы» қоғамдық қоры

Қайым Мұхамедханов
Библиографиялық көрсеткіш

Қаюм Мухамедханов
Библиографический указатель

УДК 01:82.0
ББК 91.9:83
Қ23

Пікір жазған **Тұрсын Жұртбай** – филология ғылымдарының докторы, профессор

Архив құжаттары бойынша кеңесші,
профессор – **Дина Мұхамедхан**

Құрастырушы-редакторлар: **Харламова Н. Б., Сақыбаева Ш.Н., Чушекова Ж., Омарова А.**

Қайым Мұхамедханов: библиографиялық көрсеткіш = Каюм Қ23 Мухамедханов: библиографический указатель. – Алматы: «Мектеп», 2020. – 274 б. – қазақ, орыс тілдерінде.

ISBN 978–601–332–826–3

Ғалым, педагог, ақын, драматург, ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты Қайым Мұхамедханов еңбектерінің көрсеткіші – бұл ғалым зерттеулерінің бағыт-бағдарын бірізге түсіріп, жүйелеуге жасалған алғашқы қадам, сонымен бірге, бүгінгі күні анықталған еңбектерімен таныстыру мақсатындағы еңбек. Ғалымның қолжазба мұрасы мен құнды кемел мұрағаты әлі де зерттеуді және ғылыми сипаттама жасауды талап етеді. «Алдымда ақын Абай – Темірқазық», «Ер қазақ ежелден еркіндік аңсаған», «Алаш идеялары» – ғалымның өмірі мен ғылыми жолындағы темірқазық іспетті. Көрсеткіш Қ.Мұхамедханов шығармашылығын терең тануға және ғалымның ел тарихы мен мәдениеті жайындағы құнды еңбектерін зерттеуге мүдделі баршаға пайдалы.

Қ $\frac{430100000-122}{404(05)-20}$ 92–20

УДК 01:82:0
ББК 91.9:83

- © Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы, 2020
- © «Мектеп» баспасы, көркем безендірілуі, 2020
- Барлық құқықтары қорғалған
- Басылымның мүліктік құқықтары «Мектеп» баспасына тиесілі

ISBN 978–601–332–826–3

КІРІСПЕ

Қайым Мұхамедханов (5 қаңтар 1916 жыл – 30 маусым 2004 жыл) – әйгілі ғалым, Мемлекеттік сыйлықтың иегері (1996), Қазақ ССР Гимнінің авторы (1945), Семей қаласында Абайдың мемлекеттік музейін ұйымдастырушы (1940), Абайдың ақындық мектебі мен Қазақстандағы текстология ғылымы, шөкәрімтану және алаштану ғылымдарының негізін қалаған көрнекті ғалым, ақын, жазушы, драматург, аудармашы, ұстаз, қоғам қайраткері, 1000-нан аса ғылыми еңбектің авторы.

1940 жылдан бастап КСРО Жазушылар одағының мүшесі. КСРО және Қазақ ССР Халық ағарту ісінің үздігі, Шығыс Қазақстан облысының Семей, Аягөз қалалары, Жаңасемей және Абай аудандарының Құрметті азаматы.

Көптеген мәртебелі атақтар мен марапаттар иегері:

Халықаралық Абай академиясының Алтын медалінің иегері (Лондон, 1995), Қазақстан Жазушылар одағының Халықаралық Абай сыйлығының бірінші лауреаты (1996), Қазақстан Жазушылар одағының Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының бірінші лауреаты (1996), Қазақстан Журналистер Одағы сыйлығының лауреаты.

* * *

Қайым Мұхамедханов еңбектерінің Көрсеткіші А.С.Пушкин атындағы Шығыс Қазақстан облыстық кітапханасы, Абай атындағы Шығыс Қазақстан облыстық кітапханасы (Семей) және «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қорымен бірлесіп жасалды.

Бұл Қайым Мұхамедхановтың ғылым мен мәдениет, әдебиеттану мен ағарту ісі, қолжазба мұраны сақтау, архив және музей ісі, халықтар арасында әдеби-мәдени байланыстар орнату, қазақ халқының тарихын жандандыру ісіне қосқан үлесі туралы толық Көрсеткіш құруға жасалған алғашқы қадам.

Көрсеткіштің жеке бөлімі ғалымның әкесі Мұхамедхан Сейтқұловқа (1870–1937) арналды. М.Сейтқұлов қазақ мәдениетін – эпос пен фольклор үлгілерін, қолжазба мұраны сақтауға, газет-журналдар шығаруға өлшеусіз үлесін қосып, өзінің үйінде қазақ халқының көптеген тарихи тұлғаларының қалыптасуына ықпалын тигізді.

Қайым Мұхамедхановтың өмірі мен тағдыры ел өміріндегі өзі қатысқан және елеулі үлесін қосқан маңызды оқиғалармен тығыз байланысты болды. Бұның қатарында ғалымның – мемлекеттік рәміздерді қалыптастыру, қазақ халқының мәдени мұрасын сақтау, жаңа ғылыми бағыттар ашу, мыңдаған есімдер мен қолжазбаларды қалпына келтіру тәрізді ұшан теңіз еңбегі бар.

«Бірінші» сөзі Қайым Мұхамедхановтың есімімен тығыз байланысты. Алғашқы Қазақ ССР Гимнінің авторы (1945), Мемлекеттік Абай музейінің негізін тұңғыш қалаушы (1940), Семей қаласында алғаш рет диссертация қорғап, ғалым атағын иеленген және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығына ұсынылған тұңғыш ғалым. Ол Абай мен Шәкәрім, Абай шәкірттері мен Алаш азаматтарының, әдебиет және тарихи қайраткерлердің сөздерін сақтап қалған алғашқы және бірегей ғалым-текстолог. Тұрсын Жұртбайдың айтуынша «қала өмірінен шыққан алғашқы зиялы азамат».

Қ.Мұхамедханов бірінші болып Абай есімі мен бейнесін мәңгілік қалдыру мәселелерін көтерді (1940-жылдар). Оның қолжазбаларында 1923 жылдан бастап Сталиннің тапсырысымен Абай шығармашылығына репрессия басталғаны туралы белгі бар. Ғалым бірінші болып Шәкәрім есімі мен шығармашылығын, Алашорда азаматтарын ақтау туралы мәселе көтерді (1950-жылдары). Қазіргі оқырмандар ол кезде Абай бейнесінің бірде-бір бейнелеу өнері мен мүсін өнерінде болмағанын, Абай қыстауы мен кесенесінің қайтыс болғаннан 45 жыл кейінгі мүшкіл жағдайын көзге елестете алмас. Ғалымның осындай маңызды мәселелерді көтергені жөнінде «Қайым Мұхамедханов. Хаттар сөйлейді» кітабында әңгімеленген.

Ғалым халық тарихына қатысты маңызды мәселелерді көтерумен бірге, оны іске асыру үшін күресті. 1940 жылдан бастап ол көптеген адамдарды, олардың шығармашылығын ақтау және есімдерін мәңгі есте қалдыру үшін еңбек етті.

Ғалым-академиктер – М.Әуезов, Е.Ысмайылов, Б.Кенжебаев, С.Кеңесбаев, Х.Сүйіншәлиев, М.Сильченко, З.Кедрина, И.Дүсембаев, Ә.Марғұлан т.б. ғалымдар оның көптеген еңбектер мен қолжазбаларды, жаңа құнды ғылыми деректерді қалпына келтіру мен сақтауға қомақты үлес қосқанын атап өткен. Әсіресе Қ.Мұхамедхановтың абайтану,

алаштану, шәкәрімтану, әуезовтану ғылымдарының іргетасын қалауға қосқан үлесі зор. Ол текстологиялық талдаудың ғылыми әдістерін, Абай мен Шәкәрімнің сөз өрнегін, Абай шәкірттері мен Алаш зиялылары, Бұқар жырау мен Қабанбай батыр, Бөгенбай батыр мен Махамбет, XVIII—XIX ғғ. ақын-жыраулардың әдеби мұрасын сақтап қалды. Сондай-ақ сан ғасырларды қазақ халқының мәдени мұраларының алтын көпірімен жалғастырды.

Қайым Мұхамедханов 1940-жылдардан бастап табылған сирек қолжазбаларды, нағыз ғалымдарша ҚазССР Ғылым Академиясына, Абай музейі, Семей қаласының Өлкетану музейіне, мемлекеттік архивтерге, театрларға сақтауға өткізді. Ол өзінің ғылыми жұмыстарын осы тақырыпқа қызығушылық білдірген ғалымдарға, шәкірттеріне сыйлады.

Дереккөздерді жақсы білуі және архивтермен, маңызды мәтіндермен жұмыс істеу қабілеті оған әкесі Мұхамедхан Сейтқұловтан дарыған еді. Әр сала бойынша энциклопедиялық білімі мен жан-жақты таланты, ең бастысы адамгершілігі мен жауапкершілігі оған өз халқына адал қызмет етуіне мүмкіндік берді. Оған архивтер мен музейлер, марғасқа ғалымдар мен жастар, белгілі адамдардың ұрпағы, қарапайым азаматтар кеңес, пікір немесе рецензия, сараптама қорытындысын алуға келетін. Олар ескі фотосуреттердегі адамдардың есімін анықтау, қолжазбалар мен мәтіндерге түсініктер жазу, архивтен дерек іздеуге өтініш жіберетін. Қайырымдылығы мен инабаттылығы, шыншылдығы мен ізгілігі, танытын және таныс емес адамдарға деген бауырмалдық қасиеті әкесі Мұхамедхан Сейтқұловтан алған тәрбиесі еді. Білімді және мейірбан, қолжазбаларды сақтаушы, меценат, Ислам насихатшысы, Алашорданың серіктесі М.Сейтқұлов Алаш арыстарының ауыр тағдырын қайталап, 1937 жылы 2 желтоқсанда ату жазасына кесілді.

Қайым Мұхамедханов әкесі Мұхамедхан Сейтқұловтан кітапты құрметтей білуді, архив материалдары және маңызды деректермен жұмыс істеу қабілетін де үйренді. Сейтқұловтың үйіне адамдар жаңа кітаптармен танысу, әлем әдебиеті классиктерін оқу, үй иесі жинақтаған сирек кітаптар мен тарихи поэмаларды, фольклор үлгілерін оқып-танысуға жан-жақтан ағылып келетін. Абай мен Шәкәрімнің алғашқы басылымдарын, Орыс Географиялық қоғамының жазбаларын,

сол замандағы газет-журналдарды оқу, сондай-ақ танымал адамдармен танысып, үй иесімен сұхбаттасу – М.Сейтқұловтың үйін зиялы адамдар жиналатын мәдени орталыққа айналдырды.

Мұхамедхан Сейтқұловтың үйінде (Семей қаласы, Заречная слободкасы, Тыныбай мешіті жанында) Абай және оның шәкірттері, Шәкәрім және Алашорда азаматтары жиналатын. Ғалым Мұхамедханов Алаш зиялыларын Абай ізбасарлары деп таныды. Ол әкесінің үйінде алты жасында мұғалімдер семинариясының студенті Мұхтар Әуезовпен танысты. Сейтқұлов жас студент М.Әуезовті жан-жақты қолдап, өз үйінде оның пьесаларына репетициялар ұйымдастыратын. Қайым жастайынан Алашорда азаматтарын, театр өнерпаздарын көріп, халық әндері мен эпостарын, олардың халық тағдыры туралы әңгімелерін тыңдап өседі. Қайым әкесінің достары мен әке үйіне жиналатын зиялы азаматтарды аса қадірлейтін: олардың түрін есте ұстап, ескі фотосуреттерге есімдерін жазды, олардың шығармаларын сақтау, араб және латын қарпінен аударумен бірге, осындай білімді адамдардың еңбектеріне түсініктер жазып, баспаға әзірледі.

Бала мен әкенің кітаптары мен қолжазбаларының тағдыры олардың өздерінің күрделі тағдырымен байланысты: 1937 жылы М.Сейтқұлов қуғын-сүргінге ұшырап, ату жазасына кесілді. Ал, 1951 жылы қуғын-сүргін көрген Қайым Мұхамедханов Қарағанды лагеріне айдалды. Ғалымның кемелді кітапханасы, хаттары, қолжазбалары, құнды материалдары тәркілеуге ұшырады. Қайым Мұхамедханов жіберілген көптеген сұрақтарға жауапты КГБ-дан алды, тәркілеуге ұшыраған кітаптар мен қолжазбалардың бір бөлігі ҚазССР Ғылым Академиясына, бір бөлігі кітап дүкеніне, бір бөлігі музейге өткізілген, біршамасы өртелген. Бұл мәселе де зерттеуді қажет етеді.

Ғалым қолжазбалардың мыңдаған парағын тауып, мәтіндерді қалпына келтірді, оларды сақтап, алғаш рет өз түсініктемелерімен баспаға әзірледі. Бұл әрине, қазақ халқының тұтас мәдениетін сақтап қалуға қосылған өлшеусіз үлес.

Ғалымның репрессиясы ұзақ жылдарға созылып, ол кейінгі еңбектерінде хатталып, жазылды. 1950—1980 жж. баспа орындары ғалым кітаптарының қолжазбаларын қабылдағанымен, «баспа цензорлары» ол еңбектерді жариялауға рұқсат етпеді.

Өйткені олар 1951 жылы ғалымды репрессиялауға қатысқан цензорлар болатын.

Ғалымның осыған байланысты айтқандары бірнеше онжылдықтар бойы газет-журналдар бетінде жарияланып, теле-радио хабарлар арқылы берілді. Қ.Мұхамедхановтың мақалалары мен хабарлары сенсацияға айналды, өйткені халық алғаш рет ғылыми ақиқат пен тарихи шындыққа, есімдер мен фактілерге көз жеткізіп, шығармаларымен танысты.

Көрсеткіштің мазмұнын ғалымның күрделі тағдыры мен өмірі, көптеген құнды дереккөздер құрайды. Ғалым еңбектерінің Көрсеткіші – аса үлкен жауапкершілік пен тиянақты еңбекті қажет етуімен бірге, шексіздігімен ерекше. Академик Р.Сыздықованың пікірі бойынша ғалымның соңына қалдырған мұрасы әлі де көп зерттеулер мен зерделеуді қажет етеді.

«Абайтану мектебінің негізін қалаушы, ірі ғалым-текстолог, Алашорда заманындағы қазақ мәдениетінің маманы, біздің ұлттық мәдениетімізге алғаш рет жол ашқан ғалым... Яғни бір адам институт қана емес, тұтас Ғылым Академиясының орнын ауыстыра алды деп айтуға тұрады. Қайым Мұхамедхановтың ғылымдағы ерлігі, оның ренессанстық тұлға екенін көрсетеді және мақтануға лайықты» – дейді Ә. Қодар. (А.Қодар. Хранитель старины седой // Тамыр. – 2015. – № 2. – С. 17-25). Қ.Мұхамедханов туралы айтылған пікірлер ғалымның ғылыми мүддесі мен ғылымға қосқан өлшеусіз үлесін көрсетумен бірге, осы Көрсеткіштен орын алды.

Қайым Мұхамедханов – ерекше және жан-жақты талантты тұлға: ол – ақын және драматург, аудармашы және жазушы, қолжазба жинақтаушы және сақтаушы, архив зерттеуші, нағыз ғалым, қазақ текстологиясының негізін қалаушы. Ағартушы педагогтың 1940 жылдан бергі жалпы педагогикаға сіңірген еңбек өтілі – 60 жыл. Ол заводтарда, мектептерде, алыс аудандарда халық алдында баяндамалар жасады. Алдағы уақытта ғалым Қ.Мұхамедхановтың оқу-ағартушылық лекцияларының қолжазбаларын, сондай-ақ Алтын қорға енген авторлық хабарлары мен теле-радио хабарларын зерделеу, зерттеу жұмыстары тұр.

1970 жылы ол Семей телевидениесінде «Абай клубын» ашып, 10 жылдан астам өзінің авторлық бағдарламасын ұйымдастырды. Кейін ол осы бағдарлама арқылы қазақ мәдениеті қайраткерлерінің өмірі мен шығармашылығын халыққа

таныстыру мақсатында арнайы хабарлар әзірлеп, жүргізді. Республикалық телехабарлар циклі (1980–1990 жж.), пьесаларының радиоқойылымдары – осының бәрі Көрсеткіштің басқа бөлімдері тәрізді бұдан әрі де толықтыру, зерттеу жұмыстарын жалғастыруды талап етеді.

Ғалым еңбектерін келесідей бөлімдерге бөлуге болады: ғылыми еңбектер – монографиялар, диссертациялар; ғылыми-көпшілік мақалалар; әдеби-сын мақалалар; тарихи-әдеби очерктер.

Көрсеткішке арналған деректерді анықтау жұмыстары Кітап палатасы, архивтер мен кітапханаларда, ғалымның жеке архивінде жүргізілді. Айта кетсек, бүгінгі күні ғалым еңбектерінің дереккөздерінің көпшілігі ертеректе жоғалған және қағазының ескіріп, бүлінуі себепті табылған жоқ. Ал 1951 жылы Абай шәкірттерінің өмірбаяны табылып, қалпына келтірілді. Оны алғаш рет баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедхановтың «Абайдың ақын шәкірттері» кітабының терімі типографияда шашылып қалған. Репрессия жылдары ғалымның газет-журналдарда жарияланған мақалалары кітапханалардан алынып, ұстараның жүзімен қиылып жойылды.

Көрсеткіштің жеке бөлімі Абай, алашордашылар, батырлар, ғалымдар тақырыбына арналып, түсініктемелерімен құнды қолжазбалар негізінде әзірленіп, алғаш рет баспаға ұсынылды. Және де бұл бөлімдер үнемі толықтыруды талап етеді. Қ.Мұхамедхановтың барлық қолжазбаларына ғылыми сипаттама қажет. Олар араб, латын графикасы және қазіргі әріптермен ұсынылған. Ғалымның қолжазбалары сия және қарындашпен жазылып немесе машинкамен басылған. Олардың тақырыбы білімнің әр саласын қамтиды – қазақ халқының тарихы, қазақ хандары мен батырлары, эпос және фольклор, жыраулар мен ақындар, жазушылар мен қазақ ғалымдары. Қ.Мұхамедхановтың қазақ халқының өткен ғасырлардан бергі әйгілі тарихи тұлғалары туралы жасаған шежіресі – Абай, Шәкәрім, Алаш зиялылары тақырыбындағы қолжазбаларға басты назар аударылуы тиіс. Ғалым жұмыстарының құндылығы сол – ол барлық дереккөздерді білді, соның ішінде, мәтіндерді ауызша жеткізуші қарияларды; мәтіндердің түрлі тізімдерінің нақтылығын салыстырды, әртүрлі сөздіктермен жұмыс істеді, көптеген ғалымдар және архивтермен хат жазысып, ғылыми дереккөздерге тапсырыстар берді. Замандастары

атап өткендей, Қ.Мұхамедхановтың мақалалары үтір-нүктесіне дейін тексерілгенімен және нақты деректерімен ерекшелінеді. Мысалы оның архивінде әрбір тұлға туралы қолжазбалар, фотосуреттер, архив құжаттары, ғылыми түсініктемелер мен қорытындылар, сондай-ақ олардың өмірбаяндары және олар туралы мақалалар сақталған. Абай, Шәкәрім тәрізді ерекше тұлғалар – ғалым шығармашылығының мыңдаған парағы мен құжаттарын құрайды.

Әр жылдардағы газет-журналдарда Қайым Мұхамедхановтың бірнеше мақаласы жарияланған, бірақ автордың фамилиясы бір мақалада ғана көрсетіліп, басқаларында ғалымның есімі аталмаған. Бұл мақалаларға авторлығы ғалымның жеке архивінде сақталған қолжазбалары арқылы және газет-журналдарда мақаланың өзінікі екені туралы жазған және қолы қойылған түсініктемелермен дәлелденеді... Мысалы «Абай» журналының кейбір нөмірлерінде мақаланың жартысына жуығы Қайым Мұхамедхановқа тиесілі, бірақ ол мақалалар авторы көрсетілмей немесе басқа автор аты-жөнімен жарияланған.

Қайым Мұхамедханов жастық шағында, сондай-ақ, есейген кезінде шығармашылық адамдарға тән әдетпен лақап атын пайдаланған, ол Көрсеткіште «Көкенов», «Көкен», «Ертісбаев», «Кәрібай» деп берілген.

Газет-журналдарда ғалым еңбектерінің қысқа нұсқалары жарияланғанын атап өткен жөн. Сондай-ақ кейбір редакторлардың зейінсіз қарауы немесе білімсіздігінен оның мақалаларының авторы мен нақтылы деректер бұрмаланып келді. Ғалым мұндай кезде жіберілген қателерді байқап, келесі санда қатені тез арада жөндеуді талап еткен (мысалы Мамай-Матай, немесе Шәкәрім шығармаларынан тұтас бөлімнің жоғалуы т.б.).

Жарыққа шыққан таңдамалы еңбектерінің 10-томдығына барлық еңбектері енген, сондықтан бұл жұмысты жалғастыру қажет.

Бұл Қ.Мұхамедхановтың қолжазба мұрасына ғылыми сипаттама берудің қажеттілігін және соның негізінде ғалым еңбектерінің толық нұсқасын жариялау мүмкіндігін ұсынады.

Сондай-ақ тағы бір ескеретін жайт, ғалымның еңбектері мен аудармаларының жарыққа шығу уақыты мен жарияланған уақытының әртүрлі болуы. Мысалы Н.Карамзиннің «Бедная Лиза» – («Сормандай Лиза») повесін Қ.Мұхамедханов 1954

жылы Қарлағта аударған. Ал газетке алғаш рет тек 1966 жылы жарияланып, кітапқа одан да кеш кіргізілді.

Тағы бір мысал: 1941 жылы Қ.Мұхамедханов алғаш рет өзірбайжан тілінен У.Гаджибековтың «Аршын мал алан» музыкалық комедия-пьесасын аударды. Бұл пьеса 1940 жылдары еліміздің театрларында қойылып, 1970 жылы жаңартылып көрсетілді. Содан бергі кезеңде пьесаның қолжазбасы театрлар мен мемлекеттік архив қорында сақтаулы. Ал Қ.Мұхамедхановтың осы пьесасы енген 10-томдық таңдамалы еңбегі тек 2005–2012 жж. жарыққа шықты.

Ғалымның қолжазбасы бүгінгі күні мыңдаған парақты құрайды, ал оның араб және латын қарпіндегі поэзиясы мен ғылыми еңбектері әлі зерттелген жоқ.

Мұның бәрі Көрсеткішпен жұмыстың әлі де аяқталмағанын көрсетеді.

Осыдан біраз жыл бұрын Абай атындағы Семей облыстық кітапханасы Қайым Мұхамедханов шығармаларының Көрсеткішін жасап ұсынды. Бұл ғалым мұрасын сақтау ісіне қосылған қомақты үлес.

Бұл Көрсеткіш Қайым Мұхамедхановтың өмірі мен сан қырлы шығармашылығын оқып-үйренгісі келетін жас ғалымдар мен зерттеушілер үшін ақпараттық-танымдық ресурс болуымен бірге, оларды ғылым жолына ынталандыратыны сөзсіз.

Ғалым Қайым Мұхамедхановтың өнегелі өмірі мен тағдырын, оның ғылымға қосқан үлесі мен халыққа адал қызметін қамтыған осы Көрсеткіш – біздің қоғамның рухани-адамгершілік бағытта дамуына қосылған сүбелі еңбек.

«Қайым Мұхамедханов» библиографиялық көрсеткіші баспа түрінде жарық көргенімен, электронды нұсқасы бұдан өрі қарай да толығып, жалғасын табады. Көрсеткіштің электронды нұсқасы А.С.Пушкин атындағы Шығыс Қазақстан облыстық кітапханасының сайтында орналасқан:

<http://kray.pushkinlibrary.kz/kz/m-khamedkhanovty.html>

Қ.МҰХАМЕДХАНОВ

Қайым Мұхамедханов (5 қаңтар 1916 жыл – 30 маусым 2004 жыл) – әйгілі ғалым, Мемлекеттік сыйлықтың иегері (1996), Қазақ ССР Гимнінің авторы (1945), Семей қаласында Абайдың мемлекеттік музейін ұйымдастырушы (1940), Абайдың ақындық мектебі мен Қазақстандағы текстология ғылымы, шөкәрімтану және алаштану ғылымдарының негізін қалаған көрнекті ғалым, ақын, жазушы – драматург, аудармашы, ұстаз, қоғам қайраткері, 1000-нан аса ғылыми еңбектің авторы.

1940 жылдан бастап КСРО Жазушылар одағының мүшесі. КСРО және Қазақ ССР Халық ағарту ісінің үздігі, Шығыс Қазақстан облысының Семей, Аягөз қалалары, Жаңасемей және Абай аудандарының Құрметті азаматы.

Көптеген мәртебелі атақтар мен марапаттар иегері:

Халықаралық Абай академиясының Алтын медалінің иегері (Лондон 1995), Қазақстан Жазушылар одағының Халықаралық Абай сыйлығының бірінші лауреаты (1996), Қазақстан Жазушылар одағының Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының бірінші лауреаты (1996), Қазақстан Журналистер Одағы сыйлығының лауреаты.

* * *

Қайым жас жеткіншек кезінен бастап өлең жазды. 15 жасында кемежайда жүк тасушы, жұмысшы, кадр бөлімі қызметкері, мәдениет қызметкері, мұғалімдік қызметтерді атқарды.

Екі жылдық қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерін өзірлеу курсынан кейін Семей пединститутына түсіп, 1941 жылы экстернмен аяқтайды. Қайым 17 жастан бастап Семей қаласының өртүрлі мекемелерінде сабақ бере бастады. Үздік педагог-тәлімгер өмірінің 60 жылдан астамын жастарды тәрбиелеу және білім беру ісіне арнады.

1937 жылы әкесі Мұхамедхан Сейтқұлов тұтқындалғаннан кейін (1937 жылы 2 желтоқсанда ату жазасына кесілді) Қайым педагогикалық институттан қуылады. Сол кезде жасөспірім жігітке әкесінің досы Мұхтар Әуезов моральдық тұрғыда қолдау береді, ол Қайым үшін ғұмыр бойы тәлімгер және ұстаз болып қалды. Ұстаз және шәкірт өмірлерінің соңына дейін алаш ісіне адал болды. Адамдарды жақсы та-

нитын Мұхтар Әуезов Қайымның бойынан ерекше дарын, имандылық пен адалдықты байқайды. Сол себепті Абайдың тұңғыш мұражайын ашуға негіздеме қалауды өзінің шәкірті Қайымға сеніп тапсырды. Қиындыққа толы сапарлар барысында Қайым Абай мұражайы үшін 500 ден аса жәдігерді тауып, сақтады, соның ішінде Абайдың жеке заттары, Абай және оның айналасындағы адамдардың қолжазбалары болды.

Мұхтар Әуезов шәкіртіне ғылымдағы жаңа бағыт бойынша зерттеу жүргізуді сеніп тапсырды, ол – Абай мектебі. Қайым Абайдың 30-дан аса шәкіртінің есімін нақтылады және олардың ғылыми-шығармашылық өмірбаяны туралы деректер жинап, жариялады. Ең бастысы ол Абайды көзі көрген қариялардың айтқандары және табылған жазба үзінділер арқылы ғылыми текстологиялық талдау әдісімен әр шығарманың Абайдың қай шәкіртіне тиесілі екендігін дәлелдеді. Өлшеусіз еңбек! Қайым Абай ізбасарлары қатарына алаш арыстарын енгізді. Ғалымдар Мұхамедхановтың зерттеушілік еңбегінің ауқымдылығы мен жаңашылдығын бағалай келе, оның 30-дан аса диссертация қорғағанын атайды. Абай шәкірттері мен ізбасарларын мектептер мен жоғарғы оқу орындары оқытады, ал бұл – қазақ әдебиетіндегі бірегей мектеп, ұлт мақтанышы. Бір өкініштісі, ғалым Мұхамедханов осындай жанкешті еңбегі үшін 1951 жылы репрессияға ұшырап, 25 жылға бас бостандығынан айрылғаны туралы ешқандай айтылып, жазылмаған.

Қайым Мұхамедханов ғұмыр бойы **Абай сөзінің түпнұсқасын сақтаумен айналысты**: Абай өлеңдері мен поэмаларына текстологиялық талдау жүргізіп, әрбір шығармасына ғылыми түсініктеме жазды, ұзақ жылдар бойы бір басылымнан екінші басылымға көшетін жаңсақтықтар мен қателерді жөнделді. Сонымен бірге, ғалым Абайдың белгісіз болып келген 31 шығармасын тауып, олардың Абайдікі екенін дәлелдеді.

1940 жылы қызметін мұражайда аға ғылыми қызметкер болып бастаған Қайым, жоғары оқу орнында сабақ беруін жалғастырды, ал 1947 жылы Мұражай ҚазССР-і Ғылым Академиясы қарамағына өткізілген кезде Академия Президенті Қ.Сәтпаевтың бұйрығымен Мұражай директоры болып тағайындалды. 1945 жылы профессор Е.Исмаилов былай деп жазды: «Мұхамедханов Абайдың өмірі мен шығармашылығына тікелей қатысы бар ерекше құнды қолжазбаларды, мұрағаттық, фольклорлық материалдарды жинақтады».

Ғалым-әдебиетші Л.Перельгин 1966 жылы: «Не забудем, что Каюм Мухамедханов – организатор Семипалатинского музея Абая. Кто знает, может быть, **организация мемориального музея Абая является самым драгоценным**, что было сделано за последнюю четверть века в области абаеведения».

Қ.Мұхамедханов 1940 жылдан бастап Абайдың 100 жылдығын әзірлеу жөніндегі мерейтойлық үкімет комитетінің Ғылыми хатшысы кезінде және кейінгі жылдары Абай бейнесін мүсін және бейнелеу өнерінде мәңгілік есте қалдыру, Абайдың Жидебайдағы қыстауын қайта қалпына келтіру, ақын және туған-туысқандарының қорымын жақсарту мәселелерін көтерді. Сол жылдардағы хаттар мен мұрағат құжаттары – соның айғағы.

Ө.Нұршайықов және Р.Нұрғалиевтың айтуынша, Мұхтар Әуезов ең сенімді шәкірті Қайым Мұхамедхановқа көптеген маңызды тапсырмаларды сеніп тапсыратын. «Абай жолы» эпопеясына байланысты көп деректі Мұхаң Қайым Мұхамедханұлынан алды. Сондай-ақ ұстазы шәкіртіне ақын-жыраулар мен батырлар – Қабанбай батыр, Бөгенбай батыр, Махамбет, Бұқар жырау т.б. туралы текстерді жаңғыртуды тапсырды.

Кеңес заманының бірегей идеологиясы марксизм-ленинизм мектебі болды. Абай мектебі – бұл абайтану ғылымындағы жаңа бағыт және оны, нақты айтқанда, мәдениеттің бір кезеңін анықтап және сақтап қалған Қайым Мұхамедханов. Абай мектебі – бұлар Абайдан оқыған, кеңесін тыңдаған, Абай арқылы орыс, әлем және шығыс мәдениетімен танысқан бір топ ақын-жыраулар, сазгерлер мен ертегішілер, әншілер. Абай шәкірттері ұлы ойшыл, ақынның гуманистік және мәдени философиялық көзқарасының өсерінде болды. Олар – Ақылбай, Әубәкір, Әріп, Әсет, Баймағамбет, Көкбай, Көкітай, Мағауия, Мұқа, Тұрағұл, Уәйіс, Шәкәрім тәрізді ізбасарлары. Қайым Мұхамедханов отыздан аса есімді қалпына келтірді, олардың өмірі мен шығармашылығы туралы мәліметтер жинап, толық өмірбаяндарын жазды. Ол 1930 жылдардың соңында жоғалуға шақ қалған Абай шәкірттерінің хаттарынан үзінділер мен шығармаларын тауып, сақтады. Ол Абайды көзі көрген қариялардың ақын және оның шәкірттері, олардың шығармалары туралы естеліктерін жазып алды.

Ғылыми текстологиялық талдау әдісімен әр шығарманың Абайдың қай шәкіртіне тиесілі екендігін дәлелдеді.

Ақылбайдың «Дағыстан», «Зұлыс», «Хисса Жүсіп», Мағауияның «Медғат-Қасым», «Еңлік-Кебек», Көкбайдың «Сабалақ», «Кенесары-Наурызбай», Әсеттің «Салиха Сәмен» және «Евгений Онегин» аудармасы, Әріптің «Біржан-Сара» және тағы басқа да шәкірттері мен алаш ізбасарларының шығармалары мен аудармалары бар.

Қайым Мұхамедханов Абай ізбасарлары қатарына Алаш арыстарын енгізіп, олардың өмірбаяндарын жазды, шығармаларын нақтылап сақтады, араб және латын қарпінен қазіргі жазуға көшіріп, ғылыми түсініктеме берді және оларды алғаш рет баспаға өзірледі.

Ғылым жолындағы қуғын-сүргін.

1951 жылы 7 сәуірде ҚазССР Ғылым Академиясында «Абайдың әдеби мектебі» атты диссертациясын қорғауы еліміздің тарихындағы елеулі оқиғаның бірі болды. Диссертация қорғалды, бірақ ұстаз бен шәкірт – Әуезов пен Мұхамедхановты айыптау тоқтамады. Диссертацияны қорғау кезінде басталған айыптаулар абайтану барысын талқылауда, сондай-ақ 1951 жылы баспасөзде тапсырыс бойынша жазылған мақалалармен жалғасын тапты. Мұның соңы Мұхамедхановты Абай мұражайы директоры және оқытушы қызметінен босатумен аяқталды. Ақыры 1951 жылы 1 желтоқсанда Қ.Мұхамедханов тұтқындалып, соңынан Семей және Алматы қалаларындағы НКВД түрмесіне, Қарағанды лагеріне қамауға алынды. Шектен шыққан азаптаулар – ыстық және суық камера, тырнақ астына ине жүгірту, басқа тамшылатып су тамызып қинау, моральдық қысым және өлім жазасымен қорқыту Қайымның ерік-жігерін сындыра алмады. Ол «Абай мектебі бар», «Өлсем, Алаш азаматтарынан жаным артық емес» деп жауап берді. Өйткені жастайынан Алаш арыстарын, халқымыздың белгілі азаматтарын, М.Әуезовті көріп өскен Қайым өке үйінің құндылықтарына адал болды.

Қайым Қарағанды, Теміртау, Долинка, Дарья, Құлайғыр, Қарабас, Шерубай, Просторное, Топар, Тартаул және басқа да Қарағанды лагерлерінде болып, азап жолынан өтті.

Қ.Мұхамедхановтың мемлекеттік рәміздерді өзірлеуге қосқан үлесі. Қайым Мұхамедханов – Қазақ ССР-і мемлекеттік Гимні мәтінінің авторы (1945). 27 жастағы жас жігіт Қайым Мұхамедханов 1943 жылы Республика Гимнін жазып конкурс жеңімпазы атанды, оның алғашқы жолдары: «Ер қазақ ежел-

ден еркіндік аңсаған» деп басталады. Бұл гимн шамамен 50 жыл бойы айтылғанын ұмытпаған жөн!

Қайым ақын ретінде 1936 жылдан бастап таныла бастады. Ол 100 ден аса өлең мен поэмалар жазды, сондай-ақ Ғ.Тоқай, Т.Шевченко тағы басқа ақындардың өлеңдерін қазақ тіліне аударды. Карлагта «Туған ел – алтын бесік», «Балаларыма», «Жұбайым Фархинурға», «Отырдық тар қапаста күнді санап», «Шерубай станциясы» т.б. өлеңдерін жазды. Сонымен бірге Н.Карамзиннің «Сормаңдай Лиза» повесін қазақ поэзиясы тілімен аударды.

Түрлі мәдениет өкілдерімен әдеби байланыс. Ғалымның ғылыми ізденістерінің қатарынан Рылеев, Семенов Тянь-Шанский, Крачковский, Веселовский, Бартольд, Уәлиханов пен Достоевский, Каюм Насыри, Ғабдолла Тоқай, Шариф Камал, Берді Кербәбаев, Тоқтағұл, Хусаин Фаизханов, Хамза Ниязи, Микаэл Налбандян, Сулейман Стальский, Ильяс Бораганский, Ян Райнис, Лу Синь, Адам Мицкевич, Ежи Юрандет, Тарас Шевченко т.б. орын алды.

Қайым Мұхамедханов Шәкәрімнің ұлы Ахатпен бірге ақынның есімін ақтауда бар күш-жігерін аямады. 1958 жылы Мәскеуден Шәкәрімнің ақталғаны туралы анықтама келгеннен кейін, **отыз жыл бойы Шәкәрім шығармашылығын ақтау және есімін тарихта қалдыру үшін күресті.** Ол туралы архив құжаттары және сол кезеңдегі хаттар сөйлейді.

Мұхамедханов қазіргі күні де Қазақстандағы жалғыз-дара ғалым-текстолог болып табылады, оның XVIII—XIX ғғ. ақын-жыраулары және XX ғ. басындағы ақындар шығармаларының канондық негізін қалыптастыру жолындағы еңбегі аса құнды.

Ғалым бірқатар **энциклопедиялар шығаруға қомақты үлес қосты:** ҚСЭ-нің (Қазақ Совет энциклопедиясы) 12 томына ғылыми түсініктемелер жазып, тарих, әдебиеттану, өлкетану, театр, қазақ батырлары туралы т.б. мақалалардың қателері мен жаңсақтығын жөндейді. Ғалым «Абай» энциклопедиясы, «Абай елі» т.б. кітаптарды шығаруға елеулі үлес қосып, жанкештілікпен еңбек етті.

Қолжазбаларды жинаушы және сақтаушы Қайым Мұхамедханов 1940 жылдың басында көптеген қолжазбаларды анықтап, өңдеп ҚазССР-і ҒА мұрағатына сақтауға өткізді. Соның ішінде «Әріп», «Қабанбай батыр», «Бөгенбай батыр», Абай,

Шәкәрімнің белгісіз өлеңдері, батырлар, Алаш зиялылары туралы материалдар және т.б. мәдени құндылықтар болды. Ол бұл жұмыспен ғұмыр бойы айналысты және Ғылым Академиясы, Мемлекеттік мұрағат, Абай мұражайы, Өлкетану мұражайы, Достоевский мұражайы, Орталық мемлекеттік мұражай қорларын құнды материалдармен толықтырды. Ол әкесі Мұхамедхан Сейтқұлов тәрізді құнды қолжазбаларды, сирек фотосуреттерді жинап сақтады, халықтың есінде қалдыру мақсатында адамдардың аты-жөндерін нақтылап, түсініктемелер берді.

Драматург Қайым Мұхамедханов «Майданнан майданға», «Комиссар Ғаббасов», «Перне», «Ер Білісай» тәрізді пьесалар жазды.

Аудармашы ретінде 1941 жылы жазушы, өзірбайжан драматургы, композитор, СССР халық әртісі У.Гаджибековтың «Аршын-мал-алан» музыка-комедиялық қойылымын алғаш рет қазақ тіліне аударды. Аталмыш комедия алғаш рет Семейдің музыкалық-драмалық театры және Шымкент театрында қойылды, кейіннен Қазақстанның басқа да драма театрларының репертуарына енді.

Ол татар тілінен Шариф Камалдың «Қажы әфенді үйленеді» комедиясын, Пушкиннің «Русалка» поэмасын, француз драматургы Пьер Огюстен Бомаршенің «Фигароның үйленуі», Боккачоның «Декамерон», поляк драматургы Ежи Юрандоттың «Уақыт сондай» т.б. пьесаларды қазақ тіліне аударды.

Қайым Мұхамедханов ұмытылған есімдер мен шығармаларды қайтаруға көп еңбек сіңірді. Соның қатарында Ильяс Бораганский, Мәжит Дәулетбаев, Ақылбек Сабалов, Ильяс Молдажанов, Тайыр Жомартбаев, т.б. алаш арыстары, қоғам қайраткерлері бар.

Майталман педагог-тәлімгер Қазақстан жастарының бірнеше буынын тәрбиелеп шығарды. Олар – педагогтар және ғалым-әдебиеттанушылар, философтар мен мемлекет қайраткерлері, білім және мәдениет мекемелерінің басшылары, ақындар мен газет-журнал құрылтайшылары. Қазіргі жастар, ғалымдар мен жерлестері Мұхамедхановтың өмірі мен шығармашылығынан шабыт алады.

Қ.Мұхамедханов 1942–1947 жылдары Семей облысына қарасты үш орталық – Семей, Павлодар, Өскемен және аудан-

дар бойынша Қазақстан Жазушылар Одағының уәкілі болды. Ол ақындар мен жазушылардың шығармашылық дамуына зор үлес қосты. Жас таланттар мен ақындарды қамқорлығына алып, қолдау үшін түрлі ұйымдарға жазған хаттары сақталған.

Қайымның қиындыққа толы тағдыры мен баянды ғұмыры Ж.Саин, Естай ақын, В.Иванов, Қажымұқан, Жамбыл, халық ақындары, театр қайраткерлері, өртүрлі ұлттардың ғылым және мәдениет қайраткерлерімен, Абай, Шәкәрім, Әуезов, Алаш зиялыларымен өткізген әсерлі шығармашылық кездесулермен есте қалды.

Қайым Мұхамедхановтың есімі көптеген энциклопедияларға енді – Абай», «Шәкәрім», «Әуезов», «Қазақстан жазушылары» т.б.

Ғалым-патриот Қайым Мұхамедхановқа арналып Семей қаласында ескерткіш орнатылды (2010). Ал өзі өмір сүрген және еліміздің тарихының көрнекті қайраткерлері бас қосқан үйге Мемориалдық тақта қойылды (2004).

2016 жылы 20 шілдеде Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығы, ғалымның 100 жылдығына орай, халықтың патриоттық рухын көтеру мақсатында Қайым Мұхамедхановтың есімін мәңгі қалдыруды ұсынды.

2016 жылы ғалымның 100 жылдық мерейтойына орай пошта маркасы шығарылды. Семей, Астана, Ақтөбе, Атырау және тағы басқа қалаларда Қайым Мұхамедханов атындағы көшелер бар.

Ғалымның өмірі мен тағдыры, оның ғылым мен мәдениетке, мемлекеттік рәміздерге, жас ұрпақ тәрбиесіне қосқан өлшеусіз үлесі – нағыз патриотизм мен өз халқына қалтқысыз еңбек етудің жарқын көрінісі.

Белгілі философ және мәдениеттанушы Әуезхан Қодар өмірінің соңғы жылы (2016) Қайым Мұхамедханов туралы маңызды мақала жазып, ғалымның өмірі мен тағдырына, оның Отан алдындағы қажымас еңбегіне философиялық тұжырым жасады: «...Қайым Мұхамедханов – абайтану ғылымының негізін қалаушы, ірі ғалым-текстолог, Алаш дәуірінде өркендеген еркін қазақ мәдениетін Кеңес дәуірінде жаңғырта білген дәнекерші, ұлттық қазақы дәстүрді дамытқан алтын көшір...»

Қ.МҰХАМЕДХАНОВ ШЫҒАРМАЛАРЫ

Кітаптар

1. Т.1: Зерттеулер, мақалалар. – 2005. – 352 б. – Абай төңірегіндегі ақындар, Абай және ХІХ ғасырдың екінші жартысындағы әдебиет, Абайдың өнеге алған мектебі, Ақылбай Абайұлы Құнанбаев, Мағауия Абайұлы Құнанбаев, Әріп Тәңірбергенов, Көкбай Жанатаев, Кәкітай Ысқақұлы Құнанбаев, Мұхамеджан Майбасаров, Бейсембай Жәнібеков, Баймағамбет Мырзаханов, Мұқа Әділханов, Әлмағамбет Сексенбаев, Әубәкір Оспанов, Абай шығармаларының текстологиясы жайында.
2. Т.2: Зерттеулер, мақалалар. – 2005. – 344 б. – Әдебиет тарихы туралы зерттеулер: Қаракерей Қабанбай батыр жыры, Мұхаммед Хайдар Дулати, Қадырғали Қосынұлы Жалайыри, Дулат жырау, Шөже ақын, Ақмолла, Бұқар жырау, Мәшһүр-Жүсіп Кәпеев, Жанақ Сағындықұлы, Махамбет өлеңдерінің басылымдары және текстологиясы жайында, Қазақ Совет Энциклопедиясындағы (ҚСЭ) кейбір мақалалардағы тарихи деректер, Абайға байланысты кейбір деректер, Абай ағартушы, Абай өлеңдері т.б.
3. Т.3: Абайдың ақын шәкірттері. – 2005. – 328 б. – Ақылбай Абайұлы Құнанбаев, Мағауия Абайұлы Құнанбаев, Тұрағұл Абайұлы Құнанбаев, Кәкітай Ысқақұлы Құнанбай немересі, Әубәкір Ақылбайұлы шығармалары, Шаһкәрім, Әрхам Кәкітайұлы Ысқақов туралы.
4. Т.4: Абай мұрагерлері. Естеліктер. – 2005. – 328 б. – Көкбай Жанатайұлы, Уәйіс Шондыбайұлы, Әріп Тәңірбергенов, Әсет Найманбайұлы, Мұқа Әділханұлы, Тайыр Жомартбайұлы, Баймағамбет Айтқожаұлы, Иманбазар Қазанғапұлы, Әлихан Бөкейханов, Ахмет Байтұрсынов, Мағжан Жұмабаев, Жүсіпбек Аймауытов, Міржақып Дулатов, Ыдырыс Мұстамбаев, Қайым Мұхамедханов туралы лебіздер мен естеліктер.
5. Т.5: Мақалалар. Зерттеулер. – 2007. – 344 б. – ХІХ ғ. қазақ әдебиетінің ірі өкілдері: Махамбет Өтемісов, Шернияз Жарылғасұлы, Шоқан Уәлиханов, Мұхтар Әуезов, Абай өлеңдеріне түсініктер, соның ішінде жаңадан табылған сегіз өлеңі туралы жазылған мақалалар топтамасы, Ақбұлақ жырының тарихы; Орынбай ақын Бертағұлы,

Естай Беркімбаев, Жаяу Мұса, Иса Байзақов, Шашубай Қошқарбаев, әйгілі әнші, композитор Майра, Ілияс Молдажанов, Нұрлыбек Баймұратов, Төлеу Көбдіков, Тәңірберген Әміренов, Сәду Машақов, Сапарғали Әлімбетов, Қозы Көрпеш Баян сұлу жыры, Бейсенбай ақын, Мұхамеджан Сералин, Ілияс Жансүгіров, Әлкей Марғұлан, Жұмат Шанин, Есмағамбет Ысмайылов туралы мақалалар топтастырылған.

6. Т.6: Мақалалар. Зерттеулер. Пікір хаттар. – 2008. – 320 б. – Шәкәрім шежіресі, Көкбай Жанатаевтың «Әудемжер» әні, «Құдай» сөзінің мағынасы, Мұздыбай Бейсенбаевтың «Абай және оның заманы» кітабы; Төлеу Көбдіков, Максим Горькийдің әңгімесі «Челкаштың» тұңғыш аудармасы, Уәйіс Шондыбаев, «Тәуке-Жікібай» поэмасы, Мақы Шыңғысұлы Уәлиханов, әйгілі әншілер Майра мен Әміре, Сұлтанмахмұт Торайғыров, Әбілхайыр Досов, Сабыржан Ғаббасов, Абдолла Ярмұхамедов, Елубай Әмірзақов, Ғабиден Мұстафин, Асқар Тоқмағамбетов, Абайдың өнеге алған мектебі, шетел жазушылары туралы мақалалар: А.С.Пушкин, Лев Толстой, Федор Достоевский, Тарас Шевченко, Евгений Петрович Михаэлис, декабрист Кондратий Федорович Рылеев, М.Горький, Крылов және Абай, Абай мен Лермонтов, Абайдың «Қорқытпа мені дауылдан» атты өлеңінің аудармасы, Владимир Даль, П.П.Семенов-Тянь-Шанский, В.В.Бартольд, Николай Островский, Всеволод Иванов, Адам Мицкевич; қытай жазушысы Лу Синь, Сулейман Стальский, Түркмен әдебиетінің классигі Берді Кербабаев, өзбек жазушысы Хамза Хаким-зада Ниязи, армян жазушысы Микаэл Налбандян, татар жазушысы Шариф Камал, Ғабдолла Тоқай, Ғалымжан Ғыйрфанұлы, Хұсайын Файзаханов, Ілияс Бораганский, Қаям Насыри, Әубәкір Диваев туралы мақалалар топтастырылған.
7. Т.7: Пьесалар. Өлеңдер. – 2009. – 312 б. – «Майданнан майданға», «Комиссар Ғаббасов», «Ер Білісай», «Перне» атты пьесалары мен осы пьесаларға пікірлер, өлеңдер, Карамзиннің «Сормандай Лиза» шығармасының аудармасы топтастырылған.
8. Т.8: Аудармалар. Мақалалар / ред. А.Аубакиров. – 2009. – 320 б. – «Қажы әфенді үйленеді», «Аршын мал алан»,

«Уақыт сондай», «Фигаро», «Жас гвардия», «Русалка» пьесалары; орыс тілінде жарық көрген еңбектері: Литературная школа Абая, Абай и Бунин, Шакарим, Жамбыл Жабаев, Аубакир Ахмеджанович Диваев, «Абай» журналында жарық көрген мақалалары, М. Жұмабаевтың «Тоқсанның тобы» өлеңі, қазақ зиялылары Ыдырыс Мұстамбаев, Мұхтар Әуезов, Сабыржан Ғаббасов, қазақ ақындары мен жырауларының өлеңдері мен әндерінің орыс тіліне аудармасының алғашқы жинағы, Всеволод Иванов және ол туралы.

9. Т.9: Мақалалар. Зерттеулер. Абай шығармаларына түсініктемелер. – 2011. – 384 б. – Мақалалар мен зерттеулер: Баймағамбет Айтқожаұлы, Айтыс туралы, «Әдебиет және искусство» журналындағы кейбір шығармалар, Ығылман ақын, Абай музейі, латыш ақыны – Ян Райнис, Ыбырай Алтынсариннің шығармалары, Мұзафар Әлімбаев, Бейсембай Кенжебаев, Білісай Байғаранова, Баймағамбет Ізтөлин, Нығмет Нұрмақов, «Жүсіп-Зылиха» дастаны жайында, қазақ ақындары Жұмағали Саин, Сәдір Жәпекеұлы, Нармамбет Орманбетов; Алаш автономиясы және Алашорда үкіметі, Тұрлықан Қасенұлы, қазақ театры, Семей театры, «Жалбыр» операсы, «Үйлену» комедиясы, «Он бір белгісіз» пьесасы, «Ауру тістер» комедиясы, Семейдегі өлкетану музейі, Гоголь атындағы кітапхана, Абай атындағы опера-балет театры, «Қамар сұлу» операсы, «Семей таңы» газеті, Күләш Байсейітова, Семей театрының тарихы, Семей педагогика институты, Қалибек Қуанышбаев, Семей педтехникумы (қазіргі М.Әуезов атындағы педучилище), Екейбай Қашағанов туралы; Абай шығармаларына ғылыми түсініктемелер: өлеңдер, дастандар жинақталған.
10. Т.10: Стенограмма. Пікірлер. Материалдар. – 2012. – 384 б. – Стенограмма: 1951 жылғы жоғары аттестаттау комиссиясының стенограммасы, диссертациялық кеңес стенограммасы, құжаттар сөйлейді, Қ.Мұхамедханов «Абай кітабын алғаш шығарған Илияс Бораганский», Кәкітай Ысқақұлы туралы; Ғ.Мұқаметханов [Қ.Мұхамедханов]; Қазақ ССР Ғылым Академиясы, Абайдың мемлекеттік әдебиет музейі: филология ғылымдарының кандидаты дәрежесін алу үшін жазылған диссертация. – Семей, 1950. – 318 б. – Қосымша: 478 б.
11. Мұхамедханов, Қ. Абай шәкірттері [Мәтін] : [сүйінші дана] / жинаған, түсініктерін жазған Қ.Мұхамедханов; сөз басын жазған М.Әуезов. – Алматы: Қазақтың мемлекеттік көркем әдебиет баспасы, 1951. – 263 б. – 1951 жылы Қ.Мұхамедханов тұтқындалған соң баспаханадағы кітап терімі шашылып қалған.
12. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов]. – Алматы: Қазақстан мемлекеттік көркем әдебиет баспасы, 1959. – 144 б.
13. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Мағауия Абайұлы Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов]. – Алматы: Қазақстан мемлекеттік оқу педагогика баспасы, 1959. – 36 б. – (Мұғалім кітапханасы).
14. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Абайдың туған жері, өскен ортасы = Абаевские места / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов]. – Алма-Ата: Жазушы, 1971. – 34 б.
15. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Комиссар Ғаббасов [Мәтін] : пьесалар / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов]. – Алматы: Өнер, 1984. – 176 б. – Мазмұны: Комиссар Ғаббасов; Білісай; Толқын; Хажы өпенді үйленеді.
16. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Жүсіпбек Аймауытов [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Бес арыс: естеліктер, эсселер және зерттеу мақалалар. – Алматы: Жалын, 1992. – Б. 381-452.
17. Мұхамедханов, Қ. Абайдың ақын шәкірттері. 1-кітап [Мәтін] : [кітапқа Ақылбай, Мағауия, Тұрағұл өлеңдері мен поэмалары, өмірі мен шығармашылығы туралы мәліметтер енген] / шығармаларын жинап, зерттеп, өмірбаяндары мен алғы сөзін жазып, баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Дәуір, 1993. – 224 б.
18. Мұхамедханов, Қ. Абайдың ақын шәкірттері. 2-кітап [Мәтін] : [екінші кітапқа Кәкітай, Көкбай және Уәйіс ақындар енген] / шығармаларын жинап, зерттеп, өмірбаяндары мен алғы сөзін жазып, баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Дәуір, 1994. – 336 б.
19. Мұхамедханов, Қ. Абайдың ақын шәкірттері. 3-кітап [Мәтін] : [Әріп, Әсет, Мұқа, Өубөкір ақындардың өлеңдері, өмірі мен шығармашылығы туралы мәліметтер енген] / шығармаларын жинап, зерттеп, өмірбаяндары мен алғы

- сөзін жазып, баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Дәуір, 1995. – 320 б.
20. Мұхамедханов, Қ. Абайдың ақын шәкірттері. 4-кітап [Мәтін] : [Тайыр, Баймағамбет, Иманбазар, Әрхам ақындардың өлеңдері, өмірі мен шығармашылығы туралы мәліметтер енген] / шығармаларын жинап, зерттеп, өмірбаяндары мен алғы сөзін жазып, баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Дәуір, 1997. – 240 б.
21. Мұхамедханов, Қ. Абай мұрагерлері [Мәтін] : [Шәкәрім, Турағұл, Кәкітай, Көкбай, Әлихан Бөкейханов, Ахмет Байтұрсынов, Мағжан Жұмабаев, Жүсіпбек Аймауытов, Міржақып Дулатов өмірі мен шығармашылығы туралы мәліметтер енген] / шығармаларын жинап, зерттеп, өмірбаяндарын жазып, баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Атамұра, 1995. – 208 б.
22. Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлаг [Мәтін] = Мухамедханов, К. Судьба и Карлаг [Мәтін] / «Қ.Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры. – Алматы, 2008. – 278 б.
23. Мұхамедханов, Қ. Абай кітабын алғаш шығарған Илияс Бораганский [Мәтін] = Ильяс Бораганский – первый издатель книг Абая [Текст] / Қ.Мұхамедханов; жауапты ред. – Ғ.Қабышұлы; «Қ.Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры. – Алматы, 2009. – 64 б.
24. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларына ғылыми түсініктер [Мәтін] = Абай шығармаларына ғылыми түсініктер / Қ.Мұхамедханов; жауапты ред. – Ғ.Қабышұлы; «Қ.Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры. – Алматы, 2009. – 174 б.
25. Мұхамедханов, Қ. Шәкәрім мен Қайым: тағдырлас [Мәтін] = Шакарим и Каюм: сплетение судеб [Текст] / Қ.Мұхамедханов. – Астана: Фолиант, 2009. – 336 б.
26. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов; «Қ.Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры. – 2 бас. – Алматы, 2010. – 164 б.
27. Мұхамедханов, Қ. Тарта көр Семейімнің топырағы [Мәтін] : өлеңдер, поэмалар, мақалалар, арнаулар / Қ.Мұхамедханов; құраст.: Т.Ибрагимов, А.Ғабдуллина; Семей қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі. – Семей, 2010. – 144 б.
28. Мұхамедханов, Қ. Шығармалары [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов; Шығыс Қазақстан облысының әкімдігі. – Астана: Фолиант, 2014. – (Алтай-Ертіс кітапханасы) Т.1: Абай шығармаларының текстологиясы жайында. – 2014. – 344 б.
29. Мұхамедханов, Қ. Хаттар сөйлейді = Письма говорят / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2016. – 336 б.

Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен жарық көрген басылымдар

30. Абайдың әдеби-мемориалдық музейі = Литературно-мемориальный музей Абая [Мәтін] : ескерткіш-кітапша = памятка / құраст.: Қ.Мұхамедханов [Қ.Мұхамедханов], М.Шаталин. – Семей: Облиздат, 1960. – 71 б.
31. Шондыбаев, У. Уақыт өрнегі [Мәтін] : өлеңдер мен дастандар / У.Шондыбаев; Уәйіс ақынның шығармаларын жинаған, баспаға әзірлеген, алғы сөзін, түсініктерін жазған Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Жазушы, 1988. – 104 б.
32. Оразалинов, С. Ш. Абай елі = На земле Абая = On the Land of Abai [Мәтін] : альбом-шежіре / С.Ш.Оразалинов; кеңесшілері: Қ.Мұхамедханов, К.Оразалин, А. Гаркавец; арнайы фотосуретін түсірген В.Якушкин. – Алматы: Өнер, 1994. – 277 б.
33. Құнанбайұлы, Абай (Ибраһим). Шығармаларының екі томдық толық жинағы [Мәтін] / Абай (Ибраһим) Құнанбайұлы; Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы, М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты; редакция алқасы: З.Ахметов, Б.Байғалиев, С.Қирабаев, Қ.Мұхамедханов, М.Мырзахметов, Ж.Ысмағұлов. – Алматы: Жазушы, 1995.
Т.1: Өлеңдер мен аудармалар. – 1995. – 336 б.
Т.2: Өлеңдер мен аудармалар. Поэмалар. Қара сөздер. – 1995. – 381 б.

Қ.Мұхамедхановтың жинақтар мен мерзімді басылымдарда жарияланған шығармалары (1937–1969)

1937

34. Мұхамедханов, Қ. Қуаныш жыры [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1937 – 24 март. – Б. 4.

35. Мұхамедханов, Қ. Шаттық толғауы [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1937. – 30 декабрь. – Б. 3.

1938

36. Мұхамедханов, Қ. Бүгін [Мәтін] : [поэма] // Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 24 июнь. – Б. 4.
37. Мұхамедханов, Қ. Жамбыл [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 12 апрель. – Б. 3.
38. Мұхамедханов, Қ. Қыраным [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 2 февраль. – Б. 3.
39. Мұхамедханов, Қ. Николай Островский [Мәтін] : өлгеніне екі жыл толуына / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 22 декабрь. – Б. 3.
40. Мұхамедханов, Қ. XIV жыл. Ленинге [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 21 январь. – Б. 2.
41. Мұхамедханов, Қ. Сталин сүйген Чкалов [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 20 декабрь. – Б. 1.
42. Мұхамедханов, Қ. Украина халқының ұлы ақыны [Мәтін] : [Т.Г.Шевченконың туғанына 125 жыл толуына орай] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 24 ноябрь. – Б. 3.
43. Мұхамедханов, Қ. Халық әдебиетін толық меңгере білейік [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 4 июнь. – Б. 4.
44. Мұхамедханов, Қ. Шаттық әні [Мәтін] : [Абайдың «Сегіз аяқ» өлеңі туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 20 апрель. – Б. 4.

1939

45. Мұхамедханов, Қ. Амангелді [Мәтін] : [аттас фильмге рецензия] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 21 февраль. – Б. 4.
46. Мұхамедханов, Қ. Ақын сөзі [Мәтін] : [Абай туралы өлең] / Қ.Мұхамедханов // Лениншіл жас. – 1939. – 26 июнь. – Б. 3.
47. Мұхамедханов, Қ. Ақын сөзі [Мәтін] : үзінді: Қазақстан жазушыларының II съезіне / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 17 июнь. – Б. 3.
48. Мұхамедханов, Қ. Өріп ақын [Мәтін] : [ақын Өріп Тәңірбергенов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 10 декабрь. – Б. 3-4.

49. Мұхамедханов, Қ. Батырларым [Мәтін] : үзінді / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 22 февраль. – Б. 3.
50. Мұхамедханов, Қ. Көсем сөзі [Мәтін] : [Сталин жолдастың партияның 18-съезінде сөйлеген сөзіне арналған өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 21 март. – Б. 3.
51. Мұхамедханов, Қ. Қазақтың батыр ұланы [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 22 февраль. – Б. 3.
52. Мұхамедханов, Қ. Облыстық жазушылар слетінің делегаттары [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 6 июнь. – Б. 3.
53. Мұхамедханов, Қ. Октябрь тудырған қазақ әдебиеті [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 11 ноябрь. – Б. 4.
54. Мұхамедханов, Қ. Семей театры және оның ойыны туралы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов, Е.Исмаилов // Әдебиет және искусство. – 1939. – № 9. – Б. 126-133.
55. Мұхамедханов, Қ. Халық әдебиетін толық меңгере білейік [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 4 июнь. – Б. 4.
56. Мұхамедханов, Қ. «Шекарада» [Мәтін] : [Семей облыстық драма театрында қойылған М.Әуезовтің «Шекарада» пьесасы туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 27 март. – Б. 3-4.

1940

57. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Мәтін] : [ақын Өзбәкір туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 2 октябрь. – Б. 4.
58. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Мәтін] : [Абайдың ақын ұлы Ақылбай туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 5 октябрь. – Б. 4.
59. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Мәтін] : [Абайдың ақын ұлы Мағауия туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 6 октябрь. – Б. 4; 10 октябрь. – Б. 3.
60. Мұхамедханов, Қ. Абайдың жарияланбаған өлеңдері [Мәтін] : бұрын жарияланбаған тағы екі өлеңі туралы / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 10 июнь. – Б. 2.
61. Мұхамедханов, Қ. Алдымда ақын Абай – Темірқазық [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 14 октябрь.
62. Мұхамедханов, Қ. Өріп ақын [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 10 декабрь. – Б. 3-4.

63. Мұхамедханов, Қ. Ертеңгінің куәсі [Мәтін] : [«Ер-Тарғын» ойыны жайында] // Қ.Мұхамедханов / Екпінді. – 1940. – 15 ноябрь. – Б. 3.
64. Мұхамедханов, Қ. Жас қырандар [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 23 июнь. – Б. 2.
65. Мұхамедханов, Қ. Киров [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 1 декабрь. – Б. 4.
66. Мұхамедханов, Қ. Қазақ театрының ойыны туралы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 26 январь. – Б. 3.
67. Мұхамедханов, Қ. Қазақтың батыр ұланы [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 7 ноябрь. – Б. 4.
68. Мұхамедханов, Қ. Қазақтың тұңғыш ансамблі [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 3 сентябрь. – Б. 2.
69. Мұхамедханов, Қ. Орындалған өсиет [Мәтін] : [Абай туралы жазылған поэмадан үзінді] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 17 июнь. – Б. 3.
70. Мұхамедханов, Қ. Революция дауылпазы [Мәтін] : [М.Горький туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 18 июнь. – Б. 1.
71. Мұхамедханов, Қ. Серго Орджоникидзе [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 7 ноябрь. – Б. 4.
72. Мұхамедханов, Қ. Театрдың жаңа ойыны [Мәтін] : [Ш.Хусаиновтың «Боран» пьесасы жайында] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1940. – 28 январь. – Б. 3-4.

1941

73. Мұхамедханов, Қ. Ері қорған еліне [Мәтін] : [Совет Одағының батыры Василий Кисляковқа арналған поэма] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1941. – 31 октябрь. – Б. 4.
74. Мұхамедханов, Қ. Жеңеміз [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1941. – 24 июнь. – Б. 1.

1942

75. Мұхамедханов, Қ. Мақсатқа ерлер жетер ме [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1942. – 10 август.
76. Мұхамедханов, Қ. Отан үшін, ел үшін! [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1942. – 23 август. – Б. 2.
77. Мұхамедханов, Қ. Сүйемін Отан – Анамды [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1942. – 19 февраль. – Б. 2.

1943

78. Көкен. (Мұхамедханов Қ.) Батыр Балтабек туған жерінде [Мәтін] : [гвардия майоры, панфиловшы Б.Жетпісбаев туралы очерк] / Көкен (Қ.Мұхамедханов) // Екпінді. – 1943. – 6 июль. – Б. 2; 7 июль. – Б. 2.
79. Көкен. (Мұхамедханов Қ.) Ер қазақ ұлы, жауды қу! [Мәтін] : [өлең] / Көкен (Қ.Мұхамедханов) // Екпінді. – 1943. – 25 апрель. – Б. 3.
80. Көкен. (Мұхамедханов Қ.) Жеңіс қоры [Мәтін] : [өлең] / Көкен (Қ.Мұхамедханов) // Екпінді. – 1943. – 5 июнь. – Б. 1.
81. Көкен. (Мұхамедханов Қ.) Майданға ант береміз [Мәтін] : [өлең] / Көкен (Қ.Мұхамедханов) // Екпінді. – 1943. – 1 май. – Б. 3.
82. Мұхамедханов, Қ. Біздің Киев [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 8 ноябрь. – Б. 4.
83. Мұхамедханов, Қ. Ел қаһарын жырлаңдар! [Мәтін] : [Семей облысының халық ақындарына] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 25 апрель. – Б. 3.
84. Мұхамедханов, Қ. Ері қорған еліне [Мәтін] : Совет Одағының Батыры Василий Кисляковқа / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 31 октябрь. – Б. 4.
85. Мұхамедханов, Қ. Жалбыр [Мәтін] : [рецензия] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 30 апрель. – Б. 2.
86. Мұхамедханов, Қ. Жылқышы ата [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 15 июнь. – Б. 3.
87. Мұхамедханов, Қ. Қазақ халқының ер ұлы – Бердірахман [Мәтін] : [Ұлы Отан соғысының ардагері Б.Қалиев туралы очерк] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 21 сентябрь. – Б. 3.
88. Мұхамедханов, Қ. Қарындастың білем атын [Мәтін] : [қаһарман-партизан Тося Петрова туралы поэма] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 22 май. – Б. 2.
89. Мұхамедханов, Қ. Революция дауылпазы бізбен бірге [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1943. – 18 июнь. – Б. 3.

1945

90. Мұхамедханов, Қ. Қазақ ССР-ның мемлекеттік Гимні [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов, Ғ.Мүсірепов, Ө.Тәжібаев // Екпінді. – 1945. – 23 ноябрь. – Б. 1.

91. Кәрібай. (Мұхамедханов Қ.) Қайнардағы қара бүйі [Мәтін] : фельетон / Кәрібай (Қ.Мұхамедханов) // Екпінді. – 28 октябрь. – Б. 2.
92. Мұхамедханов, Қ. Абайдың атына сай жұмыс істейік [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Большевиктік жол. – 1945. – 20 июнь.
93. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 23 сентябрь. – Б. 2; 25 сентябрь. – Б. 2; 26 сентябрь. – Б. 2; 28 сентябрь. – Б. 2; 29 сентябрь. – Б. 2; 30 сентябрь. – Б. 2.
94. Мұхамедханов, Қ. Абайдың елінде [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 5 июнь. – Б. 2.
95. Мұхамедханов, Қ. Абайдың жарияланбаған өлеңдері [Мәтін] : [Көкпайдың баласынан жазып алынған] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 10 июнь. – Б. 2; Социалистік Қазақстан. – 1945. – 15 август. – Б. 1.
96. Мұхамедханов, Қ. Абаймен кездескенде [Мәтін] : Төлеу Көбдіковтың есте қалғандарынан / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 10 июнь. – Б. 2.
97. Мұхамедханов, Қ. Айтыс: халық ақындарының айтысы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 30 март. – Б. 3.
98. Мұхамедханов, Қ. Жақсылық ақын [Мәтін] : [халық ақыны Жақсылық Төленовтың творчествосы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 8 июнь. – Б. 2.
99. Мұхамедханов, Қ. Күткен күн [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 10 май. – Б. 1.
100. Мұхамедханов, Қ. Михаэлис туралы не білесіз [Мәтін] : [Ұлы Абайдың орыс досы Е.П.Михаэлис туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1945. – 10 июнь. – Б. 2.

1946

101. Мұхамедханов, Қ. Қазақтың Советтік Социалистік Республикасының Ұраны [Ноталар] : [плакат] / Қ. Мұхамедханов, Ғ.Мүсірепов, Ө.Тәжібаев. – Алма-Ата: КазОГИЗА, 1946. – 1 б.
102. Ертісбаев, Ғ. [Мұхамедханов, Қ.] Еліне Ерден аты болған мақтан [Мәтін] : [өлең] / Ғ.Ертісбаев [Қ.Мұхамедханов] // Екпінді. – 1946. – 23 февраль. – Б. 3.
103. Мұхамедханов, Қ. Ана тілегі [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 1 сентябрь. – Б. 4.
104. Мұхамедханов, Қ. «Әдебиет және искусство» журналындағы кейбір құнсыз шығармалар [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 27 октябрь. – Б. 4.
105. Мұхамедханов, Қ. Горький және фольклор [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 18 июнь. – Б. 3.
106. Мұхамедханов, Қ. Ғабдулла Тоқай: туғанына 60 жыл толуына [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 27 апреля. – Б. 3.
107. Мұхамедханов, Қ. Дмитрий Фурманов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 17 март. – Б. 2.
108. Мұхамедханов, Қ. Жамбыл мерекесі [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 21 апреля. – Б. 3.
109. Мұхамедханов, Қ. Жеңген халық жырлайды, жеңіс жырын шалқыта! [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 9 май. – Б. 3.
110. Мұхамедханов, Қ. Қазақ совет әдебиетінің қайраткері [Мәтін] : [С.Мұқанов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 25 январь. – Б. 3-4.
111. Мұхамедханов, Қ. Салтанат жыры [Мәтін] : [Жеңіс күніне арналған] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 9 май. – Б. 3.
112. Мұхамедханов, Қ. Т.Г.Шевченко Қазақстанда [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 10 март. – Б. 3.
113. Мұхамедханов, Қ. Т.Г.Шевченко – революцияшыл демократ [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 10 март. – Б. 3.
114. Мұхамедханов, Қ. Украина халқының ұлы ақыны [Мәтін] : [Т.Г.Шевченко туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 10 март. – Б. 3.
115. Мұхамедханов, Қ. «Үйлену» [Мәтін] : [Н. Гоголь пьесасы қазақ тілінде] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 3 март. – Б. 3.
116. Мұхамедханов, Қ. Халықтардың сталиндік достығының ұлы жыршысы [Мәтін] : Жамбылдың туғанына 100 жыл толуы алдында / Қ.Мұхамедханов, Ж.Құлбаев // Екпінді. – 1946. – 16 июнь – Б. 2.
117. Мұхамедханов, Қ. Шәкір ақын [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 14 декабрь. – Б. 3.

118. Мұхамедханов, Қ. Ығылман ақын [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 14 апрель. – Б. 2.

1947

119. Мұхамедханов, Қ. Абайдың қойған қолы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов, Б.Акерман // Екпінді. – 1947. – 25 май. – Б. 4.
120. Мұхамедханов, Қ. Қазақ әдебиеті заманымыздың талабына сай болсын [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1947. – 14 май. – Б. 3-4.
121. Мұхамедханов, Қ. Мағауия Абайұлы [Мәтін] : Абайдың ұлы Мағауия жайында / Қ.Мұхамедханов // Халық мұғалімі. – 1947. – № 1. – Б. 55-62.
122. Мұхамедханов, Қ. Москва [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1947. – 7 сентябрь. – Б. 4.
123. Мұхамедханов, Қ. «Он бір белгісіз» [Мәтін] : [СССР – Ұлыбритания футбол кездесуіне арналған пьесаға рецензия] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1947. – 22 май. – Б. 4.
124. Мұхамедханов, Қ. Пушкин – халықтардың сүйікті ақыны [Мәтін] : қайтыс болғанына 110 жыл толуына / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1947. – 9 февраль. – Б. 4.
125. Мұхамедханов, Қ. Ұстазыма [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың алғашқы ұстазы Оразбике Махмұтоваға арналған өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1947. – 15 февраль. – Б. 4.

1948

126. Көкенов, Ғ. (Мұхамедханов Қ.) Орыстың атақты мысалшы ақыны [Мәтін] : И.А.Крыловтың қайтыс болғанына 104 жыл толуына / Ғ.Көкенов (Қ.Мұхамедханов) // Екпінді. – 1948. – 21 ноябрь. – Б. 4.
127. Мұхамедханов, Қ. Қош, кемеңгер [Мәтін] : [А.Ждановқа арналған өлең] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1948. – 3 сентябрь. – Б. 2.
128. Мұхамедханов, Қ.М.Лермонтов [Мәтін] : туғанына 134 жыл толуына / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1948. – 16 октябрь. – Б. 4.
129. Мұхамедханов, Қ. Микаэл Налбандян [Мәтін] : өлгеніне 80 жыл толуына / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1948. – 13 апрель. – Б. 3.

130. Мұхамедханов, Қ. Ұлы өмір [Мәтін] : Сулейман Стальский-дің қайтыс болғанына 11 жыл / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1948. – 23 ноябрь. – Б. 4.

1949

131. Мұхамедханов, Қ. Абай [Мәтін] : Абайдың туғанына 104 жыл толды / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1949. – 10 август. – Б. 2.
132. Мұхамедханов, Қ. Асқан талантты жазушы [Мәтін] : [А.П.Чехов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1949. – 15 июль. – Б. 3.
133. Мұхамедханов, Қ. Біздің Абай [Мәтін] : [Абайдың қайтыс болғанына 45 жыл] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1949. – 24 июнь. – Б. 3.
134. Мұхамедханов, Қ. Қрылов және Абай [Мәтін] : Қрыловтың туғанына 180 жыл толуына / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1949. – 16 февраль. – Б. 3.
135. Мұхамедханов, Қ. Майданнан майданға [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1949. – 20 ноябрь. – Б. 5.
136. Мұхамедханов, Қ. Шаруалар көтерілісінің жалынды жыршысы [Мәтін] : [Махамбет Өтемісов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1949. – 13 июль. – Б. 3-4.

1950

137. Көкенов, Ғ. (Мұхамедханов Қ.) А.С.Грибоедов [Мәтін] / Ғ.Көкенов (Қ.Мұхамедханов) // Екпінді. – 1950. – 12 февраль. – Б. 4. – 1951.

1952

138. Мұхамедханов, Қ. Балаларыма [Мәтін] : [өлең 1952 жылы Қарлаг түрмесінде жазылған] / Қ.Мұхамедханов; «Қ.Мұхамедханов атындағы білім және мәдени орталығы» қоғамдық қоры // Қайым Мұхамедханов: Тағдыр және Қарлаг = Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг. – Алматы, 2008. – Б. 73-75.

1954

139. Мұхамедханов, Қ. Сормаңдай Лиза [Қолжазба] : Н.Карамзиннің «Бедная Лиза» повесінің аудармасы /

Қ.Мұхамедханов. – Қарлағ: Құла-Айғыр, 20 январь – 5 февраль 1954. – Н.Карамзиннің повесі 1954 жылы қаңтар-ақпанда Қарлағта аударылған. Аударма мәтіні өлеңмен берілген.

1955

140. Мұхамедханов, Қ. Абайдың жарияланбаған өлеңдері жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақстан мұғалімі. – 1955. – 12 май. – Б. 4.
141. Мұхамедханов, Қ. Латыштың ұлы ақыны [Мәтін] : [Ян Райнистің туғанына 90 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1955. – 11 сентябрь. – Б. 2.
142. Мұхамедханов, Қ. Мен – советтік азамат [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Қазақстан мұғалімі. – 1955. – 1 май.
143. Мұқаметханов, Қ. Орыс халқының ұлы жазушысы – Л.Н.Толстой [Мәтін] : [Л.Н.Толстойдың қайтыс болғанына 45 жыл] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1955. – 20 ноябрь. – Б. 2.
144. Мұхамедханов, Қ. Отан туралы екі өлең [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1955. – 28 август. – Б. 3.
145. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ақынның музейі өз атына сай болсын [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1955. – 18 ноябрь. – Б. 4.

1956

146. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1956. – 14 ноябрь. – Б. 3-4.
147. Мұхамедханов, Қ. Абайға байланысты кейбір деректер [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1956. – 7 декабрь. – Б. 3.
148. Мұхамедханов, Қ. Абайдың бір өлеңі [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1956. – 17 январь.
149. Мұхамедханов, Қ. Абайдың бұрын жарияланбаған өлеңдері [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Әдебиет және искусство. – 1956. – № 9. – Б. 78-84.
150. Мұхамедханов, Қ. Ибраһим Алтынсариннің таңдамалы шығармалары [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1956. – 8 май. – Б. 3.

151. Мұқаметханов, Қ. (Мұхамедханов Қ.) Қазақ халқының ғазиз досы [Мәтін] : [Ә.А.Диваев туралы] / Қ. Мұқаметханов (Қ.Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1956. – 28 декабрь. – Б. 4.
152. Мұхамедханов, Қ. Қытайдың ұлы жазушысы – Лу Синь [Мәтін] : [туғанына 75 жыл] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1956. – 26 сентябрь. – Б. 3.
153. Мұхамедханов, Қ. Орынды мақтаныш [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1956. – 7 ноябрь. – Б. 4.
154. Мұхамедханов, Қ. Орыс әдебиетінің Абайға әсері туралы мәселеге [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Әдебиет және искусство. – 1956. – № 5. – Б. 120-124.

1957

155. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Жұлдыз. – 1957. – № 10. – Б. 112-121.
156. Мұхамедханов, Қ. Аға жазушы [Мәтін] : [Мұхтар Әуезовтің 60 жылдығына] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1957. – 28 сентябрь. – Б. 3.
157. Мұхамедханов, Қ. Азамат соғысының қаһарманы [Мәтін] : [Сабыржан Ғаббасов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Қызыл ту. – 1957. – 25 сентябрь. – Б. 2-4.
158. Мұхамедханов, Қ. Қазақстан бұлбұлы [Мәтін] : [К.Байсейітова туралы] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1957. – 5 апрель. – Б. 2.
159. Мұхамедханов, Қ. Қазақ театрының жаңа ойыны [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1957. – 19 апрель. – Б. 4.
160. Мұхамедханов, Қ. Ленин туралы жыр [Мәтін] : [ноталар] / Қ.Мұхамедханов; муз. Б.Жамақаевтікі // Семей правдасы. – 1957. – 28 апрель. – Б. 4.
161. Мұхамедханов, Қ. Мағауия Абайұлы Құнанбаевтың өмірі мен ақындық қызметі [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Халық мұғалімі. – 1957. – № 1. – Б. 55-66; Ученые записки. Вып.2 / Семипалатинский педагогический институт им. Н.К.Крупской. – Семипалатинск, 1957. – Б. 209-239.

162. Мұхамедханов, Қ. Сабыржан Ғаббасов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1957. – 8 сентябрь. – Б. 2-4.

1958

163. Мұхамедханов, Қ. Абай өнеге алған кітапхана [Мәтін] : [Н.В.Гоголь атындағы Семей облыстық кітапханасының негізі қаланғанына 75 жыл] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1958. – 3 октябрь – Б. 4.
164. Мұхамедханов, Қ. Ақын Әсет Найманбаев [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 1958. – № 9. – Б. 38-41.
165. Мұхамедханов, Қ. Ақындар айтысы туралы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов, К.Оразалин // Семей правдасы. – 1958. – 28 февраль. – Б. 4.
166. Мұхамедханов, Қ. Алтын дән [Мәтін] : [ноталар] / Қ.Мұхамедханов; муз. Б.Жамақаевтікі // Семей правдасы. – 1958. – 31 август. – Б. 4.
167. Мұхамедханов, Қ. Ленин туралы өн [Мәтін] : [ноталар] / Қ.Мұхамедханов; муз. Б.Жамақаевтікі // Жұлдыз. – 1958. – № 4. – Б. 128.

1959

168. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының текстологиясы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Ученые записки. Вып. 3. / Семипалатинский Государственный педагогический институт им. Н.К.Крупской. – Алма-Ата, 1959. – Б. 117-196.
169. Мұхамедханов, Қ. Ақылбай Абайұлы Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 1959. – № 8. – Б. 25-34.
170. Мұхамедханов, Қ. Біржан-Сара айтысының авторы кім? [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов, Б.Кенжебаев // Жұлдыз. – 1959. – № 9. – Б. 99-102.
171. Мұхамедханов, Қ. Дарынды ақын, асқақ әнші [Мәтін] : [Ә.Найманбаевтың туғанына 95 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1959. – 21 апрель. – Б. 4.
172. Мұхамедханов, Қ. Халық ақыны Сапарғали Әлімбетов [Мәтін] : туғанына 70 жыл толуына (1889–1956) /

- Қ.Мұхамедханов // Коммунизм туы. – 1959. – 10 январь. – Б. 3; Қызыл ту. – 1959. – 26 декабрь. – Б. 4.

1960

173. Мұхамедханов, Қ. Байырғы театр [Мәтін] : [Семей театры туралы] / Қ.Мұхамедханов // Социалистік Қазақстан. – 1960. – 10 апрель. – Б. 3.
174. Мұхамедханов, Қ. Комиссар Ғаббасов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1960. – 23 октябрь. – Б. 3; 1 ноябрь. – Б. 3.
175. Мұхамеджанов, Ә. [Мұхамедханов, Қ.] Қазақтың ұлы ақыны [Мәтін] : [Абай туралы] / Ә.Мұхамеджанов [Қ.Мұхамедханов], Қ.Жармағамбетов // Социалистік жол. – 1960. – 10 август. – Б. 3.
176. Мұхамедханов, Қ. Ленин образы Сәкен Сейфуллин поэзиясында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Октябрь туы. – 1960. – 20 апрель. – Б. 2.
177. Мұхамедханов, Қ. Ұлы жазушының мұралары [Мәтін] : [Л.Толстой және қазақ әдебиеті] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1960. – 23 ноябрь. – Б. 3.

1961

178. Мұхамедханов, Қ. Көрнекті ғалым, белгілі сыншы [Мәтін] : [Е.Ысмайлов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1961. – 31 декабрь. – Б. 4.
179. Мұхамедханов, Қ. И.А.Крылов және қазақ әдебиеті [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1961. – 13 февраль. – Б. 3.
180. Мұхамедханов, Қ. Мұхаметжан Сералин [Мәтін] : туғанына 90 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1961. – 3 октябрь. – Б. 3.

1962

181. Мұхамедханов, Қ. Ақын Әріптің Ленин туралы өлеңдері [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1962. – 30 апрель. – Б. 4.
182. Мұхамедханов, Қ. Ақын мұрасы [Мәтін] : [С. Әлімбетовтің өлеңдер мен поэмалар жинағы туралы] / Қ.Мұхамедханов // Социалистік Қазақстан. – 1962. – 20 декабрь. – Б. 3.

183. Мұхамедханов, Қ. Үлкен сезім иесі [Мәтін] : Ғабиден Мустафин 60 жаста / Қ.Мұхамедханов // Семей правдасы. – 1962. – 28 ноябрь. – Б. 3.

1963

184. Мұхамедханов, Қ. Абайдың қосқан үлесі [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1963. – 8 сентябрь. – Б. 4.
185. Мұхамедханов, Қ. Әділеттің жаршысы [Мәтін] : С.Торайғыровтың туғанына 70 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1963. – 27 октябрь. – Б. 4.
186. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Екі кітап [Мәтін] : сын және библиография: [М.Әлімбаевтың «Мақал сөздің мәйегі» және С.Орбелианидың «Ғибратнама» аудармасы туралы] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Ертіс. – 1963. – 24 август. – Б. 2.
187. Мұхамедханов, Қ. Ленин образы Сәкен поэзиясында [Мәтін] : С.Сейфуллиннің туғанына 70 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1963. – 20 октябрь. – Б. 4.
188. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Өлке шежіресі осылай [Мәтін] : [Семей облыстық өлкетану мұражайының тарихы мен Абай ұсынған жәдігерлер туралы] / Қ. Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Коммунизм туы. – 1963. – 6 октябрь. – Б. 3.
189. Мұхамедханов, Қ. Республикадағы ең қарт мәдениет орындары [Мәтін] : Семейдің өлкетану музейі мен Н.В.Гоголь атындағы кітапханаға 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1963. – 25 сентябрь. – Б. 4.
190. Мұқаметханов, Қ. [Мұхамедханов, Қ.] Сәдір ақын [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Қ.Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1963. – 16 август. – Б. 4.
191. Мұхамедханов, Қ. Татар халқының ұлы ақыны [Мәтін] : [Ғ.Тоқай туралы] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1963. – 10 июль. – Б. 4.
192. Мұхамедханов, Қ. Шоқанның өнерпаз інісі [Мәтін] : [Мақы Шыңғысұлы Уәлиханов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1963. – 11 июнь. – Б. 4.
193. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Шоқанның інісі [Мәтін] : [Мақы Шыңғысұлы Уәлиханов туралы] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1963. – 7 июнь. – Б. 4.

1964

194. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Абай және Семей музейі [Мәтін] : жаңа деректер / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Мәдениет және тұрмыс. – 1964. – № 12. – Б. 10-11.
195. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Абай үлесі [Мәтін] : [Семей мұражайындағы Абай экспонаттары туралы танымдық мақала] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1964. – 12 июнь. – Б. 4.
196. Мұқаметжанов [Мұхамедханов], Қ. Абайға [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұқаметжанов [Мұхамедханов] // Совхоз туы. – 1964. – 29 май. – Б. 2.
197. Мұқаметқанов [Мұхамедханов], Қ. Ақын, ғалым, суретші [Мәтін] : Тарас Григорьевич Шевченконың туғанына 150 жыл / Қ.Мұқаметқанов [Мұхамедханов] // Коммунизм туы. – 1964. – 8 март. – Б. 3.
198. Мұхамедханов, Қ. Әдебиетіміздің тарихын сөз етсек [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 1 январь. – Б. 4.
199. Мұхамедханов, Қ. Батыр-большевик, жалынды журналист [Мәтін] : С.Ғаббасовтың туғанына 75 жыл / Қ.Мұхамедханов // Совхоз туы. – 1964. – 13 сентябрь. – Б. 4; Ертіс. – 1964. – 13 сентябрь. – Б. 4.
200. Мұхамедханов, Қ. Комиссар Ғаббасов [Мәтін] : туғанына 75 жыл толуына / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1964. – 11 сентябрь. – Б. 4.
201. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Көрнекті ғалым-әдебиетші [Мәтін] : [профессор Б.Кенжебаев 60 жаста] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Ертіс. – 1964. – 1 ноябрь. – Б. 4.
202. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Көрнекті ғалым [Мәтін] : [профессор Б.Кенжебаевтың туғанына 60 жыл толуына] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Қазақстан мектебі. – 1964. – № 10. – Б. 76-77.
203. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Қрылов және қазақ әдебиеті [Мәтін] : И.А.Қрыловтың туғанына 195 жыл / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Ертіс. – 1964. – 13 февраль. – Б. 4.
204. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Мұқаң туған жерінде [Мәтін] : [М.Әуезовтің туған күніне орай] /

- Қ.Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Ертіс. – 1964. – 29 сентябрь. – Б. 4.
205. Мұхамедханов, Қ. Орыс халқының ұлы ақыны [Мәтін] : М.Ю.Лермонтовтың туғанына 150 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 14 октябрь. – Б. 4.
206. Мұхамедханов, Қ. Саади Ширази [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 5 февраль. – Б. 4.
207. Мұхамедханов, Қ. Совет үкіметін орнату жолындағы күрес [Мәтін] : С.Ғаббасовтың туғанына 75 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 6 сентябрь. – Б. 4.
208. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ақын революцияшыл-демократ [Мәтін] : Т.Шевченконың туғанына 150 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 4 марта. – Б. 4.
209. Мұхамедханов, Қ. Хамза Хаким-заде Ниязи [Мәтін] : туғанына 75 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 21 марта. – Б. 2.
210. Мұхамедханов, Қ. Шариф Қамал – татар әдебиетінің классигі [Мәтін] : туғанына 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 28 февраль. – Б. 4.

1965

211. Елемесов (Мұхамедханов), Қ. Сегіз қырлы өнерпаз [Мәтін] : халық ақыны, композитор Шашубай Қошқарбаевтың 100 жасқа толуына / Қ.Елемесов (Мұхамедханов) // Ертіс. – 1965. – 23 октябрь. – Б. 4.
212. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Асқар ақын алпыста [Мәтін] : А.Тоқмағамбетовке 60 жас / Қ. Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Ертіс. – 1965. – 10 сентябрь. – Б. 3.
213. Мұхамедханов, Қ. Біздің Шоқан [Мәтін] : [Шоқан Уәлихановтың туғанына 130 жыл] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1965. – 31 октябрь. – Б. 4.
214. [Мұхамедханов, Қ.] Ғалымның кейбір ой-пікірлері [Мәтін] : [ғалым Шоқан Уәлиханов туралы] / [Қ.Мұхамедханов] // Ертіс. – 1965. – 24 апрель. – Б. 3.
215. Мұхамедханов, Қ. Естен кетпес кездесу [Мәтін] : Всеволод Ивановтың Семейге келген сапары жайында естелік / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1965. – 23 февраль. – Б. 4.
216. Мұхамедханов, Қ. Қазақ халқының кемеңгер перзенті [Мәтін] : [Ыбырай Алтынсарин туралы] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1965. – 20 октябрь. – Б. 4.

217. Мұхамедханов, Қ. Қаюм Насыйри [Мәтін] : туғанына 140 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1965. – 14 февраль. – Б. 4.
218. Мұхамедханов, Қ. Кемеңгер азамат [Мәтін] : [ғалым Шоқан Уәлиханов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1965. – 24 апрель. – Б. 2, 4.
219. Мұхамедханов, Қ. Құлақтан кіріп, бойды алар. [Мәтін] : «Абай» операсы Семей сахнасында / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1965. – 18 май. – Б. 4.
220. [Мұхамедханов, Қ.] Тұңғыш қазақ суретшісі [Мәтін] : [Шоқан Уәлиханов туралы] / [Қ.Мұхамедханов] // Ертіс. – 1965. – 27 апрель. – Б. 4.
221. [Мұхамедханов Қ.] Ш.Уәлиханов – Ф.М.Достоевский [Мәтін] / [Қ.Мұхамедханов] // Ертіс. – 1965. – 24 апрель. – Б. 3.
222. [Мұхамедханов, Қ.] Ш.Уәлиханов және С.Ф. Дуров [Мәтін] / [Қ.Мұхамедханов] // Ертіс. – 1965. – 24 апрель. – Б. 3.
223. Мұхамедханов, Қ. Шоқанның досы – Хусайын Файзханов [Мәтін] : архив қазынасын ақтарғанда / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1965. – 12 ноябрь. – Б. 4.

1966

224. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Ақын жыры – Октябрь [Мәтін] : [Ленин образы Өріп ақын поэзиясында] / Қ.Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1966. – 28 октябрь. – Б. 1.
225. Мұхамедханов, Қ. Ғабдолла Тоқай [Мәтін] : дүниеге келгеніне 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1966. – 26 апрель. – Б. 3.
226. Мұхамедханов, Қ. Коммунистік партия [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы – 1966. – 26 январь. – Б. 3.
227. Мұхамедханов, Қ. Партия туралы ақын жыры [Мәтін] : [Өріп Тәңірбергеновтың өлеңдері туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы – 1966. – 5 февраль. – Б. 4; 9 февраль. – Б. 4.
228. Мұхамедханов, Қ. Сәду ақын [Мәтін] : ақын өрі журналист – Сәкең біздің алпыста / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1966. – 10 декабрь. – Б. 3.
229. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Сәду ақын алпыста [Мәтін] / Қ.Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Қызыл ту. – 1966. – 14 декабрь. – Б. 4.

230. Мұхамедханов, Қ. Ұстазыма [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы – 1966. – 26 январь. – Б. 3.
231. Мұхамедханов, Қ. Халықтар достығының жыршысы [Мәтін] : Жамбылдың туғанына 120 жыл / Қ.Мұхамедханов // Қызыл ту. – 1966. – 27 февраль; Семей таңы. – 1966. – 28 февраль. – Б. 3.

1967

232. Мұхамедханов, Қ. Ілияс Молдажанов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1967. – 21 январь. – Б. 4; Коммунизм нұры. – 1967. – 25 январь. – Б. 2; Қызыл ту. – 1967. – 10 февраль. – Б. 3; Қазақ әдебиеті. – 1967. – 31 март. – Б. 2, 3.
233. Мұхамедханов, Қ. Қаһарман қыздар [Мәтін] : [Білісай мен Айғыз туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1967. – 7 июль. – Б. 4.
234. Мұхамедханов, Қ. Кемеңгер келбеті [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1967. – 10 декабрь. – Б. 3.
235. Мұхамедханов, Қ. Кемеңгер мұрасы мәңгі жасамақ [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Коммунизм нұры. – 1967. – 24 ноябрь. – Б. 2-3.
236. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар аға [Мәтін] : [ноталар] : [ән] / Қ.Мұхамедханов; муз. Т.Базарбаев // Семей таңы. – 1967. – 10 декабрь. – Б. 4.
237. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар Әуезовтің жерлестерімен соңғы кездесуі [Мәтін] : естелік-әңгіме / Қ.Мұхамедханов // Қызыл ту. – 1967. – 10 декабрь. – Б. 3.
238. Мұхамедханов, Қ. Халық жыршысы [Мәтін] : ақын Т.Өмренов 60 жаста / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1967. – 31 октябрь. – Б. 4.

1968

239. Мұхамедханов, Қ. Семенов-Тянь-Шанский [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1968. – 24 май. – Б. 4.
240. Мұхамедханов, Қ. Қамарсұлу [Мәтін] : [опера театрының ойыны туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1968. – 25 май. – Б. 3.
241. Мұхамедханов, Қ. «Челкаштың» тұңғыш аудармасы [Мәтін] : А.М.Горькийдің туғанына 100 жыл толуы қарсаңында:

[Тұрағұл аударған М.Горькийдің «Челкаш» әңгімесі жайында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1968. – 23 март. – Б. 3; 26 март. – Б. 4; 27 март. – Б. 4; 28 март. – Б. 4.

242. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ұстаз [Мәтін] : [М.Горький туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1968. – 28 март. – Б. 2.
243. Мұхамедханов, Қ. Халық ақыны Сапарғали Әлімбетов [Мәтін] : туғанына 80 жыл толуына / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1968. – 31 декабрь. – Б. 3.
244. Мұхамедханов, Қ. Халық ұлы [Мәтін] : [А.Ярмұхамедов туралы очерк] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1968. – 12 июль. – Б. 3; 16 июль. – Б. 2; 18 июль. – Б. 3; 20 июль. – Б. 2; 24 июль. – Б. 2.

1969

245. Мұхамедханов, Қ. Бостандық пен достықтың ұлы жыршысы [Мәтін] : А.С.Пушкиннің туғанына 170 жыл толды / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 6 июнь. – Б. 4.
246. Мұхамедханов, Қ. Елубай Өмірзақов 70 жаста [Мәтін] : Қазақ ССР-ның тұңғыш халық артисінің мерейтойы қарсаңында / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 14 февраль. – Б. 3.
247. Мұхамедханов, Қ. Жалынды революционер [Мәтін] : [С.Ғаббасов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 2 июль. – Б. 4.
248. Мұхамедханов, Қ. Жаңа заманның жаршысы [Мәтін] : Хамза Хаким-зада Ниязидың туғанына 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 19 март. – Б. 4.
249. Мұхамедханов, Қ. Кәкітай Ысқақұлы Құнанбаев [Мәтін] : туғанына 100 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 31 декабрь. – Б. 4.
250. Мұхамедханов, Қ. Қаһарман [Мәтін] : [А.Ярмұхамедов туралы очерк] / Қ.Мұхамедханов // Жұлдыз. – 1969. – № 8. – Б. 102-112.
251. Мұхамедханов, Қ. Өмірі көпке үлгі [Мәтін] : [қоғам қайраткері Ә.Досовтың өмірі мен творчествосы туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 14 ноябрь. – Б. 3.

252. Мұхамедханов, Қ. Совет елінің ұлы ғалымы [Мәтін] : академик В.В.Бартольдтың туғанына 100 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 15 ноябрь. – Б. 4.
253. Мұхамедханов, Қ. Төлеу ақын [Мәтін] : ақын Төлеу Көбдіковтың туғанына 95 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 17 апрель. – Б. 4.
254. Мұхамедханов, Қ. Түркімен әдебиетінің классигі [Мәтін] : Берді Кербабаевтың туғанына 75 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 15 март. – Б. 4.
255. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ақын мысалдары қазақ тілінде [Мәтін] : И.А.Крыловтың туғанына 200 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1969. – 13 февраль. – Б. 3.

Қ.Мұхамедхановтың мерзімді басылымдарда жарияланған шығармалары (1970–1985)

1970

256. Мұхамедханов, Қ. Абайдың ақын ұлы [Мәтін] : [Мағауияның өмірі мен творчествосы туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1970. – 29 май. – Б. 4.
257. Мұхамедханов, Қ. Атақты жазушы, аяулы жерлесіміз [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1970. – 21 февраль. – Б. 3.
258. Мұхамедханов, Қ. Әдебиет ескілігін жинаушыларға [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1970. – 23 сентябрь. – Б. 4.
259. Мұхамедханов, Қ. Ержүрек революционер, жалынды ақын [Мәтін] : К.Ф.Рылеевтің туғанына 175 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1970. – 29 сентябрь. – Б. 3.
260. Мұхамедханов, Қ. Естен кетпес екі кездесу [Мәтін] : [халық композиторы, ақын Естай Беркімбаев туралы естелік] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1970. – 25 февраль. – Б. 4.
261. Мұхамедханов, Қ. Қаһарман қыздар [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақстан әйелдері. – 1970. – № 1. – Б. 12-13.
262. Мұхамедханов, Қ. У.Жәнібеков [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1970. – 16 январь. – Б. 4.

1971

263. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Абай кітабын тұңғыш басқан кім? [Мәтін] : [Уфа баспаханасы башқұрт бөлімінің жетекшісі И.Бораганский туралы] / Қ.Мұхамедханов [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1971. – 2 июнь. – Б. 3-4.
264. Мухаммедханов [Мұхамедханов Қ.], Къ.Абайдың биринджи кітабыны нешир эткен адам [Мәтін] : [текст на узбекском языке] / К.Мухаммедханов [Қ.Мұхамедханов] // Ленин байрағы. – 1971. – 26 октябрь. – Б. 4.
265. Мұхамедханов, Қ. Абдолла Ярмұхамедов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Жалын. – 1971. – № 4. – Б. 98-113.
266. Мұхамедханов, Қ. Әйгілі суреттің ашылмаған сыры [Мәтін] : [Ш.Уәлиханов пен Ф.М.Достоевский суреті] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 29 октябрь. – Б. 2.
267. Мұхамедханов, Қ. Данышпан ақын, ұлы ұстаз [Мәтін] : Абайдың туғанына 125 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 29 май. – Б. 2.
268. Мұхамедханов, Қ. Достоевский шығармаларындағы қазақ даласының суреттері [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 29 октябрь. – Б. 3.
269. Мұхамедханов, Қ. Ертедегі естеліктер [Мәтін] : [Ф.М.Достоевский туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 29 октябрь. – Б. 3.
270. Мұхамедханов, Қ. Жүз жыл жасап, ғасырдан ғасырға жеткен кітап: [Л.З.Будаговтың «Түрік-татар тілдерінің салыстырмалы сөздігі» туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 28 декабрь. – Б. 4.
271. Мұхамедханов, Қ. Қадірлі есім, аяулы еңбек [Мәтін] : [Абай мұрасын тұңғыш 1909 жылы кітап етіп шығарушы І.Бораганский жайында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 21 май. – Б. 4.
272. Мұхамедханов, Қ. Қамал бұзған қаһарлы жырлар [Мәтін] : [Жамбылдың туғанына 125 жыл толуы қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 21 октябрь. – Б. 3.
273. Мұхамедханов, Қ. Ұлы жазушының Семейде болуы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 29 октябрь. – Б. 2-3.

274. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Халықтар достығының ұлы жыршысы [Мәтін] : [Жамбылдың туғанына 125 жыл толуы мерекесі қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 30 сентябрь. – Б. 3.
275. Мұхамедханов, Қ. Шоқанның Ф. М. Достоевскийге жазған хатынан [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1971. – 29 октябрь. – Б. 2.

1972

276. Мұхамедханов, Қ. Ақын атамызбен алғашқы танысуым [Мәтін] : [Жамбыл туралы естелік] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1972 – 2 июнь. – Б. 4.
277. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Ер Білісай [Мәтін] : бір актілі, екі суретті тарихи драма / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1972. – 29 март. – Б. 3; 30 март. – Б. 4; 4 апрель. – Б. 4.
278. Мұхамедханов, Қ. Ғылыми конференция Всеволод Ивановқа арналады [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1972. – 24 октябрь. – Б. 3.
279. Мұхамедханов, Қ. Күнсіздерге күн болған. [Мәтін] : [Жамбылдың туғанына 125 жыл толуы қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1972. – 1 февраль. – Б. 4.
280. Мұхамедханов, Қ. Мұқаметжан Сералин [Мәтін] : [ақынның 100 жыл толуына орай] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 30 сентябрь. – Б. 3.
281. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Ұлы адамның өнегелі өмірі [Мәтін] : [Мұхтар Әуезовтің туғанына 75 жыл толуына] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1972. – 27 сентябрь. – Б. 4.
282. Мұхамедханов, Қ. Ұлы жерлесіміз [Мәтін] : [Вс. Иванов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1972. – 25 октябрь. – Б. 3.

1973

283. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Ардагер азамат, жалынды ақын [Мәтін] : Сұлтанмахмұт Торайғыровтың туғанына 80 жыл / Қ.Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1973. – 28 октябрь. – Б. 3.
284. [Мұхамедханов, Қ.] Бораганский Илияс [Мәтін] / [Қ.Мұхамедханов] // Қазақ Совет энциклопедиясы. Т.2. Ә-Венгрлер. – Алматы, 1973. – Б. 412.

285. Мұхамедханов, Қ. Ильяс Бораганский қазақ және башқұрт халықтарының нағыз досы / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1973. – сентябрь.
286. Мұхамедханов, Қ. Көпке ортақ көркем әдеби мұра [Мәтін] : «Жүсіп – Зылиха» дастаны жайында / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1973. – 4 сентябрь. – Б. 3-4.
287. Мұхамедханов, Қ. «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жыры және Бейсембай ақын туралы [Мәтін] : [осы дастанды ел арасына таратушылардың бірі ақын Бейсембай Жәнібеков туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1973. – 18 декабрь. – Б. 4.
288. Мұхамедханов, Қ. Поляк халқының ұлы ақыны [Мәтін] : Адам Мицкевичтің туғанына 175 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1973. – 22 декабрь. – Б. 4.
289. Мұхамедханов, Қ. Революция дауылпазы [Мәтін] : [М.Горький туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1973. – 28 март. – Б. 4.
290. Мұхамедханов, Қ. Семей облыстық драма театрының тарихы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1973. – 30 январь. – Б. 3-4.
291. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Ұмытылмас ұлы адам [Мәтін] : [М.Әуезовтің туған күніне] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1973. – 28 сентябрь. – Б. 3.

1974

292. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Әбілқайыр Досов [Мәтін] : [өмірі мен қызметі жайлы] / Қ.Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Жалын. – 1974. – № 3. – Б. 150-155.
293. Мұхамедханов, Қ. Дарынды ақын, даңқты жазушы [Мәтін] : І.Жансүгіровтің туғанына 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1974. – 25 май. – Б. 3.
294. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Қадірлі есім, қасиетті еңбек [Мәтін] : [Абай мұрасын тұңғыш кітап етіп шығарушы І.Бораганский жайында] / Қ.Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Лениншіл жас. – 1974. – 10 апрель. – Б. 3.
295. Мұхамедханов, Қ. Татар Совет әдебиетінің классигі [Мәтін] : [Ш.Қамал туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1974. – 28 февраль. – Б. 4.

296. Мұхамедханов, Қ. Төлеу ақын [Мәтін] : [Т.Көбдіковтың туғанына 100 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1974. – 15 март. – Б. 4.

1975

297. Мұхамедханов, Қ. Ардагер азамат, жалынды революционер-большевик [Мәтін] : Нығымет Нұрмақовтың туғанына 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1975. – 26 март. – Б. 4.
298. Мұхамедханов, Қ. Әрхам Ысқақов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1975. – 9 сентябрь. – Б. 4.
299. Мұқаметқанов [Мұхамедханов], Қ. Естен кетпес кездесу [Мәтін] : Всеволод Ивановтың туғанына 80 жыл / Қ.Мұқаметқанов [Мұхамедханов] // Коммунизм туы. – 1975. – 25 февраль. – Б. 4.
300. Мұхамедханов, Қ. Полк парторгы [Мәтін] : [Ұлы Отан соғысының ардагері Ысқақ Байбосынов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1975. – 10 май. – Б. 3.
301. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ақынның мұрасы жайында [Мәтін] : [Абай өлеңдерінің текстологиясы туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1975. – 9 август. – Б. 4.
302. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Халық мұрасын қастерлеген ғалым [Мәтін] : Ә.Диваевтің туғанына 120 жыл / Қ.Мұқаметқанов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1975. – 20 декабрь. – Б. 4.
303. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Шарапат шуағы [Мәтін] : Всеволод Ивановтың туғанына – 80 жыл / Қ.Мұқаметқанов [Мұхамедханов] // Лениншіл жас. – 1975. – 25 февраль. – Б. 3.

1976

304. Мұхамедханов, Қ. Әйгілі әншілер өмірінен [Мәтін] : [Майра мен Әміре жайындағы кейбір тарихи деректер] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1976. – 7 январь. – Б. 4; Жұлдыз. – 1976. – №12. – Б. 189-191.
305. Мұхамедханов, Қ. В.Н.Соколов – «Халықтар достығы» [Мәтін] : [В.И.Ленин туралы естеліктерден] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1976. – 21 апрель. – Б. 4; 22 апрель. – Б. 4.

306. Мұхамедханов, Қ. Мұхаң туған жерінде [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Біздің Мұхтар: естелік. – Алматы: Жазушы, 1976. – Б. 382-388.
307. Мұхаметқанов [Мұхамедханов], Қ. Өмірін өлеңмен өрген [Мәтін] : Ғабдолла Тоқайдың туғанына – 90 жыл / Қ.Мұхаметқанов [Мұхамедханов] // Лениншіл жас. – 1976. – 27 апрель. – Б. 4.
308. Мұхамедханов, Қ. Татар әдебиетінің жол бастаушысы [Мәтін] : Ғабдолла Тоқайдың туғанына 90 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1976. – 24 апрель. – Б. 4.
309. Мұхамедханов, Қ. Ұлы жазушы, көрнекті қоғам қайраткері [Мәтін] : М.Әуезовтің туғанына 79 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1976. – 29 сентябрь. – Б. 3.
310. Мұхамедханов, Қ. Халықтан шыққан қаһарман [Мәтін] : А.Ярмұхамедовтың туғанына 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1976. – 23 декабрь. – Б. 4.

1977

311. Мұхамедханов, Қ. Абай жолымен [Мәтін] : [М.Әуезовтің 80 жасқа толуы қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс оттары. – 1977. – 6 сентябрь. – Б. 3.
312. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Абайдың шәкірті, досы – Мұқа Әділханов [Мәтін] : [туғанына 120 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс оттары. – 1977. – 15 сентябрь. – Б. 4; 17 сентябрь. – Б. 4.
313. Мұхаметханов, Қ. Абайдың шәкірті және досы [Мәтін] : Мұқа Әділхановтың туғанына 120 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1977. – 20 сентябрь. – Б. 4.
314. Мұхамедханов, Қ. Ленин образы С.Сейфуллин поэзиясында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1977. – 22 апрель. – Б. 4.
315. Мұхамедханов, Қ. М.О.Әуезовтің туғанына 80 жылдығына орай сөйлеген сөзі // Семей таңы. – 1977. – 24 сентябрь. – Б. 4.
316. Мұхамедханов, Қ. Мағыналы өмір [Мәтін] : [М.Әуезов. 1908–1922 жылдардағы өмірі туралы] // Мәдениет және тұрмыс. – 1977. – № 9. – Б. 10-12.
317. Мұхамедханов, Қ. Орыстың ұлы ғалымы [Мәтін] : П.П.Семенов Тян-Шанскийдің туғанына 150 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1977. – 14 январь. – Б. 4.

318. Мұхамедханов, Қ. Тарихи және ғылыми дәлдік болсын [Мәтін] : [ҚСЭ 12 томдығында жіберілген қателерді түзету жөніндегі ғылыми-сын мақалалар] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1977. – 7 апрель. – Б. 4; 13 май. – Б. 4.
319. Мұхамедханов, Қ. Туған топырақтағы соңғы толғау [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Білім және еңбек. – 1977. – № 9. – Б. 26.
320. Мұхамедханов, Қ. Ұлы жазушы, ойшыл ғалым, ардагер азамат [Мәтін] : тарихи-өмірбаяндық очерк: [М.Әуезовтің туғанына 80 жыл толуы қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1977. – 21 сентябрь. – Б. 4; 22 сентябрь. – Б. 3-4; 23 сентябрь. – Б. 4.
321. Мұхамедханов, Қ. Халықтан шыққан қаһарман [Мәтін] : [А.Ярмұхамедов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Білім және еңбек. – 1977. – № 7. – Б. 10-11.
322. Мұхамедханов, Қ. Шешен Сабыржан [Мәтін] : [журналист, этнограф, революционер С.Ғаббасов туралы] / Қ.Мұхамедханов // Білім және еңбек. – 1977. – № 8. – Б. 8-9.

1978

323. Мұхамедханов, Қ. Данышпан жазушы, ұлы ұстаз [Мәтін] : [Л.Н.Толстойдың туғанына 150 жыл толуы қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1978. – 29 август. – Б. 4.
324. Мұхамедханов, Қ. Совет жазушыларының ұлы ұстазы [Мәтін] : [М.Горькийдің туғанына 110 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1978. – 28 март. – Б. 4.
325. Мұхамедханов, Қ. Тарихи және ғылыми дәлдік болса [Мәтін] : [ҚСЭ 12 томдығында жіберілген қателерді түзету жөніндегі ғылыми-сын мақалалар] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1978. – 10 январь. – Б. 4; 25 февраль. – Б. 3.
326. Мұхамедханов, Қ. Шөже ақын [Мәтін] : [туғанына 170 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Октябрь туы. – 3 март. – Б. 4; Семей таңы. – 1978. – 6 апрель. – Б. 4.

1979

327. Мұхамедханов, Қ. «Ақбұлақ» жырының тарихы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1979. – 31 январь. – Б. 4.

328. Мұхамедханов, Қ. Ардагер ақын [Мәтін] : І.Жансүгіровтың туғанына 85 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1979. – 26 май. – Б. 4.
329. Мұхамедханов, Қ. Сегіз қырлы ғалым – Әлкей Марғұлан-ның туғанына 75 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1979. – 9 май. – Б. 4.
330. Мұхамедханов, Қ. Батыр большевик, жалынды журналист [Мәтін] : Сабыржан Ғаббасовтың туғанына 90 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1979. – 3 февраль. – Б. 4.
331. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Қазақстан ақындары [Мәтін] : [1978 жылы шыққан «Поэты Казахстана» кітабына рецензия] / Қ.Мұхамедханов [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1979. – 12 январь. – Б. 3.
332. Мұхамедханов, Қ. Қалам ұстатып, қанат бітірді [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1979. – 4 декабрь. – Б. 4. – «Қазақ тілі» – қазіргі «Семей таңы» газеті туралы. Мақаланы кезінде Қ.Мұхамедханов оқыған. Осы мақала шыққан кезде газетке 60 жыл толған еді.
333. Мұхамедханов, Қ. Сегіз қырлы ғалым [Мәтін] : бүкіл-одақтық география қоғамының толық мүшесі, Қазақ ССР Ғылым Академиясының академигі Ә.Х.Марғұланның туғанына 75 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1979. – 9 май. – Б. 4.
334. Мұхамедханов, Қ. Халықтар достығының ұлы жаршысы [Мәтін] : А.С.Пушкиннің туғанына 180 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1979. – 6 июнь. – Б. 4.
335. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Халық қаһарының жыршысы [Мәтін] : Махамбет Өтемісовтың туғанына 175 жыл / Қ.Мұхамедханов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1979. – 19 май. – Б. 4.

1980

336. Қазақ ССР-інің Мемлекеттік гимні [Мәтін] / сөзі: Ә.Тәжібаев, Қ.Мұхамедханов [Мұхамедханов], Ғ.Мүсірепов; әні: М.Төлебаев, Е.Брусиловский, Л.Хамиди // Қазақ Советтік Социалистік Республикасы: энциклопедиялық анықтама. – Алматы: Қазақ Совет энциклопедиясы, 1980. – Б. 5.
337. Мұхамедханов, Қ. «Комиссар Ғаббасов» қайта қойылды [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1980. – 25 декабрь. – Б. 4.

338. Мұхамедханов, Қ. Тарихи және ғылыми дәлділік болсын [Мәтін] : [ҚСЭ 12 томдығында жіберілген қателерді түзету жөніндегі ғылыми-сын мақалалар] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1980. – 31 май. – Б. 3-4.
339. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ғалым, ардагер азамат [Мәтін] : Ш.Уәлихановтың туғанына 145 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1980. – 1 ноябрь. – Б. 3.
340. Мұхамедханов Қ. Халықтар достығы. В.Н.Соколов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1980. – 28 август. – Б. 2-3.
341. Мұхамедханов, Қ. Халық жазушысы, ардақты ұстаз [Мәтін] : [С.Мұқановтың туғанына 80 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1980. – 7 июнь. – Б. 3.

1981

342. Мұхамедханов, Қ. М.О.Әуезовтің қолжазба мұрасы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1981. – 29 сентябрь. – Б. 3; 30 сентябрь. – Б. 4.
343. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Журналист, жазушы, қоғам қайраткері [Мәтін] : Шаймардан Тоқжігітовтың туғанына 80 жыл / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов), А.Еспенбетов // Семей таңы. – 1981. – 16 декабрь. – Б. 4.
344. Мұхамедханов, Қ. Сәду ақын [Мәтін] : [С.Машақовтың 75 жасқа толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1981. – 27 ноябрь. – Б. 3.
345. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Талантты түлеткен бір кезең [Мәтін] : 1981 – Ф.М.Достоевский жылы / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1981. – 28 август. – Б. 4.
346. Мұхамедханов, Қ. Үш халыққа ортақ ақын [Мәтін] : [Ақмолла ақынның туғанына 150 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1981. – 26 декабрь. – Б. 4.
347. Мұхамедханов, Қ. Ұлы достықтың жаршысы [Мәтін] : [А.С.Пушкин туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1981. – 11 июнь. – Б. 3.
348. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ұлы өмірдің белестері [Мәтін] : Мұхтар Әуезовтің ғылыми өмірбаянына қосымша деректер (1897–1925 жылдар) / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Жұлдыз. – 1981. – № 9. – Б. 199-209.

349. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ұстаз [Мәтін] : [Абай Құнанбаев туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1981. – 21 август. – Б. 2-3.
350. Мұхамедханов, Қ. Ф.М.Достоевский Семей қаласында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1981. – 27 август. – Б. 3-4.

1982

351. Мұхамедханов, Қ. Ақын аға, аяулы дос [Мәтін] : Жұмағали Саинның туғанына 70 жыл / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1982. – 23 июль. – Б. 14.
352. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Белгілі суреттің белгісіз тарихы [Мәтін] : [Достоевский мен Шоқан Уәлиханов фотосуретінің тарихы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Жұлдыз. – 1982. – № 7. – Б. 195-196.
353. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Бұхар жырау [Мәтін] : ғасырлар қойнауына саяхат: [ғылыми өмір тарихы және шығармаларының текстологиясы туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1982. – 30 июль. – Б. 10-11.; 6 август. – Б. 6-7, 11.
354. Мұхамедханов, Қ. Қазақ театрының қайраткері [Мәтін] : Ж.Шаниннің туғанына 90 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1982. – 20 май. – Б. 3.
355. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Қаламгердің қолжазба мұрасы жайында [Мәтін] : Мұхтар Әуезовтің туғанына 85 жыл / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1982. – 24 сентябрь. – Б. 4, 13.
356. Мұхамедханов, Қ. Кеменгер жазушы [Мәтін] : М.Әуезовтің туғанына 85 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1982. – 27 сентябрь. – Б. 3.
357. Мұхамедханов, Қ. Сөз асылын тізілдірген [Мәтін] : [Т.Әміренов – 75 жыл] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1982. – 25 ноябрь. – Б. 4.
358. Мұхамедханов, Қ. Тілі алмас, қаламы болат найза [Мәтін] : Нұрлыбек Баймұратовтың туғанына 95 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1982. – 19 ноябрь. – Б. 4.
359. Мұхамедханов, Қ. Халық бұлбұлы [Мәтін] : [Күләш Бәйсейітованың туғанына 70 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1982. – 30 апрель. – Б. 3.

360. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Абай мен Лермонтов [Мәтін] : А.Құнанбаевтың туған күніне / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1983. – 10 август. – Б. 3.
361. Мұхамедханов, Қ. Ардагер ақын [Мәтін] : С. Торайғыровтың туғанына 90 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1983. – 28 октябрь. – Б. 3.
362. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. «Өудемжер» өні кімдікі? [Мәтін] : немесе Көкбай ақынның өншілік өнері жайында / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1983. – 13 май. – Б. 10-11.
363. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Қос дүлдүл [Мәтін] : [Ақылбек Сабалұлы мен Ілияс Молдажановтың өмір жолы туралы] // Қазақ әдебиеті. – 1983. – 15 апрель. – Б. 7,11.
364. Мұхамедханов, Қ. Көкбай ақынның өншілік өнері және «Өудемжер» өні жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1983. – 31 март. – Б. 3-4.
365. Мұхамедханов, Қ. Мол мұраның иесі [Мәтін] : Мәшһүр Жүсіп-Көпеевтің туғанына 125 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1983. – 3 ноябрь. – Б. 3-4.
366. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Мұхтар – семинарист [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1983. – 28 сентябрь. – Б. 3.
367. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар Әуезов және абайтану проблемалары [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Біздің Отан. – 1983. – № 3. – Б. 4.
368. Мұхамедханов, Қ. Сара сөздің сарбазы [Мәтін] : ақын Нұрлыбек Баймұратовтың туғанына 75 жыл / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1983. – 18 февраль. – Б. 7.
369. Мұхамедханов, Қ. Тұрлыхан ақын [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1983. – 20 январь. – Б. 4; 26 январь. – Б. 4.
370. Мұхамедханов, Қ. Уәйіс ақын және оның әдеби мұрасы жайында [Мәтін] : [Абайдың талапты шәкіртінің бірі Уәйіс Шондыбаевтың өмірі мен творчествосына шолу] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1983. – 23 декабрь. – Б. 3-4.

371. Мұхамедханов, Қ. Абай мен Лермонтов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1984. – 10 август. – Б. 3.
372. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ақылбай Абайұлы Құнанбаев (1861–1904)[Мәтін] : [өмірі мен шығармашылығы жайында] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Жұлдыз. – 1984. – № 1. – Б. 158-172.
373. Мұхамедханов, Қ. Ақын, жазушы, педагог [Мәтін] : Таир Жомартбаевтың туғанына 100 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1984. – 22 декабрь. – Б. 3.
374. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Бостандық пен халықтар достығының жаршысы [Мәтін] : Т.Г.Шевченконың туғанына 170 жыл / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1984. – 11 март. – Б. 4.
375. Мұхамедханов, Қ. Ғалым жолы [Мәтін] : Ә. Марғұланнның туғанына 80 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1984. – 9 май. – Б. 4.
376. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Комиссар Ғаббасов [Мәтін] : пьесалар / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов). – Алматы: Өнер, 1984. – 176 Б.
377. Мұхамедханов, Қ. Көпеев Мәшһүр-Жүсіп мұрасы жөнінде [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Жұлдыз. – 1984. – № 3. – Б. 174-181.
378. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Мұхтар – семинарист [Мәтін] : [Мұхтар Әуезов туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1984. – 9 март. – Б. 10-11.
379. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Семей театрының тарихынан [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1984. – 4 май. – Б. 10-11,14.
380. Мұхамедханов, Қ. Тағы да Айқыз туралы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1984. – 27 июль. – Б. 4; 28 июль. – Б. 4; 31 июль. – Б. 4; 1 август. – Б. 4; 2 август. – Б. 4; 3 август. – Б. 4; 4 август. – Б. 4.
381. Мұхамедханов, Қ. Ұстаз ұлағаты [Мәтін] : [М.Әуезовтің туғанына 87 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1984. – 2 октябрь. – Б. 3.

1985

382. Көкенов, К. (Мұхамедханов Қ.) Аға өнегесі [Мәтін] : Мақы Шыңғысұлы Уәлихановтың туғанына 140 жыл / К.Көкенов (Мұхамедханов Қ.) // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 3.
383. [Мұхамедханов, Қ.] Айырылмас достық [Мәтін] : Ш.Уәлихановтың туғанына 150 жыл / [Қ.Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 3.
384. Мұхамедханов, Қ. Асыл мұраны таза сақтайтын болайық! [Мәтін] : [Абайдың туғанына 140 жыл толуы қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1985. – 26 июнь. – Б. 3-4.
385. Мұхамедханов, Қ. Әдебиет пен өнердің досы [Мәтін] : [«Семей таңы» газеті туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1985. – 23 май. – Б. 3.
386. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Бәріміздің Абайымыз [Мәтін] : [Абайдың архивтен табылған қолжазбалары] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1985. – 10 август. – Б. 3-4.
387. [Мұхамедханов, Қ.] Замандастар пікірі [Мәтін] : Ш.Уәлихановтың туғанына 150 жыл / [Қ.Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 2.
388. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Қазақ әдебиетінің досы [Мәтін] : Вс.Ивановтың туғанына 90 жыл / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1985. – 22 февраль. – Б. 10; Семей таңы. – 1985. – 24 февраль. – Б. 4.
389. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Кемеңгер ұстаз [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1985. – 28 сентябрь. – Б. 4.
390. Мұқамедханов (Мұхамедханов), Қ. Мағауия Абайұлы Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұқамедханов (Мұхамедханов) // Жұлдыз. – 1985. – № 4. – Б. 175-181.
391. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Маржанды тозақ тұтпасын: жазылған жайға қайта ораламыз [Мәтін] : [Г.Бельгер мақаласында келтірілген Абай шығармаларының текстологиясы жайында] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1985. – 21 июнь. – Б. 10-11.
392. Мұхаметқанов (Мұхамедханов), Қ. Өнегелі өмір, өшпес мұра [Мәтін] : [Ш.Уәлихановтың туғанына 150 жыл толуы қарсаңында] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1985. – 10 сентябрь. – Б. 4.
393. Мұхамедханов, Қ. Сәдір ақын [Мәтін] : [Сәдір Жәпекұлының туғанына 140 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1985. – 23 апрель. – Б. 4; Қазақ әдебиеті. – 1985. – 18 октябрь. – Б. 11,13.
394. Мұхамедханов, Қ. Семейде өткен жылдары [Мәтін] : Ш.Уәлихановтың туғанына 150 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 2-3.
395. [Мұхамедханов, Қ.] Ұлы ғалымның кейбір ой-пікірлері [Мәтін] : Ш.Уәлихановтың туғанына 150 жыл / [Қ.Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 3.
396. [Мұхамедханов, Қ.] Ұрпақтар үні [Мәтін] : Ш.Уәлихановтың туғанына 150 жыл / [Қ.Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 2.

Қ.Мұхамедхановтың мерзімді басылымдарда жарияланған шығармалары (1986–2016)

1986

397. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Абайдың бір өлеңі [Мәтін] : дерек / Қ.Мұқамедханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 17 январь. – Б. 10.
398. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ақын өлеңдеріне түсініктер туралы [Мәтін] : [Абай өлеңдері туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1986. – 9 август. – Б. 3-4.
399. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Келелі іске кемелдік жарасады [Мәтін] : ҚСЭ-сындағы кейбір мақалаларда берілген тарихи деректер жайында / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Жұлдыз. – 1986. – № 11. – Б. 153-171.
400. Мұхамедханов, Қ. Мағауия ақынның «Медғат-Қасым» поэмасы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1986. – 22 март. – Б. 4; 25 март. – Б. 4; 27 март. – Б. 4; 28 март. – Б. 4; 29 март. – Б. 4.
401. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ортақ борыш ой қозғады [Мәтін] : [Махмұт Наурызбаевтың «Тотынама»

хақында» деген мақаласы туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 6 июнь. – Б. 15.

402. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Семсер жырға сергек қарайық [Мәтін] : [Махамбет ақын өлеңдерінің басылымдары және текстологиясы жайында] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 9 май. – Б. 6,
403. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Совет халқының ұлы жырауы [Мәтін] : Жамбылдың туғанына 140 жыл / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1986. – 28 февраль. – Б. 4.
404. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. «Түзетілгені» қане? «Түсініктері» қайсы? [Мәтін] : [Абай өлеңдеріне түсініктер жайында] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 10 октябрь. – Б. 10-11.
405. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ұлы заманның ұлы жазушысы [Мәтін] : [М.Әуезовтің көркем әдебиет, ғылым, халық мұрасы жайындағы көзқарастары] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1986. – 27 сентябрь. – Б. 3.

1987

406. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. «Еңлік-Кебек» солай туған [Мәтін] : [М. Әуезовтің туғанына 90 жыл толуына] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1987. – 16 сентябрь. – Б. 3-4.
407. Мұхамедханов, Қ. Өлмес өмір, өшпес есім [Мәтін] : А.С.Пушкиннің қайтыс болғанына 150 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1987. – 10 февраль. – Б. 3.
408. Мұхамедханов, Қ. Өнегелі өмір жолы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «М. Әуезовтің Семейдегі жылдарындағы өмірі мен шығармашылығы туралы» баяндамасы жайында] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1987. – 25 сентябрь. – Б. 2.; 26 сентябрь. – Б. 2.
409. Мұхамедханов, Қ. Татар әдебиетінің тарланы [Мәтін] : [Ғалымжан Ибраһимовтың туғанына 100 жыл толды] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1987. – 14 март. – Б. 4.
410. Мұқаметханов, Қ. Уәйіс ақынның шығармалар жинағы жайында [Мәтін] : [Абайдың талапты шәкіртінің бірі Уәйіс Шондыбаевтың (1873–1925) қолжазбалары,

өлеңдері, поэмалары туралы дерек] / Қ.Мұқаметханов // Семей таңы. – 1987. – 27 август. – Б. 3-4.

411. Мұхамедханов, Қ. Ұшқан ұямыз [Мәтін] : Семей педагогика институтының ашылғанына 50 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1987. – 31 октябрь. – Б. 3-4.

1988

412. Мұхамедханов, Қ. Абайтану жолындағы қилы кезеңдер [Мәтін] : [Абайдың туғанына 143 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1988. – 23 август. – Б. 3.
413. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ақын Шәкәрім Құдайбердіұлы [Мәтін] : [Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің «Ақын Шәкәрімнің шығармашылық мұрасы туралы» қаулысынан кейін жарияланған алғашқы мақала] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1988. – 15 апрель. – Б. 3; 16 апрель. – Б. 3-4.
414. Мұхамедханов, Қ. Ақынға арналатын ескерткіштер жайында [Мәтін] : [Шәкәрімнің 130 жылдығын облыстық және республикалық деңгейде лайықты атап өту, ақын есімін мәңгілік есте қалдыру мақсатында туған жерінде ескерткіш орнатып, мекемелер мен көшелерге, елді мекендерге есімін беру мәселелері көтерілген] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1988. – 13 июль. – Б. 3-4.
415. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Біздің міндет [Мәтін] : [бірқатар республикалық газет редакцияларының Шәкәрім шығармаларын басып шығаруда жіберген қателіктеріне текстологиялық талдау] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 24 июнь. – Б. 12-13.
416. Мұхамедханов, Қ. Ильяс Бораганский [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Жұлдыз. – 1988. – №3. – Б. 38-41.
417. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Шәкәрім [Мәтін] : [өмірі мен шығармашылығы жайында] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 15 апрель. – Б. 4-7, 10.

1989

418. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ақылбай Абайұлы Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) //

- Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 109.
419. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ақылбек Сабалұлы, Ақылбек бин Сабал Тұрабаев [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 109.
420. Мұхамедханов, Қ. Ақын жайлы ақиқат [Мәтін] : [«Шәкәрім» атты ғылыми-көпшілік фильм туралы сұхбат-әңгіме, сценарий авторы Қ. Мұхамедханов] / Қ.Мұхамедханов; сұхб. А.Қонақбаева // Жаңа фильм. – 1989. – № 7. – Б. 16-17.
421. Мұхамедханов, Қ.Ахмет Байтұрсынов [Мәтін] : [творчествосына шолу] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 6 январь. – Б. 3.
422. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Өнші [Мәтін] : әңгіме: [Жүсіпбек Аймауытов туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 1 январь. – Б. 8-9. – Баспаға әзірлеген, түсіндірме жазған Қайым Мұқаметханов.
423. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Әріп Тәңірбергенұлы [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 152.
424. [Мұхамедханов Қ.] Байкөкше Балғынбайұлы [Мәтін] / [Қ.Мұхамедханов] // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 164.
425. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Дәулетбаев Мәжит (Ғабділмәжит) Боранбайұлы [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 209.
426. Мұхамедханов, Қ. Жазушы, тарихшы, революционер [Мәтін] : Сабыржан Ғаббасовтың туғанына 100 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 18 август. – Б. 3; Қазақ әдебиеті. – 1989. – 15 декабрь. – Б. 14-15.
427. Мұхамедханов, Қ.Жүсіпбек Аймауытов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 4 январь. – Б. 3.
428. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ.Көкітай (шын аты – Ғабдулхакім) Ысқақұлы Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 285.
429. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. «Құдай» деген сөзден құдай сақтасын. [Мәтін] : [1988 жылы баспадан шыққан Шәкәрімнің «шығармалар» жинағы туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 17 март. – Б. 10-11.
430. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. «Қазақ әдебиеті» газетінің редакциясына [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов газеттің алдыңғы нөмірінде жарияланған «Құдай» деген сөзден құдай сақтасын» мақаласында жіберілген қателерді жөндеген] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 24 март. – Б. 11.
431. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Мағауия Абайұлы Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 412-413.
432. Мұхамедханов, Қ. Мағжан Жұмабаев [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 12 январь. – Б. 3. – Мағжан Жұмабаевтың өлеңдері. – Баспаға әзірлеген, түсіндірме жазған Қайым Мұхамедханов.
433. Мұхамедханов, Қ. Міржақып [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 28 июль. – Б. 10-11; Семей таңы. – 1989. – 29 июль. – Б. 3. Семей таңы. – 1989. – 2 август – Б. 3. – М. Дулатовтың шығармаларын баспаға әзірлеген Қайым Мұхамедханов.
434. Мұхамедханов, Қ.Мұхтар өмірінің қилы-қиын кезеңдері [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 28 сентябрь. – Б. 3-4.
435. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Сурет сыры [Мәтін] : [1916 жылы «Ғалия» медресесі шәкірттерінің Ахмет Байтұрсыновпен бірге түскен фотосуреті туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 13 октябрь. – Б. 14.
436. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Тарихи шындықтың шырқын бұзбайық [Мәтін] : [М.Бейсенбаевтың

«Семей таңы» газетінде жарияланған И.Қазанғапов туралы мақаласында жіберген қателіктерін талдау] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Семей таңы. – 1989. – 12 декабрь. – Б. 4.

437. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Шәкәрім Құдайбердиев [Мәтін] / Қ. Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 629-630.
438. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Шәкәрімнің шежіресі [Мәтін] : [ғылыми сын мақала] / Қ. Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 14 июль. – Б. 10-11.
439. Мұхамедханов, Қ. Шәкәрімнің «Шығармалар» жинағы жайында [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 21 ақпан.
440. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Шондыбаев Уәйіс [Мәтін] / Қ. Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ ССР: 4 томдық қысқаша энциклопедия. Т.4. Тіл. Әдебиет. Фольклор. Өнер. Архитектура. – Алматы, 1989. – Б. 638.

1990

441. Мұхамедханов, Қ. Әлихан Бөкейханов [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1990. – 17 қаңтар. – Б. 3-4; Қазақ әдебиеті. – 1990. – 8 маусым – Б. 10-11; 15 маусым – Б. 10-11.
442. Мұхамедханов Қ. Жүсіпбек Аймауытов [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1990. – 13 шілде. – Б. 8-9. – Баспаға әзірлеген, түсіндірме жазған Қайым Мұхамедханов.
443. Мұхамедханов, Қ. Қазақтың қайдан шыққаны [Мәтін] : [ғалым Ш.Құдайбердиевтің шежіресін, тарихи-танымдық еңбектерін халқына жеткізу қажеттілігі туралы пікір білдірген] / Қ. Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1990. – 14 қыркүйек. – Б. 12-13. – Баспаға әзірлеген, түсіндірме жазған Қайым Мұхамедханов.
444. Мұхамедханов, Қ. Пікірге пікір [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1990. – 19 мамыр. – Б. 7.
445. Мұхамедханов, Қ. Даналы сөздің дарасы. Түрік, қырғыз, қазақ һәм ханлар шежіресі» [Мәтін] : [1990 жылы

15 мамырда Шәкәрім Құдайбердіұлының шығармашылығына арналған конференцияда жасалған баяндама] / Қ. Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1990. – 25 мамыр. – Б. 6-7.

1991

446. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Абайдың жарияланбаған өлеңдері [Мәтін] : [«Балалық шаққа», «Лашын мен шымшық», «Бүркіттің сыны», «Тереңнен қозғап, жүректен толғап» деп басталатын өлеңдері туралы] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 13 желтоқсан. – Б. 8-9, 15.
447. Мұхамедханов, Қ. Ақынның дүниеге келген күні [Мәтін] : бүгін Абайдың туғанына 146 жыл толады / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 23 тамыз. – Б. 3.
448. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Екінші жалпықазақ съезі (1917) туралы [Мәтін] : Алаш автономиясы және Алашорда үкіметі хақында / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1991. – 17 желтоқсан. – Б. 4-5.
449. Мұхамедханов, Қ. Жаңадан табылған алты өлең жайында [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 3 желтоқсан. – Б. 1, 4-5.
450. Мұқаметханұлы [Мұхамедханов], Қ. Жауына ойран салған [Мәтін] : [Қабанбай батыр туралы] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Егеменді Қазақстан. – 1991. – 16 тамыз. – Б. 3.
451. Мұхамедханов, Қ. Жүсіпбек Аймауытовтың әдеби сын мақалалары жайында [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 26 мамыр. – Б. 5.
452. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Иә, Абай мұрасына абай болғанымыз жөн [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 9 тамыз. – Б. 6-7.
453. Мұхамедханов, Қ. Қаракерей Қабанбай батыр [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 16 наурыз. – Б. 3; 23 наурыз. – Б. 7; 30 наурыз. – Б. 3.
454. Мұхамедханов, Қ. Қаракерей Қабанбай батыр [Мәтін] : [Қаракерей Қабанбай батырдың туғанына 300 жыл

- толуына орай] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 12 шілде. – Б. 2-3; Семей таңы. – 1991. – 2 тамыз. – Б. 1, 3; 10 тамыз. – Б. 6; 27 тамыз. – Б. 4.
455. Мұхамедханов, Қ. Өмір өткелдерінен естелік [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 5 қаңтар. – Б. 4.
456. Мұхамедханов, Қ. «Түрік монғол тарихы» [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 6 наурыз. – Б. 1-2. – М. Тынышпаевтың мақаласын баспаға өзірлеген, түсініктерін жазған Қайым Мұхамедханов.
457. Мұхамедханов, Қ. «Түрік монғол тарихи» [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 22 март – Б. 10-11; Қазақ әдебиеті. – 1991. – 29 март. – Б. 10. – М.Тынышпаевтың мақаласын баспаға өзірлеген, түсініктерін жазған Қайым Мұхамедханов.
458. Мұхамедханов, Қ. Қазақ-қырғыз тарихы туралы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 29 наурыз. – Б. 10-11. – М.Дұлатұлы мақаласын баспаға өзірлеген, түсініктерін жазған Қайым Мұхамедханов.
459. Мұхамедханов, Қ. «Түсініктерге» түсінік [Мәтін] : Абай мұрасына әрқашан абай болғанымыз жөн / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 18 мамыр. – Б. 4-5.

1992

460. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ақ жол [Мәтін] : [Ақжол Дайырқожаның өмір тарихы Шәкәрім шежіресінде таралуы] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Парасат. – 1992. – № 7. – Б. 6-7.
461. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. «Алаш» сиезінің ақиқаты [Мәтін] : [сұхбат] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов]; сұхб. жазғандар: Т.Данияр, С.Зиберханұлы // Жас Алаш. – 1992. – 17 сәуір. – Б. 2.
462. Мұхамедханов, Қ. Ашық хатқа айқын жауап [Мәтін] : [М.Бейсенбаевтың «Абай және оның заманы» деген кітабы туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1992. – 18 шілде. – Б. 4-5; 1 тамыз. – Б. 4-5.
463. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Әнұран [Мәтін] : [жабық байқауға қатысқан үздік әнұран мәтіні ретінде баспасөзде жарияланған] / Қ.Мұхамедханов [Мұхамедханов] // Егеменді Қазақстан. – 1992. – 24 наурыз. – Б. 2.
464. Мұхамедханов, Қ. «Әсет пен Рысжан» айтысы [Мәтін] : Әсет Найманбайұлының туғанына 125 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1992. – 19 қыркүйек. – Б. 4.
465. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Дарынды ақын, әнші, композитор [Мәтін] : Әсет Найманбайұлының туғанына 125 жыл / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1992. – 5 қыркүйек. – Б. 4.
466. Мұхамедханов, Қ. Жаңадан табылған сегіз өлең жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 44-53.
467. Мұхамедханов, Қ. Жүсіпбек Аймауытұлының әдеби сын мақалалары жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1992. – 26 маусым. – Б. 6-7.
468. Мұхамедханов, Қ. «Қызыл табан – ағаш ат» [Мәтін] : Әсет Найманбайұлының туғанына 125 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1992. – 26 қыркүйек. – Б. 3.
469. Мұхамедханов, Қ. Илияс Бораганский (1852–1934) [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы // Абай. – 1992. – №3.
470. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Мұхтар кешкен қилы заман [Мәтін] : [М. Әуезовке жабылған жала туралы] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай. – 1992. – № 3. – Б. 78-82.
471. Мұхамедханов, Қ. Тамаша тарихы бар техникум [Мәтін] : Семей қазақ педагогикалық техникумына 70 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1992. – 2 маусым. – Б. 4.
472. Мұхамедханов, Қ. «Тәуке-Жікібай» поэмасы [Мәтін] : [ақын Уәйіс Шондыбайұлының шығармасы туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1992. – 25 шілде. – Б. 4.
473. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ұлы ақынның қайраткерлік қызметі [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов [Мұхамедханов] // Абай. – 1992. – № 1. – Б. 38-42.
474. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ыдырыс Мұстамбайұлын кім білмейді? [Мәтін] : өмір тарихынан қысқаша мағлұмат / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай. – 1992. – № 4. – Б. 52-56.
475. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Шәкәрім [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов [Мұхамедханов] // Бес арыс: естеліктер, эсселер және зерттеу мақалалар. – Алматы: Жалын, 1992. – Б. 10-39.

476. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Шоқан Уәлиханов Қашқарда қай жылы болған? [Мәтін] : жазылған жайға қайта ораламыз / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1992. – 20 ақпан. – Б. 7.
477. Мұхамедханов, Қ. Әлихан Бөкейхановтың Абай туралы мақалалары (1903, 1905, 1907) [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 23-27.

1993

478. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. «Абай сөзіне үңілсек» дұрыс үңілейік [Мәтін] : [Абай шығармалары текстерінде кеткен қателіктер жайлы] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1993. – 2 қазан. – Б. 2; Қазақ әдебиеті. – 1993. – 26 қараша. – Б. 6-7.
479. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ақын дүниеге келген күн [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // ҚР ҰҒА хабарлары = Известия НАН РК. Тіл, әдебиет сериясы. – 1993. – № 1. – Б. 69-71.
480. Мұхамедханов, Қ. «Өудемжер» әні кімдікі? [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1993. – 17 шілде. – Б. 2.
481. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Бұхар жырау [Мәтін] : [өмір тарихы туралы жаңа деректер] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1993. – 9 көкек. – Б. 8-9.
482. Мұхамедханов, Қ. Көкбай Жанатайұлы [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1993. – 7 қазан. – Б. 2-3; 14 қазан. – Б. 3; 21 қазан. – Б. 2-3; Абай. – 1993. – № 5. – Б. 21-34.
483. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Көкбайдың «Өудемжер» әні [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай. – 1993. – № 8. – Б. 80-83.
484. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Сабыржан Ғаббасов [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай. – 1993. – № 5. – Б. 60-61.

1994

485. Мұхамедханов, Қ. Өнші Мұқа [Мәтін] : Абайдың 150 жылдығы қарсаңында / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1994. – 1 қараша. – Б. 2-3.

486. Мұхамедханов, Қ. Естен кетпес еңбегі [Мәтін] : [Е. Қашаған туралы] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1994. – 28 мамыр. – Б. 2.
487. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ақынымыздың нақты есімін дұрыс жазатын болайық (Шаһкәрім) [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1994. – 8 қараша. – Б. 2.
488. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ыдырыс Мұстамбаев [Мәтін] : [қоғам қайраткері, әдебиет сыншысы, саяси қуғын-сүргін құрбаны Ы. Мұстамбаев (1898–1937) туралы] / Қ. Мұхамедханұлы (Мұхамедханов), Б. Байғалиев // Халық кеңесі. – 1994. – 1 қаңтар. – Б. 2-3.
489. Мұхамедханұлы, Қ. Қазақтардың ойрат-манғұл жазуын пайдалануы [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы // Жұлдыз. – 1994. – № 3-4. – Б. 200-203.

1995

490. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Абай шәкірттері [Мәтін] : Мұқа Әділханұлы / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Парасат. – 1995. – № 7. – Б. 1-2.
491. Мұхамедханұлы, Қ. Абайды тұңғыш рет баспасөзде танытқан Әлихан Бөкейханов [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Түркістан. – 1995. – 9 тамыз. – Б. 1.
492. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Абайдың туған жері, ескен ортасы [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов]; ред. Р. Н. Нұрғалиев // Абай: энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 33-34.
493. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Ақылбай Абайұлы [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов [Мұхамедханов]; ред. Р. Н. Нұрғалиев // Абай: энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 68-69.
494. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Әлихан Бөкейханов [Мәтін] / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай: энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 166-167.
495. Мұхамедханов, Қ. Данышпан ақын, дана хәкім [Мәтін] : [Абай туралы] / Қ. Мұхамедханов // Семей таңы. – 1995. – 5 қыркүйек. – Б. 4.
496. Мұхамедханов [Мұхамедханов], Қ. Орта жүз рулары туралы [Мәтін] / Қ. Мұхамедханов [Мұхамедханов]; ред.

Р.Н.Нұрғалиев // Абай: энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 448-449.

497. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ұлы ақынның дүниеге келген және баз кешкен күндері қашаннан, қалай аталып келеді? [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай. – 1995. – № 1-2. – Б. 17-20.
498. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Уәйіс Шондыбайұлы [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов]; ред. Р.Н.Нұрғалиев // Абай: энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 565-566.

1996

499. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Ақын, жазушы, педагог [Мәтін] : [педагог-жазушы Т.Жомартбаев туралы] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1996. – 23 қаңтар. – Б. 12-13.
500. Мұхамедханов, Қ. Тау суындай толассыз Жәкең еді [Мәтін] : [Жамбыл Жәбаев туралы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1996. – 17 тамыз. – Б. 1-3; Қазақ әдебиеті. – 1996. – 20 тамыз. – Б. 15.
501. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Ақынның бір шығармасының тағдыры туралы [Мәтін] : [Абайдың «Көз жұмғанша дүниеден иманын айтып өткені-ай» деп басталатын өлеңі туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Абай. – 1996. – № 1. – Б. 19-21.
502. Мұхамедханов, Қ. Даниял Кәкітайұлы Ысқақов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1996. – № 4. – Б. 78-79.
503. Мұхамедханов, Қ. Махаббат жастық жырларымен [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 2.

1997

504. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Ақырғы сапар [Мәтін] : [М.Әуезовтің туған еліне ақырғы сапары] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Фәниден өзі кетіп сөзі қалған. – Алматы, 1997. – Б. 26-29.
505. Мұқаметханұлы [Мұхамедханов], Қ. Дұрысы қайсы, бұрысы қайсы?: [М.Әуезовтің өміріне байланысты Семей қаласындағы ескерткіш орындар туралы] // Егемен Қазақстан. – 1997. – 27 қыркүйек. – Б. 3.

506. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Жалақорлық жарға жығады [Мәтін] : [ақын Қ.Ілиясұлының «Абаймен өңгіме» толғауы туралы] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Қазақ әдебиеті. – 1997. – 24 маусым. – Б. 6-7.
507. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Мұхаң туған жерінде [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Мұхтар Әуезов туралы естеліктер. – Алматы: Жазушы, 1997. – Б. 388-394.
508. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Мұхтар өміріне байланысты кейбір деректер [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Дидар. – 1997. – 23 қыркүйек. – Б. 4.
509. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Мұхтар өміріне байланысты [Мәтін] : Семей қаласындағы кейбір ескерткіш орындар жайында / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1997. – 1 қараша. – Б. 1.
510. Мұхамедханұлы, Қ. Тұрлықан Қасенұлы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы // Тұрлықан ақын: деректі жинақ / құраст.: М.Айтбайқызы, Қ.Рысбекұлы, Т.Жәкітайұлы, С.Сүйіндікова. – Алматы: Ер-Дәулет, 1997. – Б. 4-16.
511. Мұхамедқанов [Мұхамедханов], Қ. Ұлы ұстаз, қамқор аға [Мәтін] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1997. – 23 қыркүйек. – Б. 3; 27 қыркүйек. – Б. 3; Парасат. – 1997. – № 8. – Б. 6-7, 17.

1998

512. Мұхамедханов, Қ. Естен кетпес есім [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қашағанов Е.Сыр сандықты ашып қара. – Алматы: Санат, 1998. – Б. 222-227.
513. Мұхамедханов, Қ. Илияс Бораганский (1852–1934) [Мәтін] : [ұлы Абайдың тұңғыш өлеңдер жинағын басып шығарған адам туралы тарихи дерек] / Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1998. – № 3. – Б. 38-41.
514. Мұхамедханов, Қ. Ыдырыс Мұстамбаев [Мәтін] : естелік / Қ.Мұхамедханов // Түркістан. – 1998. – 18-24 қараша. – Б. 3.

1999

515. Мұхамедханов, Қ. Күнделікті қауышуға жазсын [Мәтін] / сұхб. А.Ахметбекова // Семей таңы. – 1999. – 9 желтоқсан. – Б. 4.
516. Мұхамедханов, Қ.Шәкәрім [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті: энциклопедия. – Алматы: Білік, 1999. – Б. 686-687.

2000

517. Мұхамедханов, Қ.Шәкәрім [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Түркістан. Халықаралық энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2000. – Б. 640.

2001

518. Мұхамедханов, Қ. Абайға өмірімнің ақырына дейін қызмет етемін [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов; әңг. М.Қабышқызы // Үш анық. – 2001. – 29 қаңтар. – Б. 2.
519. Мұхамедханов, Қ. «Алаш арыстары аңсаған асыл арманыңыз осы» [Мәтін] : [Алаш азаматы М.Сейітқұлов туралы] / Қ.Мұхамедханов; әңг. Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2001. – 26 қыркүйек. – Б. 4.
520. Мұхамедханов, Қ.Жақсының сарқыты [Мәтін] : [интервью] / Қ.Мұхамедханов; әңг. А.Ахметбекова // Семей таңы. – 2001. – 5 қаңтар. – Б. 3.

2002

521. Мұхамедханов, Қ. Бір қолжазба тарихы [Мәтін] : [«Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жырының 1500 жылдық мерейтойына орай] / Қ.Мұхамедханов // «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жыры – әлемдік фольклордың асыл ескерткіші / ред. Е.Б.Сыдықов. – Семей, 2002. – Б. 70-72.
522. Мұхамедханов, Қ. Қазақ өлең-жырларының орыс тіліне алғашқы аудармасы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Абай. – 2002. – № 3. – Б. 25-26.
523. Мұхамедханов, Қ. Ұлылардың ізі бар [Мәтін] : [«Егемен Қазақстан» газеті туралы] / Қ.Мұхамедханов // Егемен Қазақстан. – 2002. – 22 қараша. – Б. 1.

2003

524. Мұхамедханов, Қ. Абайдың аманатын ақтадық па? [Мәтін] : белгілі абайтанушы ғалым, Қазақстан Республикасы мемлекеттік сыйлығының лауреаты Қ. Мұхамедхановпен сұхбат / Қ.Мұхамедханов; әңг. Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2003. – 6 қаңтар. – Б. 2; Ертіс өңірі. – 2003. – 10 қаңтар. – Б. 28-29.

2004

525. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Мұхаң туған жерінде [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Мұхтар Әуезов туралы естеліктер. – Алматы: Білім, 2004. – 304 б. – Б. 162-168.
526. Мұхамедханұлы, Қ. Ұлы ұстаз, қамқор аға [Мәтін] : [М.Әуезов туралы естелік] / Қ.Мұхамедханов // Абай. – 2004. – № 2. – Б. 22-33.

2005

527. Мұхамедханов, Қ. Абайдың қосқан үлесі [Мәтін] : [Абайдың 160 жылдығына] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс өңірі. – 2005. – 11 тамыз. – Б. 12.
528. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ақынның дүниеге келген күні: Абайдың туғанына 160 жыл [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ.Сабырбай // Семей таңы. – 2005. – 29 шілде. – Б. 2.
529. Мұхамедханұлы, Қ.Шаһкәрім [Мәтін] // Қ.Мұхамедханұлы Көп томдық шығармалар жинағы. Т.3. – Алматы: Алаш, 2005. – Б. 267-316.

2006

530. Мұхамедханов, Қ.Туған ел [Мәтін] : [өлең] : ақынның архивінен – мұрағат құжаттары сыр шертеді / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 2006. – 5 қаңтар. – Б. 5.
531. Мұхамедханов, Қ.Сәду ақын [Мәтін] : Сәду Машақовтың туғанына 100 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 2006. – 7 желтоқсан. – Б. 3.
532. Мұхамедханов, Қ.Шәкәрім [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Шәкәрім өлемі. – 2006. – № 3. – Б. 8-15.
533. Мұқаметханұлы [Мұхамедханұлы], Қ.Шаһкәрім [Мәтін] : [Ш.Құдайбердіұлы туралы] / Қ.Мұқаметханұлы

[Қ.Мұхамедханұлы] // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т.1. / құраст. Т.Шаңбай. – Семей-Новосибирск: «Талер-Пресс», 2006. – Б. 48-100.

2007

534. Мұхаметханұлы, [Мұхамедханұлы] Қ. Біздің міндет [Мәтін] / Қ.Мұхаметханұлы [Мұхамедханұлы] // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т.3 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2007. – 376 б. – Б. 198-207.
535. Мұхаметханұлы [Мұхамедханұлы], Қ. Біздің міндет [Мәтін] / Қ.Мұхаметханұлы [Мұхамедханұлы] // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т.3 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы; құраст. Т.Шаңбай. – Новосибирск, «Талер-Пресс», 2007. – 378 б. – Б. 216-223.
536. Мұхаметханұлы [Мұхамедханұлы], Қ. [Мәтін] «Құдай» деген сөзден құдай сақтасын / Қ.Мұхаметханұлы [Мұхамедханұлы] // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т.3 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы; құраст. Т.Шаңбай. – Алматы: Раритет, 2007. – 376 б. – Б. 207-223.
537. Мұхаметқанұлы [Мұхамедханұлы], Қ. Шаһкәрім [Мәтін] : [Ш. Құдайбердиев туралы] / Қ.Мұхаметқанұлы [Мұхамедханұлы] // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т.1 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2007. – 448 б. – Б. 50-100.
538. Мұхаметқанұлы [Мұхамедханұлы], Қ.Шаһкәрім [Мәтін] : [Ш.Құдайбердиев туралы] / Қ.Мұхаметқанұлы [Мұхамедханұлы] // Шәкәрім. – 2007. – № 1. – Б. 29-49.
539. Мұхамедханов, Қ.Шәкәрім [Мәтін] : [Ш.Құдайбердиев туралы] / Қ.Мұхамедханов // Ыбырай Алтынсарин. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2007. – 632 б. – Б. 479-494.
540. Мұхамедханов, Қ.Шәкәрім: [Қ.Мұхамедханұлының сөзі] // DVD-диск-М, 2007.

2008

541. Мұхамедханов, Қ. Абайдың аманатын ақтадық па? [Мәтін] : көрнекті абайтанушы ғалым, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Қайым Мұхамедхановпен сұхбат / Қ.Мұхамедханов; әңг. Д.Сейсенұлы; «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры // Қайым Мұхамедханов: Тағдыр және Карлаг = Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг. – Алматы, 2008. – Б. 39-54.
542. Мұхамедханов, Қ. Ақынға арнап ескерткіш орнату [Мәтін] : [Шәкәрім Құдайбердиевтің 150 жылдық мерейтойы] / Қ.Мұхамедханов // Түркістан. – 2008. – 18 қыркүйек. – Б. 9.
543. Мұхамедханов, Қ. Балаларыма [Мәтін] : [өлең 1952 жылы Карлаг түрмесінде жазылған] / Қ.Мұхамедханов; «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдени орталығы» қоғамдық қоры // Қайым Мұхамедханов: Тағдыр және Карлаг = Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг. – Алматы, 2008. – Б. 73-75.
544. Мұхамедханов, Қ. «Құдай» деген сөзден құдай сақтасын» [Мәтін] : [«Жазушы» баспасынан шыққан Шәкәрім «Шығармалары» атты кітапта жіберілген қателіктер] / Қ.Мұхамедханов // Егемен Қазақстан. – 2008. – 9 қыркүйек. – Б. 5.

2010

545. Мұхамедханов, Қ. Ақын сөзі [Мәтін] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов // Абай мұражайының хабаршысы. – 2010. – № 1. – Б. 116.

2011

546. Мұхамедханов, Қ. Көкбай Жанатайұлы (1861–1925) [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Көкбай ақын. – Семей, 2011. – 268 б. – (Абай мұражайының кітапханасы). – Б. 14-38.

2012

547. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Классикалық зерттеулер. Т.3: Халық әдебиеті үлгілері мен Абай шығарма-

ларының текстологиясы. – Алматы: Әдебиет әлемі, 2012. – Б. 249-358.

548. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Тұрлықан Қасенұлы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы // Қалба тынысы. – 2012. – 28 наурыз. – Б. 3.

2013

549. Мұхамедханов, Қ. «Бұл – игілікті істің басы» [Мәтін] : [ғалымның 1951 жылдың 7 сәуірінде «Абайдың әдебиет мектебі» диссертациясын қорғауы кезінде қойылған сұрақтарға берген жауаптары] // Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл. – 2013. – № 9. – Б. 2-4.
550. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Тұрлықан Хасенұлы / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Ұлт болмысы. – 2013. – №11. – Б. 22-25.

2014

551. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Абайдың жарияланбаған өлеңдерінің тарихы жайында [Мәтін] // Әлемнің Абайы қазақтың дана ойы. – Семей: Интеллект, 2014. – Б. 135-157.
552. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Өріп Тәңірбергенов; Тәуке-Ұрқия айтысы; Өріптің кейбір өлеңдеріне, «Біржан-Сара» дастанына айтылатын кейбір уақиғаға түсініктемелер [Мәтін] // Алаштың ақиығы – Өріп қыран: ғылыми мақалалар, ой-пікірлер және арнаулар. – Өскемен, 2014. – Б. 105-175.
553. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Тұрлықан Қасенұлы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Ертіс өңірі. – 2014. – 22 қазан. – Б. 10-11.

2015

554. Мұхамедханов, Қ. Жүгіре-жүгіре талып түссем керек [Электронды ресурс] / Қ.Мұхамедханов // Алаш айнасы. – 2015. – 2 ақпан. – https://alashainasy.kz/kazak_tarihy/kauyim-muhamedhanov-nebr-azaptyin-tozagyinan-otphalyik-jauyi-atandyim-78295/

2016

555. Мұхамедханов, Қ. Балаларыма [Мәтін] : өлең / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 2016. – 5 қаңтар. – Б. 6.
556. Мұхамедханов, Қ. Жамалиттеновке! [Мәтін] : [1986 жылы қазақ жастарының желтоқсан көтерілісі аяусыз басып-жаншылған соң жедел жазылған өткір өлең] / Қ.Мұхамедханов // Ертіс өңірі. – 2016. – 14 желтоқсан. – Б. 8.
557. Мұхамедханов, Қ. Жарияланбаған өлең [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 2016. – 14 желтоқсан. – Б. 3.
558. Мұхамедханов, Қ. Кітап [Мәтін] : [Ғ.Тоқай өлеңінің аудармасы] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 2016. – 5 қаңтар. – Б. 6.

Қ.Мұхамедхановтың Алаш қозғалысы және Алаш арыстары туралы мақалалары

1940–1960

Қайым Мұхамедхановтың қазақ халқының көптеген тарихи тұлғалары туралы қолжазба мақалалары және ғалым алғаш рет тауып сақтаған фотосуреттері мен маңызды документтері, алаш азаматтарының шығармалары мемлекеттік архивте, музейлер мен кітапханаларда, ғалымның жеке архивінде сақтаулы. Олар – Әлихан Бөкейханов, Ахмет Байтұрсынов, Міржақып Дулатов, Жүсіпбек Аймауытов, Мағжан Жұмабаев, Мұхамеджан Тынышбаев, Омар Қарашев, Мұстақым Малдыбаев, Сұлтанмахмұт Торайғыров тәрізді тағы басқа да алаш қайраткерлері. Соның қатарында әдебиет пен өнер, театр, қоғам қайраткерлері, хандар мен батырлар, ақындар т.б. жүздеген есімдер сақталған.

1963–1967

559. Мұхамедханов, Қ. Әділеттің жаршысы [Мәтін] : С.Торайғыровтың туғанына 70 жыл / Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1963. – 27 октябрь. – Б. 4.
560. Мұхамедханов, Қ. Ілияс Молдажанов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1967. – 21 январь. –

Б. 4.; Коммунизм нұры. – 1967. – 25 январь. – Б. 2.; Қызыл ту. – 1967. – 10 февраль. – Б. 3.; Қазақ әдебиеті. – 1967. – 31 март. – Б. 2, 3.

1983

561. Мұхамедханов, Қ. Ардагер ақын [Мәтін] : С.Торайғыровтың туғанына 90 жыл / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1983. – 28 октябрь. – Б. 3.
562. Мұхаметханов (Мұхамедханов), Қ. Қос дүлдүл [Мәтін] : [Ақылбек Сабалұлы мен Ілияс Молдажановтың өмір жолы туралы] // Қазақ әдебиеті. – 1983. – 15 апрель. – Б. 7, 11.

1989

563. Мұхамедханов, Қ. Ахмет Байтұрсынов [Мәтін] : [творчествосына шолу] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 6 январь. – Б. 3.
564. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Өнші [Мәтін] : әңгіме: [Жүсіпбек Аймауытов туралы] / Қ. Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 1 қаңтар. – Б. 8-9.
565. Мұхамедханов, Қ. Жүсіпбек Аймауытов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – № 2. – 4 январь. – Б. 3.
566. Мұхамедханов, Қ. Мағжан Жұмабаев [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 12 январь. – Б. 3.
567. Мұхамедханов, Қ. Міржақып [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 28 июль. – Б. 10-11; Семей таңы. – 1989. – 29 июль. – Б. 3.
568. Дулатов, М. Өлеңдер [Мәтін] : [баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов] / М.Дулатов // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 18 август. – Б. 5.
569. Мұқаметханов (Мұхамедханов), Қ. Сурет сыры [Мәтін] : [1916 жылы «Ғалия» медресесі шәкірттерінің Ахмет Байтұрсыновпен бірге түскен фотосуреті туралы] / Қ.Мұқаметханов (Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 13 октябрь. – Б. 14.

1990

570. Мұхамедханов, Қ. Әлихан Бөкейханов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1990. – 17 қаңтар. –

Б. 3-4; Қазақ әдебиеті. – 1990. – 8 маусым – Б. 10-11; 15 маусым – Б. 10-11.

571. Мұхамедханов, Қ. Жүсіпбек Аймауытовтың әдеби сын мақалалары жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 26 мамыр. – Б. 5.

1991

572. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Екінші жалпықазақ сиезі (1917) туралы [Мәтін] : Алаш автономиясы және Алаш-орда үкіметі хақында / Қ. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1991. – 17 желтоқсан. – Б. 4-5.
573. Мұхамедханов, Қ. Жүсіпбек Аймауытовтың әдеби сын мақалалары жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1991. – 26 мамыр. – Б. 5.

1992

574. Мұхамедханов, Қ. Ш.Уәлиханов Қашқарда қай жылы болған? // Семей таңы. – 1992. – 12 ақпан. – Б. 7.
575. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. «Алаш» сиезінің ақиқаты [Мәтін] : [белгілі ғалым Қ.Мұхамедхановпен сұхбат] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов]; сұхб. жазғандар: Т.Данияр, С.Зиберханұлы // Жас Алаш. – 1992. – 17 сәуір. – Б. 2.
576. Мұхамедханов, Қ. Жүсіпбек Аймауытұлының әдеби сын мақалалары жайында [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1992. – 26 маусым. – Б. 6-7.
577. Мұқаметханов [Мұхамедханов], Қ. Жүсіпбек Аймауытов [Мәтін] / Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Бес арыс: естеліктер, эсселер және зерттеу мақалалар. – Алматы: Жалын, 1992. – Б. 381-452.
578. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Мұхтар кешкен қилы заман [Мәтін] : [М.Әуезовқа жабылған жала туралы] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай. – 1992. – № 3. – Б. 78-82.
579. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ыдырыс Мұстамбай ұлын кім білмейді? [Мәтін] : өмір тарихынан қысқаша мағлұмат / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай. – 1992. – № 4. – Б. 52-56.

580. Мұхамедханов, Қ. Міржақып [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 28 июль. – Б. 10-11; Семей таңы. – 1989. – 29 июль. – Б. 3.

1993–1998

581. Мұхамедханұлы, Қ. Тұрағұл Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы // Абайдың ақын шәкірттері: 4 т. – Алматы: Дәуір, 1993. – Б. 170-179.

582. Мұхаметханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ыдырыс Мұстамбаев [Мәтін]: [қоғам қайраткері, әдебиет сыншысы, саяси қуғын-сүргін құрбаны Ы.Мұстамбаев (1898–1937) туралы] / Қ.Мұхаметханұлы (Мұхамедханов), Б.Байғалиев // Халық кеңесі. – 1994. – 1 қаңтар. – Б. 2-3.

583. Мұхамедханұлы Қ. Абайды тұңғыш рет баспасөзде танытқан Әлихан Бөкейханов // Түркістан. – 1995. – 9 тамыз. – Б. 1.

584. Мұхаметханов [Мұхамедханов], Қ. Әлихан Бөкейханов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Абай: энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 166-167.

585. Мұхамедханов, Қ. Ыдырыс Мұстамбаев [Мәтін]: естелік / Қ.Мұхамедханов // Түркістан. – 1998. – 18-24 қараша. – Б. 3.

2001–2005

586. Мұхамедханов, Қ. «Алаш арыстары аңсаған асыл арманыңыз осы» [Мәтін]: [Алаш азаматы М.Сейітқұлов туралы] / Қ.Мұхамедханов; әңг. Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2001. – 26 қыркүйек. – Б. 4.

587. Мұхамедханов, Қ. Алаш партиясы [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Көптомдық шығармалар жинағы. Т.3. – Алматы: Алаш, 2005. – Б. 175-178.

588. Мұхамедханов, Қ. Ахмет Байтұрсынов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Көптомдық шығармалар жинағы. Т.4. – Алматы: Алаш, 2005. – Б. 219-230.

589. Мұхамедханов, Қ. Әлихан Нұрмұхамедұлы Бөкейханов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Көптомдық шығармалар жинағы. Т.4. – Алматы: Алаш, 2005. – Б. 201-219.

590. Мұхамедханов, Қ. Жүсіпбек Аймауытов [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Көптомдық шығармалар жинағы. Т.4. – Алматы: Алаш, 2005. – Б. 242-261.

591. Мұхамедханов, Қ. Мағжан Жұмабаев [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Көптомдық шығармалар жинағы. Т.4. – Алматы: Алаш, 2005. – Б. 230-242.

592. Мұхамедханов, Қ. Тұрағұл Абайұлы Құнанбаев [Мәтін] / Қ.Мұхамедханов // Көптомдық шығармалар жинағы. Т.3. – Алматы: Алаш, 2005. – Б. 171-175.

2008

593. Мұхамедханов, Қ. Ақынға арнап ескерткіш орнату [Мәтін]: [Шәкәрім Құдайбердиевтің 150 жылдық мерейтойы] / Қ.Мұхамедханов // Түркістан. – 2008. – 18 қыркүйек. – Б. 9.

Қ.Мұхамедханов еңбектеріне ғылыми сілтемелер

1945

594. Домбыраға қол соқпа; Ғалымнан надан артпас ұққанменен; Түбінде баянды еңбек егін салған; Әйелің Медет қызы аты Өрім; Бөстегім құтылдың ба Көтібақтан; Мен боламын демендер; Ойға түстім толғандым; Наз [Мәтін]: [өлеңдер] / Одақтың Ғылым академиясының Қазақстандағы филиалы // Абай (Ибраһим) Құнанбаев. Шығармаларының толық жыйнағы = Полное собрание сочинений. – Алматы, 1945. – Жинаққа енген өлеңдерді тауып, жазып алып, баспаға әзірлеген Қайым Мұхамедханов.

1961

595. Құнанбаев, А. Шығармаларының бір томдық толық жинағы / А.Құнанбаев. – Алматы: Қазақтың Мемлекеттік Көркем Әдебиет Баспасы, 1961. – 693 б. – Қ.Мұхамедхановтың «Абай шығармаларының текстологиясы жайында» (1959) еңбегі еске алынған: б. 553.

596. Қазақ әдебиетінің тарихы [Мәтін]. – Алматы: Қазақ ССР Ғылым Академ. баспасы, 1961. Т.2. 1-кітап: XVIII—XIX ғасырлардағы қазақ әдебиеті. – 1961. – 582 б. – Қ.Мұхамедханов еңбектеріне сілтемелер: б. 564, 570, 573, 574.

597. XVIII–XIX ғасырлардағы қазақ ақындары шығармаларының жинағы / жалпы ред. басқарған Ы.Т.Дүйсенбаев. – Алматы: Қазақ Ғылым Академ. баспасы, 1962. – 422 б. – Қ.Мұхамедханов еңбектеріне сілтемелер: б. 416, 417, 418, 419, 420.

1965

598. Қазақ әдебиетінің тарихы [Мәтін]: 3 томдық. – Алматы: Ғылым, 1964–1967. Т. 2. 2-кітап: XX ғасырдың басындағы қазақ әдебиеті / жалпы редакциясын басқарған Ы.Т.Дүйсенбаев. – Алматы: Ғылым, 1965. – 522 б. – Қ.Мұхамедхановтың Әріп Тәңірбергенов туралы мақаласына сілтеме: б. 501.

1968

599. Сыздықова, Р. Абай шығармаларының тілі: лексикасы мен грамматикасы / Р.Сыздықова. – Алматы: Ғылым, 1968. – 334 б. – Қ.Мұхамедхановтың «Абай шығармаларының текстологиясы жайында» (1959) еңбегі еске алынған: б. 7.

1977

600. Дүйсенбаев, Ы. Алғы сөз // Құнанбаев А. Шығармаларының екі томдық толық жинағы. Т.1. Өлеңдер мен поэмалар. – Алматы: Ғылым, 1977. – Қ.Мұхамедхановтың «Абай шығармаларының текстологиясы жайында» (1959) еңбегі еске алынған: б. 16.

1999

601. Қазақ әдебиетінің тарихы. 2 бөлім. XVIII-XIX ғасырлар: пәнінің оқу бағдарламасы / құраст. Қ.Мәдібай. – Алматы: Қазақ университеті. – 1999. – 21 б. – Қ.Мұхамедханов еңбектеріне сілтемелер: б. 20.

2008

602. Бекмырза, С. Шәкәрім және Мұхтар Әуезов творчествосындағы Абай шәкірттері [Мәтін] / С.Бекмырза // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т.6 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы:

Раритет, 2008. – Б. 191-205. – Шәкәрімнің «Еңлік-Кебек» поэмасына Қ.Мұхамедхановтың пікірі: Мағауия Абай айтқан тарихи шындықты барынша дұрыс суреттесе, Шәкәрімнің Кеңгірбай образын сипаттауда нағыз шындықты бүркемелеуге тырысқандығы байқалады: б. 195.

603. Бекмырза, С. Шәкәрім және Мұхтар Әуезов творчествосындағы Абай шәкірттері [Мәтін] / С.Бекмырза // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т. 6 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2008. – Б. 191-205. – 1950 жылы Абайдың ақындық мектебі туралы концепция ең алғаш рет ұсынылды. Сталиндік режимге арқа сүйеген тұрпайы социологиялық таным иелері әдебиетке, ғылымға қиянат жасады. Осыған негізделген тұжырым М.Әуезов пен оның шәкірті Қайым Мұхамедхановты айыптап, қуғын-сүргінге салды: б. 198.

604. Елеуқенов, Ш. Бес арыс қалай ақталды? [Мәтін]: Шәкәрімнің оралуы / Ш.Елеуқенов // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т.6 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2008. – б. 290-324. – Абайдың ақындық айналасын зерттеген Қайым Мұхаметханов. Шәкәрімді ақтауға ақынның өмірі мен тағдыры туралы 50 беттен тұратын үлкен материал жіберді. Бұл материал 1986 жылы Шәкәрімді ақтаған қаулымен бірге «Қазақ әдебиеті» газетінде жарияланды: б. 304.

605. Ергөбек, Қ. Бейсембай Кенжебаев – Шәкәрім мұрасын жаңғыртушы [Мәтін] / Қ.Ергөбек // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т. 6 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2008. – Б. 64-68. – Қайым Мұхамедханов «Абайдың ақын шәкірттері» деген тақырыпта кандидаттық диссертация жазды. Күнделігіне Абайдың шәкірттері туралы өз ойларын жазды. Қайым диссертациясын Абайдың «ұмытыла» жаздаған шәкірттерінің бірі Шәкәрімге арналған: б. 67.

606. Қайырбеков, Ә. Шәкәрім һәм Сәбит [Мәтін] / Ә. Қайырбеков // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т. 6. / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2008. – Б. 86-101. – Қайым Мұхамедханов: «Шәкәрім – сыншыл еркін ойдың, ноқтасыз ойдың, сау ақылдың адамы», – деп жазды: б. 97.
607. Өтепбаев, Н. Шәкәрім және халық өнері [Мәтін] / Н.Өтепбаев // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т. 6. / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2008. – Б. 233-241. – Қайым Мұхамедханов: «Абай шәкірттерінің ішінде көп жасағаны да, көп жазғаны да – Шәкәрім, ол – лирик, ақын, прозаик, композитор, музыкант, аудармашы, терең ойшыл, сегіз қырлы өнерпаз, үлкен мәдениет қайраткері»: б. 235.
608. Шаңбай, Т. «Әрбір басшының алдында «Ар ілімі» жатса..» [Мәтін] / Т.Шаңбай // Шәкәрімтану мәселелері: [сериялық ғылыми жинақ]. – Т. 6 / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы. – Алматы: Раритет, 2008. – Б. 325-337. – «Абайдың ақындық айналасы» деген тақырыпта кандидаттық диссертация жазып, ұзақ жылға сотталған Қайым Мұхамедхановтың өмір жолы берілген: б. 325.

Библиография

609. Абай [Текст]: библиографический указатель произведений Абая и литературных материалов о нем, опубликованных за 1889–1945 гг.: (на казахском и русском языках) / сост. Н.Сабитов. – Алма-Ата: Изд-во АН Каз. ССР, 1946. – Абай Құнанбаевтың шығармашылығы туралы Қ.Мұхамедханов мақалаларының библиографиялық жазбалары: б. 28, 38, 45.
610. Абай Құнанбаев: библиографиялық көрсеткіш = Абай Құнанбаев: библиографический указатель. – Алматы: Қазақстан, 1965. – 291 б. – Абай Құнанбаевтың шығармашылығы туралы Қ.Мұхамедханов мақала-

ларының библиографиялық жазбалары: б. 69, 73-75, 98, 101, 104, 109, 112, 119, 142.

611. Мырзахметов, М. Абайтану [Мәтін]: (библиографиялық көрсеткіш) = Абаеведение: (библиографический указатель) / М. Мырзахметов. – Алматы: Ғылым, 1988. – 240 б. – Абай Құнанбаевтың шығармашылығы туралы Қ.Мұхамедханов мақалаларының библиографиялық жазбалары: б. 17, 23, 31, 33 54, 57, 68, 70, 71, 77, 101, 108, 120, 126, 132, 143, 144, 145, 147, 168, 204, 205.
612. Ердембеков, Б.А. Семей өңірінің ақын-жазушылары: арнаулы курсының оқу бағдарламасы. – Семей: Семей университеті, 2001. – Қ.Мұхамедханов мақалаларының библиографиялық жазбалары: б. 31-32.
613. Қайым Мұхамедханұлы: библиографиялық көрсеткіш = Каюм Мухамедханов: библиографический указатель / Шығыс Қазақстан облыстық Абай атындағы әмбебап кітапхана, ақпараттық-библиографиялық бөлім. – Семей, 2011. – 47 б.
614. Отан ұлдары: Мұхамедхан Сейтқұлов және Қайым Мұхамедханұлы [Мәтін]: [библиографиялық жадынама] / Н.В.Гоголь атындағы Қарағанды облыстық Ғылыми кітапханасы. – Қарағанды, 2020.

Қ.Мұхамедханов аудармалары

1938

615. Лебедев-Кумач, В. Ертең соғыс болса [Мәтін]: [өлең] / В.Лебедев-Кумач; ауд. Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1938. – 15 октябрь. – Б. 4.

1939

616. Лебедев-Кумач, В. Егер ертең соғыс болса [Мәтін]: [өлең] / В.Лебедев-Кумач; ауд. Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1939. – 23 февраль. – Б. 3.

1946

617. Тоқай, Ғ.Ақын [Мәтін]: [өлең] / Ғ.Тоқай; ауд. Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 27 апрель. – Б. 3.

618. Тоқай, Ғ. Ащы тәжірибе дауысы [Мәтін] : [өлең] / Ғ.Тоқай; ауд. Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 27 апрель. – Б. 3.
619. Тоқай, Ғ. Кітап [Мәтін] : [өлең] / Ғ.Тоқай; ауд. Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 27 апрель. – Б. 3; Семей таңы – 1966. – 26 январь. – Б. 3.
620. Шевченко, Т. Г. Жалғызбын мен, жалғызбын... [Мәтін] : [өлең] / Т.Г.Шевченко; ауд. Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 10 март. – Б. 3.
621. Шевченко, Т.Г.Өсиет [Мәтін] : [өлең] / Т.Г.Шевченко; ауд. Қ.Мұхамедханов // Екпінді. – 1946. – 10 март. – Б. 3.

1947

622. Граков, Г. Жас гвардия [Мәтін] : пьеса: [А.Фадеевтің «Жас гвардия» романы бойынша] / Г.Граков; ауд. Қ.Мұхаметханов [Мұхамедханов] // Екпінді. – 1947. – 21 май. – Б. 3-4.

1964

623. Соколов, В.Х.Халықтар достығы [Мәтін] : В. И. Ленин туралы естелігі / В.Х.Соколов; ауд. Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 22 апрель. – Б. 2.

1966

624. Вольтер, Ф. А. Дұшпаным көп... [Мәтін] / Ф.А.Вольтер; ауд.: Ғ.Тоқай, Қ.Мұхамедханов // Семей таңы – 1966. – 26 январь. – Б. 3.
625. Карамзин, Н. Сормандай Лиза (Бедная Лиза) [Мәтін] / Н.Карамзин; ауд. Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1966. – 27 ноябрь. – Б. 3; 2 декабрь. – Б. 4; 3 декабрь. – Б. 3; 7 декабрь. – Б. 4; 13 декабрь. – Б. 4; 14 декабрь. – Б. 4. – Н.Карамзиннің повесі Қарағанды лагерінде 1954 жылдың қаңтар-ақпан айларында поэзия түрінде аударылды.

2006

626. Тоқай, Ғ. Кітап; Ақын [Мәтін] : [өлеңдер] / Ғ. Тоқай; ауд. Қ.Мұхамедханов Мұхамедханов // Семей таңы. – 2006. – 5 қаңтар. – Б. 5.

2006

627. Т.8: Аудармалар. Мақалалар / ред. А.Аубакиров. – 2009. – 320 б. – «Қажы өфенді үйленеді», «Аршын мал алан», «Уақыт сондай», «Фигаро», «Жас гвардия», «Русалка» пьесалары; орыс тілінде жарық көрген еңбектері: Литературная школа Абая, Абай и Бунин, Шакарим, Жамбыл Жабаев, Аубакир Ахмеджанович Диваев, «Абай» журналында жарық көрген мақалалары, М. Жұмабаевтың «Тоқсанның тобы» өлеңі, қазақ зиялылары Ыдырыс Мұстамбаев, Мұхтар Әуезов, Сабыржан Ғаббасов, қазақ ақындары мен жырауларының өлеңдері мен әндерінің орыс тіліне аудармасының алғашқы жинағы, Всеволод Иванов және ол туралы.

2016

628. Шевченко, Т.Г. Жалғызбын мен, жалғызбын.. [Мәтін] : [өлең] / Т.Г.Шевченко; ауд. Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 2016. – 5 қаңтар. – Б. 6.

Қ.Мұхамедханов баспаға әзірлеген басқа авторлардың шығармалары

1964

629. «Айқаптың» тілшісі [Мәтін] : [С.Ғаббасовтың «Айқап» журналынан алынған мақалалар топтамасы] / баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 12 сентябрь. – Б. 4.
630. Искаков, Т. Естелік [Мәтін] : С.Ғаббасовтың туғанына 75 жыл толуы қарсаңында: [Т.Искаковтың Сабыржан Ғаббасовпен Лепсідегі кездесуі туралы естелік] / Т.Искаков; баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Ертіс – 1964. – 30 август. – Б. 4.
631. Оспанова, Ө. Естелік [Мәтін] : С.Ғаббасовтың туғанына 75 жыл толуы қарсаңында / Ө.Оспанова; баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 2 сентябрь. – Б. 2.
632. Шәкіржанов, С. Сабыржан туралы естеліктер [Мәтін] : С.Ғаббасовтың туғанына 75 жыл толуы қарсаңында / С.Шәкіржанов; баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Ертіс. – 1964. – 28 август. – Б. 3.

1985

633. Ф.Достоевскийдің Ш.Уәлихановқа жауап хатынан [Мәтін] / ауд., баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 2.
634. Ш.Уәлихановтың Ф. Достоевскийге жазған хатынан [Мәтін] / ауд., баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1985. – 1 ноябрь. – Б. 2.

1988

635. Пушкин, А.С.Дубровский әңгімесі [Мәтін] / А.С.Пушкин; ауд. Ш.Құдайбердіұлы; баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1988. – 19 апрель. – Б. 4; 20 апрель. – Б. 4; 21 апрель. – Б. 4.
636. Шәкәрім. Кел, жастар!; Танбаймын, шәкіртімін Толстойдың; Қаламым, қарындашым – жан жолдасым... [Мәтін] : [өлеңдер] / баспаға әзірлеген Қ.Мұқаметханов [Мұхамедханов] // Семей таңы. – 1988. – 15 апрель. – Б. 4.
637. Шәкәрім. Қалқаман-Мамыр [Мәтін] : [Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің «Ақын Шәкәрімнің шығармашылық мұрасы туралы» қаулысынан кейін алғаш рет жарияланған поэма] / баспаға әзірлеген, алғы сөзін жазған Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1988. – 22 апрель. – Б. 4.
638. Шәкәрім. Өлшеусіз көп жасаған дүние кәрі.. [Мәтін] : [өлең ақынның «Дубровский әңгімесі» аудармасында кіріспе орнына алынған] / баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1988. – 15 апрель. – Б. 4.

1989

639. Аймауытов, Ж. Өнші [Мәтін] : әңгіме / Ж.Аймауытов; алғысөзін жазған Қ.Мұхамедханов // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 1 январь. – Б. 8-9.
640. Байтұрсынов, А. Сана [Мәтін] : өлеңдер / баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 11 февраль. – Б. 4
641. Дулатов, М. Абай [Мәтін] : [1908 жылы татардың «Уақыт» газетінде жарияланған мақаласы] / алғаш рет баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов / М.Дулатов // Семей таңы. –

1989. – 2 август. – Б. 3. – Бұл газетте Қ.Мұхамедханов анықтаған бір құжат ұсынылған. Ол – М.Дулатовтың өз қолымен толтырған журналистік кітапша.

642. Дулатов, М.Азуды қайрап, бармақты шайнап өтті күн [Мәтін] : [өлеңдер] / баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов / М.Дулатов // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 18 август. – Б. 5.
643. Дулатов, М. Өлеңдер [Мәтін] : [баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов] / М.Дулатов // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 18 август. – Б. 5.
644. Дулатов, М. Таза бұлақ [Мәтін] : [М.Дулатов өлеңдерін алғаш рет баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов] / М.Дулатов // Семей таңы. – 1989. – 2 август. – Б. 3.
645. Жұмабаев, М. Балаларға базарлығым [Мәтін] : өлеңдер / баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 1989. – 12 январь. – Б. 3.

1990

646. Аймауытов, Ж. Жол үстінде: [әңгімені қазіргі қазақ тілі харпіне көшірген, баспаға әзірлеген, алғы сөзін, түсініктерін жазған Қ.Мұхамедханов] / Ж.Аймауытов // Қазақ әдебиеті. – 1990. – 13 шілде. – Б. 8-9.
647. Құдайбердіұлы, Ш. Қазақтың қайдан шыққаны [Мәтін] : [Шәкәрімнің мақаласын анықтап, зерттеп, баспаға әзірлеген, алғы сөзін жазған Қ.Мұхамедханов] / Ш.Құдайбердіұлы // Қазақ әдебиеті. – 1990. – 14 қыркүйек. – Б. 12-13.

1991

648. Дулатұлы, М. Қазақ-қырғыз тарихы туралы [Мәтін] : [М.Дулатұлы шығармаларын жинаған, баспаға әзірлеген, алғы сөзін, түсініктерін жазған Қ.Мұхамедханов] / М.Дулатұлы // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 29 наурыз. – Б. 11; 5 көкек. – Б. 10.
649. Тынышбайұлы, М. Түрік-моңғол тарихы [Мәтін] : [М.Тынышбайұлы шығармаларын жинаған, баспаға әзірлеген, алғы сөзін, түсініктерін жазған Қ.Мұхамедханов] / М.Тынышбайұлы // Семей таңы. – 1991. – 6 наурыз. – Б. 6; 7 наурыз. – Б. 4.
650. Тынышбайұлы, М. Түрік-моңғол тарихы [Мәтін] : [М.Тынышбайұлы шығармаларын жинаған, баспаға әзірле-

ген, алғы сөзін, түсініктерін жазған Қ.Мұхамедханов] / М.Тынышбайұлы // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 22 наурыз. – Б. 10-11.

1992

651. Абайдың қайтыс болғанына 20 жыл толуына арналған іс-шаралар туралы материалдар [Мәтін] // Қазақ тілі. – 1924. – 27 желтоқсан; Отчет Семипалатинского отдела Русского Географического общества с 1 октября 1924 г. по 1 октября 1925 г.; Өуезов М. Абайдың юбилейі туралы // Қазақ әдебиеті. – 1940. – 5 қаңтар / мұрағат қорларынан тапқан және баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 11-12.
652. Букейхановъ Алихан Нурмагометовичъ [Мәтін] : [Абайтуралы 1903, 1905, 1907 ж. ж. жарияланған мақалаларына шолу / баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 23-24.
653. Кемеңгерұлы, Қ. Өткен тұрмыстан: әңгіме/ баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханұлы // Қазақ әдебиеті. — 1992. – 20 наурыз. – Б. 10.
654. Коншин, Н. Заметки о происхождении родов Средней Киргизской орды [Мәтін] : (Н.Коншин атынан жарияланған Абай мақаласы) // Абай. – 1992. – № 1. – Б. 26-29. – Қайым Мұхамедханов Н. Коншин атынан жарияланған осы мақаланың Абайдікі екенін мұрағат құжаттары арқылы дәлелдеген, мақаланы баспаға өзірлеп, алғы сөзін жазған.
655. Көкбай. Сабалақ [Мәтін] : Абылайхан туралы дастан / поэма мәтінін, алғысөзін, түсініктемелерді баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 3. – Б. 59-66; № 4. – Б. 43-48.
656. Құлжанова, Н. Программа [Мәтін] : қазақша ойын (ән-күй, өлең-жыр): Россия мұсылмандарының атынан ашылған Петроградтағы соғыс ауруханасының һәм жастар пайдасына. Семей приказчиктер клубында: 13-ші февраль 1915 жыл / [мұрағат қорларынан анықтаған, араб харпінен қазіргі қазақ тілі харпіне көшірген, баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов] // Абай. – 1992. – № 4. – Б. 37-38.

657. М., М. Қазақша бастапқы ойын [Мәтін] : [1915 жылы Ұлы Абайдың туғанына 70 жыл толуына арнап өткізілген әдеби кеш туралы: мақала алғаш рет «Айқап» журналының 1915 жылғы № 5 санында жарияланған] / мұрағат қорларынан тапқан, баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 9-10.
658. Мустамбаев, Ы. Джумабаев и «девьяносто» [Мәтін] / [мәліметтерді мұрағаттардан анықтап зерттеген, баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов] // Абай. – 1992. – № 4. – Б. 49-51.
659. Нұртазин, Ә. Өлеңге енді қайтып өкпелемен [Мәтін] : [ақын және оның 1909 ж. Абай жинағын оқығаннан кейін жазған өлеңі туралы] / түсініктеме берген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 66.
660. Олжабай-Шөкей [Мәтін] : [Абайдың 100 жылдық мерекесі қарсаңында 1944 жылы Қ.Құйқабаев жазып жіберген, халық қазынасына айналған дастан туралы] / поэманың бұл нұсқасы сақталған, баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – №2. – Б. 67-68.
661. Семипалаттан [Мәтін] : Семейдегі географический подотдел пайдасына жасалған кеш: [Абайдың қайтыс болғанына 10 жыл толуына арналған кеш] / тауып, баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 4-5.
662. Татар ағайындарымыздың ой-пікірі [Мәтін] : [мақала «Ибраһим Құнанбаев» атауымен «Уақыт» газетінің 1908 жылғы № 338 санында Орынбор қ. жарияланған] / мақаланы тауып, түсініктемелер берген, баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 1. – Б. 37. – Абайдың қайтыс болғанына 4 жыл өтседе, шығармалары өлі жарық көрмегені туралы мәселе көтерілген.
663. Уақ. Абай кітабын оқығанда [Мәтін] : [өлең алғаш рет 1914 жылы 23 маусымда «Қазақ» газетінде басылған] / мұрағат қорынан тауып, баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 66.

1993

664. Амина (Мәмет келіні). Көркем әдебиет туралы [Мәтін] : [1927 жылы «Қызыл Қазақстан» журналында жарияланған мақала] / баспаға өзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1993. – № 5. – Б. 82-86.

665. Ғаббасов, С. Тарих қазақ жайынан [Мәтін] / С.Ғаббасов; мақаланы тауып зерттеген, баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1993. – № 5. – Б. 62-66.

666. Жанатайұлы, К. (1861–1925) Өлеңдері [Мәтін] : Көкбай мен Әріптің Семейде оқып жүрген жылдары әзілдесіп айтысқан өлеңдерінен; Міржақып пен Көкбайдың сөз жарысы; Көкбай-Әріп айтысы / К.Жанатайұлы, кіріспесін және Көкең өлеңдеріне түсіндірмені жазған Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1993. – № 5. – Б. 21-41.

1994

667. Әділханұлы, М. (1857–1927) Өлеңдері [Мәтін] / М.Әділханұлы; кіріспесін және Мұқа өлеңдеріне түсіндірмені жазған Қ.Мұхамедханов // Абай. – 1994. – № 12. – Б. 33-37.

1996

668. Алғашқы қадам: [Қазақ АССР-інің Халық ағарту комиссариатының 1921 ж. өткен мәжілісі туралы архив деректерінен] / баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедқанұлы (Қ.Мұхамедханов) // Қазақ әдебиеті. – 1996. – 17 қыркүйек. – Б. 3.

Қ.Мұхамедхановтың қолжазба мұрасы

Қолжазбалар туралы түсініктеме

Ғалымның қолжазба еңбектері барлық тақырыпты қамтиды. Соның ішінде жарияланған және жарияланбаған қолжазбалар бар. Барлық қолжазбалар атауы және парағының нақтылы саны, яғни көлемі ғалымның тұтас архиві зерттелгеннен кейін ғана анықталады. Қолжазба еңбектер қазақ, латын, араб графикасымен жазылған; сонымен бірге татар, әзірбайжан, башқұрт, түрік, орыс және т.б. тілдерде бар.

1932

669. Мұхамедханов, Қ. Ұстазыма [Қолжазба] : [ұстаз Махмұтова Оразбибі Құдиярқызына арналған өлең] / Қ.Мұхамедханов. – 1932. – 2 п.

670. Мұхамедханов, Қ. Өлеңдер [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1932–1938. – 100 п. – Қ.Мұхамедхановтың жеке мұрағаты. – Араб қарпімен.

1936

671. Мұхамедханов, Қ. Бала деген ата-ананың жүрегі [Қолжазба] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов. – 1936. – 1 п. – Қ.Мұхамедхановтың жеке мұрағаты.

672. Мұхамедханов, Қ. Махаббат жастық жырларынан [Қолжазба] : [екі өлең] / Қ.Мұхамедханов. – 1936. – 2 п. – Қ.Мұхамедхановтың жеке мұрағаты, Л.Гумилев атындағы ЕҒУ мұрағаты.

673. Мұхамедханов, Қ. Ойнақы көз, тұрақсыз сөз [Қолжазба] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов. – 1936. – 2 п. – Қ.Мұхамедхановтың жеке мұрағаты.

1938

674. Мұхамедханов, Қ. Жамбыл [Қолжазба] : ақындық қызметіне 75 жыл толуына арналған поэма / Қ.Мұхамедханов. – 1938. – 1-17 п. – Қ-645. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

1939

675. Мұхамедханов, Қ. Коммунистік партия [Қолжазба] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов. – 1939. – 2 п. – ҚР мемлекеттік мұрағаты, Л.Гумилев атындағы ЕҒУ мұрағаты, Қ.Мұхамедхановтың жеке мұрағатында сақталған.

676. Мұхамедханов, Қ. Қазақтың батыр ұланы [Қолжазба] : [өлең] / Қ.Мұхамедханов. – 1939. – 1 п.

677. Мұхамедханов, Қ. Н.Орманбетов [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1939. – 38 п.

1940

678. Мұхамедханов, Қ. Абай өлеңдері деп Қайым Мұхамедханов тапсырған өлеңдер [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1940–1944. – 8 п. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

679. Мұхамедханов, Қ. Абайдың ақын шәкірттері [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 636 п. – Қ.Мұхамедхановтың жеке мұрағатында сақталған.

680. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1941–1945. – 633 п.
681. Мұхамедханов, Қ. Батыр ағама [Қолжазба] : [гвардия полковнигі Б.Момышұлына арналған өлең] / Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 2 п.
682. Мұхамедханов, Қ. У.Гаджибековтың «Аршын-мал-алан» музыкалық комедиясының өзірбайжан тілінен аудармасы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 82 п.
683. Мұхамедханов, Қ. А.С.Пушкиннің «Русалка» өлеңінің аудармасы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 9 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағаты.

1942

684. Мұхамедханов, Қ. Бөгенбай батыр [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1942. – 30 п. – ҚР Ғылым академиясы мұрағатында сақталған.
685. Мұхамедханов, Қ. Қаракерей Қабанбай батыр [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1942. – 30 п. – ҚР Ғылым академиясы мұрағатында сақталған.

1945

686. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Қолжазба] : диссертация / Қ.Мұхамедханов. – 1945. – 260 п. – ҚР Ғылым академиясы мұрағатында сақталған.
687. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Қолжазба] : ғылыми монография / Қ.Мұхамедханов. – 1945. – 512 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағаты, Л.Гумилев атындағы ЕҒУ мұрағатында сақталған.
688. Мұхамедханов, Қ. Перне [Қолжазба] : 3 акт, 4 суретті пьеса: артистер өмірінен / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1945. – 51 п. – ҚР Мемлекеттік мұрағаты, Л.Гумилев атындағы ЕҒУ мұрағаты, Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1947

689. Мұхамедханов, Қ. «Жас гвардия» пьесасының аудармасы [Қолжазба] : А.Фадеевтің «Молодая гвардия» романы бойынша Г.Граковтың драмалық нұсқасы / Қ.Мұхамедханов. – 1947. – 19 п. – ҚР Мемлекеттік мұрағаты, Л.Гумилев атындағы ЕҒУ мұрағаты, Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

690. Мұхамедханов, Қ. Омар Қарашев [Қолжазба] : Алаш қайраткерінің өмірі, шығармашылығы, хаттары / Қ.Мұхамедханов. – 1947. – 103 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1950

691. Мұхамедханов, Қ. Абай және Бунин [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1950. – 9 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
692. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдеби мектебі [Қолжазба] : монография / Қ.Мұхамедханов. – 1950. – 290 п. – ҚР Ғылым академиясының ғылыми кітапханасында сақталған.
693. Мұхамедханов, Қ. Арон-Рашид пен иттер [Қолжазба] : поэма аңыздан кейін жазылған / Қ.Мұхамедханов. – 1950.
694. Мұхамедханов, Қ. Махамбет Өтемісов [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1950.

1951

695. Мұхамедханов, Қ. Абайдың әдебиет мектебі [Қолжазба] : филология ғылымдары дәрежесін алу үшін қорғалған диссертация / Қ.Мұхамедханов. – 1951. – ҚР Ғылым академиясы мұрағатында сақталған. – ҚазССР ҒА академигі М.О.Әуезовтың ғылыми басшылығымен. – Қолжазба бөлімі.
696. Мұхамедханов, Қ. Абайдың орыс достары туралы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов, Б.Акерман. – 1951. – 19 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
697. Мұхамедханов, Қ. Абай шәкірттерінің шығармалары [Қолжазба] / баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов / Қ.Мұхамедханов. – 1951. – 636 п. – ҚР ҒА архивінде сақталған.
698. Мұхамедханов, Қ. Абайтану бойынша дискуссияда сөйлеген сөзі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1951. – 15 июнь. – 17 п. – ҚР ҒА архиві, Абай музейі, Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1952

699. Мұхамедханов, Қ. Балаларыма [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Қарлаг, 1952. – 3 п.

700. Мұхамедханов, Қ. Отырдық тар қапаста күнді санап [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1952. – 4 п.
701. Мұхамедханов, Қ. Сүйген жар [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1952. – 4 п.
702. Мұхамедханов, Қ. Туған ел – алтын бесік, ұшқан ұям [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1952. – 1 п.

1953

703. Мұхамедханов, Қ. Шерубай-Нұра станциясы маңындағы Қуандық – Қараеке ауылының ақсақалы Өтімге [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1953. – 8 п.

1954

704. Мұхамедханов, Қ. Сормаңдай Лиза [Қолжазба] : Н.Карамзиннің «Бедная Лиза» повесінің аудармасы / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг: Құла-Айғыр, 1954. – 20 январь – 5 февраль. Н. Карамзиннің повесі 1954 жылы қаңтар-ақпанда Карлагта аударылған. Аударма мәтіні өлеңмен берілген.

1955

705. Мұхамедханов, Қ. Абай төңірегіндегі ақындар [Қолжазба] : диссертация / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1955–1956.
706. Мұхамедханов, Қ. Абайдың жарияланбаған өлеңдері жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1955. – 73 п.
707. Мұхамедханов, Қ. Ақ сүт берген анадай [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1955. – 14 март. – 1 п.
708. Мұхамедханов, Қ. «Қазақ әдебиеті тарихы бойынша хрестоматия» жоғарғы оқу орнына арналған материалдар [Қолжазба] : Ақылбай, Мағауия, Өсет, Өріп ақындар туралы / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1955. – 679 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1956

709. Мұхамедханов, Қ. Абайға байланысты кейбір деректер [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1956. – 70 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
710. Мұхамедханов, Қ. Абай және қазақ әдебиеті ХІХ ғасырдың ІІ жартысында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. –

Семей, 1956. – «Халық мұғалімі» журналы жариялау үшін қабылдаған.

711. Мұхамедханов, Қ. Абай төңірегіндегі ақындар жыйнағы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1956. – 27 п. – Қазақ мемлекеттік көркем әдебиет баспасы жариялауға ұйғарған.
712. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Қолжазба] : Қазақ мемлекеттік көркем әдебиет баспасы мен «Әдебиет және искусство» журналы басуға қабылдаған / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1956. – 185 п.

1958

713. Мұхамедханов, Қ. Ежелгі әдебиет тарихы [Қолжазба] : лекция конспектісі / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1958. – 70 п.

1959

714. Мұхамедханов, Қ. Абай заманының ақындары [Қолжазба] : қосымшалары бар монография / Қ.Мұхамедханов. – 1959. – 790 п. – «Казгослитиздат» жариялау үшін қабылдаған, ҚР ҒА ғылыми кітапханасында сақталған.
715. Мұхамедханов, Қ. Абайдың орыс достары [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1959. – 160 п.
716. Мұхамедханов, Қ. «Абай төңірегіндегі ақындар» [Қолжазба] : кандидаттық диссертация / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1959. – 318 п.

1960

717. Мұхамедханов, Қ. Абай – ұлы ұстаз [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1960. – 61 п.
718. Мұхамедханов, Қ. Мәжит Дәулетбаев [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1960. – 42 п. – Ғалымның жеке архивінде сақталған.

1961

719. Мұхамедханов, Қ. Евгений Петрович Михаэлис [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1961. – 26 қазан.
720. Мұхамедханов, Қ. Жамбыл – достық жыршысы [Қолжазба] : лекция / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1961. – 20 п. – Л.Гумилев атындағы ЕҒУ мұрағатында сақталған.

721. Мұхамедханов, Қ. Ленин образы Сәкен поэзиясында: лекция / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1961. – 20 п. – ҚР мемлекеттік мұрағатында сақталған.
722. Мұхамедханов, Қ. Татар халқының ұлы ақыны Ғ.Тоқай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1961. – 26 сәуір. – Қ. Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
723. Мұхамедханов, Қ. Украинаның ұлы ақыны Т.Шевченко [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1961. – 9 наурыз. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1962

724. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар Әуезовтың туғанына 65 жыл толған күні Семей радиосы арқылы сөйлеген сөзі [Қолжазба] : бұл хабарда Қ.Мұхамедханов алғаш рет М.Әуезовтің сөйлеген сөзін ұсынды. Ол бұл сөзді 1957 жылы Абай ауданында магнитофонға жазып алып сақтаған / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1962. – 28 сентябрь.

1972

725. Мұхамедханов, Қ. М.Әуезовтің қолжазба мұрасы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1972. – 61 п. Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
726. Мұхамедханов, Қ. Семей қазақ педтехникумына 50 жыл [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1972. – 25 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
727. Мұхамедханов, Қ. Төлеу ақынның нақтылы өмірбаянынан мағлұматтар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1972. – 29 март. – 20 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1973

728. Мұхамедханов, Қ. Илияс Бораганский – қазақ және башқұрт халықтарының ғазиз досы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1973. – 15 п.

1974

729. Мұхамедханов, Қ. Абайдың өнерпаз шәкірті, досы – Мұқа Әділханов [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1974. – 4 п.

730. Мұхамедханов, Қ. Лермонтов пен Абай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1974 – 9 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1976

731. Мұхамедханов, Қ. Абайдың туғанына 131 жыл [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1976. – 49 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
732. Мұхамедханов, Қ. Тарихшы, этнограф, ғалым Құрбанғали Халиди [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1976. – 80 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1977

733. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ақын, данышпан ұстаз [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1977. – 30 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
734. Мұхамедханов, Қ. Абай. I том [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1977. – 31 п. – Қателерді түзету. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1981

735. Мұхамедханов, Қ. М.О.Әуезовтің қолжазба мұрасы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1981. – 24 сентябрь – 50 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1982

736. Мұхамедханов, Қ. Абай, Пушкин туралы [Қолжазба] : 1982 жылы 6 сәуірде Алматыдан режиссер келіп, жазып әкетті. Тексті жаңадан толық жазып, оқып бердім. Бөлім 1. / Қ.Мұхамедханұлы. – Семей, 1982. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1983

737. Мұхамедханов, Қ. Көкбай ақынның өншілік өнері және «Әудемжер» өні жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1983. – 67 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1989

738. Мұхамедханов, Қ. Шәкәрім «Шығармалары» жинағы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1989. – 87 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1990

739. Мұхамедханов, Қ. «Абай» энциклопедиясына дайындалған мағлұматтар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1990. – 159 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
740. Мұхамедханов, Қ. Абайды тану [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Алматы. – 1990. – 69 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
741. Мұхамедханов, Қ. Жылдың мерекесі қарсаңында Абайдың баспаға ұсынылатын кітаптары жайында жоспар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1990. – 37 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1992

742. Мұхамедханов, Қ. Ақ жол [Қолжазба] : [Ақжол-Дайырқожаның өмір тарихы Шәкәрім шежіресінде таралуы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1992. – 27 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
743. Мұхамедханұлы, Қ. Әдеби мұраға абай болайық [Қолжазба] : [Ғұмар Қарашұлы туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1992. – 19 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

1995

744. Мұхамедханұлы, Қ. Абай – данышпан ақын, дана хәкім [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1995. – 38 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

Ғалымның жинақтап, сипаттама беріп Ғылым Академиясы қорына мемлекеттік сақтауға тапсырған сирек қолжазбаларының үлгілері

(басқа қолжазбалардың қандай қорларға тапсырылғанына өлі де іздеу, зерттеу жұмыстары қажет етіледі)

1924

745. Әріп өлгенде [Қолжазба] : айтушы Ш.Қауметұлы; жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1924. – 204-205 п. – Қ-402. – № 1. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

1940

746. Әріп өлгенде [Қолжазба] : айтушы Ш.Әбенев; жинаушы Қ.Мұхамедханов – 1924. – 206-207 п. – Қ-402. – № 1. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
747. Боранбай ақынның Әріп өлгенде айтқаны [Қолжазба] : жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1924. – 201-203 п. – Қ-402. – № 1. – Латын әрпінде.
748. Абай мен Көкбай [Қолжазба] : тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1940. – 7-8 п. – Қ-631. – № 9. – Араб әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
749. Абайдың жұмбақтары [Қолжазба] : тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1940–1944. – 1-2 п. – Қ-631. – № 9. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
750. Абайдың Қайрамбайға айтқаны [Қолжазба] : тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1940. – 7 п. – Қ-631. – № 9. – Араб әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
751. Абайдың Шәкәрімнің жас кезіндегі мінезін сынап айтқаны [Қолжазба] : тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1940–1947. – 1 п. – Қ-631. – № 9. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
752. Әріп ақын [Қолжазба] : [творчестволық өмірбаяны] : айтушы Қ.Мұхамедханов. – 1940. – 51 п. – Қ-402. – № 5. – «Екпінді» газетінен кесінді. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
753. Әріп ақынның жиналған өлеңдерінің тізімі [Қолжазба] : жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1940. – 48-50 п. – Қ-402. – № 5. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

754. Әріп ақын [Қолжазба] : [творчестволық өмірбаяны] : жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 1-30 п. – Қ-402. – № 5. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
755. Әріп ақынның өлеңдері жайында түсініктер [Қолжазба] жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 31-46 п. – Қ-402. – № 5. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
756. Жамбылдың Әріп ақын туралы есіндегісінен [Қолжазба] : айтушы Ғ.Орманов; жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 199-200 п. – Қ-401. – № 1. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
757. Тәңірбергенов Әріптің шығармалары [Қолжазба] : жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1873–1924, 1941. – 198 п. – Қ-402. – № 1. – Латын әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

1944

758. Абайдың билігі [Қолжазба] : тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1944. – 6 п. – Қ-631. – № 9. – Араб әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
759. Абайдың Қара Мырза Ташмұқамбетке айтқаны [Қолжазба] : тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1944. – 6 п. – Қ-631. – Араб әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
760. «Домбыраға қол соқпа...» [Қолжазба] : Абайдың басылмаған өлеңі: тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1944. – 5 п. – Қ-631. – № 9. – Араб әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
761. «Көкіректі шер кернеп, көңіл қаяу..» [Қолжазба] : Абайдың басылмаған өлеңі: тапсырушы Қ.Мұхамедханов. – 1944. – 4 п. – Қ-631. – № 9. – Араб әрпінде. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

Ғалымның әр жылдардағы қолжазбаларының үлгілері

(зерттеу жұмысы басталды, әрі қарай жалғасады)

762. Мұхамедханов, Қ. Абай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 169 п.
763. Мұхамедханов, Қ. Абай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Қызметтік жазбалары. – 91 п.
764. Мұхамедханов, Қ. Абай. I том [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1977. – 33 п. – Қателерді түзету.

765. Мұхамедханов, Қ. Абай (Ибрагим) Құнанбаев [Қолжазба] : туғанына 125 жыл толуына / Қ.Мұхамедханов. – 38 п.
766. Мұхамедханов, Қ. Абай (Опат 23 июнь 1904 жыл) [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – 50 п.
767. Мұхамедханов, Қ. Абай. Түсініктері [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 24 п. (дәптер).
768. Мұхамедханов, Қ. Абай – қазақ халқының ұлы ақыны [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 44 п. (қарындашпен жазылған).
769. Мұхамедханов, Қ. Абай – мәдениет қайраткері [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 42 п.
770. Мұхамедханов, Қ. Абай музейіне [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 43 п.
771. Мұхамедханов, Қ. Абай төңірегіндегі ақындар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 202 п.
772. Мұхамедханов, Қ. Абай және оның мұрасы туралы татар ағайындарымыздың ой-пікірі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 30 п.
773. Мұхамедханов, Қ. Абай мен Лермонтов [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 90 п.
774. Мұхамедханов, Қ. «Абай сөзіне үңілсек» дұрыс үңілейік [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 26 п.
775. Мұхамедханов, Қ. Абай атамыздың алты өлеңі табылды [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 42 п.
776. Мұхамедханов, Қ. Абай жайындағы мақалалар үшін пікірлер [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 95 п. (дәптер).
777. Мұхамедханов, Қ. Абай тұқымдары [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 50 п.
778. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының академиялық басылымы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 325 п.
779. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының басылымдары және текстологиясы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 246 п.
780. Мұхамедханов, Қ. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Қолжазба] : монография / Қ.Мұхамедханов. – 247 п. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.

781. Мұхамедханов, Қ. «Абай» журналында жарияланған ақынға байланысты тарихи мағлұматтар мен мақалалар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 40 п.
782. Мұхамедханов, Қ. Абай-Лермонтов [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 60 п.
783. Мұхамедханов, Қ. «Абай мектебі» [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 130 п.
784. Мұхамедханов, Қ. Абай энциклопедиясына [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 52 п.
785. Мұхамедханов, Қ. Абайға қатысы бар архив деректері [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 78 п.
786. Мұхамедханов, Қ. Абайдың асыл мұрасын таза сақтайтын болайық [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 30 п.
787. Мұхамедханов, Қ. Абайдың бір өлеңінің тағдыры жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 90 п.
788. Мұхамедханов, Қ. Абайдың досы Михаэлис [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 12 п.
789. Мұхамедханов, Қ. Абайдың жарияланбаған өлеңдерінің тарихы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 128 п.
790. Мұхамедханов, Қ. Абайдың көзі тірісінде баспасөз жүзінде жарияланған мағлұматтар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 140 п.
791. Мұхамедханов, Қ. Абайдың қосқан үлесі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 81 п.
792. Мұхамедханов, Қ. Абайдың тағы бір мәдени-өнегелі ісі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 61 п.
793. Мұхамедханов, Қ. Абайдың туған елі, өскен ортасы, жүрген жері [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 57 п. – Жол көрсеткіш.
794. Мұхамедханов, Қ. Абайдың Сенатқа хаты туралы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 90 п.
795. Мұхамедханов, Қ. Абдолла Ярмұхамедов [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 67 п.
796. Мұхамедханов, Қ. Ақжол Дайырқожа [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 65 п.
797. Мұхамедханов, Қ. Ақылбай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 215 п.
798. Мұхамедханов, Қ. Ақтайлақ би және Құнанбай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей. – 34 п.
799. Мұхамедханов, Қ. Аронұлы Сүйінбай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 40 п.
800. Мұхамедханов, Қ. Әдеби мұраға Абай болайық [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 40 п.
801. Мұхамедханов, Қ. «Әлифби» өлеңі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 49 п.
802. Мұхамедханов, Қ. Әлихан Бөкейханов: қазақ халқы, оның мәдениеті және Абай туралы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 78 п.
803. Мұхамедханов, Қ. Әріп [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 44 п.
804. Мұхамедханов, Қ. Әсет Найманбайұлы «Салиха Самен» [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 72 п.
805. Мұхамедханов, Қ. Әубәкір ақын [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 52 п. қолжазба.
806. Мұхамедханов, Қ. Баймағамбет Айтқожаұлы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 44 п.
807. Мұхамедханов, Қ. Бұхар жырау [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 117 п.
808. Мұхамедханов, Қ. Бұхар жырау (XVIII) [Қолжазба] : ғылыми биографиясы туралы лекциялар конспектісі және шығармаларының текстологиясы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1983. – 75 п.
809. Мұхамедханов, Қ. Білдіру – Абайды оқығанда [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 70 п.
810. Мұхамедханов, Қ. Данышпан ақын, дана хәкім [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 31 п.
811. Мұхамедханов, Қ. Данышпан ақын, ұлы ұстаз [Қолжазба] : Абайдың туғанына 125 жыл / Қ.Мұхамедханов. – Жеке парақтар. – 81 п.
812. Мұхамедханов, Қ. VIII–XIV ғғ. ежелгі дәуірдегі қазақ әдебиеті тарихы бойынша лекциялар конспектісі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 370 п.
813. Мұхамедханов, Қ. Екінші жалпықазақ сиезі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 135 п.
814. Мұхамедханов, Қ. Естай ақырғы өлеңі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 1946. – 30 п.
815. Мұхамедханов, Қ. Ер Білісай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 153 п.

816. Мұхамедханов, Қ. Есім хан [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 43 п.
817. Мұхамедханов, Қ. Жаяу Мұса [Қолжазба] : шежіре / Қ.Мұхамедханов. – 30 п.
818. Мұхамедханов, Қ. «Жұлдыз» журналы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 29 п.
819. Мұхамедханов, Қ. Илияс Бораганский – қазақ және башқұрт халықтарының ғазиз досы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 54 п.
820. Мұхамедханов, Қ. Иманбазар Қазанғапұлы [Қолжазба] : [Абайдың шәкірті туралы] / Қ.Мұхамедханов. – 52 п.
821. Мұхамедханов, Қ. Көкбай ақынның өншілік өнері және «Әудемжер» әні жайында [Машинкамен терілген] / Қ.Мұхамедханов. – 37 п.
822. Мұхамедханов, Қ. Көкбай қолжазбасы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 23 п. қолжазба.
823. Мұхамедханов, Қ. Көкбай Жанатайұлы туралы және «Сабалақ» поэмасы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 115 п.
824. Мұхамедханов, Қ. Қабанбай батыр [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 36 п.
825. Мұхамедханов, Қ. Қисық хан [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 56 п.
826. Мұхамедханов, Қ. М.Әуезовтің туған күніне арналған мәжілісте сөйлеген сөз [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 100 п.
827. Мұхамедханов, Қ. М.Дулатов «Абай» [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – 50 п.
828. Мұхамедханов, Қ. Майданнан майданға [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 229 п.
829. Мұхамедханов, Қ. Махамбеттің туғанына 175 жыл толуына [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 54 п.
830. Мұхамедханов, Қ. Мұстафа Шоқай [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 53 п.
831. Мұхамедханов, Қ. Мұсажанға [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 30 п.
832. Мұхамедханов, Қ. Орындалған өсиет [Қолжазба] : [Абайға] / Қ.Мұхамедханов. – 1940. – 11 п.
833. Мұхамедханов, Қ. Өнегелі өмір, өшпес мұра [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей. – 20 п.
834. Мұхамедханов, Қ. Семей облыстық қазақ драма театрының тарихы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 59 п.
835. Мұхамедханов, Қ. «Қазақ тілі қоғамы» ұйымын құру [Қолжазба] : Семей қаласы Абай театрында өткен құрылтайда сөйлеген сөзі / Қ.Мұхамедханов. – 1990. – 18 қаңтар. – Қазақ мәдениеті, тілі, әдебиетінің дамуына тарихи шолу. – 21 п.
836. Мұхамедханов, Қ. Семейдегі әдебиет кеші [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Көкбай. – 71 п.
837. Мұхамедханов, Қ. Тағы да Абайдың жарияланбаған өлеңдері жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 29 п.
838. Мұхамедханов, Қ. Тайыр Жомартбаев [Қолжазба] : Абайдың шәкірті, педагог, жазушы туралы / Қ.Мұхамедханов. – 108 п.
839. Мұхамедханов, Қ. Тайыр Жомартбайұлы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 25 п.
840. Мұхамедханов, Қ. Татар мәдениеті тарихы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 50 п.
841. Мұхамедханов, Қ. Тәуке батыр [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 90 п.
842. Мұхамедханов, Қ. Төлеу ақынның Абай туралы естелігі [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Қ.Мұхамедхановтың түсіндірмесімен. – 80 п.
843. Мұхамедханов, Қ. Төлеу ақынның нақтылы өмірбаянынан мағлұматтар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 49 п.
844. Мұхамедханов, Қ. Тұрағұл мен Біләл [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Қызметтік жазбалар, қателерді түзету. – 70 п.
845. Мұхамедханов, Қ. Түсініктер [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Қызметтік жазбалар, түзетулер, түсініктер. – 92 п.
846. Мұхамедханов, Қ. «Түсініктерге» түсінік. Абай мұрасына әрқашан абай болғанымыз жөн» [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 103 п.
847. Мұхамедханов, Қ. Уәйіс пен Төлеу [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 80 п.
848. Мұхамедханов, Қ. Уәйіс ақын және оның әдеби мұрасы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 168 п.
849. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ұстаз қамқор аға [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 95 п. – Мұхамедхан Сейтқұлов

үйіндегі Мұхтар Өуезовпен кездесулері және достық, шығармашылық қарым-қатынастары жайында.

850. Мұхамедханов, Қ. Фольклор [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 98 п.
851. Мұхамедханов, Қ. Халиди [Қолжазба] : дәптерлер, папкалар, фотосуреттер, ол туралы мақалалар мен кітаптар, схемалар / Қ.Мұхамедханов. – 300 п.
852. Мұхамедханов, Қ. Халиолла – Абай – Құнанбай т.б. жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 45 п.
853. Мұхамедханов, Қ. Шәкерім шығармаларының жинағы жайында [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 307 п.
854. Мұхамедханов, Қ. Шәңгерей Бөкеев [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 132 п.
855. Мұхамедханов, Қ. Шоқанның өнерпаз інісі Мақы [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 57 п.
856. Мұхамедханов, Қ. Ы.Мұстамбаев [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – 129 п. – фото, архив анықтамалары.

**Қ.Мұхамедхановтың Қарағанды лагері
кезеңіндегі шығармашылығы**

1952

857. Мұхамедханов, Қ. Балаларыма [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1952. – 4 п.
858. Мұхамедханов, Қ. Отырдық тар қапаста күнді санап [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1952. – 3 п.
859. Мұхамедханов, Қ. Сүйген жар [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – 1952. – 4 п.
860. Мұхамедханов, Қ. Туған ел – алтын бесік, ұшқан ұям [Қолжазба] : өлең / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1952. – 1 п.

1953

861. Мұхамедханов, Қ. Шерубай-Нұра станциясы маңындағы Қуандық – Қараеке ауылының ақсақалы Өтімге [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг, 1953. – 8 п.

1954

862. Мұхамедханов, Қ. Сормаңдай Лиза [Қолжазба] : Н.Карамзиннің «Бедная Лиза» повесінің аудармасы / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг: Құла-Айғыр, 1954. – 20 январь – 5 февраль. – Н. Карамзиннің повесі 1954 жылы қаңтар-ақпанда Карлагта аударылған. Аударма мәтіні өлеңмен берілген. Дәптер.

Аудармалар қолжазбасы

863. Мұхамедханов, Қ. Сормаңдай Лиза [Қолжазба] : Н.Карамзиннің «Бедная Лиза» повесінің аудармасы / Қ.Мұхамедханов. – Карлаг: Құла-Айғыр, 1954. – 20 январь – 5 февраль. – Н.Карамзиннің повесі 1954 жылы қаңтар-ақпанда Карлагта аударылған. Аударма мәтіні өлеңмен берілген.
864. Мұхамедханов, Қ. Уақыт соңдай [Қолжазба] : поляк жазушысы Е.Юрандот пьесасы / Қ.Мұхамедханов. – 1955.
865. Боккаччо, Д.Декамерон [Қолжазба] : [аударма «Қазгослитиздат» баспасының тапсырысы бойынша орындалған] / ауд. Қ.Мұхамедханов. – 1955. – Қ.Мұхамедхановтың жеке мұрағатында сақталған.

Қ.Мұхамедханов жинаған басқа авторлар шығармалары

(бөлім жасалды, әрі қарай жалғасады)

1940

866. Әріп өлгенде (1924) [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов 1940 жылдары жинаған. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
867. Боранбай ақынның Әріп өлгенде айтқаны (1924) [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов 1940 жылдары жинаған. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
868. Тәңірбергенов Әріптің шығармалары мен ол туралы материалдар [Қолжазба] / Қ.Мұхамедханов 1940 жылдары жинаған. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
869. Құнанбаев, А. Көкіректі шер кернетті, көніс қазу; Домбыраға қол соқпа; Абайдың замандасы Қайрамбай деген жігіт кезінде әйеліне қалым төлей алмағанда Абайдың айтқаны; Көкбай ақынның жас кезінде Абайға

бір жаз өзіл етіп айтқаны [Қолжазба] / А.Құнанбаев; Қ.Мұхамедханов тапсырған өлеңдер. – 1940–1944. – Араб және латын әрпінде жазылған. – ҚР ҒА сақталған.

1941

870. Жамбылдың Әріп ақын туралы есіндегісінен [Қолжазба] / жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1941. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
871. Тәңірбергенов Әріптің шығармалары (1873–1924) [Қолжазба] / жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1941. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
872. Тәңірбергенұлы, Ә. Шығармалары [Қолжазба] : өлеңдері мен поэмалары / Ә.Тәңірбергенұлы; баспаға әзірлеген Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 203 п. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
873. Тоты [Қолжазба] : бір тарауы / жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1941. – 40 п. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

1944

874. Қазақ ауыз әдебиетінің жинағы [Қолжазба] / жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1944. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

1948

875. Жылқышы ата [Қолжазба] / жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1948. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.
876. Медғат – Қасым [Қолжазба] / жинаушы Қ.Мұхамедханов. – 1948. – 36 п. – ҚР ҒА кітапханасында сақталған.

1950–1980 жж.

Ғалымның жеке архивіндегі Шәкәрімге арналған папка: мұнда бірнеше көлемді қосымша папкалар сақталған, ондағы қолжазбалар саны шамамен 2000 парақты құрайды.

1990

Абайдың 150 жылдық мерекесі қарсаңында баспаға ұсынылатын кітаптар жайында жоспар. – 37 п.

Қ.Мұхамедхановтың сөйлеген сөздерінің аудиожазбалары

(бөлім жасалды, әрі қарай жалғасады)

1988

877. Мұхамедханов, Қ. Шәкәрімнің 130 жылдығына арналған салтанатты жиналыста сөйлеген сөзі [Аудиожазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей облысы, Абай ауданы, Қарауыл кенті. – 1988. – шілде. – ұзақтығы: 50 мин.

1989

878. Мұхамедханов, Қ. Шәкәрім [Аудиожазба] : М.Әуезов музейінде сөйлеген сөзі / Қ.Мұхамедханов. – 1989. – сентябрь. 70 п.

1990

879. Мұхамедханов, Қ. Наурыз мерекесінің шығу тарихы туралы [Аудиожазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1990. – наурыз. – ұзақтығы: 18 мин. – Қ.Мұхамедхановтың қазақ тіліндегі әңгімесі, Шәкәрімнің шығармаларына сілтеме.
880. Мұхамедханов, Қ. «Қазақ тілі қоғамы» ұйымын құру құрылтайында сөйлеген сөз (Абай театры) [Аудиожазба] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1990. – 18 қаңтар. – Қазақ мәдениеті, тілі, әдебиетінің дамуына тарихи шолу – 21 п.
881. Мұхамедханов, Қ. Түрік, қырғыз, қазақ һәм хандар шежіресі [Аудиожазба] / Қ.Мұхамедханов. – Алматы. – 1990. – 15 мамыр. – ұзақтығы: 23,5 мин. – Қазақстан жазушылар одағының Шәкәрім шығармашылығына арналған теориялық және практикалық конференция баяндамалары.

1992

882. Мұхамедханов, Қ. Бұхар жырау [Аудиожазба] : М.Әуезов музейінде сөйлеген сөзі / Қ.Мұхамедханов. – 1992. – сентябрь. – 50 п.

**Қ.МҰХАМЕДХАНОВТЫҢ ӨМІРІ МЕН
ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР**

Кітаптар

1945

883. Абай шығармаларының академиялық жыйнағында басылған сөздерге берілген түсініктер [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың іздеп, тауып, тұңғыш рет баспаға ұсынған Абай өлеңдері жайлы] // Құнанбаев А. Шығармаларының толық жыйнағы / А.Құнанбаев. – Алматы: Қазақтың біріккен мемлекет баспасы, 1945. – Б. 457-459.

1961

884. Құнанбаев, А. Шығармаларының бір томдық толық жинағы [Мәтін] / А.Құнанбаев. – Алматы: Қазақтың Мемлекеттік Көркем Әдебиет Баспасы, 1961. – 693 б. – Қ.Мұхамедхановтың «Абай текстологиясы» еңбегі еске алынған: Б. 553.

1963

885. Жұбанов, А. Замана бүлбүлдары [Мәтін] / А.Жұбанов. – Алматы: Қазмемкөркемәдеббас, 1963. – 432 б. – Мәди мен Естай ақындардың шығармашылығын зерттеген Қ.Мұхамедханов туралы: Б. 429-430.

1975

886. Сармурзин, Ғ. Өнеге [Мәтін] : Мұхтар Әуезов туралы естелік / Ғ.Сармурзин. – Алматы: Жазушы, 1975. – 80 б. – Ұлы Мұханның шәкірт досы, аяулы бауыр Қайымға автордан. Ғ.Сармурзин. 10.ІІІ. 1975 жыл деген қолтаңба берілген; Жаңасемейдегі Қайым Мұхамедханов үйінде қазақ зиялыларының «Қарагөз» пьесасын өзірлеуге жиналғаны туралы деректер: Б. 25.

1976

887. Біздің Мұхтар [Мәтін] : М. О. Әуезов туралы естеліктер. – Алматы: Жазушы, 1976. – 432 б. – М.Әуезовпен Семей қаласында Қ.Мұхамедхановтың әкесінің үйіндегі кездесулер туралы: Б. 376.

888. Қазақ Совет энциклопедиясы [Мәтін] : 12 томдық. Т.8. – Алматы: Өлке, 1976. – 664 б. – Мұхамедханов Қайым (Ғабдулқайым): Б. 203, 483, 610.

1977

889. Дүйсенбаев, Ғ. Алғы сөз [Мәтін] / Ғ.Дүйсенбаев // Құнанбаев А. Шығармаларының екі томдық толық жинағы. Т.1. Өлеңдер мен поэмалар. – Алматы: Ғылым, 1977. – Қ.Мұхамедхановтың ғылыми-зерттеушілік еңбегі туралы: Б. 13-16.

1984

890. Қазақ ССР тарихы [Мәтін] : Т.5. – Алматы: Ғылым, 1984. – 725 б. – Қ.Мұхамедханов – тұңғыш Қазақ ССР Гимні мәтінінің авторы: Б. 242-243.

1987

891. Советтік Қазақстан жазушылары [Мәтін]. – Алматы: Жазушы, 1987. – 734 б. – Мұқаметханов Ғабдулқайым: [өмірбаяны] : Б. 423.

1994

892. Мырзахмет, М. Абайтану тарихы [Мәтін]. – Алматы: Ана тілі, 1994. – 192 б. – Қ.Мұқаметхановтың Абай мектебі жайында: Б. 132.

1995

893. Абай: энциклопедия [Мәтін] / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Мұхамедханов (Ғабдулқайым) Қайым: Б. 415-416.

894. «Абай» редакциясы [Мәтін] : [«Абай» энциклопедиясының редколлегиясы туралы, оның құрамында Қ.Мұхамедханов болған] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 53.

895. Абай тілінің зерттелуі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Абай шығармаларының текстологиясы жайында» (1959) мақаласы атап өтілген] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 56-57.

896. Абай шығармаларының текстологиясы жайында [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Абай шығармаларының текстологиясы жайында» (1959) ғылыми еңбегі туралы] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 58.
897. Абайдың ақын шәкірттері [Мәтін] : [1993 жылы «Дәуір» баспасынан шыққан «Абайдың ақын шәкірттері» 4 томдығының алғашқы жинағы туралы; Қ.Мұхамедханов алғысөз, бірқатар мақалалардың авторы ретінде аталып өтілген] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 31.
898. Абайдың туған жері, өскен ортасы [Мәтін] : [1971 жылы Алматыда «Жазушы» баспасынан шыққан «Абайдың туған жері, өскен ортасы» атты ғылыми-тарихи экскурс туралы; Қ.Мұхамедханов «Абай» энциклопедиясында «Семей», «Абай ауылына сапар», «Ақынның туып-өскен жері», «Жидебай» мақалаларының авторы ретінде көрсетілген] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 33-34.
899. Ақындық орта [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов Абай Құнанбаевтың әдеби мұрасын зерттеуші ғалым және «Абайдың ақындық мектебі», «Абайдың ақындық айналасы», «Абайдың ақын шәкірттері» атты ғылыми еңбектердің авторы ретінде атап өтілген] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 71-72.
900. Атамұра [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың мақалалары жиі жарияланып тұрған «Атамұра» газеті жайында] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 96.
901. Диссертация [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Абайдың әдеби мектебі» (1951) кандидаттық диссертациясы атап өтілген] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 209.
902. Домбыраға қол соқпа... [Мәтін] : [Абай Құнанбаевтың 1940 жылы Қ.Мұхамедханов жазып алған өлеңі туралы] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 210.
903. Жанботаұлы, Д. Ойға түстім толғандым... [Мәтін] : [Абайдың кейін табылған бір өлеңі, 1944 жылы Қ.Мұхамедханов Қазақ ССР ҒА-на тапсырған] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 443-444.
904. Құнанбайұлы, А. Шығармаларының екі томдық толық жинағы [Мәтін] / А.Құнанбайұлы; түсініктерін жазған Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Жазушы, 1995.
905. Т.1: Өлеңдер мен аудармалар. – 1995. – 336 б. Т.2: Өлеңдер мен аудармалар. Поэмалар. Қара сөздер. – 1995. – 384 б.
906. Мен боламын демеңдер... [Мәтін] : [Абай Құнанбаевтың 1940 жылы Қ.Мұхамедханов жазып алған өлеңі туралы] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 404-405.
907. Текстология [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов Абайдың 1977 жылғы екі томдығына енген шығармаларына түзету енгізген ғалым-филолог ретінде аталып өтілген] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 545-546.
908. «Түбінде баянды еңбек, егін салған...» [Мәтін] : [Абайдың 1940 жылы Қ.Мұхамедханов жазып алған, кейін табылған бір өлеңі жайында] // Абай: энциклопедия / ред. Р.Н.Нұрғалиев. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы: Атамұра, 1995. – Б. 558.

1996

909. Сәрсекке, М. Абай тойы [Мәтін] = Юбилей Абая [Текст] = Abays jubilee [Text]. – Алматы: Атамұра, 1996. – 288 б. – Семейдегі Абай мұражай-үйі: [музейдің тұңғыш директоры Қ.Мұхамедханов туралы] : Б. 107.
910. Әдебиеттану терминдер сөздігі [Мәтін] / құраст. З.Ахметов, Т.Шаңбаев. – Алматы: Ана тілі, 1996. – 240 б. – Қ.Мұхамедхановтың абайтануға қосқан үлесі жайында: Б. 1.
911. Қашағанов, Е. Сыр сандықты ашып қара. [Мәтін] / Е.Қашағанов, М.Есболатова. – Алматы: Санат, 1998. – 288 б. – Есболатова М. Тірегім еді: [Семей қаласында тұрған кезде ғалым, зерттеуші Қ.Мұхамедхановпен таныс болғаны жөнінде әңгімелеген] : Б. 159.

912. Қазақ әдебиетінің тарихы [Мәтін]. 2 бөлім. XVIII-XIX ғасырлар: пәнінің оқу бағдарламасы / құраст. Қ.Мәдібай. – Алматы: Қазақ университеті, 1999. – 21 б. – Қ.Мұхамедханов туралы: Б. 6.

2001

913. Семей елі, Семей жері [Мәтін] : деректі әңгіме, очерк, публицистика, толғау / Д.Сейсенұлы. – Семей, 2001. – 381 б. – Абайға араша түсіп, Мұхтармен мұңдас болған ғалым Қайым Мұхамедханов сыр шертеді: Б. 143-147; Жәкеңе сүйінші хабар жеткізген ғалым Қайым Мұхамедханов сыр шертеді: Б. 267-271.

914. Қабышұлы, Ғ. Арыңның сөзін айта біл [Мәтін] : мақалалар, хаттар = Скажи все по совести [Текст] : статьи, письма / Ғ.Қабышұлы. – Алматы: Нұрлы Әлем, 2001. – 160 б. – Писатель – профессия жертвенная: [о присуждении Государственной премии К.Мухамедханову] : С.51-52; Қазақстан Президенті Н.Ә.Назарбаев мырзаға: [Қ.Мұхамедханов Қазақ ССР-і гимнінің авторы ретінде еске алынған] : Б. 127-131.

915. Сыдықов, Е. Ірі абайтанушы [Мәтін] / Е.Сыдықов, А.Еспенбетов // Қазіргі ғылым: тәжірибе, мәселелері, болашағы: оқытушылардың вузаралық ғылыми конференциясының материалдары. – Семей, 2001. – Б. 190-197.

2002

916. Сейсенұлы, Д. Қайым Мұхамедханов: Алаш арыстары аңсаған асыл арманыңыз осы [Мәтін] / Д.Сейсенұлы // Етжеңді «Егемен Қазақстан» 2001. – Астана, 2002. – Б. 50-56.

2004

917. Қазақстан [Мәтін] : ұлттық энциклопедия. Т.6. / бас ред. Б. Аяған. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2004. – 696 б. – Мұхамедханұлы Қайым (Ғабдулқайым): б. 601.

918. Қазақстан жазушылары XX ғасыр [Мәтін] : анықтамалық. – Алматы: Ана тілі, 2004. – 392 б. – Мұхамедханов Қайым (Ғабдулқайым) (1916–2004): Б. 217.

919. Сейсенұлы, Д. Қайым Мұхамедханов: Абайдың аманатын ақтадық па? [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановпен сұхбат] /

Д.Сейсенұлы // Етжеңді «Егемен Қазақстан» 2003. – Астана, 2004. – Б. 106-118.

2005

920. Қазақ әдебиеті [Мәтін] : энциклопедиялық анықтамалық. – Алматы: Аруна, 2005. – Б. 576. – Мұхамедханов Қайым: б. 384.

921. Семей өңірінің ақын-жазушылары [Мәтін] : био-библиографиялық көрсеткіш / Абай атындағы әмбебап ғалыми кітапхана. – Семей: Талант, 2005. – 95 б. – Қайым (Ғабдулқайым) Мұхамедханұлы: б. 64-66.

2006

922. Қайым туралы сөз [Мәтін] : [естеліктер жинағы] = Слово о Каюме [Текст] : [сборник воспоминаний]. – Астана: Фолиант, 2006. – 376 б.

923. Қабышұлы, Ғ. Кәкен [Мәтін] : естелік // Адамның кейбір кездері. – Алматы: Нұрлы Әлем, 2006. – 368 б. – Қ.Мұхамедханов туралы: б. 315-319.

2007

924. Смағұлова, А. Қайым Мұхамедхановтың шығармашылық өмірбаяны [Мәтін] : филология ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертацияның авторефераты / А.Смағұлова. – Астана, 2007. – 24 б.

925. Смағұлова, А. Ғалым мұраты [Мәтін] / А.Смағұлова. – Семей, 2007. – 166 б.

2008

926. Шәкәрім [Мәтін] : энциклопедия / бас ред. Е. Сыдықов. – Семей, 2008. – 864 б. – Мұхамедханұлы Қайым (Ғабдулқайым): Б. 565-566.

2009

927. Уақ шежіресі [Мәтін] / құраст. Т.Дәйкенов. – Астана: Фолиант, 2009. – 1008 б. – Мұхамедханов Қайым: б. 89-90.

928. Шәкәрім мен Қайым: тағдырлас [Мәтін] = Шакарим и Каюм: сплетение судеб [Текст]. – Астана: Фолиант, 2009. – 336 б.

929. Қазақстан жазушылары [Мәтін] : анықтамалық. – Алматы: Ан Арыс, 2009. – 480 б. – Мұхамедханов Қайым (Ғабдулқайым) (1916–2004): б. 276-278.

2010

930. Қ.Мұхамедханов және ұлт мұраты [Мәтін] : қалалық ғылыми-практикалық конференция материалдары (Семей қ., 25 қараша 2010 ж.) / кұраст.: Ш.А.Жанаева, Н.С.Түменбаева, Г.Б.Бейсенбаева. – Семей: Интеллект, 2010. – 242 б.

931. Қайым Мұхамедханов – өзі музей, өзі архив, өзі мектеп [Мәтін] = Каюм Мухамедханов – он и музей, и архивы, и школа [Текст] / Общественный фонд «Центр образования и культуры имени К.Мухамедханова». – Алматы, 2010. – 24 б.

2011

932. Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары [Мәтін] = Материалы творческого конкурса студенческих и школьных работ «Учитель. Гражданин. Патриот», посвященного 95-летию со дня рождения К.Мухамедханова [Текст] / Қазақ инновациялық гуманитарлық заң университеті, «Қ.Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры. – Семей, 2011. – 144 б.

933. Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері [Мәтін] : белгілі абайтанушы, ғалым-текстолог, профессор Қайым Мұхамедханұлының 95 жылдығына арналған республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары / Семей мемлекеттік педагогикалық институты, Семей қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі. – Семей, 2011. – 500 б.

934. Мұхтар Әуезов [Мәтін] : энциклопедия. – Алматы: Атамұра, 2011. – Жұртбай, Т.Мұхамедханов Қайым: б. 441.

2012

935. Жұртбай, Т. «Ұраным-Алаш!». [Мәтін] : (түрме әфсанасы). 3т. Талқы / Т.Жұртбай. – Алматы: Ел-шежіре, 2012. – 646 б. – Қ.Мұхамедхановтың естелігінен: б. 597-598.

2013

936. Қазақстан ғалымдары [Мәтін] : энциклопедиялық анықтамалық. Т.2. Қ-Я. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2013. – 616 б. – Мұхамедханұлы Қайым: Б. 154-155.

937. Ысқақұлы, Д. Қазақ әдебиеттанушылары [Мәтін] : энциклопедиялық анықтамалық / Д.Ысқақұлы. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2013. – 496 б. – Мұхамедханұлы Қайым (Ғабдулқайым): б. 328-329.

2014

938. Еспенбетов, А. Шығармалары [Мәтін]. Т.2. Зерттеулер, мақалалар / А.Еспенбетов. – Астана: Фолиант, 2014. – 472 б. – (Алтай-Ертіс кітапханасы). – Қайым Мұхамедханұлы және абайтану мәселелері: б. 26-34.

939. Шығыс Қазақстан облысы [Мәтін] : энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2014. – 848 б. – Мұхамедханұлы (Ғабдулқайым) Қайым: б. 541-542.

2015

940. Жақау, М. Құнарлы топырақтың жемісі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / М.Жақау // ХХІ ғасырдағы Алаштың ақ жолы. – Алматы, Экономика. – 2015. – б. 460-470.

941. Қ.Мұхамедханұлының туғанына 100 жыл [Мәтін] : Қ.Мұхамедханұлы және ұлт мұраты: II облыстық ғылыми-практикалық конференция материалдары (11 желтоқсан 2015 ж.) / Шығыс Қазақстан облысы әкімдігінің Білім басқармасы, М.Әуезов атындағы педагогикалық колледжі. – Семей, 2015. – 232 б.

942. А.Ісімақова, А. Тәуелсіздік және Алаш ғылымы [Мәтін] / А.Ісімақова. – Алматы: Дәстүр, 2015. – 288 б. – Абай текстологиясы: Қайым Мұхамедханұлы: б. 247-285.

2016

943. Абайтанудың асқан білгірі [Мәтін] : абайтанушы, ғалым-текстолог, профессор Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған / Абайдың Жидебай-Берілі мемлекеттік тарихи мәдени және әдеби мемориалдық қорық мұражайы. – Семей қаласы, 2016. – 73 б.
944. Қайым Мұхамедханов – Абайдың інісі, Алаштың ірісі=Настоящий Большой Ученый. Гражданин Мира. Совесть Нации [Мәтін] / «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры. – Алматы, 2016. – 32 б.
945. Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері [Мәтін] : республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары / Абайдың «Жидебай-Берілі» мемлекеттік тарихи-мәдени және әдеби-мемориалдық қорық-мұражайы. – Семей, 2016. – 207 б.
946. Қайым Мұхамедханов және қазақ әдебиетінің өзекті мәселелері [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл толуына арналған Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары / Семей қаласының Шәкәрім атындағы мемлекеттік университеті. – Семей, 2016. – 370 б.

2017

947. Әке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов – Отан патриоттары [Мәтін] = Отец и сын – Мухамедхан Сейтқұлов и Каюм Мухамедханов – патриоты отечества. – Алматы: «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2017. – 120 б.
948. Қабышев, Ғ. Көңіл көгінде [Мәтін] : естелік-толғаныстар жинағы / Ғ.Қабышев. – Алматы: Қазақ Пен клубы, 2017. – 426 б. – Қара дауылда қайыспаған жас қайың: б. 92-100.

2018

949. Gabbas, K. Gönlnün göklerinde [Metin] / K. Gabbas. – Ankara: Bengu, 2018. – 469 b. – Kasırgada eğilmeyen genç kayın: B. 145-157.
950. Менің Анам Фархинұр Мұхамедханова [Текст] = Моя мама Фархинур Мухамедханова. – Алматы: «Қайым

Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2018. – 66 б.

Мақалалар – Статті

1966

951. Қайым Мұхаметханов 50 жаста [Мәтін] // Қазақ әдебиеті. – 1966. – 7 январь. – Б. 3.
952. Қасымбеков, С. Абайды зерттеуші Қайым Мұхамедханов елуде [Мәтін] / С.Қасымбеков // Семей таңы. – 1966. – 26 январь. – Б. 2.
953. Өзбеков, К. Музейді ұйымдастырушы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 50-жыл толуына] / К.Өзбеков // Семей таңы. – 1966. – 26 январь. – Б. 3.
954. Сырұлы, М. Театр сахнасында [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 50-жыл толуына] / М.Сырұлы // Семей таңы. – 1966. – 26 январь. – Б. 2.
955. Шамкин, К. Белсенді автор [Мәтін] / К.Шамкин // Семей таңы. – 1966. – 26 январь. – Б. 3.

1974

956. Бейсенбаев, М. Абайдың жаңадан табылған екі өлеңі жайында [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] // Орталық Қазақстан. – 1974. – 28 декабрь.

1976

957. Әміренов, Т. Дос тойының толғауы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 60-жылдығына арнау-өлең] / Т.Әміренов // Семей таңы. – 1976. – 24 январь. – Б. 3.
958. Қайым Мұхамедханов 60 жаста: [құттықтау] // Қазақ әдебиеті. – 1976. – 9 январь.
959. Сүлейменов, Д. Жазушы. Ғалым. Ұстаз [Мәтін] : Қайым Мұхамедханов 60 жаста / Д.Сүлейменов, А.Еспенбетов // Семей таңы. – 1976. – 24 январь. – Б. 3.

1977

960. Біздің лауреаттарымыз [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов – 1977 жылғы «Білім және еңбек» журналының лауреаты: «Халықтан шыққан кахарман» (№ 7. – Б. 10-11);

«Шешен Сабыржан» (№ 8. – Б. 8) мақалалары үшін] // Білім және еңбек. – 1977. – № 12. – Б. 33.

1978

961. Саин, Ж. Қайымға арнау [Мәтін] : [өлең] // Саин, Ж. Шығармалар: үш томдық. Т.2. – Алматы: Жазушы, 1978. – Б. 246. – Ж.Саин бұл өлеңді 1939 жылы жазған; Өлең қолжазбасы ғалымның жеке архивінде сақтаулы.

1983

962. Ахметов, Ә. Абайдың досы [Мәтін] : [автор Қ. Мұхамедханов, М.Шаталин «Абайдың мемориалдық музейі» (1960 ж.) еңбегінен үзінді келтірген] / Ә.Ахметов // Қазақ әдебиеті. – 1983. – 9 сентябрь. – Б. 13, 14.
963. Шәкеев, Н. Халық өні – қазына [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Әудемжер өні кімдікі?» мақаласына пікір] / Н.Шәкеев // Қазақ әдебиеті. – 1983. – 12 август. – Б. 10.

1984

964. Ибрагимов, Т. Ғалым жазушының пьесалар жинағы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың пьесалар жинағы туралы] / Т. Ибрагимов // Семей таңы. – 1984. – 21 сентябрь. – Б. 4.
965. Сапаев, Ғ. Талантына қайратын қанат етіп [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Ғ.Сапаев // Семей таңы. – 1984. – 7 апрель. – Б. 3-4.

1985

966. Боранбаев, Ә. Ізденіс иірімдері [Мәтін] : Абай атындағы Семей облыстық мемлекеттік қазақ музыкалық драма театрының Алматыдағы гастролінен туған бірер ой түйіні: [автор Қ.Мұхамедхановтың «Қазақ әдебиеті» газетінің 1984 жылғы 4 майдағы санында жарияланған «Семей театрының тарихынан» мақаласына сілтеме берген] / Ә.Боранбаев // Қазақ әдебиеті. – 1985. – 14 июнь. – Б. 13.

1986

967. Ақышев, З. Шындығы былай [Мәтін] : тағы да Жаяу Мұса туралы: [Қ.Мұхамедхановтың «Қазақ әдебиеті» газетінің 1986 ж. №19-20 санында жарияланған «Семсер жырға

сергек қарайық» мақаласы атап өтілген] / З.Ақышев // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 28 ноябрь. – Б. 4, 13.

968. Алтынбаев, Қ. Абайтанудың асқан білгірі [Мәтін] : [абайтанушы Қ.Мұхамедханов жайында] / Қ.Алтынбаев // Жұлдыз. – 1986. – 11 январь. – Б. 4.
969. Әдеби кештер [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 70-жылдығына орай Семей облыстық Саяси ағарту үйінде өткен әдеби кеш туралы] // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 31 январь. – Б. 12.
970. Еспенбетов, А. Әдебиет тарихының білгірі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 70 жасқа толуына] / А.Еспенбетов // Семей таңы. – 1986. – 17 январь. – Б. 3.
971. Жұртбаев, Т. Қайсар ғалым [Мәтін] : Қ.Мұхамедханов 70 жаста / Т.Жұртбаев // Жұлдыз. – 1986. – № 1. – Б. 192-193.
972. Ибраев, М. Кәкең дейміз [Мәтін] : жасы 70-ке толғанына: [Қ.Мұхамедхановтың 70-жылдық мерейтойына арналған өлең] / М.Ибраев // Семей таңы. – 1986. – 17 январь. – Б. 4.
973. Ибрагимов, Т. Музеймен бірге мұраты [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай музейінде қызмет еткен жылдары туралы] / Т.Ибрагимов // Семей таңы. – 1986. – 17 январь. – Б. 4.
974. Исин, А. Кемел шақ [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 70 жыл толуына] / А.Исин, Ж.Сарбалаев // Қазақстан мұғалімі. – 1986. – 31 қаңтар. – Б. 2.
975. Қасымбеков, С. Аралдағы ақ қайың аңызы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 70 жыл толуына] / С.Қасымбеков // Семей таңы. – 1986. – 18 январь. – Б. 4.
976. Құрмет Грамотасымен [Мәтін] : Қазақ ССР Жоғарғы Советінің Президиумы жазушы Ғ.М.Мұхамедхановты Құрмет Грамотасымен наградтады // Семей таңы. – 1986. – 4 январь. – Б. 1.
977. Мәшһүр-Жүсіпов, Қ. Ұлағатты ғалым [Мәтін] : Қ.Мұхамедханов 70 жаста / Қ. Мәшһүр-Жүсіпов // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 3 январь. – Б. 8.
978. Обаев, Е. Тебіреніс [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 70 жыл толуына] / Е.Обаев // Семей таңы. – 1986. – 17 январь. – Б. 4.

979. Оразалин, К. Ұстаз өркені [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 70 жыл толуына] / К.Оразалин // Семей таңы. – 1986. – 17 январь. – Б. 3-4.
980. Сапаев, Ғ. Жазушы, ғалым, педагог [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына 70 жыл / Ғ.Сапаев // Қызыл ту. – 1986. – 17 январь. – Б. 3-4.
981. Серікбаев, Н. Емендей тамыр жайған [Мәтін] : [өлең] / Н.Серікбаев // Жұлдыз. – 1986. – 11 январь. – Б. 4.
982. Сыздықова, Р. Ғалым ғибраты [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 70 жыл толуына] / Р.Сыздықова // Семей таңы. – 1986. – 17 январь. – Б. 3.
983. Тәжібаев, Ә. «Ерулі» де емес, «ереуіл»-ау деймін [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 1986 ж. «Қазақ әдебиеті» газетінің № 19-20 санында жарияланған «Семсер жырға сергек қарайық» мақаласы атап өтілген] / Ә.Тәжібаев // Қазақ әдебиеті. – 1986. – 19 сентябрь. – Б. 14.
984. Тәжібаев, Ә. Шын жүректі құттықтаулар [Мәтін] / Ә.Тәжібаев // Семей таңы. – 1986. – 17 январь. – Б. 3.

1987

985. Есенғараев, Ж. Жақсыдан – шарапат [Мәтін] : [мақала авторының 1945 жылдың маусымында М.Әуезовпен Қ.Мұхамедхановтың үйінде алғашқы кездесуі жайындағы естелігі] / Ж.Есенғараев // Семей таңы. – 1987. – 6 сентябрь. – Б. 2.
986. Құлмұхаметов, М. Ұлы ақынның ұрпақтары [Мәтін] : [Абай ұрпағы туралы мақалада Қ.Мұхамедханов зерттеулеріне сілтеме берілген] / М.Құлмұхаметов // Қазақ әдебиеті. – 1987. – 2 январь. – Б. 4.
987. Мұхаметханов, Н. М.Әуезовтің әдеби бүркеншік есімдері [Мәтін] : [Қ.Мұхаметхановтың ғылыми ізденістері пайдаланылған] / Н.Мұхаметханов // Қазақ әдебиеті. – 1987. – 1 май. – Б. 6-7.
988. Мырзабекова, К. Естен кетпес кездесулер [Мәтін] : [М.Әуезов, Қ.Мұхамедхановпен кездесулер жайындағы естелік] / К.Мырзабекова // Семей таңы. – 1987. – 26 сентябрь. – Б. 2.
989. Сабитов, А. Ғылыми-практикалық конференция [Мәтін] : [М.Әуезовтің 90-жылдығына Семей пединститутында өткен ғылыми-практикалық конференцияда Қайым

Мұхамедханов «М.Әуезовтің Семейдегі жылдарындағы өмірі мен шығармашылығы туралы» баяндама жасады] / А.Сабитов // Семей таңы. – 1987. – 26 сентябрь. – Б. 3.

1988

990. Ибрагимов, Т. Орны олқы еді [Мәтін] : [Уәйіс Шондыбаевтың «Уақыт өрнегі» атты тұңғыш жинағы жайында] / Т.Ибрагимов // Семей таңы. – 1988. – 13 октябрь. – Б. 4.
991. Мырзахметов, М. Ақын тойы [Мәтін] : Шәкәрім Құдайбердиевтің Семей облысындағы күндері: [Қ.Мұхамедхановтың ғылыми-практикалық конференцияда Шәкәрім Құдайбердиевтің өмірі мен шығармашылығы туралы жасаған баяндамасы жайында] / М.Мырзахметов // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 5 август. – Б. 13.
992. Сүйіншәлиев, Х. Ақынның оралуы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Абайдың әдеби мектебі» (1951) ғылыми еңбегі, Шәкәрімнің әдеби мұрасын зерттеудегі еңбегіне лайықты баға берілген] / Х.Сүйіншәлиев // Алматы ақшамы. – 1988. – 12 июль. – Б. 3.

1989

993. Жұртбаев, Т. Мұхтар Әуезов пен Сәбит Мұқанов [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың М. Әуезов туралы естелігі атап өтілген] / Т.Жұртбаев // Жалын. – 1989. – № 3. – Б. 5-15.
994. Ұстаз туралы өн [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған өн] / өні Т.Тайбековтікі, өлеңі О.Жұмаділовтікі // Қазақстан мектебі. – 1989. – № 7.

1990

995. Шәйжүнісов, М. Абай үшін айдалған адам [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай мектебін қорғау жолындағы жанкешті күресі және қуғындалуы хақында] / М.Шәйжүнісов // Қазақ әдебиеті. – 1990. – 20 апрель. – Б. 12-13.

1991

996. Еспенбетов, А. Ұстаз, педагог, ғалым [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына 75 жыл толуына / А.Еспенбетов // Семей таңы. – 1991. – 5 январь. – Б. 5.

997. Жұртбаев, Т. Арын жастан сақтаған... [Мәтін] : Қ.Мұхамедханов 75 жаста / Т.Жұртбаев // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 1 ақпан. – Б. 4.
998. Ибраев, М. Ұлы Мұхаң, көзіндей, Қайым-аға! [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың 75 жылдығына] / М.Ибраев // Семей таңы. – 1991. – 5 январь. – Б. 4.
999. Өкітай, А. Өнші Уәйіс [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Уәйіс шығармашылығын зерттегені туралы] / А.Өкітай // Өркен. – 1991. – 7 сентябрь. – Б. 9.
1000. Сакенова, Ж. Өнердегі өнеге [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 75 жылдығына] // Семей таңы. – 1991. – 5 январь. – Б. 2.
1001. Төретаева, С. Өуезов шығармаларындағы Абайдың ақын шәкірттері [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Абайдың әдеби мектебі» диссертациясына сілтеме] / С. Төретаева // Жібек жолы. – 1991. – № 3. – Б. 30.
1002. Шыңғысұлы, Б. Сүйінерге жарар ол [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Б.Шыңғысұлы // Семей таңы. – 1991. – 22 қаңтар. – Б. 4.

1992

1003. «Алаш» съезінің ақиқаты [Мәтін] : ол туралы белгілі тарих маманы Қайым Мұхамедханұлы әңгімелейді / сұхб. Т.Данияр, С.Зеберханұлы // Жас алаш. – 1992. – 17 сәуір. – Б. 2.
1004. Әсенов, Д. Сүйінші, білетін кісі бар [Мәтін] : [оқырмандар Қ.Мұхамедханов мақаласына жауап беріп, Абай қолжазбалары туралы тың мәліметтер ұсынған] / Д.Әсенов, М.Әлиакбаров, Т.Қоңыров // Қазақ әдебиеті. – 1992. – 17 қаңтар. – Б. 3.
1005. [Каюм Мухамедхан – 75 яшта] [Мәтін] // Коммунизм туғы. – 1992. – 24 январь. – Б. 4. – Хабарлама ұйғыр тілінде жарияланған.
1006. Қабышұлы, Ғ. Ақиқатқа адвокат қажет емес [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Ғ.Қабышұлы // Халық кеңесі. – 1992. – 1 тамыз.
1007. Қабышев, Ғ. Құлақ құрышын қандырып. [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай мұрасын зерттеуге арналған ғылыми еңбектері атап өтілген] / Ғ.Қабышев // Егеменді Қазақстан. – 1992. – 12 тамыз. – Б. 3.

1008. «Қазақ әдебиетінің» лауреаттары 1991 [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов «Қаракерей Қабанбай батыр», «Абай мұрасына абай болғанымыз жөн», «Абайдың жарияланбаған өлеңдері» мақалалары үшін] // Қазақ әдебиеті. – 1992. – 3 қаңтар. – Б. 14.

1993

1009. Сейсенұлы, Д. Абайға араша, Мұхтармен мұңдас болған Қ.Мұхамедханов сыр шертеді [Мәтін] / Д.Сейсенұлы // Семей таңы. – 1993. – 3 қараша.

1994

1010. Ақылбайұлы, Н. Халық Академигі аталған азамат [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа «Абай ауданының Құрметті азаматы» атағы берілгені туралы] / Н.Ақылбайұлы // Семей таңы. – 1994. – 1 қазан. – Б. 2.
1011. Ергөбек, Қ. Тағдыры бір, тағлымы ортақ тарландар – ай.. [Мәтін] : елуінші жылдары қуғын көрген қазақ зиялылары өмірінен бір үзік сыр / Қ.Ергөбек // Қазақ әдебиеті. – 1994. – 22 көкек. – Б. 10-11. – Қ.Мұхамедхановтың Абайдың әдеби мектебін зерттеуге арналған ғылыми еңбектерінің маңызы туралы.
1012. Жаппасұлы, Е. Адам тағдырлас кітап [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Абайдың әдеби мектебі» диссертациясын қорғау кезінде, 1951 ж. 7 апрельде Қаз. ССР Ғылыми Кеңесінің жиынында өткізілген дискуссия] / Е.Жаппасұлы // Қазақ әдебиеті. – 1994. – 3 маусым. – Б. 10.
1013. Сейсенұлы, Д. Ғалым – Абай елінің құрметті азаматы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа «Абай ауданының Құрметті азаматы» атағының тағайындалуы туралы] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 1994. – 11 қазан. – Б. 3.

1995

1014. Абайды зерттеуші ғалым Ғабдулқайым Мұхамедхановтың 80-жылдығы туралы: облыс әкімінің шешімі [Мәтін] // Семей таңы. – 1995. – 16 желтоқсан. – Б. 1. – Семей облысы әкімінің Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдығын өзірлеп, өткізу бойынша комитет құру туралы шешімі.

1015. Адамзаттың қамқоршысы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай туралы ойлары] // Үш анық. – 1995. – 15-17 август. – Б. 2.
1016. Өмзеқызы, Қ. Алатау мен Альбион [Мәтін] : Алматыда Абай академиясы, ал Лондонда Абай мәдени орталығы ашылды: [Қ.Мұхамедхановтың Лондонда Абай Мәдени орталығының ашылуына орай алтын медальмен марапатталуы туралы] / Қ.Өмзеқызы // Егемен Қазақстан. – 1995. – 19 сәуір. – Б. 4.
1017. Жұмаділов, Қ. Сонымен «Біржан-Сара» айтысын шығарған кім? [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханұлының «Абайдың ақын шәкірттері» 3-кітабында басылған «Әріптің кейбір өлеңдеріне және «Біржан-Сара» дастанында айтылатын кейбір уақиғаға түсініктемелер» мақаласына сілтеме берілген; Әріп Тәңірбергеновтың «Біржан-Сара» шығармасына талдау жасалған] / Қ.Жұмаділов // Қазақ әдебиеті. – 1995. – 5 желтоқсан. – Б. 10-11.
1018. Жұртбаев, Т. Абайдың күретамыры [Мәтін] : [абайтанушылар М.Әуезов, Қ.Мұхамедханов туралы] / Т. Жұртбаев // Қазақ әдебиеті. – 1995. – 8 тамыз. – Б. 6.
1019. Қайым Мұхамедхановқа Абайтанудағы еңбектері үшін Абай Академиясының алтын медалін табыстау сәті [Мәтін] : [Халықаралық Абай академиясының Президенті Р.Сейсенбаевтың Қ.Мұхамедхановқа Абай академиясының № 2 Алтын медалін тапсырғаны туралы] // Семей таңы. – 1995. – 24 қазан. – Б. 2.
1020. Үш томы да жарық көрді [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың «Абайдың ақын шәкірттері» төрт томдығының 3-кітабы туралы] // Егемен Қазақстан. – 1995. – 5 шілде. – Б. 3.
- 1996**
1021. Абай атындағы халықаралық сыйлықтардың лауреаты [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] // Семей таңы. – 1996. – 20 сәуір. – Б. 2.
1022. Байболұлы, С. Қайратты қаламгердің 80 жасы [Мәтін] : [Семейде Қайым Мұхамедхановтың 80-жылдық мерейтойын атап өту туралы] / С.Байболұлы // Қазақ әдебиеті. – 1996. – 30 қаңтар. – Б. 2.
1023. Еспенбетов, А. Әдебиет ғылымының жанашыры [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың 80 жасқа толуына орай / А.Еспенбетов // Семей таңы. – 1996. – 4 қаңтар. – Б. 1-2.
1024. Еспенбетов, А. Халқы көзі тірісінде қадірлеген ғұлама ғалым [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың 80 жасқа толуына] / А.Еспенбетов // Үш анық. – 1996. – № 2. – Б. 2.
1025. Еспенбетов, А. Шәкірттері Қайым аға туралы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдық мерейтойында шәкірттері А.Еспенбетов, К.Түсіпов ұстаздары туралы] / А.Еспенбетов, К.Түсіпов // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 2.
1026. Жанболатов, М. Заңғар ғалым, жалынды күрескер [Мәтін] : Қайым Мұхамедханов 80 жаста / М.Жанболатов // Үш анық. – 1996. – қаңтар. – Б. 1-2.
1027. Жаппасұлы, Е. Қайым Мұхамедханов [Мәтін] / Е.Жаппасұлы // Түркістан. – 1996. – 26 маусым. – Б. 3.
1028. Жоламанова, П. Қайымның тойы – халықтың тойы [Мәтін] : облыс жұртшылығы Қ.Мұхамедхановтың 80 жасқа толуын салтанатпен атап өтті / П.Жоламанова // Семей таңы. – 1996. – 23 қаңтар. – Б. 1, 4.
1029. Жұртбаев, Т. Қайымның қағидалары [Мәтін] : Қ.Мұхамедханов 80 жаста / Т.Жұртбаев // Қазақ әдебиеті. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 13.
1030. Ибрагимов, Т. Абай мектебінің аға оқытушысы [Мәтін] : эссе: [Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдығына] / Т.Ибрагимов // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 2.
1031. Ибраев, М. Ұстазыма [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 80-жылдығына арналған арнау-өлеңдер] / М.Ибраев // Семей таңы. – 1996. – 23 қаңтар. – Б. 4.
1032. Ибраев, Ш. Абайтану ілімінің тамырлас тармақтары [Мәтін] / Ш.Ибраев // Егемен Қазақстан. – 1996. – 26 қараша. – Б. 4.
1033. Исаұлы, А. Ғылым жұлдызы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / А.Исаұлы // Семей таңы. – 1996. – 26 қаңтар. – Б. 3.
1034. Қайым Мұхамедханов [Мәтін] / әңг. Е.Жаппасұлы // Түркістан. – 1996. – 26 маусым. – Б. 3.
1035. Мемлекеттік сыйлықтың лауреаттарына медаль тапсырылды [Мәтін] : [лауреаттар қатарында Қ.Мұхамедханов

- есімі бар] // Егемен Қазақстан. – 1996. – 31 желтоқсан. – Б. 1.
1036. Назарбаев, Н.Ә. Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. Әдебиет, өнер және сәулет саласындағы 1996 жылғы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлықтарын беру туралы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановты Абай мұрасын зерттеу және басып шығарудағы еңбегі үшін мемлекеттік сыйлыққа ұсыну туралы шешім] / Н.Назарбаев // Егемен Қазақстан. – 1996. – 28 желтоқсан. – Б. 1.
1037. Нұршайықов, Ә. Ағалық хат [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановты Абайдың 150 ж. мерейтойы қарсаңында марапатқа ұсыну жөнінде ҚР Президенті Н.Ә.Назарбаевқа жазған хаты] / Ә.Нұршайықов // Абай. – 1996. – № 1. – Б. 1.
1038. Рахимов, С. Қазақстан Жазушылар Одағы Абай атындағы халықаралық сыйлықтың лауреаты [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай атындағы халықаралық сыйлықпен марапатталуы туралы] / С.Рахимов // Семей таңы. – 1996. – 20 сәуір. – Б. 2.
1039. Сағындықов, Е. Өз аға туралы бірер сөз [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдығына] / Е.Сағындықов // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 2, 4.
1040. Сейсенұлы, Д. Абайға араша, Мұхтармен мұңдас болған Қ.Мұхамедханов сыр шертеді [Мәтін] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 1996. – 20 ақпан. – Б. 4.
1041. Сейсенұлы, Д. Жәкеңе сүйінші хабар жеткізген [Мәтін] : ғалым Қ.Мұхамедханов сыр шертеді: [Қ.Мұхамедхановтың Жамбылмен кездесуі жайында] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 1996. – 28 маусым. – Б. 2.
1042. Тілеубекова, М. Ғұмырын ғылымға арнаған адам [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдығына] / М.Тілеубекова // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 1-2.
1043. Түкісов, У. Қайым ағаға қарыздармыз [Мәтін] / У.Түкісов // Семей таңы. – 1996. – 9 қаңтар. – Б. 3.
1044. Түсіпова, Қ. Асыл аға! [Мәтін] / Қ.Түсіпова // Қайым туралы сөз = Слово о Каюме. – Астана: Фолиант, 2006. – Б. 200.
1045. Шаяхметұлы, К. Бірегей тұлға [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдығына] / К.Шаяхметұлы // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 2.

1997

1046. Есентаев, Е. Ұрпақтармен үндескен [Мәтін] / Е.Есентаев // Егемен Қазақстан. – 1997. – 1 тамыз. – Б. 6.
1047. Жақып, М. Ұлы ақын мұрасының жалғасы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов құрастырған «Абайдың ақын шәкірттері» төрт томдығының 4-кітабы туралы] / М.Жақып // Егемен Қазақстан. – 1997. – 25 қазан. – Б. 8.

1998

1048. Әуелбек, Ә. Арыстар қалдырған аманат: ғалым, зерттеуші Үшкөлтай Субханбердина хақында [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың қиын кезеңде Сұбханбердиндер отбасына қол ұшын созып, көмек бергені жайында] / Ә.Әуелбек // Түркістан. – 1998. – 16-22 желтоқсан. – Б.3.

1999

1049. Жұртбай, Т. Алматының менмендігін кешіріңіз, Қайым аға.. [Мәтін] : [әдебиетші Қ.Мұхамедханов туралы] / Т.Жұртбай // Қазақ әдебиеті. – 1999. – 29 қазан. – Б. 3.
1050. Қирабаев, С. Сергек сыншы еді [Мәтін] : [50-жылдары қуғын-сүргінге ұшыраған ғалымдар қатарында Қ.Мұхамедханов атап өтілген] / С.Қирабаев // Қазақ әдебиеті – 1999. – 12 наурыз. – Б. 9.
1051. Тоқпатаев, У. Ұлттық рухтың қазынасы [Мәтін] : [белгілі абайтанушы, ғалым Қ.Мұхамедхановпен сыр-сұхбат] / У.Тоқпатаев // Дидар. – 1999. – 4 қаңтар. – Б. 2.

2001

1052. Ауғанбаева, Г. Абайтанушылардың алдыңғы қатарында [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 85 жылдығына] / Г.Ауғанбаева // Алматы ақшамы. – 2001. – 9 қаңтар. – Б. 3.
1053. Ахметбекова, А. Жақсының сарқыты [Мәтін] : әйгілі абайтанушы, ғұлама ғалым, профессор Қайым Мұхамедханов 85 жаста / А.Ахметбекова // Семей таңы. – 2001. – 5 қаңтар. – Б. 3.
1054. Әубәкір, Ж. Қаламы қолдан түспеген [Мәтін] : Қайым Мұхамедханов 85 жаста / Ж.Әубәкір // Семей таңы. – 2001. – 19 қаңтар. – Б. 2.

1055. Ердембеков, Б. Алаштың арысы: Қайым аға 85 жаста [Мәтін] / Б.Ердембеков // Семей университеті. – 2001. – 25 қаңтар. – Б. 3.
1056. Ердембеков Б. Абайтану ілімінің білгірі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Б.Ердембеков // Үш анық. – 2001. – 22-28 қаңтар. – Б. 1.
1057. Жүрекадыр. Ұстаз тойы – ел тойы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 85 жыл толуына] / Жүрекадыр // Семей таңы. – 2001. – 2 ақпан. – Б. 2.
1058. Исаұлы, А. Ғылым жұлдызы [Мәтін] : [ғалым Қ.Мұхамедхановтың туғанына 85 жыл толуына орай] / А.Исаұлы // Семей таңы. – 2001. – 26 қаңтар. – Б. 3.
1059. Қабышқызы, М. Қайым Мұхамедханов [Мәтін] : Абайға өмірімнің ақырына дейін қызмет етемін [Мәтін] / М.Қабышқызы // Үш анық. – 2001. – 29 қаңтар – 4 ақпан. – Б. 2.
1060. Қабышұлы, Г. Қатені түзетпеу де – Қате! [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов Қазақстан Гимнінің авторы ретінде еске алынған] / Г.Қабышұлы // Қазақ әдебиеті. – 2001. – 2 наурыз. – Б. 4.
1061. Қайым Мұқаметханов 85 жасқа толды және... [Мәтін] : [құттықтаулар] // Қазақ әдебиеті. – 2001. – 5 қаңтар. – Б. 3.
1062. Сейсенұлы, Д. Алаш қайраткерлерінің сарқыты [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 85 жылдығына] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2001. – 5 қаңтар. – Б. 2.
1063. Сейсенұлы, Д. Қайым Мұхамедханов: «Алаш арыстары аңсаған асыл арманыңыз осы» [Мәтін] : [сұхбат] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2001. – 26 қыркүйек. – Б. 4.
1064. Сұлтанбеков, М. Алғашқы гимннің авторы [Мәтін] / М.Сұлтанбеков // Шыңғыстау. – 2001. – 1–15 қаңтар.
1065. Тоқпатаев, У. Алғашқы өнұранның авторы [Мәтін] : [абайтанушы-ғалым Қ.Мұхамедхановтың аманаты] / У.Тоқпатаев // Дидар. – 2001. – 3 шілде. – Б. 4.
1066. Тоқпатаев, У. Ұлттық рухтың қазынасы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / У.Тоқпатаев // Ақ Ертіс. – 2001. – № 2. – Б. 7-14.

2002

1067. Айтбайқызы, М. Тұрлықан келіні [Мәтін] : Тұрлықан ақын Қайымның ұстазы еді / М.Айтбайқызы // Жас алаш. – 2002. – 17 тамыз. – Б. 7.
1068. Әбдіғазизұлы, Б. Туған әдебиет тарихы және жаңа көзқарас [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай мектебін қалыптастыру, қорғау жолындағы еңбегі өңгімеленген] / Б.Әбдіғазизұлы // Егемен Қазақстан. – 2002. – 4 қаңтар. – Б. 4.
1069. Қ.Мұхамедхановтың Шәкәрімтануға қосқан үлесі [Мәтін] // Шәкәрім дәрістері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2002. – Б. 179-183.
1070. Нұршайықов, Ә. Қайым ағама қарыздармын [Мәтін] / Ә.Нұршайықов // Қазақ әдебиеті. – 2002. – 23 тамыз. – Б. 12.
1071. Сейсенұлы, Д. Қайым Мұхамедханов [Мәтін] : Абайдың аманатын ақтадық па? [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановпен сұхбат] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2002. – 28 желтоқсан. – Б. 1; 2003. – 6 қаңтар. – Б. 2.
1072. Сыдыков, Е. Ірі абайтанушы [Мәтін] / Е.Сыдыков, А.Еспенбетов // Современная наука: опыт, проблемы, перспективы: материалы межвузовской научной конференции преподавателей. – Семей, 2001. – Б. 190-197.

2003

1073. Қ.Мұхамедхановтың Әуезовтануға қосқан үлесі [Мәтін] // Әуезов дәрістері: республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Семей, 2003. – Б. 53-56.
1074. Сабырбай, Қ. Қайындай Қайым [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Қ.Сабырбай // Семей таңы. – 2003. – 10 қаңтар. – Б. 2.
1075. Сейсенұлы, Д. Абайдың аманатын ақтадық па? [Мәтін] : [көрнекті абайтанушы ғалым, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Қайым Мұхамедхановпен сұхбат] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2003. – 6 қаңтар. – Б. 2.

1076. Бөдешұлы, Ж. Қайым ағаның қазасын естігенде [Мәтін] / Ж.Бөдешұлы // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 2-8 шілде. – Б. 3.
1077. Ғабдұлқайым (Қайым) Мұхамедханұлы [Мәтін] : [қазанама] / Қазақстан Республикасы Ақпарат министрлігі, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі, Мәдениет министрлігі, Шығыс Қазақстан облысы әкімдігі, Қазақстан Жазушылар одағы басқармасы // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 2-8 шілде. – Б. 3.
1078. Ғабдұлқайым (Қайым) Мұхамедханұлы [Мәтін] : [қазанама] / Қала әкімі мен активі, ардагерлер кеңесі // Семей таңы. – 2004. – 9 шілде. – Б. 5.
1079. Ғұлама ғалым, профессор Ғабдұлқайым (Қайым) Мұхамедханұлы [Мәтін] : [қазанама] / Т.Абайділдин, Ю.Швайченко, В.Сухорукова, Д.Селиханов, А.Гречухин, Е.Шатов, В.Ахаев, Н.Омаров, Р.Абузьяров // Ертіс өңірі. – 2004. – 8 шілде. – Б. 3.
1080. Еспенбетов, А. Абайтанудың абызы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / А.Еспенбетов, А.Смағұлова // Ұстаз. Білім. Шәкірт. – 2004. – № 19.
1081. Зекенұлы, Қ. Алыптың ақтық сапары [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / Қ.Зекенұлы // Семей таңы. – 2004. – 9 шілде. – Б. 5.
1082. Кәкішұлы, Т. Бақұл бол, аға! [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / Т.Кәкішұлы // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 2-8 шілде. – Б. 3.
1083. Қ.Мұхамедхановтың аудармашылық шеберлігі [Мәтін] // Б.Кенжебаевтың әдеби-ғылыми мұрасы: республикалық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Семей, 2004. – Б. 65-68.
1084. Қайым Мұхамедханов [Мәтін] : [қазанама] / Абай ауданы және Аягөз ауданы әкімдігі атынан көңіл айту // Дидар. – 2004. – 3 шілде. – Б. 3.
1085. Қабышұлы, Ғ. Қажу білмеген Қакең [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановты еске алу] / Ғ.Қабышұлы // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 30 шілде. – 5 тамыз. – Б. 9.
1086. Қазақ әдебиетінің бір бәйтерегі құлады [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / Шығыс Қазақстан

облыстық мәдениет басқармасының ұжымы // Семей таңы. – 2004. – 9 шілде. – Б. 5.

1087. Мұсаұлы, Р. Алаш арыстарының жоқтаушысы еді [Мәтін] : [Қ. Мұхамедхановқа қазанама] / Р.Мұсаұлы // Ертіс өңірі. – 2004. – 8 шілде. – Б. 3.
1088. Мырзахметұлы, М. Қарағайдың қарсы біткен бұтағындай [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / М.Мырзахметұлы // Ертіс өңірі. – 2004. – 8 шілде. – Б. 3.
1089. Нұршайықов, Ә. Қош, менің қымбатты ұстазым! [Мәтін] / Ә.Нұршайықов // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 2-8 шілде. – Б. 3.
1090. Оразалин, Н. Жеделхат [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / Н.Оразалин // Семей таңы. – 2004. – 9 шілде. – Б. 5.
1091. Орныңыз қалды ойсырап [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / Семей мемлекеттік педагогикалық институты // Семей таңы. – 2004. – 9 шілде. – Б. 5.
1092. Өлді деуге сыя ма... [Мәтін] : [қазанама] / «Қазақ әдебиеті» редакциясы // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 2-8 шілде. – Б. 1.
1093. Сыдықов, Е. Алаштың асылы еді... [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Е.Сыдықов // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 9-15 шілде. – Б. 15.
1094. Сұлтанбеков, М. Дәуірі алыстаған сайын.. [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / М.Сұлтанбеков // Семей таңы. – 2004. – 13 тамыз. – Б. 4.
1095. Тоқпатаев, У. Абайтанудың абызы еді [Мәтін] : Алаш арыстарының соңғы тұяғы Қайым Мұхамедхановтың дүниеден озғанына қырық күн толады / У. Тоқпатаев // Дидар. – 2004. – 7 тамыз. – Б. 2; Жас алаш. – 2004. – 24 тамыз. – Б. 5; Ертіс өңірі. – 2004. – 23 қыркүйек. – Б. 26.
1096. Төлеуғазықызы, А. Рухы биік адам [Мәтін] : ғұлама ғалым Қ.Мұхамедханов жайлы үзік әңгіме / А.Төлеуғазықызы // Семей таңы. – 2004. – 10 қыркүйек. – Б. 4.
1097. Шәкенов, Ж. Ұлылықты ұғынған адам [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / Ж.Шәкенов // Ертіс өңірі. – 2004. – 8 шілде.

2005

1098. Абайдың ақын шәкірттері Қ.Мұхамедханов зерттеулерінде [Мәтін] // ҚР ҰҒА Хабарлары. Тіл, әдебиет сериясы. – 2005. – № 4. – Б. 67-71.
1099. Еспенбетов, А. Ұстаз ұлағаты [Мәтін]: [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 90 жыл толуына орай] / А.Еспенбетов // Семей таңы. – 2005. – 16 желтоқсан. – Б. 4; 23 желтоқсан. – Б. 4.
1100. Жұртбай, Т. Абайдың інісі, Алаштың ірісі [Мәтін]: белгілі ғалым, «Отырар» кітапханасы ғылыми орталығының директоры Т.Қ.Жұртбаймен сұхб. Л.Бекжігіт / Т.Жұртбай // Егемен Қазақстан. – 2005. – 27 сәуір. – Б. 9.
1101. Қ.Мұхамедхановтың сын-зерттеу мақалалары [Мәтін] // Павлодар мемлекеттік университетінің Хабаршысы. – 2005. – №4. – Б. 167-174.
1102. Қ.Мұхамедхановтың тарихи-драмалық шығармалары [Мәтін] // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 2005. – № 7. – Б. 65-70.
1103. Қорабай, С. Мұхамедханұлы Қайым [Мәтін] / С. Қорабай // Шәкәрім. – 2005. – № 1. – Б. 127.
1104. Мұсаұлы, Ы. Өмірбақи Абай деп өткен [Мәтін]: [Қ.Мұхамедхановтың биік парасаты мен азаматтық тұлғасы жайында] / Ы.Мұсаұлы // Абай. – 2005. – № 1. – Б. 13-18.
1105. Мусина, Г. Өлмейтұғын артына сөз қалдырған [Мәтін]: 30 маусым күні Қ.Мұхамедхановтың қайтыс болғанына 1 жыл толады / Г.Мусина // Семей таңы. – 2005. – 20 мамыр. – Б.3.
1106. Сабырбай, Қ. Асыл абыз [Мәтін]: [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 90 жыл толуы қарсаңында] / Қ.Сабырбай // Семей таңы. – 2005. – 7 қаңтар. – Б. 5.
1107. Смағұлова, А. Қайым Мұхамедханов поэмаларының ерекшеліктері [Мәтін]: [«Жамбыл», «Орындалған өсиет» поэмалары туралы] / А.Смағұлова // Ақиқат. – 2005. – № 11. – Б. 71-74.
1108. Смағұлова, А. Т. Абай текстологиясы Қ.Мұхамедханов зерттеулерінде [Мәтін] / А.Т.Смағұлова // Өл-Фараби атындағы ҚҰУ хабаршы. Филология сериясы. – 2005. – № 7. – Б. 148-152.

1109. Сұлтанбеков, М. Жеңіске жету өнері [Мәтін]: Қайым (Ғабдулқайым) Мұхамедхановтың 90 жылдығына / М.Сұлтанбеков // Семей таңы. – 2005. – 24 маусым. – Б. 5.
1110. Уәлиханов, Ш. Өмірі ерлікке толы ғалым [Мәтін]: Қ.Мұхамедханов – «Ежелден еркіндік аңсаған» елдің шын мәніндегі ер перзенті еді / Ш.Уәлиханов // Түркістан. – 2005. – 6 қазан. – Б. 10.

2006

1111. Айтұлы, Н. Абайдың бас шәкірті [Мәтін]: [Қ.Мұхамедхановтың Ө.Тәңірбергенов туралы жинаған мұрағат мәліметтері туралы] / Н.Айтұлы // Ертіс өңірі. – 2006. – 5 шілде. – Б. 12-13.
1112. Асылбек, Е. Ғалымның тойы – халық тойы [Мәтін]: [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 90 жыл] / Е.Асылбек // Семей таңы. – 2006. – 5 қаңтар. – Б. 5.
1113. Ердембеков, Б. Қайым Мұхамедханов және Абайдың ақындық мектебі [Мәтін] / Б.Ердембеков // Қазақстан мектебі. – 2006. – № 8. – Б. 3-4; № 9. – Б. 73-76.
1114. Жандос, Ө. Қайым Мұхамедханов және Көкбай Жанатайұлы [Мәтін] / Ө.Жандос // Қазақстан мектебі. – 2006. – № 9. – Б. 70-73.
1115. Жаппасұлы, Е. Ағаны әспеттеу [Мәтін]: [Қайым Мұхамедханов туралы] / Е.Жаппасұлы // Қазақ әдебиеті. – 2006. – 26 мамыр. – Б. 6.
1116. Қайым Мұхамедхановтың туғанына 90 жыл [Мәтін]: [газет беті Қ.Мұхамедхановқа арналған] // Семей таңы. – 2006. – 5 қаңтар. – Б. 5.
1117. Қожакелдинов, С. Өмбе ұқсайсың Қайымға! [Мәтін]: [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 90 жыл толуына] // Ертіс өңірі. – 2006. – 25 мамыр. – Б. 31.
1118. Мағауина, З. Мәңгілік мұра [Мәтін]: [Қ.Мұхамедхановтың әдеби мұрасы туралы] / З.Мағауина // Ертіс өңірі. – 2006. – 2 наурыз. – Б. 3.
1119. Нұрғожина, О. Қайсар жанның өмірінің бір парағы [Мәтін]: [қазіргі заман тарихы құжаттар орталығының мәліметтері] / О.Нұрғожина // Семей таңы. – 2006. – 5 қаңтар. – Б. 5.

1120. Нұрғожина, О. Қайсар жанның өмірінің бір парағы [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың ғылыми-шығармашылық жолы туралы] / О.Нұрғожина // Дидар. – 2006. – 15 тамыз. – Б. 4.
1121. Сейсенұлы, Д. Белгілі абайтанушыға құрмет [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына 90 жыл / Д.Сейсенұлы // Семей таңы. – 2006. – 8 маусым. – Б. 5.
1122. Сұлтанбеков, М. Шындықпен шыңдалған тағдыр [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановқа – 90 жыл / М.Сұлтанбеков // Қазақ әдебиеті. – 2006. – 6 қаңтар. – Б. 7.
1123. Тоқпатаев, У. Менің замандастарым [Мәтін] / У.Тоқпатаев. – Өскемен, 2006. – 440 б. – Қ.Мұхамедханов туралы: Б. 186-193.
1124. Шаяхметұлы, Қ. Атақ емес, ғылым үшін жаралған.. [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Қ.Шаяхметұлы, Қ.Кәкімұлы // Айқын. – 2006. – 17 қаңтар. – Б. 5.
1125. Шаяхметұлы, Қ. Абайтанушы [Мәтін] : [ақын, драматург Қ.Мұхамедханұлының еңбектері туралы] // Егемен Қазақстан. – 2006. – 24 ақпан. – Б. 7.
1126. Шаяхметұлы, Қ. Бірегей тұлға [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Қ.Шаяхметұлы // Ертіс өңірі. – 2006. – 23 ақпан. – Б. 15.

2007

1127. Карчалова, Ә. Мұхамедхановтар отбасының тартуы [Мәтін] / Ә.Карчалова // Дидар. – 2007. – 24 шілде. – Б. 4. – Шығыс Қазақстан облыстық сәулет-этнографиялық мұражайына тарту етілген Қ.Мұхамедхановтың жеке заттары жайында.
1128. Қожакелдинов, С. Үздік шыққан абайтанушы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / С.Қожакелдинов // Шәкәрім. – 2007. – № 1. – Б. 23-26.

2008

1129. Қабышұлы, Ғ. Шәкәрім «атеист» күйінде қала берсін бе? [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Шәкәрім шығармаларын зерттеуге қосқан үлесі жайында] / Ғ.Қабышұлы // Қазақ әдебиеті. – 2008. – 7 наурыз. – Б. 11.
1130. Мұхамедханов, Қ. Әкем де, анам да діндар отбасынан шыққан [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың ұлымен сұхбат;

өңг. Ә.Бапанова] / Қ.Мұхамедханов // Семей таңы. – 2008. – 24 сәуір. – Б. 9.

2009

1131. Еспенбетов, А. Қайран, Көкең!. [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / А.Еспенбетов // Қазақ әдебиеті. – 2009. – 9-15 қазан. – Б. 11.
1132. Жоламанова, П. Өшпес із қалдырған [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] // Семей таңы. – 2009. – 17 маусым. – Б. 2.
1133. Қабышұлы, Ғ. «Мырзаянның» мырзалығымен 2700 адам атылды. [Мәтін] : [«Мұхамедханов Қайым: Тағдыр және Карлаг» кітабы туралы] / Ғ.Қабышұлы // Жас Алаш. – 2009. – 22 қаңтар. – Б. 4.
1134. Қасымжанұлы, С. Қазақтың қайсар ғалымы [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың өмірден өткеніне 5 жыл / С.Қасымжанұлы // Ертіс өңірі. – 2009. – 24 маусым. – Б. 12.
1135. Нұржан, З. «Тағдыр және Карлаг» [Мәтін] : ғалым Қ.Мұхамедхановтың жаңа кітабы жарыққа шықты // Семей таңы. – 2009. – 29 қаңтар. – Б. 1.
1136. Торғаева, Б. Алматыда Қайым Мұхамедхановтың мәдени мұрасын сақтауға арналған дөңгелек үстел өтті [Электронды ресурс] / Б.Торғаева // Абау.kz: ақпараттық порталы. – 2009. – 9 желтоқсан.
1137. Сайынқызы, Г. Қайым ағаның Карлагтағы тағдыры [Мәтін] / Г.Сайынқызы // Түркістан. – 2009. – 4 маусым. – Б. 3.
1138. Сейсенұлы, Д. Азап лагерінің ащы шындығы [Мәтін] : [«Қайым Мұхамедханов: Тағдыр және Карлаг» кітабы туралы] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2009. – 27 қаңтар. – Б. 16.
1139. Сейсенұлы, Д. Алаш арыстарының соңғы тұяғы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2009. – 7 қараша. – Б. 6.
1140. Смағұлова, А.Қ.Мұхамедханов және Абай мұражайы [Мәтін] / А.Смағұлова // Семей таңы. – 2009. – 18 маусым. – Б. 3.
1141. Смағұлова, А.Қайым Мұхамедхановтың шығармашылық өмірбаяны мен қоғамдық қызметі [Мәтін] / А.Смағұлова//

ҚазҰУ хабаршысы. Филология сериясы = Вестник КазНУ. Сер. Филологическая. – 2009. – № 3. – Б. 89-94.

2010

1142. Алаш арыстарының соңғы тұяғы [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановқа қаламызда 6 қыркүйек күні ескерткіш орнатылды // Семей таңы. – 2010. – 7 қазан. – Б. 1.
1143. Бапанова, Ә. Саналы ғұмырын ақын мұрасына арнаған.. [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың абайтануға сіңірген еңбегі туралы] / Ә.Бапанова // Семей таңы. – 2010. – 5 тамыз. – Б. 3.
1144. Бекбаев, О. И.Бораганский хуснихаты [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың каллиграфия шебері Бораганскийдің жазу үлгісін суретке түсірткені туралы] / О.Бекбаев // Абай. – 2010. – № 1. – Б. 79-81.
1145. Бекбаев, О. Қайым бейнесін сомдауды отыз жыл бұрын бастағанмын [Мәтін] : Семейде белгілі абайтанушы Қ.Мұхамедхановқа арналған ескерткіш-монумент ашылды / О.Бекбаев; сұхб. Б.Тайжігіт // Дидар. – 2010. – 8 қазан. – Б. 7.
1146. Бекбаев, О. Мені сынаса, мүсінші сынасын [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов мүсінін жасаған мүсіншімен сұхб. Қ.Зекенұлы] / О.Бекбаев // Ертіс өңірі. – 2010. – 1 желтоқсан. – Б. 10-11.
1147. Бердібай, Р. Алаш рухымен нәрленген [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Р.Бердібай // Жалын. – 2010. – № 2. – Б. 15-29.
1148. Ербол, І. Алаш мұрасының көзі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханұлының өмірі мен шығармашылығы жайында] / І.Ербол // Кітап патшалығы. – 2010. – № 1. – Б. 74-79.
1149. Ердембеков, Б. Абайды танып болдық па? [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай мектебі туралы] / Б.Ердембеков // Семей таңы. – 2010. – 5 тамыз. – Б. 3.
1150. Ердембеков, Б. Абайдың Ақылбайы [Мәтін] / Б.Ердембеков // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 2010. – № 3. – Б. 3-10.
1151. Жақау, М. Алаш арыстарының соңғы тұяғы – Қайымның ұлы ерлігі [Мәтін] / М.Жақау // Алаш. – 2010. – № 15. – Б. 4-6.
1152. Жұртбай, Т. Арын жастан сақтаған. [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Т.Жұртбай // Жалын. – 2010. – № 2. – Б. 15-29.
1153. Жұртбай, Т. Ғылым тәуелсіз болмай, мемлекет мұратқа жетпейді [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов жайында] / Т.Жұртбай // Ертіс өңірі. – 2010. – 24 қараша. – Б. 10-11.
1154. Қалжанов, А. Қаламызда көшелері болса. [Мәтін] : Шахтинск қаласының әкімі Ерлан Өтешевтің қалалық мәслихат депутаттарының назарына! / А.Қалжанов // Орталық Қазақстан. – 2010. – 26 тамыз. – Б. 4. – Қала көшелеріне М.Сейітқұлов, Қ.Мұхамедханов есімдерін беру туралы үндеуі.
1155. Қасымжанұлы, С. Қайым туралы сөз [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов атына көше беріп, ескерткіш қою мәселесі туралы] / С.Қасымжанұлы // Жас қазақ. – 2010. – 5 ақпан. – Б. 8.
1156. Мақанқызы, К. Қайсар рухты қазаққа ескерткіш [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов ескерткішінің ашылуы жайында] / К.Мақанқызы // Ертіс өңірі. – 2010. – 13 қазан. – Б. 8.
1157. Мырзахметов, М. Ағамен сырласу [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / М.Мырзахметов // Жалын. – 2010. – № 2. – Б. 15-29.
1158. Нұрқасым, Қ. Пилондар образы [Мәтін] / Қ.Нұрқасым // Ертіс өңірі. – 2010. – 22 желтоқсан. – Б. 12. – Қ.Мұхамедхановқа арналып қойылған монументалды стелланың мазмұны жайлы.
1159. Оразалин, Қ. Ұстаз өркені [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Қ.Оразалин // Жалын. – 2010. – № 2. – Б. 15-29.
1160. Смағұлова, Е. «Адам болып жер астына кірдің де, тас мүсін боп шыға келдің үстіне..» [Мәтін] / Е.Смағұлова // Семей таңы. – 2010. – 14 қазан. – С.1-2. – Тәуелсіздіктің 20 жылдығы қарсаңында ғалым Қ.Мұхамедхановқа ескерткіш орнатылды.
1161. Сыздық, Р. Ол да бір дәурен еді [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Р.Сыздық // Жалын. – 2010. – № 2. – Б. 15-29.
1162. Төлеуғазықызы, А. Ғалым мұраларын сақтап қалу – басты мақсат [Мәтін] / А.Төлеуғазықызы; сұхб. С.Нұрбаев // Семей таңы. – 2010. – 14 қаңтар. – Б. 4. –

Ғалым Қ.Мұхамедханұлының туған күніне орай мұраларын сақтау туралы.

1163. Шәріпова, Д. Ұрпағыңыз үн қатады [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына 95 жыл / Д.Шәріпова // Қазақстан. – 2010. – 23 желтоқсан. – Б. 14.

2011

1164. Мерейтойың құтты болсын, жан аға! [Мәтін] : [өлең] / А.Алғалиева // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 119-121.
1165. Ақтанова, А. Қазақтың қайтпас қайсар Қайымы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / А.Ақтанова // Қазақ әдебиеті. – 2011. – 29 шілде. – Б. 12.
1166. Ақтанова, А. Қайым Мұхамедханов мұрасының зерттелуі [Мәтін] / А.Ақтанова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 72-75.
1167. Әбділманатқызы, Ә. Мұхамедханов [Мәтін] : қайраткерлік келбеті / Ә.Әбділманатқызы // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 109-112.
1168. Әубәкір, Ж. Көкбай және Қайым Мұхамедханов [Мәтін] / Ж.Әубәкір // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 47-51.
1169. Әубәкірова, М. Тәуелсіз сана [Электронды ресурс] / М.Әубәкірова // Жас қазақ үні. – 2011. – 24 қаңтар.
1170. Беякина, А. Аңыз адам – ақиқат тұлға [Мәтін] / А.Беякина; ауд. Ғ.Қабышұлы // Жалын. – 2011. – № 2. – Б. 58-79. – Қ.Мұхамедхановтың өмірі, жазықсыз қуғын-сүргінге ұшыраған жылдары жайында.
1171. Бердібай, Р. Қайым Мұхамедханов туралы [Мәтін] / Р.Бердібай // Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл. – 2011. – № 7-8. – Б. 7-8.

1172. Ердембеков, Б. Абайдың мектебі және Мұхамедханов [Мәтін] / Б.Ердембеков // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 27-34.
1173. Еркінұлы, Р. Кеше тақтасы, бүгін бейіті бүлінді: бұл шынымен кездейсоқтық па? [Мәтін] / Р.Еркінұлы // Ертіс өңірі. – 2011. – 18 мамыр. – Б. 3. – Қ.Мұхамедхановтың қабірін талқандап, ескерткіш тақтасын сызғылап бүлдіру оқиғасы туралы.
1174. Еспенбетов, А. Абайтанудың көрнекті қайраткері [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / А.Еспенбетов // Абай. – 2011. – № 1. – Б. 50-53.
1175. Еспенбетов, А. Қайым Мұхамедханов – абайтанушы ғалым [Мәтін] / А. Еспенбетов // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 13-16.
1176. Жұртбай, Т. Арын жастан сақтаған. [Мәтін] : Қ.Мұхамедханов 95 жаста / Т.Жұртбай // Ертіс өңірі. – 2011. – 5 қаңтар. – Б. 8.
1177. Иманжапаров, М. Қайым Мұхамедханов және халық ақындары [Мәтін] / М.Иманжапаров // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары / Семей мемлекеттік педагогикалық институты. – Семей, 2011. – Б. 91-93.
1178. Исабаев, Е. Қайымға құрмет [Мәтін] / Е.Исабаев // Ертіс өңірі. – 2011. – 23 ақпан. – Б. 2. – Семей пединститутында ғалым Қ.Мұхамедхановты еске алу шарасы өтті.
1179. Іргебай, Е. Қазақ әдебиеті тарихының зерттелуі Қайым Мұхамедханов еңбектерінде [Мәтін] / Е.Іргебай // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 81-85.
1180. Ісімақова, А. Қайым Мұхамедхановтың тәуелсіздік кезеңіндегі абайтануға қосқан үлесі [Мәтін] / А.Ісімақова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 16-23.

1181. Қазақтың қайсар ғалымына [Мәтін] // Кітап патшалығы. – 2011. – № 2. – Б. 26-29. – Астана қаласында Қ.Мұхамедхановтың туғанына 95 жыл толуына орай еске алу кеші өтті.
1182. Қайым Мұхамедханов туралы [Мәтін] : [ғалымның абайтануға қосқан үлесі туралы жазушылардың ой-пікірлер топтамасы берілген] // Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл. – 2011. – № 7-8. – Б. 7-8.
1183. Қожағұлов, С. Абай мұрасының кейбір текстологиялық түйіткілдері [Мәтін] // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары / С. Қожағұлов; Семей мемлекеттік педагогикалық институты. – Семей, 2011. – Б. 94-100.
1184. Қожағұлов, С. Қайым Мұхамедханов және Абай мұрасының мәтінтану мәселелері [Мәтін] / С.Қожағұлов // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 53-61.
1185. Құсанбаев, С. Жырлаумен өткен 20 жыл [Мәтін] / С.Құсанбаев. – Астана: Фолиант, 2011. – 360 б. – Қайым Мұхамедханов туралы: Б. 113-118.
1186. Матаев, Х. Қайым ағамен араласып тұрдым, тіпті оны өз өкемдей көретінмін [Мәтін] / Х.Матаев // Дидар. – 2011. – 27 қаңтар. – Б. 7.
1187. Нұғманбекова, Р. Ұлттық рухтың қазынасы еді [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың ұлы Қанағатпен болған әңгіме] / Р.Нұғманбекова // Дидар. – 2011. – 5 шілде. – Б. 5.
1188. Нұрасыл, Б. Абайтанудың ардагерін еске алды [Электронды ресурс] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 95 жыл толуына орай өткізілген еске алу кеші] / Б.Нұрасыл // Алаш айнасы. – 2011. – 16 сәуір.
1189. Нұрбаев, С. Қайым мұрасына тағзым [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың шығармашылық мұрасы бойынша өткізілген сайыс туралы] / С.Нұрбаев // Семей таңы. – 2011. – 23 ақпан. – Б. 4.
1190. Оралбектегі, Г. Қайым тақтасы қайта жаңарды [Мәтін] / Г.Оралбектегі // Ертіс өңірі. – 2011. – 26 қазан. – Б. 3. – Қ.Мұхамедханұлының ескерткіш тақтасы қайта жаңғырды. Оны қайта қалпына келтірген Семей педагогикалық институтының колледжі.
1191. Смағұлова, А. Қайым Мұхамедханов ғұмырбаянына қатысты мұрағат деректері [Мәтін] / А.Смағұлова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 41-47.
1192. Сұлтанбеков, М. Жұлдызға апаратын жол. [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына 95 жыл / М.Сұлтанбеков // Семей таңы. – 2011. – 11 қаңтар. – Б. 3.
1193. Тарихи тұлға [Мәтін] // Қазақ әдебиеті. – 2011. – 14-20 қаңтар. – Б. 10 – Қ.Мұхамедханұлының «Абай шығармаларының текстологиясы» кітабы туралы жазушы Ғ.Қабышұлымен сұхбат.
1194. Тоқсамбаева, А. Қайымтану өлемінің жаңа көкжиектері [Мәтін] / А.Тоқсамбаева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары / Семей мемлекеттік педагогикалық институты. – Семей, 2011. – Б. 85-91.
1195. Чушекова, Ж. Қазақтың қайсар ғалымы [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына – 95 жыл / Ж.Чушекова // Семей таңы. – 2011. – 5 қаңтар. – Б. 3.
1196. Шагимолдина, М. Шәкәрім шығармашылығы Қайым Мұхамедханов зерттеуінде [Мәтін] / М.Шагимолдина // Региональные социогуманитарные исследования. История и современность: материалы международной научно-практической конференции (25-26 января 2011 г.). – Пенза, Семипалатинск, Прага: Социосфера, 2011. – С.15-19.
1197. Шаңбай, Т. Шәкәрімге үш келу [Мәтін] : Қайым Мұхамедханұлына арналады / Т.Шаңбай // Ертіс өңірі. – 2011. – 16 қараша. – Б. 10-11; Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 35-41.
1198. Шаяхметұлы, Қ. Абайдың сөзін тану ұлттық мұрат [Мәтін] / Қ.Шаяхметұлы // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – Б. 23-27.

1199. Шаяхметұлы, Қ. Бірегей тұлға [Мәтін] : Қ.Мұхамедханов 95 жаста / Қ.Шаяхметұлы // Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл. – 2011. – № 7-8. – Б. 4-7.

2012

1200. Жанатұлы, Е. Қайым рухына тағзым [Мәтін] : 31 мамыр қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күніне орай / Е.Жанатұлы // Семей таңы. – 2012. – 1 маусым. – Б. 1.
1201. Зүкенов, М. Қайым Мұхамедханов алаш арыстарының суретін қалай сақтады? [Мәтін] / М.Зүкенов // Дидар. – 2012. – 22 маусым. – Б. 21.
1202. Күмісбек, Н. Жастардың жан азығы [Мәтін] : Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінің «Отырар кітапханасы» ғылыми орталығында Қ.Мұхамедханов шығармаларының 10 томдығының тұсаукесері өтті / Н.Күмісбек // Егемен Қазақстан. – 2012. – 23 қараша. – Б. 12.
1203. Мұхаметқалиқызы, А. Абайтану және Қайым әлемі [Мәтін] / А.Мұхаметқалиқызы // Семей таңы. – 2012. – 17 қаңтар. – Б. 3.
1204. Смағұлова, А. Қ.Мұхамедханов және текстология мәселелері [Мәтін] / А.Смағұлова // Шәкәрім. – 2012. – № 1. – Б. 66-71.

2013

1205. Рахманова, Н. Өн тағылымы [Мәтін] : [Алматы қаласында «Дала дауылпаздары» атты әдеби-сазды кеш өтіп, Қ.Мұхамедханов зерттеген ақын, әнші, сазгер Абай, Әсет, Балуан Шолақ, Естай әндері орындалды] / Н.Рахманова // Түркістан. – 2013. – 23 қазан.

2014

1206. Алибеков, Н. Т. Алаштың соңғы тұяғы – Қайым Мұхамедханов мұрасының зерттелу жайы [Мәтін] / Н.Т.Алибеков, А.С Ережепова // Отбасы шежіресі: мұра және мұрагерлер = Наследство и наследники: семейная родословная. – Режим доступа: vko-memry.bligspot.com/2014/10/blog-post.27.html
1207. Еспенбетов, А. Қайым Мұхамедханұлы және абайтану мәселесі [Мәтін] / А.Еспенбетов // Еспенбетов А.

Шығармалары. – 2014. – Т.2: зерттеулер, мақалалар. – Б. 472. – (Алтай-Ертіс кітапханасы)

1208. Мұхамедхан, Д. Өке жолы [Мәтін] / Д. Мұхамедхан // Қазақ әдебиеті. – 2014. – 27 маусым. – Б. 11. – Қ.Мұхамедхановтың қызы Д.Мұхамедханмен сұхб. Б.Тұрсынбайұлы.
1209. Нұғманбекова, Р. Қазаққа Қайым қымбат па, Ленин қымбат па? [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов көшесін ашу жөнінде] / Р.Нұғманбекова // Дидар. – 2014. – 3 шілде. – Б. 21.
1210. Смағұлова, А. Қазақтың ірі ғалымы [Мәтін] / А.Смағұлова // Семей таңы. – 2014. – 23 қыркүйек. – Б. 5. – Семей мемлекеттік пединститутының 80 жылдығына орай ғалым Қ.Мұхамедхановтың өмірі мен шығармашылығы туралы.

2015

1211. Айкебаева, Ш. Ұлы тұлғалардың үні де қымбат [Мәтін] : руханият / Ш.Айкебаева // Дидар. – 2015. – 24 қыркүйек. – Б. 12. – Ғалым Қайым Мұхамедханұлы туралы түсірілген құнды аудио, бейнежазбалар жайлы.
1212. Анаш, Д. Семейде «Қазақтың ұлы Қайымы» атты кеш өтті [Мәтін] / Д.Анаш // Егемен Қазақстан. – 2015. – 2 ақпан.
1213. Жақау, М. Құнарлы топырақтың жемісі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / М.Жақау // ХХІ ғасырдағы Алаштың ақ жолы. – Алматы, Экономика. – 2015. – Б. 460-470.
1214. Қайым Мұхамедханов: хаттар сөйлейді [Мәтін] : [ғалым, абайтанушы Қ.Мұхамедхановтың 100 жылдық мерейтойына орай жарық көрген жаңа кітаптың тұсаукесері өтті] // Қазақ әдебиеті. – 2015. – 11 желтоқсан. – Б. 2.
1215. Құсайынұлы, Қ. Кемел ойдың кемеңгері [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың «Абай мұрагерлері» еңбегін оқығанда] / Қ.Құсайынұлы // Айқын. – 2015. – 26 тамыз.
1216. Нұғманбекова, Р. Қайымның ақылымен абайтануға ден қойыпты [Мәтін] / Р.Нұғманбекова // Семей таңы. – 2015. – 22 мамыр. – Б. 16.

1217. Омаш, А. Қайым Мұхамедханов және ұлт мұраты [Мәтін] / А.Омаш // Ертіс өңірі. – 2015. – 16 желтоқсан. – Б. 8.
1218. Салықбай, Ә. Ақылдан азап шеккендер [Мәтін] / Ә.Салықбай // Жұлдыз. – 2015. – № 2. – Б. 100-109. – Абайтанушы Қайым Мұхамедханов туралы бір естелік келтірілген.
1219. Ісімақова, А. Тәуелсіздік және Алаш ғылымы [Мәтін] / А.Ісімақова. – Алматы: Дәстүр, 2015. – 288 б. – Абай текстологиясы: Қайым Мұхамедханұлы: Б. 247-285.
1220. Шайханұлы, Е. Хаттар сөйлейді [Мәтін] : «Қайым Мұхамедханов: Хаттар сөйлейді» кітабының презентациясы / Е.Шайханұлы // Айқын. – 2015. – 7 желтоқсан.

2016

1221. Абай әлемнің шырақшысы [Мәтін] // Орталық Қазақстан. – 2016. – 29 қаңтар. – Б. 4.
1222. Абай мұрасын зерттеген [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған халықаралық конференция өтті] // Ертіс өңірі. – 2016. – 13 сәуір. – Б. 9.
1223. Абайтанудың асқан білгірі [Мәтін] // Ертіс өңірі. – 2016. – 13 қаңтар. – Б. 7.
1224. А-betaева, М. Қайым Мұхамедхановтың ғылыми-зерттеу еңбектері [Мәтін] / М.А-betaева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 88-90.
1225. Ақтанова, А. Қазақтың Қайымы [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл / А.Ақтанова // Семей таңы. – 2016. – 5 қаңтар. – Б. 6.
1226. Ақыш, Н. Әуезовтану ғылымының әдіскері [Мәтін] / Н.Ақыш // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 19-22.
1227. Алаш рухын асқақтатқан қайраткер [Мәтін] / [Қайым Мұхамедханов туралы] // Үш қоңыр. – 2016. – 5 ақпан. – Б. 1.
1228. Алаштың арда азаматы – Қайым Мұхамедхановқа 100 жыл [Электронды ресурс] : [Алматыдағы А.П.Чехов атындағы қалалық кітапханада әдеби-танымдық кеш өтті] // Алматы қаласы, Алмалы ауданы Әкімінің аппараты: сайт. – 2016. – 13 маусым. – Пайдалану орны: http://www.almaly.almaty.kz/news/13_06_16+v-gtsb-im-a-p-chekhova-proshlo-meropriyatie-posvyashchennoe-100-letiyu-izvestnogo-kazakhstanskogo-uch/
1229. Алдабергенова, А. Абайтану ғылымының қалыптасуы [Мәтін] / А.Алдабергенова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 97-100.
1230. Алтыбаев, Қ. Абайтанудың абызы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа – 100 жыл] / Қ.Алтыбаев // Дидар. – 2016. – 22 сәуір. – Б. 18; Семей таңы. – 2016. – 23 сәуір. – Б. 18.
1231. Алтыбаев, Қ. Абайтанудың алып білгірі [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың туғанына – 100 жыл] / Қ.Алтыбаев // Достық. – 2016. – 16 наурыз. – Б. 2.
1232. Аманжолова, С. Қайым Мұхамедхановтың өмірбаяны [Мәтін] / С.Аманжолова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 39–41.
1233. Анаш, Д. Электронды библиография [Мәтін] : А.С.Пушкин атындағы Шығыс Қазақстан облыстық кітапханасында көрнекті ғалым, абайтанушы Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдығына орай, ғалымның электронды библиографиялық көрсеткішінің тұсаукесері өтті / Д.Анаш // Егемен Қазақстан. – 2016. – 11 наурыз.
1234. Ахмет, Б. Қайым ағаның қаһармандығына бас иді [Электронды ресурс] / Б.Ахмет // almaty-akshamy.kz: сайт. – 2016. – 18 мамыр. – Пайдалану орны: <http://almaty-akshamy.kz/aju-m-a-any-a-armandy-y-na-bas-idi/> (03.12.19)
1235. Ахтанова, А. Қайым Мұхамедханов зерттеулерінің ғылыми құндылығы [Мәтін] / А.Ахтанова // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 101-104.
1236. Әлжан, Л. Абайтанудың алыбы [Мәтін] : [тарихи-өлкетану мұражайында ғалымға арналып өткізілген мәдени іс-шара туралы] / Л.Әлжан // Семей таңы. – 2016. – 5 ақпан. – Б. 2.

1237. Әлжан, Л. Халқының Қайымы [Мәтін] / Л.Әлжан // Егемен Қазақстан. – 2016. – 4 ақпан. – Б. 9.
1238. Әлімбаек, Қ. Қайымды қастерлеу – біздің парыз [Мәтін] / Қ.Әлімбаек // Семей таңы. – 2016. – 12 сәуір. – Б. 2.
1239. Әубәкір, Ж. Мұхамедханұлы және Көкбайтану [Мәтін] / Ж.Әубәкір // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 65-69.
1240. Әуезовтің адал шәкірті [Мәтін]: ҚР Ұлттық кітапханасының көрмелер залында Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдығына орай еске алу кеші өтті және кітап көрмесі ұйымдастырылды // Үш қоңыр. – 2016. – 29 қаңтар. – Б. 1.
1241. Бейсембинова, Г. Қ. Мұхамедханов – абайтанушы ғалым [Мәтін] / Г.Бейсембинова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 135-137.
1242. Бейсембинова, Г. Мұхамедханов туған Семейіне қайтып оралды [Мәтін] / Г.Бейсембинова // Семей таңы. – 2016. – 8 қараша. – Б. 2.
1243. Берікболова, А. Алаштың соңғы тұяғы [Мәтін] / А.Берікболова // Семей таңы. – 2016. – 15 наурыз. – Б. 7.
1244. Берікұлы, Б. Қазақтың қайсар Қайымы [Электронды ресурс] / Б.Берікұлы // Media – Astana. – 2016. – 21 сәуір. – Пайдалану орны: <http://media-astana.kz/?p=3104>
1245. Битан, А. Қайым Мұхамедхан [Мәтін] / А.Битан // Mangi El. – 2016. – № 3-4. – Б. 42-47.
1246. Боранбаев, Н. Абайтанудың бүгінгі мен болашағы [Мәтін] / Н.Боранбаев // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 130-134.
1247. Ғалымның ғасыр тойына [Мәтін]: ғалым Қ.Мұхамедханов туралы // Семей таңы. – 2016. – 29 шілде. – Б. 2.
1248. Ғалымның кітаптарын сыйға тартты [Мәтін]: [Семейде ғалым Қ.Мұхамедхановтың мерейтойына арналған онлайн-конференция өтті] // Дидар. – 2016. – 13 қаңтар. – Б. 8.
1249. Ғалымның құрметіне арналды [Мәтін]: Қайым Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл // Семей таңы. – 2016. – 12 қаңтар. – Б. 2.
1250. Дәнен, Ж. Алаш мұрасының көзі [Мәтін] / Ж.Дәнен // Қазақстан тарихы: әдістемелік журнал. – 2016. – № 6. – Б. 11-14.
1251. «Ер қазақ ежелден еркіндік аңсаған» [Мәтін]: Қайым Мұхамедханұлының шығармашылығы жайында // Астана қаласындағы Орталықтандырылған кітапханалар жүйесі. – 2016. – 24 сәуір.
1252. Ербұлан, Е. Аңыз адам – ақиқат тұлға [Электронды ресурс] / Е.Ербұлан // Qasym.kz. – 2016. – 2 наурыз. – Пайдалану орны: <http://qasym.kz/anyz-adam-akikat-tulga/>
1253. Ерген, Ә. Қайым Мұхамедханұлына көше беріледі [Мәтін] / Ә.Ерген // Қазақ тарихы. – 2016. – № 1. – Б. 31.
1254. Ердембеков, Б. Абайтанудың «Қаралы кезеңі» және Қайым Мұхамедханұлы [Мәтін] / Б.Ердембеков // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 35-41.
1255. Есенжол, А. Абайды ұлықтаған ғалым [Электронды ресурс]: Елордадағы Әлкей Марғұлан атындағы № 40 орта мектепте көрнекті абайтанушы ғалым, ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған «Алтын көріп, адал жолдан таймадым» атты әдеби кеш өтті / А. Есенжол // Астана ақшамы. – 2016. – 8 қаңтар. – Пайдалану орны: <http://www.astana-akshamy.kz/abajdy-ulyqtaghan-ghalym/>
1256. Еспенбетов, А. Қайым Мұхамедханұлы: өмірі, мұрасы [Мәтін] / А.Еспенбетов // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 3-11.
1257. Еспенбетов, А. Қайым Мұхамедханов – әдебиет тарихшысы [Мәтін] / А.Еспенбетов // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 14-18.
1258. Еспенбетов, А. Қайым Мұхамедханұлы және абайтану мәселелері [Электронды ресурс] / А.Еспенбетов // «Қазақстан тарихы» веб-порталы. – 2016. – 24 ақпан. – Пайдалану орны: <http://e-history.kz/kz/publications/view/1838>
1259. 7 жасында суфлер қызметін атқарған [Мәтін]: М.Әуезов атындағы қазақ мемлекеттік академиялық

- драма театрында абайтанушы ғалым, ақын, ҚР мемлекеттік сыйлығының иегері, қоғам қайраткері Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған салтанатты кеш өтті // Үш қоңыр. – 2016. – 20 мамыр. – Б. 2.
1260. Жарқынбаев, Н. Қайым Мұхамедханұлы – өзі музей, өзі архив, өзі тарих [Мәтін] / Н.Жарқынбаев // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 141-144.
1261. Жолдасбекова, З. «Отырар кітапханасы» ғылыми орталығындағы Қайым Мұхамедхановтың қолжазбалары [Мәтін] / З.Жолдасбекова // Библиотечное взаимодействие: современные мировые тенденции в развитии вузовской библиотеки – 2016. – Астана, 2016. – Б. 50-54.
1262. Жолымбет, Қ. Ғылымда ерлік жасаған адам [Мәтін] / Қ.Жолымбет // Семей таңы. – 2016. – 8 қаңтар. – Б. 3.
1263. Жұмағұлова, Б. Қайым Мұхамедханов поэмаларының ерекшеліктері [Мәтін] / Б.Жұмағұлова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 84-87.
1264. Жүнісбеков, Б. Абай мұрасына адалдық [Мәтін] : [көрнекті ғалым, абайтанушы Қайым Мұхамедханов туралы] / Б.Жүнісбеков // Ертiс өңiрi. – 2016. – 22 маусым. – Б. 11.
1265. Жүнісбеков, Б. Өуезовтің аманаты [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың бір хаты хақында / Б.Жүнісбеков // Ана тілі. – 2016. – 18-24 ақпан. – Б. 6.
1266. Жүнісбеков, Б. Өуезовтің аманаты Қайым Мұхамедхановтың бір хаты [Мәтін] / Б.Жүнісбеков // Ертiс өңiрi. – 2016. – 24 ақпан. – Б. 13.
1267. Жүнісбеков, Б. Өуезовтің аманаты [Мәтін] : Қайым Мұхамедханов – 100 / Б.Жүнісбеков // Дидар. – 2016. – 12 ақпан. – Б. 19.
1268. Жүнісбекұлы, Б. Абай музейі: асыл мұра – аманат [Мәтін] / Б.Жүнісбекұлы // Мәдени мұра. – 2016. – № 3. – Б. 18-27.
1269. Жұртбай, Т. Болатөзек [Мәтін] / Т. Жұртбай // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 12-28.
1270. Жұртбай, Т. «Қайым қинаудың барлық сатысынан өтсе де, Өуезовті сатпады» [Электронды ресурс] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына қаңтар айында 100 жыл толды. Осы ретте «Азаттық» радиосы жазушы Тұрсын Жұртбайдан сұхбат алған еді / Т.Жұртбай // Радио «Азаттық»: сайт. – 2016. – 27 қаңтар. – Пайдалану орны: http://www.azattyq.org/content/kazakhstan_kayim_mukhamedkhanov/27514001.html
1271. Жұртбай, Т. Қайым-қиямет [Мәтін] / Т.Жұртбай // Егемен Қазақстан. – 2016. – 7 қаңтар. – Б. 10.
1272. Жұртбай, Т. Қайым Мұхамедханов: небір азаптың тозағынан өтіп, «Халық жауы» атандым [Электронды ресурс] / Т.Жұртбай // Алаш айнасы. – 2016. – 6 қаңтар. – Пайдалану орны: [http://alashainasy.kz/kazak_tarihy/kayyim-muhamedhanov-nebr-azaptyin-tozagynan-otphalyik-jauyi-atandyim-78295/\(03.12.2019\)](http://alashainasy.kz/kazak_tarihy/kayyim-muhamedhanov-nebr-azaptyin-tozagynan-otphalyik-jauyi-atandyim-78295/(03.12.2019))
1273. Жұртбай, Т. Қайымның абақты азаптары немесе № 14 камера [Электронды ресурс] / Т.Жұртбай; жазып алған З.Кәрімхан // National Digital History. – 2016. – 14 қазан. – Пайдалану орны: <http://e-history.kz/kz/publications/view/2305>
1274. Ибрагимова, Қ. Алаштың Әлиханы [Мәтін] / Қ.Ибрагимова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 149-151.
1275. Иманғали, М. Өскемендегі бір көше Мұхамедхановтың есімімен аталады [Мәтін] / М.Иманғали // Дидар. – 2016. – 8 қараша. – Б. 1.
1276. Ирбаева, Н. Абай мен Дулат шығармаларындағы өзара үндестік [Мәтін] / Н.Ирбаева, А.Түсіпова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 125-129.
1277. Искакова, М. Орта мектептерде Қайым Мұхамедханов шығармашылығын оқыту жолдары [Мәтін] / М.Искакова, Ж.Рахимбаева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 197-198.

1278. Қайым – «Әуезов үйінде» [Мәтін] // Ертіс өңірі. – 2016. – 15 маусым. – Б. 7.
1279. Қайым ағаның қаһармандығына бас иді [Мәтін] // Алматы ақшамы. – 2016. – 18 мамыр. – Б. 2.
1280. Қайымның жарияланбаған хаты [Мәтін] // Семей таңы. – 2016. – 12 қаңтар. – Б. 2.
1281. Карменова, Г. Қайым Мұхамедхановтың драмалық шығармасы [Мәтін] / Г.Карменова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 91-96.
1282. Кашаку, Г. Қайым Мұхамедханов – Николай Карамзин «Бедная Лиза» повесінің аудармашысы (өдеби параллельдер) [Мәтін] / Г. Кашаку // Астана мәдениеті. – 2016. – № 5. – Б. 31-35.
1283. Кәрімхан, З. Қайым Мұхамедханов – Абайдың інісі, Алаштың ірісі [Электронды ресурс] / З.Кәрімхан // National Digital History of Kazakhstan: сайт. – 2016. – 24 маусым. – Пайдалану орны: <http://e-history.kz/kz/publications/view/2049>
1284. Кеңесбаева, Ш. Қайым Мұхамедханұлы – айтыс өнерінің жанашыры [Мәтін] / Ш.Кеңесбаева // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б.95-100.
1285. Кенжеханұлы, М. Алашорда көсемі мен алаштың соңғы тұяғына арналған көрме [Мәтін] : [Шығыс Қазақстан облыстық этнографиялық мұражайында алаш арыстары Ә.Бөкейханов пен Қ.Мұхамедхановқа арналған «Алаштың ержүрек ұланы» атты көрме ұйымдастырылды] / М.Кенжеханұлы // Дидар. – 2016. – 17 қыркүйек. – Б. 9.
1286. Кенжеханұлы, М. Жаңа Семейді «Алаш» деп атау Қайымның арманы болды [Мәтін] : Өскемендегі А.С.Пушкин атындағы облыстық кітапханада Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған «Ар-намыс үлгісі, тәуелсіздіктің қайсар рухы» атты электронды библиографиялық көрсеткіштің тұсауы кесілді / М.Кенжеханұлы // Дидар. – 2016. – 12 ақпан. – Б. 4.
1287. Көкебаев, Д. Абайтанушы Қайым Мұхамедхановтың өмірі мен шығармашылығы [Мәтін] / Д.Көкебаев // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 42-44.
1288. Қабышұлы, Ғ. Айта-айта «Алтайды»: Алматы қаласының әкімі Бауыржан Байбек мырзаға ашық хат [Мәтін] : [Алматы қаласының бір көшесіне Қ.Мұхамедхановтың есімін беру туралы] / Ғ.Қабышұлы // Айқын. – 2016. – 11 ақпан. – Б. 5.
1289. Қадырова, Л. Қ.Мұхамедхановтың Семей мұрағатындағы құжаттары [Мәтін] / Л.Қадырова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 31-32.
1290. Қазақтың қайсар Қайымы [Мәтін] : [Семейдің Абай мұражайында өткен өдеби-танымдық кеш жайында] // Қазақ әдебиеті. – 2016. – 8–14 қаңтар. – Б. 2.
1291. Қазақтың қайтпас қайсар ғалымы [Электронды ресурс] // Ы.Алтынсарин атындағы дарынды балаларға арналған облыстық қазақ гимназия-интернаты. – 2016. – 23 қаңтар. – Пайдалану орны: <http://altynsarin-gymnasium.kz/news/30-azaty-aytpas-aysar-alymy.html>
1292. Қайрамбаева, М. Абай мұражайының қоры және Қ.Мұхамедханов [Мәтін] / М.Қайрамбаева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 36-38.
1293. Қайым Мұхамедханов – 100 [Мәтін] // Қазақ әдебиеті. – 2016. – 29–4 ақпан. – Б. 2.
1294. «Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері» республикалық ғылыми тәжірибелік конференциясы [Мәтін] // Абайдың «Жидебай-Бөрілі» мемлекеттік тарихи-мәдени және өдеби-мемориалдық қорық-мұражайы.
1295. Қайым Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл [Мәтін] // Н.В.Гоголь атындағы Қарағанды облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы. – 2016. – 1 ақпан.
1296. Қалдыбек, А. Тағылымы мол басқосу [Мәтін] : Л.Толстой атындағы облыстық ғылыми-әмбебап кітапханасында «Ғалымдар шақырады» атты жоба аясында танымдық кеш ұйымдастырылды / А. Қалдыбек // Наш Костанай. – 2016. – 22 қаңтар.

1297. Қалжанов, А. Абайтанудың алыбына арналды [Мәтін] / А.Қалжанов // Астана ақшамы. – 2016. – 19 мамыр.
1298. Қасымов, А. Мұхамедханов – 100: Ғылым. Қайраткер. Тұлға: [Электронды ресурс] / А.Қасымов // Қазақ үні. – 2016. – 17 ақпан. – Пайдалану орны: <http://www.qazaquni.kz/?p=46918>
1299. Қожағұл, С. Ғалым ғибраты, ұстаз шапағаты [Мәтін] / С.Қожағұл // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 86-89.
1300. Қонысбай, К. Қайым Мұхамедхановтың туғанына – 100 жыл [Электронды ресурс] / К.Қонысбай // Қостанай таңы. – 2016. – 23 қаңтар. – Пайдалану орны: <http://kostanaytany.kz/archives/34152>
1301. Қорабай, С. Алаштың ақырғы абызы [Мәтін] / С. Қорабай // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 9-13.
1302. Құнафина, Г. Қ.Мұхамедханов шығармаларын мектепте оқыту [Мәтін] / Г.Құнафина // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 33-35.
1303. Құсанбаев, С. Қайымның өмір мектебімен жете танысты [Мәтін] / С.Құсанбаев // Дидар. – 2016. – 17 ақпан. – Б. 6.
1304. «Қыз сыны 2016» [Мәтін] : Семейде Қ.Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған сайыс өтті // Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының білім бөлімі. – 2016. – 16 наурыз.
1305. Мағауина, З. Ұлттық рухтың жанашыры [Мәтін] : [ғалым Қ.Мұхамедханұлының туғанына 100 жыл толуына орай өткен іс-шара туралы] / З.Мағауина // Семей таңы. – 2016. – 4 қазан. – Б. 2.
1306. Мағжан, А. Абай мұрасын зерттеген ғалымның ғасырлық тойына орай Семейде халықаралық конференция өтті [Мәтін] : [абайтанудың ардагері, ірі ғалым-текстолог Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдық мерейтойына арналған халықаралық конференция өтті] / А.Мағжан // Ертіс өңірі. – 2016. – 13 сәуір. – Б. 9.
1307. Мендеке, Ә. Қайым Мұхамедханов: әдебиетті қорлауға болмайды [Мәтін] / Ә.Мендеке // Жас Алаш. – 2016. – 12 қаңтар.
1308. Молдашева, Р. Абайдың інісі, Алаштың ірісі – Қайымға құрмет [Мәтін] : ШҚО мәслихатының депутаты / Р.Молдашева // Семей таңы. – 2016. – 1 қараша. – Б. 1.
1309. Молдашева, Р. Қайымға көше аты тағы бұйырмайын деп тұр ма? [Мәтін] / Р.Молдашева // Семей таңы. – 2016. – 25 қазан. – Б. 1.
1310. Мұқатаева, С. Қайым Мұхамедханов және Әрхам Кәкітайұлының абайтануға қосқан үлесі [Мәтін] / С.Мұқатаева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 116-121.
1311. Мұқатова, С. Абайтанудың асқан білгірі [Мәтін] : [«Абай қорық-мұражайы» сериясымен Қ.Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған «Абайтанудың асқан білгірі» атты естелік жинағының шығуы жайлы] / С.Мұқатова // Семей таңы. – 2016. – 2 ақпан. – Б. 2.
1312. Мұқашева, А. Аңыз адам – ақиқат тұлға [Мәтін] : С.Бәйішев атындағы Ақтөбе облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы Қ.Мұхамедхановтың 100 жылдығына орай «Өнегелі өмір – өшпес мұра» атты тарихи-танымдық конференция ұйымдастырды / А.Мұқашева // Үш қоңыр. – 2016. – 19 ақпан. – Б. 6.
1313. Мұқашева, А. Қазақ мәдениетінің қызғыш құсы [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың поэмалары, өлеңдері, аудармалары, пьсалары хақында / А.Мұқашева // Үш қоңыр. – 2016. – 8 сәуір. – Б. 6.
1314. Мұратқалиұлы, Ж. Ғалымның құрметіне арналды [Мәтін] / Ж.Мұратқалиұлы // Семей таңы. – 2016. – 12 қаңтар. – Б. 2.
1315. Мұратқалиұлы, Ж. Көше атаулары талқыланды [Мәтін] : [Семей қаласының көшесіне Қ.Мұхамедханов есімін беру туралы] / Ж.Мұратқалиұлы // Семей таңы. – 2016. – 21 қазан. – Б. 1.
1316. Мұхамедхан, Д. Қайым Мұхамедханов кім еді? [Электронды ресурс] / Д.Мұхамедхан // Abai.kz. – 2016. – 6 қаңтар. – Пайдалану орны: <http://abai.kz/post/view?id=6203> (03.12.2019)

1317. Мұхамедхановтың ғасырлық мерейтойы [Мәтін] // Түркістан. – 2016. – 19 мамыр. – Б. 8. – М.Әуезов атындағы Қазақ мемлекеттік академиялық драма театрында өткен абайтанушы-ғалым Қ.Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған кеш жайлы.
1318. Мұхаметкәрім, Е. Қайым Мұхамедхановтың туғанына – 100 жыл [Мәтін] / Е.Мұхаметкәрім // Алдаспан. – 2016. – 11 ақпан. – Б. 12.
1319. Мухамадиева, С. Абайтанудың асқан білгірі [Мәтін] / С.Мухамадиева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 138-140.
1320. Мырзахан, А. Ғалым. Тұлға. Қайраткер [Мәтін] / А.Мырзахан // Семей таңы. – 2016. – 8 қаңтар. – Б. 3.
1321. Нұғманбекова, Р. Қайым мұралары қазақ халқымен мәңгі жасай береді [Мәтін] : [Семейде Қ.Мұхамедхановтың мерейтойына орай мәдени іс-шаралар өткізілді] / Р.Нұғманбекова // Дидар. – 2016. – 15 қаңтар. – Б. 6.
1322. Нұғманбекова, Р. Қайымға көше есімін беруді бірауыздан қолдады [Мәтін] / Р.Нұғманбекова // Дидар. – 2016. – 29 қазан. – Б. 4.
1323. Нүсіп, Ш. Абайдың інісі, Алаштың ірісі Қайым 100 жаста [Мәтін] : [ғалым, абайтанушы Қ.Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл толуына] / Ш.Нүсіп // Қазақстан-Zaman. – 2016. – 7 қаңтар. – Б. 12.
1324. Нүсіпхан, Н. Қайталанбас Қайым Мұхамедханов – 100 жыл [Мәтін] / Н.Нүсіпхан // Ел Ақпарат. – 2016. – 4 ақпан. – Б. 2.
1325. Обаев, Е. Жақсыдан сөз қалсын [Мәтін] / Е.Обаев; өңгімені өзірлеген Н.Ораз // Алматы ақшамы. – 2016. – 6 мамыр.
1326. Ойсылбай, А. Қайым Мұхамедханұлы – Абайдың мұрагері, Мұхтардың шәкірті [Мәтін] / А.Ойсылбай // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 105-108.
1327. Омаров, А. Дұрысы «надан» ба, жоқ әлде «қайуан» сөзі ме? [Мәтін] / А.Омаров, М.Омаров // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 112-115.
1328. Омаш, А. Абайтанудың негізін қалаушы [Мәтін] : [Семейдің Шәкәрім атындағы университетінде ғалым Қ.Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл толуына орай еске алу кеші өтті] / А.Омаш // Ертіс өңірі. – 2016. – 13 қаңтар. – Б. 7.
1329. Омаш, А. «Қазақтың ұлы Қайымы» [Мәтін] : [Қайым Мұхамедханұлының 100 жылдығы Семей облыстық мұражайында аталып өтті] / А.Омаш // Ертіс өңірі. – 2016. – 3 ақпан. – Б. 13.
1330. Омаш, А. Қайымның жарияланбаған хаты табылды [Мәтін] : [Семейдің Абай мұражайында «Қазақтың қайсар Қайымы» атты әдеби-танымдық кеш өтті] / А.Омаш // Ертіс өңірі. – 2016. – 13 қаңтар. – Б. 7.
1331. Пірәлі, Г.Мұхтар Әуезовтың кітапханасы [Мәтін] / Г.Пірәлі // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 106-111.
1332. Рахымбекова, М. Қайым Мұхамедханов – Абайдың әдеби мектебінің іргетасын қалаушы ғалым [Мәтін] / М.Рахымбекова, А.Сұлташева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 101-105.
1333. Сағымжанова, Қ. Тағдыр тауқыметін тартқан тарихи тұлға [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың туғанына – 100 жыл] / Қ.Сағымжанова // Достық. – 2016. – 27 ақпан. – Б. 8.
1334. Сайлау, Қ. Алаштың алтын жығасы [Мәтін] / Қ. Сайлау // Қазақ әдебиеті. – 2016. – 10 – 16 маусым. – Б. 7.
1335. Самалқанқызы, М. Алаштың соңғы тұяғы – Қайым Мұхамедханов [Мәтін] / М.Самалқанқызы // Алдаспан. – 2016. – 3 қараша. – Б. 17.
1336. Сегіз қырлы, бір сырлы [Мәтін] : [Қожа Ахмет Иассауи кесенесінде Қ.Мұхамедхановтың 100 жылдығына көрме ұйымдастырылды] // Қазақ әдебиеті. – 2016. – 12 ақпан. – Б. 2.
1337. Смағұлова А. Абайтанудың асқан білгірі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың ғылыми ізденістері жайында] / А.Смағұлова / Абай. – 2016. – № 1. – Б. 3-7.

1338. Смағұлова, А. Алаш рухымен нәрленген өмір [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл / А.Смағұлова // Семей таңы. – 2016. – 5 қаңтар. – Б. 6.
1339. Смағұлова, А. Қ.Мұхамедханов және әдебиет тарихы мәселелері [Мәтін] / А.Смағұлова // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 109-112.
1340. Смағұлова, А. Қ.Мұхамедхановтың көркем туындылары [Мәтін] / А.Смағұлова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 23-25.
1341. Сүлеймен, М. Шәкәрім шарапаты [Мәтін] : [абайтанушы-ғалым Қайым Мұхамедханов, Абай, Шәкәрім туралы ғалым, ақын Мұрат Сұлтанбековпен сұхбат] / М.Сүлеймен // Егемен Қазақстан. – 2016. – 20 сәуір. – Б. 13.
1342. Тоқтасынқызы, А. Тау тұлға есімі туған жер төрінде [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдық мерейтойы құрметіне ғалым есімін Интернационал көшесіне беру жөнінде шешім қабылданды] / А.Тоқтасынқызы // Ертіс өңірі. – 2016. – 2 қараша. – Б. 7.
1343. Тоқтасынқызы, А. Хас батырын ұрпағы ұмытпайды [Мәтін] : [Кеңес Одағының батыры З.Белібаев пен ғалым, абайтанушы Қ.Мұхамедхановқа көше беру мәселесі қаралды] / А.Тоқтасынқызы // Ертіс өңірі. – 2016. – 26 қазан. – Б. 1, 7.
1344. Төлебаев, Ж. Ұлыларды ұлықтаған Қайым еді!.. [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл толуына] / Ж.Төлебаев // Ана тілі. – 2016. – 21-27 қаңтар. – Б. 9; Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 78-81.
1345. Тұрсынбайұлы, Б. Абай сөзінің сәулесі қонған [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың ғалымдық еңбегі жайлы] / Б.Тұрсынбайұлы // Қазақ әдебиеті. – 2016. – 22-28 қаңтар. – Б. 1, 5.
1346. Түсіпбаева, С. Қолтаңба қасиеті [Мәтін] : [белгілі абайтанушы Қ.Мұхамедханов туралы] / С.Түсіпбаева // Ертіс өңірі. – 2016. – 24 тамыз. – Б. 12; Шәкәрім. – 2016. – № 2. – Б. 80-82.
1347. Турысбекова, Ж. Қайым Мұхамедханұлы халық ақыны Төлеу Көбдіков шығармашылығы жайында [Мәтін] /

- Ж.Турысбекова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 145-148.
1348. Уахметова, Б. Қазақтың қайсар Қайымы [Мәтін] / Б. Уахметова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 80-83.
1349. Хашымқызы, Қ. Қазақтың Қайымы [Мәтін] / Қ.Хашымқызы // Сарыарқа самалы. – 2016. – 21 қаңтар. – Б. 20.
1350. Шапиян, М. «Әуезовті сатпаймын» деп азап көрген Қайымнан ұстазы неге кешірім сұрады? [Электронды ресурс] / М.Шапиян // islam.kz: сайт. – Режим доступа: <http://islam.kz/kk/articles/islam-jane-tulga/aezovti-satpaimyn-dep-azap-korgen-qaiymnan-ustazy-nege-keshirim-surady-1712/#gsc.tab=0>
1351. Исмақова, А. Абайтанушы текстолог Қайым Мұхамедханұлы [Мәтін] / А.Исмақова // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 29-34.
1352. Электронды библиографиялық көрсеткіштің тұсауы кесілді [Мәтін] // Ертіс өңірі. – 2016. – 17 ақпан. – Б. 2.

2017

1353. Байбек, М. «Алаш ұлағаты» кітабы жарық көрді [Мәтін] / М.Байбек // Егемен Қазақстан. – 2017. – 6 қазан.
1354. Бейсембинова, Г. Бүгін Қайымның туған күні [Мәтін] / Г.Бейсембинова // Семей таңы. – 2017. – 5 қаңтар. – Б. 3.
1355. Ғосманәли, Г. Оқушылар сирек қолжазбалармен танысты [Мәтін] / Г.Ғосманәли // Қазақстан – ЗАМАН. – 2017. – 20 шілде. – Б. 7.
1356. Кәкім, Б. Қайымның хаты [Мәтін] / абайтанушы ғалым Қайым Мұхамедхановтың еш жерде жарияланбаған хаты табылды. Бұл хат өзінің шәкірті Шаймардан Хайруллинге жазылған екен / Б.Кәкім // Егемен Қазақстан. – 2017. – 29 маусым. – Б. 10.
1357. Мұратқызы, Ш. Қайымның жарияланбаған хаттары [Мәтін] : [Мұрат Төлеуов пен ғалым Қайым Мұхамедханов

- екеуінің жазысқан хаттары туралы] / Ш.Мұратқызы // Семей таңы. – 2017. – 31 қаңтар. – Б. 3.
1358. Мұхамедхан, Д. Әкем Әуезовтің үш аманатын да орындады [Мәтін] / Д.Мұхамедхан // Дидар. – 2017. – 7 қаңтар. – Б. 11.
1359. Н.Дәулетова атындағы залда Алматы қаласы әкімдігі Ішкі саясат басқармасының қолдауымен «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет» қоғамдық қоры ҚР Ұлттық кітапханасымен бірлесе отырып «Алашордалықтар және олардың халыққа қызметі» тақырыбында ғылыми-тәжірибелік конференция өткізді [Мәтін] // Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасы. – 2017. – 4 қазан.
1360. Тұрсынбайұлы, Б. Абай сөзінің сәулесі қонған [Мәтін] // Тіл мен жүрек: әдеби мақалалар мен портреттер / Б.Тұрсынбайұлы. – Алматы: Жалын, 2017. – Б. 92-105.

2018

1361. Жанғалиев, Т. Жалғыз [Электронды ресурс] : өлең / Т.Жанғалиев // youtube.com: сайт. – 2018. – 21 наурыз. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=H7-A2WnKoCM>
1362. Қалжанов, А. Қайым Мұхамедханов көшесі [Электронды ресурс] / А.Қалжанов // Astana Aqshamy: сайт. – 2018. – 16 қаңтар. – Пайдалану орны: <http://www.astana-akshamy.kz/qajum-muhamedhanov-koshesi/>
1363. Қасым, А. Естай мен Қайым [Мәтін] / А.Қасым // Егемен Қазақстан. – 2018. – 29 мамыр. – Б. 16.
1364. Кәкім, Б. Қайымның хаты [Мәтін] / ғалым Қайым Мұхамедхановтың еш жерде жарияланбаған хаты табылды. Бұл хат өзінің шәкірті Шаймардан Хайруллинге жазылған екен / Б.Кәкім // Егемен Қазақстан. – 2018. – 10 қазан. – Б. 9.
1365. «Мен келемін Қайымның көшесінде». [Электронды ресурс] // Единый образовательный портал города Астаны: сайт. – 2018. – Пайдалану орны: <http://astana-bilim.kz/news/?pkid=1515828564649263&lang=ru>
1366. Менің Анам Фархинұр Мұхамедханова = Моя Мама Фархинур Мухамедханова» [Электронды ресурс] // Восточно-Казахстанский областной архитектурно-этнографический и природно-ландшафтный музей: сайт. – 2018. – Пайдалану орны: <http://www.vkoem.kz/index.php/ru/novosti/2530-moya-mama-farhinur-muhamedhanova>
1367. Сүлейменов, Ж. Абай музейі үш жаңа залмен толықты [Мәтін] / Ж.Сүлейменов // altaunews.kz. – 2018. – 18 мамыр.
1368. Жүнісбеков, Б. Абай мұрасының бас шырақшысы [Мәтін] : [Абай мұражайының негізін қалаған абайтанушы ғалым Қайым Мұхамедханов туралы] / Б.Жүнісбеков // Дидар. – 2019. – 10 қаңтар. – Б. 21.
1369. Мұхамедхан, Д. Қайым Мұхамедханов кім еді? [Мәтін] / Д.Мұхамедхан // Ертіс өңірі. – 2019. – 31 шілде. – Б. 8.
1370. Ұлы ақынның жарияланбаған өлеңдері [Мәтін] : [Абайдың 100 жылдық мерейтойына арналып 1945 жылы «Екпінді» газетіне Қайым Мұхамедханов жинақтаған Абайдың бұрын жарияланбаған өлеңдері жарияланған] / өзірлеген Алуа Сәкенқызы // Сарбаз. – 2020. – 19 маусым.

**Қ.МҰХАМЕДХАНОВ – АЛАШТЫҢ СОҒҒЫ ТҰЯҒЫ
ЖӘНЕ АЛАШ МҰРАСЫН ЗЕРТТЕУШІ**

Кітаптар

2012

1371. Жұртбай, Т. «Ұраным-Алаш!». [Мәтін] : (түрме әфсанасы). 3т. Талқы / Т.Жұртбай. – Алматы: Ел-шежіре, 2012. – 646 б. – Қ.Мұхамедхановтың естелігінен: Б. 597-598.

2016

1372. Әке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов – Отан патриоттары = Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты отечества [Мәтін] : рекомендации по совершенствованию системы патриотического воспитания / Общественный фонд «Центр образования и культуры им. К.Мухамедханова. – Алматы, 2016. – Б. 64.

Мақалалар

1990

1373. Шәйжүнісов, М. Абай үшін айдалған адам [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың Абай мектебін қорғау жолындағы жанкешті күресі және қуғындалуы хақында] / М.Шәйжүнісов // Қазақ әдебиеті. – 1990. – 20 апрель. – Б. 12-13.

1992

1374. «Алаш» съезінің ақиқаты [Мәтін] : ол туралы белгілі тарих маманы Қайым Мұхамедханұлы өңгімелейді / сұхб. Т.Данияр, С.Зеберханұлы // Жас алаш. – 1992. – 17 сәуір. – Б. 2.

2001

1375. Ердембеков, Б. Алаштың арысы: Қайым аға 85 жаста [Мәтін] / Б.Ердембеков // Семей университеті. – 2001. – 25 қаңтар. – Б. 3.
1376. Сейсенұлы, Д. Алаш қайраткерлерінің сарқыты [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 85 жылдығына] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2001. – 5 қаңтар. – Б. 2.

1377. Сейсенұлы, Д. Қайым Мұхамедханов: «Алаш арыстары аңсаған асыл арманыңыз осы» [Мәтін] : [сұхбат] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2001. – 26 қыркүйек. – Б. 4.

2001

1378. Сейсенұлы, Д. Қайым Мұхамедханов: Алаш арыстары аңсаған асыл арманыңыз осы [Мәтін] / Д.Сейсенұлы // Етжеңді «Егемен Қазақстан» 2001. – Астана, 2002. – Б. 50-56.

2004

1379. Мұсаұлы, Р. Алаш арыстарының жоқтаушысы еді [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа қазанама] / Р.Мұсаұлы // Ертiс өңiрi. – 2004. – 8 шiлде. – Б. 3.
1380. Сыдықов, Е. Алаштың асылы еді... [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Е.Сыдықов // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 9-15 шiлде. – Б. 15.
1381. Тоқпатаев, У. Абайтанудың абызы еді [Мәтін] : алаш арыстарының соңғы тұяғы Қайым Мұхамедхановтың дүниеден озғанына қырық күн толады / У.Тоқпатаев // Дидар. – 2004. – 7 тамыз. – Б. 2; Жас алаш. – 2004. – 24 тамыз. – Б. 5; Ертiс өңiрi. – 2004. – 23 қыркүйек. – Б. 26.

2007

1382. Алаш – Қайым Мұхамедханов [Электронды ресурс] : деректі фильм / авт. М.Садық; реж. Д.Қамзанова. – Makhat-Studio, 2007. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=ckvUlZP1Lyc>

2009

1383. Қабышұлы, Ғ. «Мырзажанның» мырзалығымен 2700 адам атылды.. [Мәтін] : [«Мұхамедханов Қайым: Тағдыр және Карлаг» кітабы туралы] / Ғ.Қабышұлы // Жас Алаш. – 2009. – 22 қаңтар. – Б. 4.
1384. Сейсенұлы, Д. Азап лагерінің ащы шындығы [Мәтін] : [«Қайым Мұхамедханов: Тағдыр және Карлаг» кітабы туралы] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2009. – 27 қаңтар. – Б. 16.

1385. Сейсенұлы, Д. Алаш арыстарының соңғы тұяғы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Д.Сейсенұлы // Егемен Қазақстан. – 2009. – 7 қараша. – Б. 6.

2010

1386. Алаш арыстарының соңғы тұяғы [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановқа ескерткіш орнатылды // Семей таңы. – 2010. – 7 қазан. – Б. 1.

1387. Бердібай, Р. Алаш рухымен нәрленген [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханов туралы] / Р.Бердібай // Жалын. – 2010. – № 2. – Б. 15-29.

1388. Ербол, І. Алаш мұрасының көзі [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханұлының өмірі мен шығармашылығы жайында] / І.Ербол // Кітап патшалығы. – 2010. – № 1. – Б. 74-79.

1389. Жақау, М. Алаш арыстарының соңғы тұяғы – Қайымның ұлы ерлігі [Мәтін] / М.Жақау // Алаш. – 2010. – № 15. – Б. 4-6.

2014

1390. Алибеков, Н.Т. Алаштың соңғы тұяғы – Қайым Мұхамедханов мұрасының зерттелу жайы [Мәтін] / Н.Т.Алибеков, А.С.Ережепова // Отбасы шежіресі: мұра және мұрагерлер = Наследство и наследники: семейная родословная. – Пайдалану орны: vko-memry.bligspot.com/2014/10/blog-post.27.html

2015

1391. Ісімақова, А. Тәуелсіздік және Алаш ғылымы [Мәтін] / А.Ісімақова. – Алматы: Дәстүр, 2015. – 288 б. – Абай текстологиясы: Қайым Мұхамедханұлы: Б. 247-285.

2016

1392. Алаш рухын асқақтатқан қайраткер [Мәтін] // Үш қоңыр. – 2016. – 5 ақпан. – Б. 1.

1393. Алаштың арда азаматы – Қайым Мұхамедхановқа 100 жыл [Электронды ресурс] : [Алматыдағы А. П.Чехов атындағы қалалық кітапханада әдеби – танымдық кеш өтті] // Алматы қаласы, Алмалы ауданы әкімінің аппараты: сайт. – 2016. – 13 маусым. – Пайдалану орны:

http://www.almaly.almaty.kz/news/13_06_16+v-gtsb-im-a-p-chekhova-proshlo-meropriyatie-posvyashchennoe-100-letiyu-izvestnogo-kazakhstanskogo-uch/

1394. Берікболова, А. Алаштың соңғы тұяғы [Мәтін] / А.Берікболова // Семей таңы. – 2016. – 15 наурыз. – Б. 7.

1395. Дөнен, Ж. Алаш мұрасының көзі [Мәтін] / Ж.Дөнен // Қазақстан тарихы: әдістемелік журнал. – 2016. – № 6. – Б. 11-14.

1396. Жұртбай, Т. «Қайым қинаудың барлық сатысынан өтсе де, Өуезовті сатпады» [Электронды ресурс] : Қ.Мұхамедхановтың туғанына қаңтар айында 100 жыл толды. Осы ретте Азаттық жазушы Тұрсын Жұртбайдан сұхбат алған еді / Т.Жұртбай // Радио «Азаттық»: сайт. – 2016. – 27 қаңтар. – Пайдалану орны: http://www.azattyq.org/content/kazakhstan_kayim_mukhamedkhanov/27514001.html

1397. Жұртбай, Т. Қайым Мұхамедханов: Небір азаптың тозағынан өтіп, «Халық жауы» атандым [Электронды ресурс] / Т.Жұртбай // Алаш айнасы. – 2016. – 6 қаңтар. – Пайдалану орны: http://alashainasy.kz/kazak_tarihy/kauyim-muham

1398. Жұртбай, Т. Қайымның абақты азаптары немесе № 14 камера [Электронды ресурс] / Т.Жұртбай; жазып алған З.Кәрімхан // National Digital History. – 2016. – 14 қазан. – Пайдалану орны: <http://e-history.kz/kz/publications/view/2305edhanov-nebr-azaptyin-tozagynan-otr-halyik-jauyi-atandyim-78295/>

1399. Кенжеханұлы, М. Алашорда көсемі мен алаштың соңғы тұяғына арналған көрме [Мәтін] : [Шығыс Қазақстан облыстық этнографиялық мұражайында алаш арыстары Ө.Бөкейханов пен Қ.Мұхамедхановқа арналған «Алаштың ержүрек ұланы» атты көрме ұйымдастырылды] / М.Кенжеханұлы // Дидар. – 2016. – 17 қыркүйек. – Б. 9.

1400. Кенжеханұлы, М. Жаңа Семейді «Алаш» деп атау Қайымның арманы болды [Мәтін] : Өскемендегі А.С.Пушкин атындағы облыстық кітапханада Қайым Мұхамедхановтың 100 жылдығына арналған «Ар-намыс

Қ.Мұхамедхановтың фильмографиясы

(бөлім жасалды, әрі қарай жалғасады)

- үлгісі, тәуелсіздіктің қайсар рухы» атты электронды библиографиялық көрсеткіштің тұсауы кесілді / М.Кенжеханұлы // Дидар. – 2016. – 12 ақпан. – Б. 4.
1401. Қорабай, С. Алаштың ақырғы абызы [Мәтін] / С.Қорабай // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 9-13.
1402. Молдашева, Р. Абайдың інісі, Алаштың ірісі – Қайымға құрмет [Мәтін] : ШҚО мәслихатының депутаты / Р.Молдашева // Семей таңы. – 2016. – 1 қараша. – Б. 1.
1403. Нүсіп, Ш. Абайдың інісі, Алаштың ірісі Қайым 100 жаста [Мәтін] : [ғалым, абайтанушы Қ.Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл толуына] / Ш.Нүсіп // Қазақстан-Zaman. – 2016. – 7 қаңтар. – Б. 12.
1404. Сайлау, Қ. Алаштың алтын жығасы [Текст] / Қ.Сайлау // Қазақ әдебиеті. – 2016. – 10 – 16 маусым. – Б. 7.
1405. Самалқанқызы, М. Алаштың соңғы тұяғы – Қайым Мұхамедханов [Мәтін] / М.Самалқанқызы // Алдаспан. – 2016. – 3 қараша. – Б. 17.
1406. Смағұлова, А. Алаш рухымен нәрленген өмір [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл / А.Смағұлова // Семей таңы. – 2016. – 5 қаңтар. – Б. 6.

2017

1407. Н.Дәулетова атындағы залда Алматы қаласы әкімдігі Ішкі саясат басқармасының қолдауымен «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет» қоғамдық қоры ҚР Ұлттық кітапханасымен бірлесе отырып «Алашордалықтар және олардың халыққа қызметі» тақырыбында ғылыми-тәжірибелік конференция өткізді [Мәтін] // Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасы. – 2017. – 4 қазан.
1408. Шапиян, М. «Әуезовті сатпаймын» деп азап көрген Қайымнан ұстазы неге кешірім сұрады? [Электронды ресурс] / М.Шапиян // Алаш айнасы: сайт. – 2017. – Пайдалану орны: http://alashainasy.kz/kazak_tarihy/auezovt-satpaymyin-dep-azap-korgen-kayyimnan-ustazyi-nege-keshrm-suradyi-93266/

1986

1409. Ғалым мерекесі [Телефильм] : Қ.Мұхамедхановтың 70 жылдығына. – Семипалатинск: облыстық теледидар студиясы, 1986.

1989

1410. Шәкәрім [Электронды ресурс] : [Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен деректі фильм] / реж. Қ.Әбенев; сцен. авт.: Қ. Мұхамедханов, М.Смағұлов. – Алматы: «Қазақфильм» киностудиясы, 1989. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=wfPfOjX8NE8>

1990

1411. Абай туралы сөз [Телефильм] : [Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен телефильм] / реж. Т.Ибраев. – Алматы: Қазақтелефильм, 1990.

1995

1412. Мен Абайды әке деймін [Электронды ресурс] : [Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен Абайдың 150-жылдығына арналған деректі фильм] / идеясы С.Махметованікі; сцен.: С.Өзімов, Д.Бәйімбетов; реж. С.Өзімов. – «Алатау» киностудиясы, 1995.

1413. Наурыз мейрамы [Электронды ресурс] / фильмге Қ.Мұхамедханов, М.Құланбаев түскен.

1997

1414. Қалаулы жан. Өмірінің қалтарыс беттері [Электронды ресурс] : [М.Әуезовтің 100-жылдығына арналған деректі фильм] / сцен.: Ж.Ахметова, Е.Аманшаев, С.Алайхан; реж.: С.Өзімов, А.Әліпов. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен; Қазақстан Республикасы Президентінің Телерадиокешені, 1997. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=2tNBhVUIMY0>

2004

1415. Бірінші [Телефильм] : [көп сериялы тарихи-деректі фильм]. – «Хабар» агенттігі, 2004. – Фильмнің 1930–1950 жж. репрессияға арналған соңғы 15-сериясы Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен түсірілген.

2007

1416. Алаш – Қайым Мұхамедханов [Электронды ресурс] : деректі фильм / авт. М.Садық; реж. Д.Қамзанова.

Абай телевизиялық клубы

- (Семей телевидениесінің хабарлары – Қ.Мұхамедханов 20 жылдан аса авторы және жүргізушісі болды)

1965

1417. Мұхамедханов, Қ. Сирек кездесетін фото-документтер [Телехабар] : Сұлтан Аблайханов, Жақып, Шыңғыс, Мақы-Ыдырыс-Шота, Ә.Досов, Ж.Шанин, И.Молдажанов, А.Лекеров, Ш.Тоқжігітов, Д.Ысқақов т.б. – 1965. – 27 ноябрь. – Хабардың авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1966

1418. Мұхамедханов, Қ. Ғабдолла Тоқай [Телехабар] : [80 жылдығына арналған телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1966. – 6 апрель. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1968

1419. Мұхамедханов, Қ. Нығымет Нұрмақов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1968. – 8 декабрь. – Хабардың авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1420. Мұхамедханов, Қ. Сапарғали Әлімбетов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1968. – 30 декабрь. – Хабардың авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1970

1421. Мұхамедханов, Қ. Естайдың туғанына 100 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі,

1970. – 5 февраль. – Хабардың авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1422. Мұхамедханов, Қ. Халиолла – Абайдың інісі [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1971. – 13 июль. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1972

1423. Мұхамедханов, Қ. Мұқатай (Угар) Жәнібеков [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1972. – 31 май. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1424. Мұхамедханов, Қ. Естелік: Семейдің Луначарский атындағы театр үйінде салтанатты кеш туралы / [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1972. – 29 январь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1973

1425. Мұхамедханов, Қ. Ер Білісай [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1973. – 6 февраль. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов. – 1973.
1426. Мұхамедханов, Қ. Құлжановтар [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1973. – 6 февраль. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1427. Мұхамедханов, Қ. Өнегелі өмір, өшпес мұра [Телехабар] : [Төлеу Көбдіков туралы]. – Семей телевидениесі, 1973. – 19 ноябрь. – Уақыты 20:00–20:30. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1428. Мұхамедханов, Қ. Театр туралы [Телехабар]. – Семей телевидениесі, 1973. – 27 февраль. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1974

1429. Мұхамедханов, Қ. Академик Әлкей Марғұланның туғанына 70 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1974. – 14 ноябрь. – Уақыты 19:00–19:32. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1430. Мұхамедханов, Қ. Ақын Ақылбек Сабалов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1974. – июнь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1431. Мұхамедханов, Қ. Баймағамбет Ізтөлин [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1974. – 24 сентябрь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1432. Мұхамедханов, Қ. Лермонтов пен Абай [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1974. – 25 октябрь. – Уақыты 19:00–19:20. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов
1433. Мұхамедханов, Қ. Абайдың өнерпаз шәкірті, досы – Мұқа Әділханов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1974. – 23 август. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1434. Мұхамедханов, Қ. Шоқан Уәлиханов – қазақтың ұлы ғалымы [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1974. – 25 август. Ұзақтығы 25 минут. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1975

1435. Мұхамедханов, Қ. Жаяу Мұса [Телехабар]: [Жаяу Мұсаның 140 жылдығына арналған хабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1975. – 6 қаңтар. – Уақыты 19:50–20:10. – 9 п. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1976

1436. Мұхамедханов, Қ. Абайдың туғанына 131 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1976. – Қ.Мұхамедханұлының жеке мұрағатында сақталған.
1437. Мұхамедханов, Қ. Атақты орыс ғалымы В.Дальдің туғанына 175 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1976. – 22 қараша. – Уақыты 18:45–19:10. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1438. Мұхамедханов, Қ. Әбубәкір Диваевтың туғанына 120 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1976. – 16 қараша. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1439. Мұхамедханов, Қ. Майра [Телехабар]: әйгілі әнші, композитор, ақын өмірі туралы / Қ.Мұхамедханов. –

Семей телевидениесі, 1976. – 10 июнь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1440. Мұхамедханов, Қ. Ғабдолла Тоқай [Телехабар]: [90 жылдығына арналған телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1976. – 6 апрель. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1441. Мұхамедханов, Қ. Тарихшы, этнограф, ғалым Құрбанғали Халиди [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1976. – 12 қаңтар. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ. Мұхамедханов.
1442. Мұхамедханов, Қ. Қазақ халқының кемеңгер перзенті [Телехабар]: [Ыбырай Алтынсариннің туғанына 135 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1976. – 22 қазан. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1977

1443. Мұхамедханов, Қ. Әйгілі шешен, ақын Шернияз [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1977. – 4 февраль. – Уақыты 17:40–18:00 – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ. Мұхамедханов.
1444. Мұхамедханов, Қ. Дулат жыраудың туғанына 175 жыл (1802–1877) [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1977. – 2 декабрь. – Уақыты 17:40–18:00. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ. Мұхамедханов.
1445. Мұхамедханов, Қ. Ер есімі Ел есінде [Телехабар]: [Уғар Жәнібеков туралы телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1977. – 11 мамыр. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1978

1446. Мұхамедханов, Қ. Айғыз бен Ер Білісай [Телехабар]: [қазақ халқының қаһарман қыздары туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1978. – 10 наурыз. – Уақыты 17:30–17:55. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1447. Мұхамедханов, Қ. Дарынды ақын, даңқты жазушы Ілияс Жансүгіров [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1978. – 5 май. – Уақыты 17:15–17:40. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ. Мұхамедханов.

1448. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар Әуезов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1978. – 28 сентябрь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1449. Мұхамедханов, Қ. Орынбай ақын Бертағұлының туғанына 165 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1978. – 3 февраль. – Уақыты 17:35–18:00. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1450. Мұхамедханов, Қ. Халық ақыны Сапарғали Әлімбетовтың туғанына 90 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1978. – 2 маусым. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1451. Мұхамедханов, Қ. Шәже ақын [Телехабар] : [туғанына 170 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1978. – 27 қаңтар. – Уақыты 17:30–17:55. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1979

1452. Мұхамедханов, Қ. Махамбет Өтемісовтың туғанына 175 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1979. – 24 апрель. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1980

1453. Мұхамедханов, Қ. Әбілхайыр Досов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1980. – 20 ақпан. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1454. Мұхамедханов, Қ. Ленин бейнесі ақындар жырында [Телехабар] : [С.Сейфуллин, Әріп ақын туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1980. – 6 маусым. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1455. Мұхамедханов, Қ. Өнегелі өмір, өшпес мұра [Телехабар] : [Абдолла Ярмахамедов туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1980. – 1 ақпан. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1456. Мұхамедханов, Қ. Ұмытылмас ұлы есім [Телехабар] : [Мұхтар Әуезовтің туған күні қарсаңында] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1980. –

29 тамыз. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1981

1457. Мұхамедханов, Қ. Достоевский мен Шоқан Уәлиханов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1981. – 27 июнь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1458. Мұхамедханов, Қ. Жұмат Шанинның туғанына 90 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1982. – 21 май. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1459. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар Әуезовтің туғанына 84 жыл [Телехабар] : [жазушының 1897–1922 жж. өміріне шолу] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1981. – 28 сентябрь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1460. Мұхамедханов, Қ. Сәду ақын – 75 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1981. – 21 қараша. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1982

1461. Мұхамедханов, Қ. Саин Ж. [Телехабар] : [ақын, жазушы, аудармашы Ж. Саин туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1982. – 18 мамыр. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1462. Мұхамедханов, Қ. Шаймардан Тоқжігітов [Телехабар] : [журналист, жазушы, қоғам қайраткері туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1982. – 15 қаңтар. – Уақыты 18:40–19:00. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1983

1463. Мұхамедханов, Қ. Сұлтанмахмұт Торайғыровтың туғанына 90 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1983. – 12 қазан. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1984

1464. Мұхамедханов, Қ. Тайыр Жомартбаевтың туғанына 100 жыл [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1984. – 16 қараша. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1985

1465. Мұхамедханов, Қ. Қазақ халқының қаһарман қызы [Телехабар] : [Айқыз Көшкенбаеваның туғанына 110 жыл толуына] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1985. – 18 шілде. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1987

1466. Мұхамедханов, Қ. Жас Мұхтар [Телехабар: [М.Әуезовтің 90 жылдығына] / Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Қазақ телевидениесі, 1987. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1467. Мұхамедханов, Қ. Жүрекке ыстық орындар [Телехабар] : [М.Әуезовтің 90 жылдығына] / Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Қазақ телевидениесі, 1987. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1988

1468. Мұхамедханов, Қ. Қабанбай батыр [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1988. – 25 апрель. – Уақыты – 19:20–19:54. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ. Мұхамедханов.
1469. Мұхамедханов, Қ. Шәкәрім [Телехабар] : [Ш.Құдайбердіұлының өмірі мен шығармашылығы туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1988. – 24 июль. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1989

1470. Мұхамедханов, Қ. Әлихан Бөкейханов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1989. – 20 июнь. – 14 п. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1471. Мұхамедханов, Қ. Абай Қайнары [Телехабар] : [«Ата Мұра» циклі бойынша Абайдың 145 жылдығына

арналған]. – Алматы: Қазақ телевидениесі, 1990. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1472. Мұхамедханов, Қ. Әлихан Бөкейханов [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей телевидениесі, 1991. – 28 октябрь. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1992

1473. Мұхамедханов, Қ. Өнші [Телехабар] : композитор Өсет Найманбайұлының туғанына 125 жыл / Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Қазақ телевидениесі, 1992. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ. Мұхамедханов.
1474. Мұхамедханов, Қ. Ақын Көкпай Жанатайұлы [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Қазақ телевидениесі, 1992. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

1993

1475. Мұхамедханов, Қ. Абай [Телехабар] / Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Қазақ телевидениесі, 1993. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.
1476. Мұхамедханов, Қ. Ұлы жырау ұлағаты [Телехабар] : Бұқар жырау туралы / Қ.Мұхамедханов. – Алматы: Қазақ телевидениесі, 1993. – Телехабар авторы және жүргізушісі Қ.Мұхамедханов.

Қ.Мұхамедхановтың өмірі мен қызметі туралы телехабарлар

2001

1477. Көзкөрген. Қайым Мұхамедханұлы [Электронды ресурс] : [телевизиялық хабар] / авт. Б.Омарұлы; реж. Г.Бораш. – «Хабар-2» агенттігі, 2001. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=xenlP6BVEGo>
1478. Бір сәт және бүкіл ғұмыр. Ғалым, абайтанушы Қайым Мұхамедханов пен спорт бапкері Болат Тұрлықанұлы [Электронды ресурс] : [телевизиялық хабар]. – «Хабар» агенттігі, 2001. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=L4VNY345gMo>

2010

1479. Қайым Мұхамедхановқа арналған ескерткіштің ашылуы [Электронды ресурс]. – Семей: Studio «Alpha Marino». – 2010. – 6 қазан. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=6KsmEljzn54>
1480. Тау тұлға [Электронды ресурс] : [Қ.Мұхамедханов туралы телехабар] / ред. Д.Дариябек; реж. А.Мұратов. – «Қазақстан» телеарнасы, 2010. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=kDpqU1T855k>

2014

1481. Жарқын бейне [Электронный ресурс] : [Қ.Мұхамедханов туралы телехабар]. «Қазақстан» телеарнасы, 2014. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=BvjwqhNh96A>

2016

1482. Ғылыми кеңес. Ғылым – баршаға ортақ [Электронды ресурс] : [Қ.Мұхамедханов туралы телехабар] / сцен. Д.Бақтығалиева; реж. Г.Мейірбекова, О.Смағұлов. – «Білім және мәдениет» телеарнасы, 2016. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=zKsgYzEBw6c>

2018

1483. Қайым Мұхамедханов. Тарихи шындық және құжаттар сөйлейді – тұлғалар тағылымы [Электронды ресурс] : [телевизиялық аударма] / С.Ізтілеуова, Е.Іргебай <https://www.youtube.com/watch?v=2NR7B80--M8> 2018. – 6 қаңтар.

Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабарлар

1943

1484. Мұхамедханов, Қ. Қазақстан Совет жазушылары союзының уәкілі [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Қазақстан радиосы, 1943. – 22 апрель. – Қ.Мұхамедхановтың радио арқылы сөйлеген сөзі.

1959

1485. Мұхамедханов, Қ. Н.Островский [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1959. – 30 ноябрь. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1961

1486. Мұхамедханов, Қ. Евгений Петрович Михаэлис [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1961. – 26 қазан.
1487. Мұхамедханов, Қ. Қазақтың аса көрнекті педагог-ағартушысы: Ыбырай Алтынсариннің туғанына 120 жыл [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей, 1961. – 26 қазан.
1488. Мұхамедханов, Қ. Семенов Тян-Шанскийдің туғанына 135 жыл [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1961. – 19 январь. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.
1489. Мұхамедханов, Қ. Татар халқының ұлы ақыны Ғ.Тоқай [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1961. – 21 апрель. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.
1490. Мұхамедханов, Қ. Украинаның ұлы ақыны Т.Г.Шевченко [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1961. – 9 март. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1962

1491. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар Әуезовтің туғанына 65 жыл толған күні Семей радиосы арқылы сөйлеген сөзі [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1962 – 28 сентябрь. – Бұл хабарда Мұхтар Әуезовтың радиодан сөйлеген сөзі алғаш рет ұсынылды және оны 1957 жылы Абай ауданында магнитофонға жазып алып сақтаған Қ.Мұхамедханов.

1964

1492. Мұхамедханов, Қ. Біздің ұлы жерлесіміз: Әуезов туралы [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1964. – 27 сентябрь. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1968

1493. Мұхамедханов, Қ. Ильяс Молдажанов [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1968. – 29 ноябрь – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.
1494. Мұхамедханов, Қ. М.Әуезов – 80 жыл [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1968. – 28 сентябрь. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.
1495. Мұхамедханов, Қ. Халық ақыны Сапарғали Әлімбетов [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1968. – 30 декабрь. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.
1496. Мұхамедханов, Қ. Әміре Қашаубаев. – 1969. – 8 январь.

1972

1497. Мұхамедханов, Қ. Ілияс Молдажанов [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1972. – 29 ноябрь. Уақыты 19:10–19:32. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1973

1498. Мұхамедханов, Қ. Ер Білісай [Радиоқойылым] : Қ.Мұхамедхановтың бірінші авторлық пьесасы / Қ.Мұхамедханов. – 1973. – 3 март. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.
1499. Мұхамедханов, Қ. Мәжит Дәулетбаевтың туғанына 75 жыл [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1973. – 20 февраль. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1975

1500. Мұхамедханов, Қ. Аякөздің Айғызы [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1975. – 4 март. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1977

1501. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар Әуезовтің туған күніне 80 жыл толуы қарсаңында [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1977. – 27 август. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1978

1502. Мұхамедханов, Қ. Ленин образы Сейфуллин поэзиясында [Радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – 1978. – 20 апрель. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1980

1503. Мұхамедханов, Қ. Қамал бұзған қаһарлы жырлар [Жамбыл туралы радиохабар] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1980. – 8 май. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1981

1504. Мұхамедханов, Қ. Ер Білісай [Радиоқойылым] : [Қ.Мұхамедхановтың авторлық пьесасы] / Қ.Мұхамедханов. – Радиоқойылым, 1981. – 29 март. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1984

1505. Мұхамедханов, Қ. Ұлы ұстаз өнегесі [Радиохабар] : [М.Әуезов туралы] / Қ.Мұхамедханов. – Семей радиосы, 1984. – 26 сентябрь. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

1987

1506. Мұхамедханов, Қ. Мұхтар туралы естелік [Радиохабар] : [М.Әуезовтің 90-жылдығына] / Қ.Мұхамедханов. – Семей: облыстық радио, 1987. – Қ.Мұхамедханов М.Әуезов туралы естеліктерімен бөліскен.

1995

1507. Қайым Мұхамедхановпен сұхбат [Радиохабар]. – Қазақфильм студиясы, 1995. – 12 март. – Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабар.

Қ.Мұхамедхановқа арналған өлеңдер

1976

1508. Аманғазин, Т. Алпыстағы ағаға [Қолжазба] : [өлең] // Семей, 1976. – 2 п.

1509. Асубаев, С. Қайым Мұхамедханов 60-та [Қолжазба] : [аға тойына арналған өлең]. – 1976. – 12 көкек. – 1 п.
1510. Әміренов, Т. Дос тойының толғауы [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 60 жасқа толуына арналған өлең] // Т.Әміренов // Семей таңы. – 1976. – 24 январь.
1511. Қайым атамызға [Қолжазба] : [№ 47 мектеп оқушылары оқыған өлең] // Семей, 2013. – 1 п.
1512. Машаков, С. Сүйікті ғалым қаламгер [Қолжазба] : [Мәтін] // Алматы, 1976. – 15 қаңтар. – 1 п.

1978

1513. Саин, Ж. Қайымға арнау [Мәтін] : [өлең] // Саин, Ж. Шығармалар: үш томдық. Т.2. – Алматы: Жазушы, 1978. – Б. 246. – Ақын бұл өлеңді 1939 жылы жазған; Өлең қолжазбасы ғалымның жеке архивінде сақтаулы.

1986

1514. Ибраев, М. Кәкең дейміз [Мәтін] : [жасы 70-ке толғанына арналған өлең] / М.Ибраев // Семей таңы. – 1986. – 17 қаңтар.
1515. Серікбаев, Н. Емендей тамыр жайған [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 70-ке толғанына арналған өлең] / Н.Серікбаев // Жұлдыз. – 1986. – 11 қаңтар.
1516. Төлеуов, М. Бір ауыз шашу еттім тойыңызға [Мәтін] : [Қайым аға Мұхамедхановтың 70 жылдығына арналған өлең]. – 1986. – қаңтар. – 2 п. – Өлең қолжазбасы ғалымның жеке архивінде сақтаулы.

1988

1517. Айтов, Н. Издемеске бола ма? [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановқа: [өлең] / Н.Айтов // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 5 август. – Б. 12.

1991

1518. Айтов, Н. Издемеске бола ма? [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған өлең] / Н.Айтов // Семей таңы. – 1991. – 5 январь. – Б. 1.
1519. Ибраев, М. Ұлы Мұхаң көзіндей, Қайым-аға! [Мәтін] : [өлең] / М.Ибраев // Семей таңы. – 1991. – 5 январь.

1520. Ибраев, М. Ұстаз аға тойына [Мәтін] : [жасы 60-қа толғанына арналған өлең] / М.Ибраев // Семей таңы. – 1991. – 5 январь.

1996

1521. Нұрқасым, Қ. Сені мен ұлы ақын деп білем [Мәтін] : [жасы 80-ге толғанына арналған өлең] / Қ.Нұрқасым // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 2.
1522. Нығметжанов, Д. Мерейтойға арнау [Мәтін] : [жасы 70-ке толғанына арналған өлең] / Д.Нығметжанов // Үш анық. – 1996. – № 2.
1523. Оспанов, М. Қайым мен қайың [Мәтін] : Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдығында оқылған өлең / М.Оспанов // Семей таңы. – 1996. – 16 қаңтар. – Б. 2.
1524. Төлеуов, М. Ағаға тілек [Қолжазба] : [Қайым Мұхамедхановтың 80 жасқа толуына арналған өлең]. – 1996. – қаңтар. – 2 п. – Өлең қолжазбасы ғалымның жеке архивінде сақтаулы.
1525. Шаяхметов, Қ. Алаштың дүр ардагері [Мәтін] : [өлең] // Семей таңы – 1996. – 16 қаңтар.

2001

1526. Мақаева, А. Қайыммен тілдесу [Мәтін] : [өлең] / А.Мақаева // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 119-121.
1527. Оразаева, Н. Арнау [Мәтін] : [өлең] / Н.Оразаева // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 138.

2002

1528. Ибраев, М. Қайым ағаға [Мәтін] : [жасы 80-ге толғанына арналған өлең] / М.Ибраев // Абай. – 2002. – № 2. – Б. 94.

2004

1529. Айтов, Н. Издемеске бола ма? [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановқа / Н.Айтов // Ертіс өңірі. – 2004. – 8 шілде. – Б. 3.
1530. Бөдешұлы, Ж. Қайым ағаның қазасын естігенде [Мәтін] : [өлең] / Ж.Бөдешұлы // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 2 шілде.
1531. Шәкенов, Ж. Ұлылықты ұғынған адам [Мәтін] : [қазанама] / Ж.Шәкенов // Ертіс өңірі. – 2004. – 8 шілде.

2006

1532. Ибраев, М. Қозғалған еш тоқтаусыз – тірі сынап [Мәтін] : [өлең] // Қайым туралы сөз = Слово о Каюме. СБ. Воспоминаний. – Астана: Фолиант, 2006. – Б. 187-188.
1533. Исалин, Қ. Біздің Кәкең [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановқа арналған өлең] / Қайым туралы сөз. – Слово о Каюме. СБ. Воспоминаний. – Астана: Фолиант, 2006. – Б. 195-196.

2008

1534. Әмірғазин, Қ. Қайым Мұхамедхановқа [Мәтін] : [арнау] / Қ.Әмірғазин // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлағ = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – Б. 217. – 1995 жылы Мәскеуде жазылған өлең.
1535. Жанғалиев, Т. Жалғыз [Мәтін] : [Қ. Мұхамедхановқа арналған өлең] / Т. Жанғалиев // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлағ = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – Б. 239-241. – Өлең 2004 жылы Қайым Мұхамедхановтың қазасына орай жазылған.
1536. Исалин, Қ. Біздің Кәкең – Қайым Мұхамедхановқа! [Мәтін] : [өлең] / Қ.Исалин // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлағ = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – Б. 232-233.
1537. Қабышұлы, Ғ. Қайым ағама [Мәтін] : [өлең] / Ғ.Қабышұлы // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлағ = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – Б. 201. – Қ. Мұхамедхановқа сыйлаған кітабындағы қолтаңбасы, 5 қаңтар 1996 жыл.

1538. Қайран, Ә. Кеме [Мәтін] : [1970 жылы жазылған өлең] / Ә.Қайран // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлағ = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – Б. 236-237.
1539. Мұратбеков, М. Қайым мен Қайың [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың 80 жылдығында оқылған өлең] / М.Мұратбеков // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлағ [Мәтін] = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – Б. 217-220.
1540. Сабазов, Т. Қымбатты Кәкең ағай! [Мәтін] : [жасы 70-ке толғанына арналған өлең] / Т.Сабазов // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Қарлағ [Мәтін] = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – Б. 216.

2010

1541. Рахат, А. Қайым Мұхамедханов ескерткіші керемет [Мәтін] : [өлең] / А.Рахат // Алтай. – 2010. – 15 октябрь. – Б. 3.
1542. Тергеубаева, Б. Қайым ескерткішінің жанында [Қолжазба] : [2010 жылы Қайым ескерткішінің жанында оқылған өлең]. – Семей. – 2010. – 2 п.

2011

1543. Алғалиева, А. Мерейтойың құтты болсын, жан аға! [Мәтін] : [өлең] / А.Алғалиева // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 119-121.
1544. Әділбек, Ә. Қайымға арнау [Мәтін] : [өлең] / Ә.Әділбек // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 124-126.
1545. Қайран, Ә. Кеме [Мәтін] : [Қ.Мұхамедханұлына арналған өлең] / Ә.Қайран // Қазақ әдебиеті және мемлекеттік тіл. – 2011. – № 7-8. – Б. 8.
1546. Қапатай, Е. Қайым Мұхамедханов ағаға арнау [Мәтін] : [өлең] / Е.Қапатай // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың

- шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 126.
1547. Қапатай, Е. Қайым Мұхамедханов ағаға арнау [Қолжазба] : [өлең] / Е.Қапатай. – Алматы. – 2011. – 2 п.
1548. Қарибаев, Қ. Қайым Мұхамедхановқа арнау [Мәтін] : [өлең] / Қ.Қарибаев // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 129.
1549. Мақаева, А. Қайыммен тілдесу [Мәтін] : [өлең] / А.Мақаева // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 119-121.
1550. Оразаева, Н. Арнау [Мәтін] : [өлең] / Н.Оразаева // Қ.Мұхамедхановтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Ұстаз. Азамат. Қайраткер» тақырыбындағы студенттер мен оқушылардың шығармашылық сайыс материалдары. – Семей, 2011. – Б. 138.
1551. Сайлаубаева, Б. Қайым атамызға [Мәтін] : [өлең] / Б.Сайлаубаева // Жас қазақ үні. – 2011. – 18-24 қаңтар. – Б. 13.

2014

1552. Хуанғанұлы, С. Арыстандары Алаштың ел есінде мәңгілік [Қолжазба] : [Қайым ескерткіші жанында оқылған өлең] / С.Хуанғанұлы. – Семей, 2014. – 30 июнь. – 1 п.

2016

1553. Ахмер, Б. Бостандық туралы баллада [Мәтін] : Алаштың абыз адамы Қайым Мұхамедхановқа көше аты берілгеннен кейін, жүрек толқып, тебіреніп, осындай өлең туды. – 2016. – 9 декабрь.
1554. Мұхамедиева, М. Қайыспаған қара нары қазақтың.. [Мәтін] : [Қайым Мұхамедханұлына арнау] / М.Мұхамедиева // Ертіс өңірі. – 2016. – 6 сәуір. – Б. 7.
1555. Рахманова, Н. Тау алыстаған сайын биіктейді [Мәтін] : [Қ.Мұхамедхановтың шәкірті, филология ғылымдарының

кандидаты Н. Рахманованың арнау өлеңі] / Н.Рахманова // Өке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов – Отан патриоттары = Отец и сын – Мухамедхан Сейтқұлов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества. – Алматы: «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2016. – Б. 73.

1556. Сариев, Ш. Қайым Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл толуына арналған салтанатты жиынға арнау жыр / Ш.Сариев. – 2016. – 27 қаңтар. – 2016 жылы 16 мамырда М.Әуезов атындағы театрда Қ.Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл толуына арналған салтанатты жиында оқылды. – 2 п. қолжазба.

2017

1557. Өнкей, Е. Қайым-ер, Қайым-ақын, Қайым-дана [Мәтін] : [2015 жылы Астанада жазылған өлең] / Е.Өнкей // Өке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов – Отан патриоттары = Отец и сын – Мухамедхан Сейтқұлов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества. – Алматы: «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2017. – Б. 75.
1558. Құсанбаев, С. Қайым десем [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановқа арналған өлең] // Өке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов – Отан патриоттары = Отец и сын – Мухамедхан Сейтқұлов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества. – Алматы: «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2017. – Б. 72.
1559. Сақимбай, А. Қайымның қайың ғұмыры [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановқа арналған өлең 2015 жылы Астанада жазылған] // Өке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов – Отан патриоттары = Отец и сын – Мухамедхан Сейтқұлов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества. – Алматы: «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2017. – Б. 74.

2018

1560. Қайран, Ә. Сұңқардың сыңары [Мәтін] : [өлең] // Менің Анам Фархинұр Мұхамедханова = Моя мама Фархинур Мухамедханова. – Алматы: «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2018. – Б. 8-9.

2019

1561. Оразғалиева, Ж. Алаш арысы Қайым атаға [Мәтін] : [өлең] // Ертіс өңірі. – 2019. – 30 қазан.

Қ.Мұхамедхановқа арналған әндер

1562. Жан аға [Ән] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған] / өлеңі А.Манабаевтікі; әні Т.Базарбаевтікі. – 1976.
1563. Ағаға арнау [Ән] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған] / өлеңі Қ.Ғабдуллиндікі; әні Т.Базарбаевтікі. – Семей, 1986.
1564. Ұстаз туралы ән [Ән] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған] / өлеңі О.Жұмаділовтікі; әні Т.Тайбековтікі. – «Шалқар» қазақ радиосының бас редакциясы, 1988 ж. – Эфирде орындаған Р.Мұсабаев.
1565. Семей сұлуы [Ән] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған] / өлеңі М.Ибраевтікі; әні Т.Базарбаевтікі. – Семей, 1996.

Видеопоезия

1566. Мұхамедханов, Қ. «Сүйген жар» [Электрондық ресурс] : [өлеңі Қ.Мұхамедханов, музыкасы И.Крутой] / идея авторы, музыкасын таңдап, өңдеген Р.Мусабалинова. – Қайым Мұхамедхановтың 1952 жылы Теміртау лагерінде жазған «Сүйген жар» атты өлеңіне бейнеролик.
1567. Мұхамедханов, Қ. «Отырдық тар қапаста күнді санап» [Электрондық ресурс] : [өлеңі Қ.Мұхамедханов] / идея авторы, музыкасын таңдап, өңдеген Р.Мусабалинова.
1568. Жанғалиев, Т. «Жалғыз» [Электрондық ресурс] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған бейнежазба] / Т.Жанғалиев; идея авторы, музыкасын таңдап, өңдеген Р.Мусабалинова.
1569. Нұрқасым, Қ. «Академия бір өзі Семейдегі» [Электрондық ресурс] : [Қ.Мұхамедхановқа арналған бейнежазба] /

Қ.Нұрқасым; идея авторы, музыкасын таңдап, өңдеген Р.Мусабалинова.

Қ.Мұхамедхановқа арналған интернет-ресурстар

(бөлім жасалды, әрі қарай жалғасады)

1570. Мухамедханов Габдулкаюм Мухамедханович [Электронный ресурс] : [веб-страница Г.М.Мухамедханова на интернет-проекте банка данных репрессированных в различные годы] // Бессмертный Барак: сайт. – 2015. – Режим доступа: https://bessmertnybarak.ru/Mukhamedkhanov_Gabdulkayum/
1571. Ғалым. Қайраткер. Тұлға: Қ.Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл = Ученый. Деятель. Личность: к 100-летию К.Мухамедханова: виртуалды көрме = виртуальная выставка. – Семей, 2016. – Режим доступа: <http://kaum100.semeylib.kz/?lang=ru>

2020

1572. Абайды алалап, Мұхтарды мұқатуға көнбеген қайсар ғалым // Пайдалану орны: http://lenta.inform.kz/kz/abaydy-alalap-muhtardy-mukatuga-konbegen-kaysar-galym_a3656081
1573. Абайдың өмірі мен шығармашылығына арналған түрік тіліндегі жинақ жарық көрді 08.06.2020 10:48. – https://kazakh-tv.kz/kz/view/society/page_213556_abaidyn-omiri-men-shyharmashylyhyna-arnalhan-tyrik-tili
1574. Акбалаева, Ш. Письма в Карлаг // Режим доступа: <https://vechastana.kz/pis-ma-v-karlag/>
1575. Белякина, А. Первые репрессии: места массовых расстрелов и братских могил до сих остаются тайной // Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/pervye-repressii-mesta-massovykh-rasstrelov-i-bratskikh-mogil-do-sikh-ostayutsya-tajjnojj-636669/>
1576. Қ.Мұхамедханов: библиографиялық көрсеткіш = К.Мухамедханов: библиографический указатель // Шығыс Қазақстан өлкетануы. – 2016. – Пайдалану орны: <http://kray.pushkinlibrary.kz/ru/k-mukhamedkhanovu.html>

- 1577.31 мамыр – саяси қуғын-сүргін және ашаршылық құрбандарын еске алу күні. Қайым Мұхамедханов // Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=q7J43eDz5es>
1578. Серікбол, Х. Қазақ байлары қалай қуғындалды? // Пайдалану орны: <https://aikyn.kcz/qazaq-bajlary-qalaj-qwghyndaldy/>
1579. Сохранение наследия Абая: кто сыграл ключевую роль в выполнении этой задачи // Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/sohranenie-naslediya-abaya-kto-sygral-klyuchevuyu-rol-v-vypolnenii-etoy-zadachi_a3656131

Мұхамедхан Сейтқұлов туралы

1975

1580. Сармурзин, Ф. Өнеге [Мәтін] : Мұхтар Әуезов туралы естелік / Ф.Сармурзин. – Алматы: Жазушы, 1975. – 80 б. – Ұлы Мұханның шәкірт досы, аяулы бауыр Қайымға автордан. Ф.Сармурзин. 10.ІІІ. 1975 жыл деген қолтаңба берілген; Жаңасемейдегі М.Сейтқұлов үйінде қазақ зиялыларының «Қарагөз» пьесасын өзірлеуге жиналғаны туралы деректер: Б. 25.

1976

1581. Біздің Мұхтар [Мәтін] : М.О.Әуезов туралы естеліктер. – Алматы: Жазушы, 1976. – 432 б. – М.Әуезовпен Семей қаласында Қ.Мұхамедхановтың әкесінің үйіндегі кездесулер туралы: Б. 376.

1992

1582. Мұхамедханұлы [Мұхамедханов], Қ. Ақ жол [Мәтін] : [Ақжол Дайырқожа туралы тарихи мақала] / Қ.Мұхамедханұлы [Мұхамедханов] // Парасат. – 1992. – № 7. – Б. 6-7. – Әкесі М.Сейтқұлов туралы естеліктерде Сейтқұлов үйіне жиналатын қазақ азаматтары туралы, сонымен бірге, әкесі жаздырып алған газет-журналдар, әкесінің М.Әуезовке пьеса қоюға көмегі жайында баяндалған.

2005

1583. Яхияұлы, Т. Тінібай мешіті: тарихи-деректі зерттеулер. – Семей: Шәкәрімтану ғылыми-зерттеу орталығы, 2005. – 187 б.

2014

1584. Мұхамедхан, Д. Өке жолы [Электронный ресурс] / Д.Мұхамедхан; сұхбат. Б.Тұрсынбайұлы // Қазақ әдебиеті. – 2014. – 27 маусым. – Мұхамедхан Сейтқұлов және абайтанушы, ғалым Қайым Мұхаметханұлы туралы. <https://abaialemi.kz/post/view?id=143>

2017

1585. Өке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов – Отан патриоттары [Мәтін] = Отец и сын – Мухамедхан Сейтқұлов и Каюм Мухамедханов – патриоты течения. – Алматы: «Қайым Мұхамедханов атындағы білім және мәдениет орталығы» қоғамдық қоры, 2017. – 120 б. <http://sozvuchie.by/home/novosti/otets-i-syn-mukhamedkhan-sejtkulov-i-kayum-mukhamedkhanov-patrioty-otchestva.html>

2019

1586. Сейтқұлов Мұхамедхан [Мәтін] : [туғанына 150 жыл (1870–1937)] // ҚР Ұлттық кітапханасы; Қазақстан Республикасының 2020 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндер тізбегі = Национальная библиотека РК; Календарь знаменательных и памятных дат республики Казахстан на 2020 год. – Алматы, 2019. – Б. 128–129.

2020

1587. Нүсіпұлы, Е. Оқыған азамат [Мәтін] : Қайым Мұхамедхановтың әкесі Мұхамедхан Сейтқұлов туралы / Е.Нүсіпұлы // Түркістан. – 2020. – 16 қаңтар. – Б. 1, 4.
1588. Сейсенұлы, Д. Алаш меценаты [Мәтін] / Д.Сейсенұлы // Қазақ әдебиеті. – 2020. – 24 қаңтар. – Б. 1, 4-5.
1589. Қасым, А. Қуғын-сүргін құрбаны болған алаш меценаты – Мұхамедхан Сейтқұлов // Егемен Қазақстан. – 2020. – 2 маусым. – Пайдалану орны: <https://egemen.kz/>

- article/237342-qughyn-surgin-qurbany-bolghan-alah-metsenaty-mukhamedkhan-seyitqulov
1590. Кәрімхан, З. Алаш қайраткері – Мұхамедхан Сейітқұлұлы // Мұнара. – 2020. – № 10. – Пайдалану орны: <https://www.muftyat.kz/kk/articles/edification/2020-05-31/31697-alah-kairatkeri-mukhamedkhan-seiitkululy/>
1591. Тоқтарбайұлы, Е. «Мұхамедхан Сейітқұлұлының өмірі мен шығармашылығы 2020. – 2 маусым. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=odNtZldz5fY>
1592. Последний из Алаш-Орды «Новый курс» // «Хабар». – 5 июня 2020 г. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=oEJI-vGTPOg>
1593. Мұхамедхан Сейітқұлов. Қарағанды көшелеріне саяхат. – 20. 11. 2020. Пайдалану орны: <http://www.karlib.kz/kz/bagdarlam/14-zha-aly-tar/3826-ara-andy-k-shelerine-sayakhat>

Мазмұны

КІРІСПЕ	3
Қ.МҰХАМЕДХАНОВ	11
Қ.МҰХАМЕДХАНОВ ШЫҒАРМАЛАРЫ	18
Кітаптар	—
Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен жарық көрген басылымдар	23
Қ.Мұхамедхановтың жинақтар мен мерзімді басылымдарда жарияланған шығармалары (1937–1969)	—
Қ.Мұхамедхановтың мерзімді басылымдарда жарияланған шығармалары (1970–1985)	42
Қ.Мұхамедхановтың мерзімді басылымдарда жарияланған шығармалары (1986–2016)	55
Қ.Мұхамедхановтың Алаш қозғалысы және Алаш арыстары туралы мақалалары	73
Қ.Мұхамедханов еңбектеріне ғылыми сілтемелер	77
Библиография	80
Қ.Мұхамедханов аудармалары	81
Қ.Мұхамедханов баспаға өзірлеген басқа авторлардың шығармалары ...	83
Қ.Мұхамедхановтың қолжазба мұрасы	88
Ғалымның жинақтап, сипаттама беріп Ғылым Академиясы қорына мемлекеттік сақтауға тапсырған сирек қолжазбаларының үлгілері	97
Ғалымның әр жылдардағы қолжазбаларының үлгілері	98
Қ.Мұхамедхановтың Қарағанды лагері кезеңіндегі шығармашылығы	104
Аудармалар қолжазбасы	105
Қ.Мұхамедханов жинаған басқа авторлар шығармалары	—
Қ.Мұхамедхановтың сөйлеген сөздерінің аудиожазбалары	107
Қ.МҰХАМЕДХАНОВТЫҢ ӨМІРІ МЕН ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ӨДЕБИЕТТЕР	108
Кітаптар	—
Мақалалар – Статьи	117
Қ.МҰХАМЕДХАНОВ – АЛАШТЫҢ СОҢҒЫ ТҮЯҒЫ ЖӘНЕ АЛАШ МҰРАСЫН ЗЕРТТЕУШІ	160
Кітаптар	—
Мақалалар	—
Қ.Мұхамедхановтың фильмографиясы	165
Абай телевизиялық клубы	166
Қ.Мұхамедхановтың өмірі мен қызметі туралы телехабарлар	173
Қ.Мұхамедхановтың қатысуымен радиохабарлар	174
Қ.Мұхамедхановқа арналған өлеңдер	177
Қ.Мұхамедхановқа арналған өндер	184
Видеопөззия	—
Қ.Мұхамедхановқа арналған интернет-ресурстар	185
Мұхамедхан Сейітқұлов туралы	186

ВСТУПЛЕНИЕ

КАЮМ МУХАМЕДХАНОВ (5 января 1916 г. — 30 июня 2004 г.) — выдающийся ученый, Лауреат Государственной премии РК (1996 г.),

Автор текста Государственного Гимна Казахской ССР (1945 г.), основатель первого государственного музея Абая в г. Семипалатинске (1940 г.), основатель науки о казахской текстологии, поэтической школе Абая, науки шакаримоведения и алашеведения; поэт, писатель, драматург, переводчик, непревзойденный педагог-наставник и общественный деятель.

Член Союза писателей СССР с 1940 года. Отличник народного просвещения Казахской ССР, Отличник просвещения СССР, Почетный гражданин города Семипалатинска, города Аягоза, Жанасемейского и Абайского районов Восточно-Казахстанской области.

Обладатель многих титулов и наград:

Лауреат Золотой Медали Международной Академии Абая (Лондон, 1995 г.), первый Лауреат Международной премии Абая Союза писателей Казахстана (1996 г.), первый Лауреат Международной литературной премии «Алаш» Союза писателей Казахстана (1996 г.), Лауреат премии Союза журналистов Казахстана и др.

УКАЗАТЕЛЬ трудов Каюма Мухамедханова был составлен Восточно-Казахстанской областной библиотекой им. А.С.Пушкина (г. Усть-Каменогорск) в сотрудничестве с Восточно-Казахстанской областной библиотекой им. Абая (г. Семей) и общественным фондом «Центр образования и культуры имени Каюма Мухамедханова» (г. Алматы).

Это первая попытка обозначить в Указателе вклад Каюма Мухамедханова в науку и культуру, в литературоведение и просвещение, в открытие и сохранении рукописей, в архивное и музейное дело, во взаимосвязи культур разных народов и др.

Отдельный раздел Указателя посвящен Мухамедхану Сейткулову (1870–1937) — отцу ученого, который внес бесценный вклад в собирание и сохранение эпоса и фольклора, рукописей, в издание газет и журналов. Его роль в становлении многих исторических личностей казахского народа бесценна.

Жизнь и судьба Каюма Мухамедханова (5 января 1916 — 30 июня 2004) вобрала в себя важные события в истории народа, в которых он непосредственно участвовал и внес значимый вклад, встречи и тесное, творческое общение со многими людьми. Вклад ученого в создание государственной символики, в открытие и сохранение целых пластов культуры и новых научных направлений, в установление и сохранение сотен имен, тысяч рукописей вписан золотыми буквами в историю нашего народа.

С именем Каюма Мухамедханова связано слово «первый». Автор первого Государственного гимна Казахской ССР (1945 г.), основатель первого государственного Музея Абая (1940 г.), первый человек в городе Семей, кто защитил диссертацию и получил ученую степень, первый в городе Семей человек, кто был удостоен Государственной Премии Республики Казахстан. Он первый и единственный ученый-текстолог, сохранивший целостную культуру казахского народа — оригинальное слово Абая и Шакарима, учеников Абая, поэтов-батыров и алашординцев и многих деятелей литературы и истории. По определению профессора Т.Журтбая, К.Мухамедханов — первый казахский интеллигент, вышедший из города.

Мужественный ученый, Мухамедханов не побоялся первым поднять вопрос об увековечении имени и образа Абая (1940-е годы). В его рукописях есть отметка о том, что с 1923 г. по указке Сталина начались репрессии творчества Абая. Ученый первый поднял вопрос о реабилитации имени и творчества Шакарима (1950-е годы), алашординцев, общественных деятелей в то время, когда все было под запретом и люди боялись произносить эти имена.

Современному читателю сейчас трудно представить, что когда-то не было ни одного памятника Абаю, а его образ не был запечатлен в живописи и скульптуре. Зимовка и могила поэта, спустя 45 лет после его смерти, находились в плачевном состоянии. Эти вопросы поднимал ученый и об этом рассказывает, например, книга «Каюм Мухамедханов. Письма говорят».

Ученый не только инициировал важные для сохранения нашего народа вопросы, но и сам боролся за их воплощение, вплоть до достижения конкретных результатов. Начиная с 1940-х гг. он мужественно боролся за реабилитацию многих видных деятелей и увековечивание их имен.

Ученые, академики и профессора – М.Ауэзов, Е.Исмаилов, С.Кенесбаев, Б.Кенжебаев, Х.Суюншалиев, М.Сильченко, З.Кедрина, И.Дюсембаев, Р.Бердыбаев, А.Маргулан и другие отмечали несравненный источниковедческий вклад ученого в установлении и сохранении многих произведений и рукописей, в открытии им новых ценных научных фактов. Это – огромный вклад К. Мухамедханова в построении фундамента абаеведения и алашеведения, шакаримоведения и ауэзоведения и др. Научным методом текстологического анализа он сохранил и сберег оригинальное слово Абая и Шакарима, учеников Абая и алашординцев, Бухар жырау и Кабанбай батыра, Богенбай батыра и Махамбета, поэтов и жырау 18-19 в.в. и др. Он соединил несколько веков золотым мостом культурных ценностей казахского народа.

Начиная с 1940-х г.г. К. Мухамедханов, как это делали истинные ученые, сдавал найденные и прокомментированные им редкие рукописи на хранение в Академию наук КазССР, в Музей Абая и в краеведческий Музей г.Семей, в республиканские музеи, в госархивы, в театры и т.д. Он щедро дарил свои труды – научные идеи и разработанные им темы ученым, своим ученикам, всем, кто проявлял интерес к науке.

Знание первоисточников и умение работать с архивами и оригинальными текстами передалось ему от отца – Мухамедхана Сейткулова. Энциклопедические знания и разносторонний талант во многих областях, ответственность человека и гражданина своей земли позволили Отцу и Сыну служить своему народу. К ученому постоянно обращались архивы и музеи, маститые ученые и молодежь, потомки известных людей и простые граждане с просьбой дать совет или консультацию, написать отзыв и рецензию, дать экспертное заключение. Люди просили установить имена людей на старых фотографиях или прокомментировать рукописи и тексты, прислать свои рукописи, архивные изыскания и редкие фотографии. Сострадательность и отзывчивость, доброта и открытость людям, и готовность оказать всяческую поддержку знакомым и незнакомым – эти качества воспитал в сыне Мухамедхан Сейткулов – образованный и благородный человек, собиратель и хранитель рукописей, меценат, преподаватель Ислама, сподвижник алашординцев. Он разделил трагическую участь своих друзей. Расстрелян 2 декабря 1937 г.

Мухамедхан Сейткулов привил сыну любовь к книге и бережное отношение к книге, умение работать с архивами и оригинальными источниками. В дом к Сейткулову шли и ехали люди, чтобы познакомиться с новинками литературы, которые хозяин выписывал и привозил отовсюду, прочитать книги мировой классики на разных языках, увидеть редкие рукописи, народно-исторические поэмы и фольклор. Первые издания книг Абая и Шакарима, Записки Русского географического общества, газеты и журналы того времени, мировая классика привлекали в дом людей, как и желание общаться с хозяином дома и с его посетителями. Дом стал центром культуры и просвещения.

В доме Мухамедхана Сейткулова (город Семей, Заречная слободка, около мечети Тыныбая) останавливался Абай и его ученики, Шакарим и алашординцы. Ученый Мухамедханов считал алашординцев последователями Абая. В доме отца он впервые, в возрасте 6 лет увидел М.Ауэзова – студента учительской семинарии, которого Сейткулов всячески поддерживал, он организовал в своем доме репетиции его пьес. С детства Каюм видел алашординцев, деятелей театра, слушал народные песни и эпос, слышал разговоры о судьбе народа. Такая атмосфера воспитывала.

Фактически все посетители дома отца были уничтожены сталинским режимом. Память о родовом доме, об отце и друзьях отца была для Каюма святой: он запомнил их лица и подписывал имена на старых фотографиях, установил и сохранил их произведения, перевел их с арабской и латинской графики, написал комментарии и впервые подготовил к печати труды всех посетителей родового дома.

Судьба книг и рукописей Отца и Сына связана с их трудной судьбой: это репрессии и расстрел М.Сейткулова в 1937 г., репрессии в 1951 г. и заключения в тюрьмы и лагеря Карлага К.Мухамедханова. Была конфискована богатейшая библиотека, письма, рукописи, ценные материалы. На один из многих запросов К.Мухамедханов получил ответ из КГБ о том, что часть конфискованных книг и рукописей была передана в Академию наук КазССР, часть в магазины, часть в музеи, а часть материалов была сожжена. Но этот вопрос требует изучения.

Ученый нашел тысячи листов рукописей, восстановил тексты, сохранил их и впервые подготовил со своими коммен-

тариями к публикации. Это титанический труд по открытию и сохранению целых пластов культуры казахского народа!

Репрессии ученого продолжались фактически всю жизнь и отразились на публикации его трудов. Еще до его ареста в 1951 г. в типографии был рассыпан тираж уникального научного труда «Ученики Абая». После возвращения из Карлага, начиная с 1956 г. до конца 1980-х годов он готовил книги к публикации, которые были включены в план и одобрены издательствами, но книги не выходили, потому что были цензоры над издательствами. Так называемые «цензоры» над издательствами были те, кто занимался репрессиями ученого в начале 1950-х годов и кто всю жизнь преследовал ученого.

Слово ученого звучало со страниц газет и журналов, в телерадиопередачах. Его статьи и передачи часто становились сенсацией, потому что народ впервые узнавал историю, имена и факты, видел фотографии и произведения.

Составление Указателя трудов ученого – дело трудоемкое, масштабное, не имеющее временных и содержательных границ. «Многое еще предстоит открыть об исследованиях ученого К.Мухамедханова», – отмечала академик Р.Сыздык.

«Выдающийся зачинатель абаеведения, крупный ученый-текстолог, уникальный специалист по казахской культуре эпохи Алаш-Орды, казахский первопроходец во многих областях нашей национальной культуры. Бывает так, что один человек может заменить собой не только институт, но и целую Академию наук.

Уже простое описание свершений К.Мухамедханова показывает, что это личность ренессансная и достойная всяческого культивирования». (А.Кодар. Хранитель старины седой // Тамыр. – 2015. – № 2. – С. 17-25). Это высказывание раскрывает широту научных интересов и бесценный вклад ученого-первооткрывателя.

Каюм Мухамедханов – личность уникальная, человек необычайного и разностороннего таланта. Он – поэт и драматург, переводчик и писатель, собиратель и хранитель рукописей, исследователь архивов, настоящий большой ученый, основоположник казахской текстологии, открывший и сохранивший многие труды. Просветитель и педагог с общим стажем педагогической работы 60 лет, начиная с 1940 г. он выступал на заводах, в школах, в отдаленных аулах. Предстоит работа по

установлению всех рукописей его просветительских лекций, учебных лекций, а также его авторских передач и выступлений на телевидении и радио, которые вошли в Золотой фонд Казахстана.

В 1970 г. он открыл телевизионный Клуб Абая на Семипалатинском телевидении и более десяти вел свои авторские передачи. Эта передача затем выросла в передачу о жизни и творчестве многих деятелей казахской культуры, которую он сам готовил и вел.

Труды ученого можно подразделить на такие разделы: научные труды – монографии, диссертации; научно-популярные статьи; литературно-критические статьи; историко-литературные очерки.

Работа по установлению источников для Указателя велась в Книжной палате, в архивах и библиотеках, а также в личном архиве ученого. Надо отметить, что не все источники с трудами ученого на сегодняшний день удалось найти и тому есть разные причины – утеря учреждениями за давностью времени и ветхостью бумаги. А в 1951 г. тираж подготовленного им уникального научного труда о поэтической школе Абая (это написанные ученым на установленных им фактах биографии, найденные ученым и по кусочкам восстановленные произведения с научными комментариями) был рассыпан в типографии. В годы заключения ученого его статьи изымали из библиотек или аккуратно вырезали лезвием из газет и журналов.

Отдельный раздел Указателя посвящен найденным ученым, прокомментированным и впервые подготовленным к печати уникальным рукописям по темам: Абай, алашординцы, батыры и многим другим темам. И этот раздел должен постоянно дополняться. Необходимо научное описание всех рукописей К.Мухамедханова. Они представлены на арабской, латинской графике и на современной графике. Рукописи ученого написаны чернилами, карандашом и по рукописям набраны на машинке – машинопись. Их тематика включает разные области знания – история казахского народа, казахские ханы и батыры, эпос и фольклор, жырау и акыны, писатели, поэты и ученые казахского народа и других народов, родословные и схемы, составленные К.Мухамедхановым по многим известным личностям казахского народа, начиная с глубины веков. Особое внимание должно быть уделено описанию рукописей

по темам Абай, Шакарим, алашординцы, Ауэзов, жырау. Уникальность работы ученого состоит в том, что он знал все первоисточники, в том числе и устных проводников текстов – старцев, очевидцев жизни и творчества людей; сравнивал разные списки текстов для достоверности выводов, работал со всевозможными словарями, переписывался с учеными и архивами разных стран, заказывал из разных городов копии первоисточников. И как отмечали его современники, статьи К.Мухамедханова были выверены с точностью до запятой, факты и выводы достоверны, потому что он сам много знал, собирал, хранил и умел работать с первоисточниками. Например, по каждой личности в архиве ученого мы находим найденные им архивные документы, фотографии, рукописи, научные комментарии и выводы ученого, написанные им биографии, составленные родословные. А по таким личностям, как, например, Абай, Шакарим, Ауэзов – это тысячи и тысячи листов и документов.

В отдельных номерах газет и журналов в разные годы было опубликовано по несколько работ К. Мухамедханова, но фамилия автора, например, была указана только под одной статьей, в то время, как другие его работы были опубликованы без имени. Его авторство подтверждается рукописями этих статей в архиве ученого и/или сделанными его рукой записями о том, что та или иная опубликованная работа принадлежит ему. Например, в некоторых номерах журнала «Абай» порой больше половины статей принадлежит автору К.Мухамедханову, но они опубликованы без имени или с другими именами и т.д.

В молодости, реже в зрелом возрасте К.Мухамедханов, как было свойственно творческим людям, использовал псевдонимы: «Кокенов», «Көкен», «Ертісбаев», «Кәрібай», др.

Важно понимать, что в газетах и журналах, в 10-томнике были опубликованы далеко не все труды ученого или сокращённые версии исследований. Работу нужно продолжать.

Считаем нужным отметить и то, что по невнимательности ли или по незнанию выпускающие редакторы в последний момент искажали в его статьях имена и факты. Ученый ментально реагировал в следующих номерах изданий на эти ошибки и просил исправить опечатки (например, Мамай-Матай, или выпавшие целые куски произведений Шакарима и т.д.).

Важно учитывать реальное время создания трудов, переводов и т.д. и фактическое время публикации, которые разнятся. Пример: поэтический перевод повести Н.Карамзина «Бедная Лиза» – «Сормандай Лиза» был сделан К.Мухамедхановым в 1954 г. в Карлаге, а впервые был опубликован в газете только в 1966 г., в книги он вошел еще позже.

Другой пример: К.Мухамедханов впервые перевел с азербайджанского языка музыкальную комедию – пьесу У.Гаджибекова «Аршин мал алан» в 1941 г. с музыкальным раскладом всех текстов арий. Эта постановка прошла в 1940-х годов в разных театрах нашей страны с большим успехом и была возобновлена в 1970-е годы. Рукопись пьесы хранится с тех времен в театрах и в госархиве. А 10-томник избранных трудов К. Мухамедханова, куда вошла эта пьеса, был издан только в 2005–2012 гг.

Рукописи ученого на сегодняшний день исчисляются десятками тысяч листов; его поэзия и рукописи на арабской и латинской графике требуют изучения.

Несколько лет назад в Семипалатинской областной универсальной библиотеке имени Абая был издан Указатель трудов К.Мухамедханова. Это является вкладом в общее дело по сохранению наследия ученого.

Представленный вниманию читателя Указатель, несомненно, послужит хорошим ресурсом и стимулом для молодых исследователей в изучении жизни, судьбы и многогранного творчества Каюма Мухамедханова.

Библиографический Указатель трудов Каюма Мухамедханова после его публикации будет дополняться, а его электронную версию можно увидеть на сайте ВКО библиотеки имени А.С.Пушкина:

<http://kray.pushkinlibrary.kz/kz/m-khamedkhanovty.html>

КАЮМ МУХАМЕДХАНОВ

Каюм Мухамедханов (5 января 1916 г. – 30 июня 2004 г.) – выдающийся ученый, Лауреат Государственной премии РК (1996 г.), Автор текста Государственного Гимна Казахской ССР (1945 г.), основатель первого государственного Музея Абая в г. Семипалатинске (1940 г.), основатель науки о казахской текстологии, поэтической школе Абая, шакаримоведения и алашеведения, поэт, писатель, драматург, переводчик, непревзойденный педагог-наставник и общественный деятель.

Член Союза писателей СССР с 1940 года. Отличник народного просвещения Казахской ССР, Отличник просвещения СССР Почетный гражданин города Семипалатинска, города Аягоза, Жанасемейского и Абайского районов Восточно-Казахстанской области.

Обладатель многих титулов и наград: Лауреат Золотой Медали Международной Академии Абая (Лондон, 1995 г.), первый Лауреат Международной премии Абая Союза писателей Казахстана (1996г.), первый Лауреат Международной литературной премии «Алаш» Союза писателей Казахстана (1996г.), Лауреат премии Союза журналистов Казахстана и др.

Каюм Мухамедханов родился 5 января 1916 г. в г. Семипалатинске. Умер 30 июня 2004 г. в Семипалатинске.

С подросткового возраста начал писать стихи. В возрасте 15 лет Каюм работал грузчиком на пристани, разнорабочим, в отделе кадров, культработником, учителем.

После окончания двухгодичных курсов по подготовке учителей казахского языка и литературы он преподавал на различных курсах казахского языка. В 1939 г. поступил в Семипалатинский пединститут и закончил его экстерном в 1941 году. Он начал преподавать в вузе, будучи студентом, с 1939 года. Преподаванию он посвятил 60 лет жизни.

После ареста в 1937 г. отца Каюма – Мухамедхана Сейткулова (расстрелян 2 декабря 1937 г.) его изгнали из студентов Педагогического института. В это время моральную поддержку юноше оказал Мухтар Аузов – друг его отца и завсегда их родового дома. Учитель и ученик были до конца жизни преданы делу сохранения научной истины, делу Алаш. М.Ауэзов впервые увидел Каюма шестилетним ребенком, затем видел подростка и юношу – талантливого, трудолюбивого и поря-

дочного. М.Ауэзов увидел в нем того человека, кто сможет достойно провести важные исследования по неизученным проблемам. Учитель дал задание ученику – **создать основу для открытия и развития первого Музея Абая**. И в трудных экспедициях Каюм нашел и сохранил более 500 экспонатов для музея Абая – личные вещи, предметы мебели, книги, рукописи Абая и его окружения.

М.Ауэзов доверил своему ученику исследование **нового направления в науке – школу учеников Абая**. Каюм установил более 30 имен учеников Абая, собрал факты и написал их научно-творческие биографии. Главное, по найденным письменным отрывкам и установленным из уст старцев кусочкам произведений, он научным методом текстологического анализа доказал принадлежность каждого произведения каждому ученику Абая. Титанический труд! К последователям Абая он отнес алашординцев. Оценивая масштаб, содержание и новизну исследования, ученые сегодня сравнивают этот труд с фактической защитой 30 диссертаций. Всех учеников Абая и его последователей изучают в школах и в вузах. Это единственная школа в казахской литературе, гордость нации. Но только нигде в учебниках не говорится о том, что в 1951 г. за этот труд, за эти имена и произведения ученый Мухамедханов был репрессирован и приговорен к 25 годам лишения свободы.

Он всю жизнь занимался сохранением оригинальных текстов Абая: провел **текстологический анализ всех стихотворений и поэм Абая** и написал научные комментарии к каждому произведению, исправив таким образом, искажения и ошибки, которые долгие годы переходили из одного издания в другое. Кроме этого, начиная с 1940-х г. на протяжении нескольких десятилетий ученый искал, **нашел, сохранил и доказал принадлежность Абаю ранее неизвестных произведений, это 31 стихотворение!**

Начав работу в Музее старшим научным сотрудником в 1940 г., он одновременно преподавал в вузе, а в 1947 г., когда Музей был передан в ведение Академии наук КазССР в целях сохранности ценных экспонатов и научных направлений, по приказу К.Сатпаева – Президента Академии наук КазССР Мухамедханов был назначен его директором. Профессор Е.Исмаилов в 1945 г. отмечал: «...Мухамедханов собрал исключительно ценные рукописные, архивные, фольклорные материалы, имеющие непосредственное отношение к жизни

и творчеству классика казахской литературы Абая Кунанбаева». Работая директором Музея Абая и преподавателем вуза, ученый выполнял титанические научные исследования и в 1948 г. он был принят старшим научным сотрудником в Академию наук КазССР. А в начале 1990-х годов по решению Правительства он был приглашен на работу в Академию наук и на этот раз для подготовки юбилейных изданий Абая.

Ученый-литературовед Л.Перелыгин в 1966 г. писал: «... Не забудем, что Каюм Мухамедханов – организатор семипалатинского музея Абая. Кто знает, может быть, организация мемориального музея Абая является самым драгоценным, что было сделано за последнюю четверть века в области абаеведения».

С начала 1940-х в роли Ученого секретаря юбилейного Правительственного комитета по подготовке 100-летия Абая и в последующие годы К. Мухамедханов боролся за увековечение образа Абая в скульптуре и в живописи, поднимал вопрос об облагораживании зимовки, могилы Абая и его родных, ведь все находилось в плачевном состоянии. Об этом говорят его письма и архивные документы.

Народный писатель А.Нуршаихов и академик Р.Нургалиев отмечали, что именно К.Мухамедханову – верному и преданному ученику, М.Ауэзов смог доверить выполнение многих заданий, которые были ему необходимы при создании романа-эпопеи об Абае. Учитель также поручил ученику научные исследования и возрождение текстов Кабанбай батыра, Богенбай батыра, Махамбета, Бухар жырау и др.

Несколько десятилетий единственной идеологией советского времени была школа марксизма-ленинизма. Школа Абая – это новое направление в науке и важнейший пласт культуры нашего народа, не признавалась тогдашней властью. Школа Абая – это многочисленные поэты и композиторы, сказочники и певцы, учившиеся у Абая, следовавшие его советам в своем творчестве, воспринявшие через Абая достижения русской, мировой и восточной культуры. Акылбай, Аубакир, Арип, Асет, Баймаганбет, Кокпай, Какитай, Магавья, Турагул, Шакарим и многие другие. Мухамедханов установил все имена – более тридцати, собрал достоверные факты и написал научно-творческие биографии всех учеников Абая. Он нашел и сохранил письменные отрывки, уже исчезавших тогда, в конце 1930-х г.г.

произведений учеников Абая. Он записывал старцев, помнивших эти произведения и слышавших их от учеников Абая.

Научным методом текстологического анализа Мухамедханов доказал принадлежность каждого произведения каждому ученику Абая. Например, произведения Акылбая – «Дагестан», «Зулус», «Хиса Жусуп», Магавья – «Медгат Касым», «Енлик-Кебек», Кокбая – «Сабалак», «Кенесары-Наурызбай», Асета – «Салиха Самен» и его перевод «Евгения Онегина», Арипа – «Биржан и Сара», произведения и переводы Турагула, Муки, Аубакира и многие другие произведения учеников Абая.

К последователям Абая К.Мухамедханов отнес алашординцев, чьи биографии он написал, чьи произведения установил, сохранил, перевёл с арабской и латинской графики на графику современного языка, научно прокомментировал и подготовил к публикации.

Репрессии за науку. Защита диссертации «Литературная школа Абая» 7 апреля 1951 г. в Академии наук КазССР стала знаковым событием в истории страны. Нападки на учителя и ученика – М.Ауэзова и К.Мухамедханова, начавшиеся на защите, продолжились в дискуссии по абаеведению, затем в заказных статьях в прессе в течение всего 1951 г. Последовало увольнение Мухамедханова с должности директора музея Абая и преподавателя вуза. Арест 1 декабря 1951 г., заключение в тюрьмы НКВД г. Семипалатинска и г. Алма-Аты, суд, приговор от 31 мая 1952 года – 25 лет лишения свободы, что фактически означало смерть. Физические пытки в тюрьмах – горячая и холодная камера, иглы под ногти, капли воды на голову, моральное давление и грозящая смертная казнь не сломили мужественного Каюма: «Школа Абая есть», «Что моя смерть, когда такие люди как алашординцы погибли», – был его ответ на пытки. Ничто не сломило молодого ученого, верного памяти и ценностям родового дома отца, где он с детства видел алашординцев, всех знаковых личностей нашего народа и Ауэзова – учителя, за кого он был готов отдать жизнь.

Караганда, Темиртау, Долинка, Дарья, Кулаайгыр, Карабас, Шерубай, Просторное, Топар, Тартаул – эти и др. лагеря Карлага прошел Каюм....

Вклад К.Мухамедханов в создание государственной символики. Каюм Мухамедханов – автор текста государственного Гимна КазССР (1945 г.). 27 летний юноша К.Мухамедханов

в 1943 г. выиграл конкурс – он создал Гимн своей республике, первые строки которого звучали так: «Ер қазақ ежелден еркіндік аңсаған» – «Героический казахский народ издревле мечтал о свободе». Гимн этот сопровождал нашу историю около 50 лет!

Поэт Каюм начал писать стихи еще подростком. Он создал более 100 стихов и поэм, создал поэму «Жамбыл», поэму и стихи, посвященные Абаю, например, «Алдымда ақын Абай темірқазық» а также перевел на казахский язык стихи Г.Тукая, Т.Шевченко, др. В Карлаге он написал стихотворения «Родная земля – золотая колыбель», «К детям», «К супруге Фархинур», «Сидели», «Станция Шерубай» и др. Кроме того, поэзией он перевел прозу – повесть Н.Карамзина «Бедная Лиза» – «Сормандай Лиза». Необходима работа по установлению всего поэтического творчества К.Мухамедханова.

Вклад во взаимопонимание разных культур. В круг научных интересов ученого вошли Рылеев, Семенов Тянь-Шанский, Крачковский, Веселовский, Бартольд, Валиханов и Достоевский, Каюм Насыри, Габдолла Тукай, Шариф Камал, Берды Кербабаев, Токтагул, Мицкевич, Хусаин Фаизханов, Хамза Ниязи, Микаэл Налбандян, Сулейман Стальский, Ильяс Бораганский, Ян Райнис, Лу Синь, Адам Мицкевич, Ежи Юрандет, Тарас Шевченко и др.

Реабилитация имен и творчества личностей.

Каюм вместе с сыном Шакарима – Ахатом добился реабилитации имени Шакарима в 1958 г., а затем, в течение тридцати лет он боролся за реабилитацию творчества и увековечение имени Шакарима. Об этом говорят архивные документы и письма тех лет. Он внес огромный вклад в реабилитацию имен и творчества сотен людей – алашординцев, деятелей культуры, общественных деятелей. К.Мухамедханову принадлежит большая заслуга в возвращении из мрака забвения многих забытых имен и произведений, среди которых Ильяс Бораганский, Мажит Даулетбаев, Акылбек Сабалов, Ильяс Молдажанов, Тайыр Жомартбаев, алашординцы, общественные деятели и др.

«Мухамедханов остается и поныне единственным в Казахстане ученым-текстологом, заслуги которого в установлении **подлинных канонических основ произведений** казахских поэтов и жырау XVIII–XIX веков и поэтов начала XX века бесценны», – отмечал профессор К.Шаяхметов.

Ученый внес вклад в создание ряда энциклопедий: написал научные комментарии ко всем 12-ти томам КСЭ (Казахской советской энциклопедии), исправил ошибки и неточности по истории, литературоведению, краеведению, театру, данным о батырах и многое другое. Значимый вклад принадлежит ученому в создании энциклопедии «Абай», книги «Земля Абая» и др.

Хранитель и собиратель рукописей. В 1940-х г. Каюм установил, обработал, прокомментировал и передал на государственное хранение в архив Академии наук КазССР много ценных рукописей, среди которых «Арип», 25 п.л., «Кабанбай батыр», «Богенбай батыр», неизвестные стихи Абая и Шакарима, материалы о батырах, алашординцах и многие другие. Он постоянно пополнял ценными материалами фонды Академии наук, государственных архивов, Музея Абая, краеведческого музея, музея Достоевского, Центрального государственного Музея и др. Как и его отец, он собирал и сохранял ценные рукописи, редкие фотографии, подписывал имена, писал комментарии, чтобы все осталось в памяти народа.

Драматург Каюм создал такие пьесы, как «С фронта на фронт», «Комиссар Габбасов», «Перне», «Ер Билисай».

Переводчик пьес: В 1941 году К.Мухамедханов впервые перевел на казахский язык с азербайджанского языка популярную в то время музыкальную пьесу-комедию У. Гаджибекова «Аршин-мал-алан». Впервые в то время музыкальная комедия «Аршин-мал-алан» была поставлена в Семипалатинском музыкально-драматическом театре и в Шымкенте и вошла в репертуары других драматических театров Казахстана.

Он перевел с татарского на казахский язык комедию Шарифа Камала «Хаджи Эфенди женится», поэму Пушкина «Русалка», пьесу французского драматурга Пьера Огюстена по произведению Бомарше «Женитьба Фигаро», «Декамерон» Боккаччо, пьесу польского драматурга Ежи Юрандота «Такое время» и др.

Непревзойденный педагог-наставник воспитал много поколений достойных граждан Казахстана: это педагоги и ученые-литературоведы, философы и государственные деятели, руководители учреждений образования и культуры, поэты и учредители журналов и газет. Сегодняшняя молодежь, вдох-

новленная жизнью и судьбой ученого-гражданина, создает стихи и песни-посвящения ученому, патриоту, гражданину.

В 1942–1947 гг. Мухамедханов был уполномоченным Союза писателей Казахстана по Семипалатинской области. Он внес большой вклад в продвижение творчества аксакалов и молодых поэтов и писателей, решал вопросы с публикацией произведений, помогал в бытовых вопросах творческих людей Семипалатинска, Павлодара, Усть-Каменогорска и прилегающих к этим городам районов. И об этом говорят письма тех лет.

Трудная и счастливая судьба Каюма была отмечена интересными встречами и его близким творческим общением с Ж.Сайным, Естаем, Вс.Ивановым, Хаджи Муканом, Жамбылом, народными акынами, деятелями театра, науки и культуры разных народов, с потомками Абая, Шакарима, Ауэзова, алашординцев, которых он находил и всячески поддерживал по долгу памяти родового дома своего отца.

Имя Каюма Мухамедханова вошло во многие энциклопедии – «Абай», «Шакарим», «Ауэзов», «Писатели Казахстана» и др.

20 июля 2016 г. Администрация Президента Республики Казахстан рекомендовала к 25-летию Независимости Республики Казахстан, в год 100 летия ученого, для поднятия патриотического духа населения увековечить имя Каюма Мухамедханова.

В 2016 г. к 100 летию ученого была выпущена почтовая Марка. Именем Каюма Мухамедханова были названы улицы в Астане, Семее, Актюбинске, Атырау и др.

Жизнь и судьба ученого, его бесценный вклад в науку и культуру, в государственную символику, в воспитание молодежи является вечным примером патриотизма и служения своему народу.

Ауезхан Кодар, известный философ и культуролог, в последний год своей жизни написал замечательную статью о Каюме Мухамедханове, он дал свое философское понимание его жизни и судьбы и заслуг ученого перед Отечеством:

«Каюм Мухамедханов – выдающийся зачинатель абаеведения, крупный ученый-текстолог, уникальный специалист по казахской культуре эпохи Алаш-Орды, казахский первопроходец во многих областях нашей национальной культуры...»

НАСЛЕДИЕ К.МУХАМЕДХАНОВА НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

(работа начата, требуется продолжение)

Книги

1. Мухамедханов, Г. [К.] Литературная школа Абая [Текст] : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук / Г. [К.] Мухамедханов. – Алматы, 1951. – 15 с.
2. Мухамедханов, Г. [К.] Поэты абаевской поры [Текст] : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук / Г. [К.] Мухамедханов. – Алматы, 1959. – 16 с.
3. Мухамедханов, Г. [К.] Абайдың туған жері, өскен ортасы = Абаевские места [Текст] / Г. [К.] Мухамедханов. – Алма-Ата: Жазушы, 1971. – 35 с.
4. Мұхамедханов Қайым: тағдыр және Карлаг [Мәтін] = Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг [Текст] / Общественный фонд «Центр образования и культуры им. К.Мухамедханова. – Алматы, 2008. – 278 с.
5. Мухамедханов, К. Абай кітабын алғаш шығарған Ильяс Бораганский [Мәтін] = Ильяс Бораганский – первый издатель книг Абая [Текст] / К.Мухамедханов; отв. ред. Г.Кабышұлы; Общественный фонд «Центр образования и культуры им. К. Мухамедханова. – Алматы, 2009. – 64 с.
6. Мухамедханов, К. Шәкәрім мен Қайым: тағдырлас [Мәтін] = Шакарим и Каюм: сплетение судеб [Текст] / К.Мухамедханов. – Астана: Фолиант, 2009. – 336 с.
7. Мухамедханов, К. Хаттар сөйлейді = Письма говорят [Текст] / К.Мухамедханов. – Алматы, 2016. – 336 с.

Издания, выпущенные при участии К.Мухамедханова

8. Достопримечательные места Казахстана [Текст] / К. Мухамедханов и др. – Алма-Ата: Казгосиздат, 1959. – 372 с.
9. Абайдың әдеби-мемориалдық музейі = Литературно-мемориальный музей Абая [Мәтін] : ескерткіш-кітапша = памятка / құраст.: Ғ.Мұхаметханов [К.Мұхамедханов], М.Шаталин. – Семей: Облиздат, 1960. – 71 с.

10. Семипалатинску – 250 лет [Текст] / сост.: С. Анисимов, К.Мухаметханов, Г. Бутлер и др. – Алма-Ата: Казахстан, 1968. – 155 с.
11. Абайдың туған жері, өскен ортасы = Абаевские места [Текст]. – Алма-Ата: Жазушы, 1971. – 35 с. – Авторский текст на казахском языке К.Мухамедханова. Перевод на русский язык. Т.Шаханова.

Публикации К.Мухамедханова в сборниках и периодической печати

1945

12. Мухамедханов, К. Государственный Гимн Казахской ССР [Текст] / К.Мухамедханов, Г.Мусрепов, А.Тажикаев // Казахстанская правда. – 1945. – 17 ноября. – С. 1.

1947

13. Мухамедханов, К. Изучение казахской литературы – на уровень задач современности [Текст] / К.Мухамедханов // Прииртышская правда. – 1947. – 25 мая. – С. 2, 4.

1958

14. Мухамедханов, К. Музей Абая [Текст] / К.Мухамедханов // Прииртышская правда. – 1958. – 26 июля. – С. 2.
15. Мухамедханов, К. Народный акын [Текст] : [о выдающемся киргизском акыне Токтогуле Сатылганове] / К.Мухамедханов // Прииртышская правда. – 1958. – 6 апреля. – С. 4.

1959

16. Мухамедханов, К. Интересный спектакль о великом просветителе [Текст] : о спектакле по пьесе М.Ауэзова «Абай» / К.Мухамедханов, В. Олиянчук // Прииртышская правда. – 1959. – 28 апреля. – С. 2.
17. Мухамедханов, К. Поэты абаевской поры [Текст] : автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филологических наук / К.Мухамедханов. – Алма-Ата, 1959. – 16 с.

1960

18. Мухамедханов, К. Абайдың әдеби-мемориалдық музейі = Литературно-мемориальный музей Абая [Мәтін] :

ескерткіш-кітапша = памятка / сост.: Ф.Мухаметханов [К.Мухамедханов], М.Шаталин. – Семей: Облиздат, 1960. – 71 с.

1961

19. Мухамедханов К. Классик казахской литературы [Текст] : [об Абае Кунанбаеве] / К.Мухамедханов // Прииртышская правда. – 1961. – 7 июня. – С. 3. – статья 28-я из цикла «Заочный университет культуры».

1965

20. Мухамедханов, К. Певец борьбы и побед [Текст] : к 70-летию со дня рождения С.Сейфуллина / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1964. – 23 мая. – С. 3.
21. Мухамедханов, К. Вечный родник [Текст] : к 120-летию со дня рождения Абая / К.Мухамедханов // Прииртышская правда. – 1965. – 10 августа. – С. 3.
22. Мухамедханов, К. Незабываемая встреча [Текст] : [к 70-летию Вс. Иванова] / К.Мухамедханов // Звезда Прииртышья. – 1965. – 24 февраля. – С. 3.
23. Мухамедханов, К. Таким он запомнился мне [Текст] : Вс. Иванов в Семипалатинске / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1965. – 24 февраля. – С. 2, 4.

1966

24. Мухамедханов, К. Арон-Рашид и собака: по мотивам восточной легенды [Текст] / К.Мухамедханов; пер. с каз. М.Балыкина // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 2. – Поэма написана по мотивам восточной легенды в 1950 г.
25. Мухамедханов, К. Великий поэт татарского народа [Текст] : к 80-летию Г. Токая / К. Мухамедханов // Иртыш. – 1966. – 26 апреля. – С. 4.
26. Мухамедханов, К. Классик казахской литературы [Текст] : [об Абае Кунанбаеве] / К.Мухамедханов // Прииртышская правда. – 1966. – 7 июня. – С. 15.
27. Мухамедханов, К. Учитель [Текст] / К.Мухамедханов; пер. с каз. М.Балыкина // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 2.

1967

28. Мухамедханов, К. Поэт. Воин. Нарком [Текст] : [об Ильясе Молдажанове] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1967. – 2 апреля. – С. 4.
29. Мухамедханов, К. Шел в бой комиссар [Текст] : страницы жизни Сабиржана Габбасова / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1967. – 28 ноября. – С. 3.
30. Мухамедханов, К. Чародей слова, ученый, педагог [Текст] : [к 70-летию со дня рождения М.О.Ауэзова] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1967. – 10 декабря. – С. 2-3.

1970

31. Мухамедханов, К. Его сердце билось для народа [Текст] : к 125-летию со дня рождения Абая / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1970. – 10 сентября. – С. 3.
32. Мухамедханов, К. Наш друг Всеволод Иванов [Текст] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1970. – 24 февраля. – С. 4.
33. Мухамедханов, К. Угар [Текст] : [о герое гражданской войны, революционере-большевике Угаре Жанибекове] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1970. – 6 ноября. – С. 2.

1972

34. Мухамедханов, К. Великий акын в моей памяти [Текст] : к 125-летию Джамбула Джабаева / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1972. – 14 июня. – С. 4.
35. Мухамедханов, К. Одним дыханием со степью [Текст] : [казахская тематика в творчестве Вс. Иванова] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1972. – 1 декабря. – С.4.
36. Мухамедханов, К. Певец ленинской дружбы народов [Текст] : к 125-летию со дня рождения Джамбула Джабаева / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1972. – 27 мая. – С. 3.
37. Мухамедханов, К. Правофланговый советской литературы [Текст] : [к 75-летию со дня рождения М.Ауэзова] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1972. – 27 сентября. – С. 3.

1973

38. Мухаметханов [Мухамедханов], К. Всеволод Иванов в Семипалатинске [Текст] / К.Мухаметханов [Мухамедханов] // Простор. – 1973. – № 5. – С. 104-106.

1975

39. Мухамедханов, К. Большой друг казахского народа [Текст] : к 80-летию Всеволода Иванова / К.Мухамедханов // Звезда Прииртышья. – 1975. – 19 февраля. – С. 4.
40. Мухамедханов, К. Всеволод Иванов – верный друг казахского народа и казахской литературы [Текст] / К.Мухамедханов // Всеволод Иванов – писатель и человек: воспоминания современников. – М.: Советский писатель, 1975. – С. 244-253.
41. Мухамедханов, К. Историк, этнограф, просветитель [Текст] : к 120-летию со дня рождения А.Диваева / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1975. – 20 декабря. – С. 4.
42. Мухамедханов, К. Наш большой друг: к 80-летию Всеволода Иванова / К.Мухамедханов // Казахстанская правда. – 1975. – 23 февраля. – С. 4.
43. Мухамедханов, К. Писатель, ученый, педагог [Текст] : [к 150-летию со дня рождения Каюма Насыри] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1975. – 14 февраля. – С. 4.
44. Мухамедханов, К. Талант, овеянный дыханием степей [Текст] : к 80-летию Всеволода Иванова / К. Мухамедханов // Иртыш. – 1975. – 21 февраля. – С. 4.

1976

45. Мухамедханов, К. Сбылась мечта поэта [Текст] : [к 90-летию со дня рождения Габдуллы Тукая] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1976. – 27 апреля. – С. 4.

1977

46. Мухамедханов, К. По пути Абая [Текст] : к 80-летию со дня рождения М. Ауэзова / К.Мухамедханов // Огни Прииртышья. – 1977. – 3 сентября. – С. 3.
47. Мухамедханов, К. Сын своего времени [Текст] : к 80-летию со дня рождения М.О.Ауэзова / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1977. – 16 сентября. – С. 4; 17 сентября. – С. 3; 21 сентября. – С. 3; 22 сентября. – С. 3.

1979

48. Мухамедханов, К. Комиссар Сабиржан Габбасов [Текст] : [к 90-летию С.Габбасова] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1979. – 3 февраля. – С. 3.
49. Мухамедханов, К. Певец Октября [Текст] : к 85-летию со дня рождения С.Сейфуллина / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1979. – 13 июня. – С. 3.

1980

50. Мухамедханов, К. Память навсегда [Текст] : [воспоминания о встречах с С. Мукановым] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1980. – 10 сентября. – С. 3.

1981

51. Мухамедханов, К. Поэт, журналист, переводчик [Текст] : [о поэте С. Машакове] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1981. – 27 ноября. – С. 4.

1982

52. Мухамедханов, К. Габбасов Сабиржан Гарабшанович (1889–1918) [Текст] / К.Мухамедханов // Борцы за советскую власть в Казахстане. Вып. 1. – Алма-Ата: Казахстан, 1982. – С. 54-59.

1984

53. Мухамедханов, К. Педагог, просветитель, поэт [Текст] : [к 100-летию со дня рождения Таира Жомартбаева] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1984. – 22 декабрь. – С. 4.

1985

54. Мухамедханов, К. Верный друг казахского народа [Текст] : [к 90 летию Вс.Иванова] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1985. – 22 февраля. – С. 3.

1986

55. Мухамедханов, К. Певец ленинской дружбы народов [Текст] : [к 140-летию со дня рождения Джамбула] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1986. – 28 февраля. – С. 3.

56. Мухамедханов, К. Учитель [Текст] : [стихотворение – посвящение первой учительнице Махмутовой О. / К.Мухамедханов; пер. с каз. М.Балыкина // Иртыш. – 1986. – 17 января. – С. 2.

1987

57. Мухамедханов, К. Славные вехи большого пути [Текст] : М.О.Ауэзов – прозаик, драматург, публицист, ученый / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1987. – 25 сентября. – С. 2-3.

1988

58. Мухамедханов, К. Возвращение поэта [Текст] : [о творческом наследии и судьбе Шакарима Кудайбердыева] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1988. – 23 апреля. – С. 3; 26 апреля. – С. 3.
59. Мухамедханов, К. Из мрака забвения [Текст] : о творческом наследии и судьбе Шакарима Кудайбердыева / К.Мухамедханов // Простор. – 1988. – № 7. – С. 180-187.

1989

60. Мухамедханов, К. Поэт, журналист, нарком [Текст] : [о И.Молдажанове] / К.Мухамедханов // За правопорядок. – 1989. – 22 декабря. – С. 3-4.
61. Мухамедханов, К. Сабиржан Габбасов [Текст] : [100 лет со дня рождения] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1989. – 18 августа. – С. 4; 19 августа. – С. 4.
62. Мухамедханов, К. Так все начиналось [Текст] : [о первых трех редакторах газеты «Қазақ тілі» (ныне газета «Семей таңы»)] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1989. – 7 декабря. – С. 3.

1991

63. Мухаметханов [Мухамедханов], К. Шакарим Кудайбердыев [Текст] / К.Мухаметханов [Мухамедханов] // Казахская краткая энциклопедия. Т. 4. Язык. Литература. Фольклор. Искусство. Архитектура. – Алма-Ата, 1991. – С. 599.

1995

64. Мухамедханов, К. Лишенный учеников учитель – горький вдовец [Текст] : [беседа об Абае и его учениках] / К.Мухамедханов; записал Е.Асылбеков // Казахстанская правда. – 1995. – 29 апреля. – С. 4.

1996

65. Мухамедханов, К. Арон Рашид и собака [Текст] : поэма / К.Мухамедханов; пер. М.Балыкин // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 3.
66. Мухамедханов, К. Великий акын в моей памяти [Текст] : к юбилею Жамбыла / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1996. – 20 августа. – С. 2; Казахстанская правда. – 1996. – 22 августа. – С. 1,8.

1997

67. Мухамедханов, К. Памятные места, связанные с биографией М. Ауэзова [Текст] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1997. – 23 сентября. – С. 2.

2004

68. Мухамедханов, К. Так все начиналось [Текст] : [о становлении первой на территории республики советской газеты на казахском языке «Қазақ тілі» (ныне «Семей таңы»)] / К.Мухамедханов // Семипалатинские вести. – 2004. – 26 ноября. – С. 3.

2006

69. Мухамедханов, К. О своих истоках [Текст] : воспоминания Кайыма об отце, о родовом историческом доме, где он видел друзей отца – многих исторических личностей / К.Мухамедханов // История Казахстана: преподавание в школе. – 2006. – № 11-12. – С. 35-38.
70. Мухамедханов, К. Всеволод Иванов – большой друг казахского народа и казахской литературы [Текст] / К.Мухамедханов // История Казахстана: преподавание в школе. – 2006. – № 11-12. – С. 38-43.

71. Мухамедханов, К. Великий акын в памяти моей [Текст] : о творчестве Ж.Жабаева / К.Мухамедханов // История Казахстана: преподавание в школе. – 2006. – № 11-12. – С. 43-45.

2007

72. Мухамедханулы, Г. [Мухамедханов, К.] Из мрака забвения [Текст] : о творческом наследии и судьбе Шакарима Кудайбердиева // Вопросы шакаримоведения. – Алматы: Раритет, 2007. – С. 125-142.

2008

73. Мухамедханов, К. Шакарим [Текст] / К.Мухамедханов; пер. с каз. М.Султанбекова // Кудайбердиулы Ш.Казах в зеркальном отражении: стихи и поэмы / Ш.Кудайбердиулы. – Семей, 2008. – С. 6-62.

Публикации К.Мухамедханова, посвященные движению Алаш и его участникам

1967

74. Мухамедханов, К. Поэт. Воин. Нарком [Текст] : [об Ильясе Молдажанове] / К.Мухамедханов // Иртыш. – 1967. – 2 апреля. – С. 4.

1989

75. Мухамедханов, К. Поэт, журналист, нарком [Текст] : [о И.Молдажанове] / К.Мухамедханов // За правопорядок. – 1989. – 22 декабря. – С. 3-4.
76. Мухамедханов, К. Из мрака забвения [Текст] : о творческом наследии и судьбе Шакарима Кудайбердиева / К.Мухамедханов // Дело №...: летопись горького времени. – Алма-Ата: Жазушы, 1989. – С. 282-295.

2007

77. Мухамедханулы, Г. [Мухамедханов, К.] Из мрака забвения [Текст] : о творческом наследии и судьбе Шакарима Кудайбердиева // Вопросы шакаримоведения. – Алматы: Раритет, 2007. – С. 125-142.

Произведения участников движения Алаш на русском языке, подготовленные к печати К.Мухамедхановым

(работа начата, требуется продолжение)

1964

78. Мустамбаев, И. Поэт Абай и его философия [Текст] : по поводу статьи тов. Кабулова: [статья опубликована в газете «Советская степь» от 28 августа 1928 г.] / обнаружено в архивах и подготовлено к публикации К.Мухамедхановым в 1964 году // Абай. – 1992. – № 2 – С. 61-65.

1992

79. Букейхановъ Алиханъ Нурмагометовичъ [Текст] : [обзор и комментирование опубликованных материалов об Абая в 1903, 1905, 1907 годов / подготовлен к печати К. Мухамедхановым // Абай. – 1992. – № 2. – С. 23-24.
80. Букейханов, А. Абай (Ибрагим) Кунанбаев [Мәтін] : некролог / материал обнаружен в архиве и подготовлен к печати К.Мухамедхановым // Абай. – 1992. – № 2. – С. 24-27.

Научное цитирование трудов К.Мухамедханова

81. Абдигазыулы, Б. Великая идея духовного единства [Текст] : (по творчеству Шакарима Кудайбердиева) / Б.Абдигазыулы // Вопросы Шакаримоведения: собрание научных трудов. Т. 5. – Алматы: Раритет, 2007. – С. 173-180. – В статье процитирован труд К.Мухамедханова «Шакарим»: эпизод переписки Ш.Кудайбердиева с Л.Толстым: С. 177.
82. Аманжол, А. Шакарим и Толстой: особенности художественного перевода [Текст] / А.Аманжол // Вопросы Шакаримоведения: собрание научных трудов. Т.5. – Алматы: Раритет, 2007 – С. 453-462. – Цитирование труда К.Мухамедханова «Абай мұрагерлері»: С. 453.
83. Казахская Советская Социалистическая Республика [Текст] : энциклопедический справочник. – Алма-Ата: Главная редакция Казахской советской энциклопедии, 1981. – 703 с. – Ссылка на книгу К.Мухамедханова «Абай шығармаларының текстологиясы жайында» (1959): С. 483.

84. Сатпаева, Ш. Произведения А.С.Пушкина и Л.Н.Толстого в поэтическом переводе Шакарима [Текст] / Ш.Сатпаева // Вопросы Шакаримоведения: собрание научных трудов. Т.5. – Алматы: Раритет, 2007. – С. 428-453. – Цитирование статьи К.Мухамедханова «Из мрака забвения»: эпизод переписки Ш.Кудайбердиева с Л.Толстым.: С. 449.

2008

85. Мухамедханов, К.Шакарим [Текст] / К.Мухамедханов; пер. с каз. М.Султанбекова // Кудайбердиулы Ш. Казах в зеркальном отражении: стихи и поэмы / Ш.Кудайбердиулы. – Семей, 2008. – С. 6-62.

2011

86. Мухамедханов, К. Абай и Бунин [Текст] : из творческих связей Абая с современной ему русской литературой / К.Мухамедханов // Книголюб. – 2011. – № 2. – С. 68-72.

2016

87. Мухамедханов, К. Абай и Бунин [Текст] : из творческих связей Абая с современной ему русской литературой / К.Мухамедханов // Вести Семей. – 2016. – 14 июня. – С. 6.
88. [Мухамедханов, К.] Каюм Мухамедханов о своих истоках [Текст] : [воспоминания Каюма Мухамедханова о детстве и творческой деятельности из книги «Слово о Каюме»] / [К.Мухамедханов] // Вести Семей. – 2016. – 9 февраля. – С. 4.
89. Мухамедханов, К. Сидели [Текст] : [стихотворение] / К.Мухамедханов; пер. с каз. М.Султанбекова // Вести Семей. – 2016. – 31 мая. – С. 6.
90. Мухамедханов, К. Сүйген жар [Текст] : [стихотворение] / К.Мухамедханов; пер. с каз. Ш.Рысаковой // Вести Семей. – 2016. – 4 марта. – С. 5.

2017

91. Мухамедханов, К. Пояснения к представлению в газете труда Мухамеджана Тынышпаева «Тюркско-монгольская история» [Текст] / К.Мухамедханов // Тынышпаев, М. Воспоминания, документы, фотографии / М.Тынышпаев. – Алматы: Томирис-21, 2017. – С. 73-74.

2018

92. Мухамедханов, К. Сүйген жар [Текст] : [стихотворение] / К.Мухамедханов; пер. с каз. М.Султанбекова // Моя мама Фархинур Мухамедханова. – Алматы, 2018. – С. 24-25.

Библиографические указатели

93. Абай [Текст] : библиографический указатель произведений Абая и литературных материалов о нем, опубликованных за 1889–1945 гг.: (на казахском и русском языках) / сост. Н.Сабитов. – Алма-Ата: Изд-во АН Каз. ССР, 1946. – Абай Құнанбаевтың шығармашылығы туралы Қ.Мұхамедханов мақалаларының библиографиялық жазбалары: Б. 28, 38, 45.
94. Абай Құнанбаев: библиографиялық көрсеткіш = Абай Құнанбаев: библиографический указатель. – Алматы: Қазақстан, 1965. – 291 б. – Абай Құнанбаевтың шығармашылығы туралы Қ.Мұхамедханов мақалаларының библиографиялық жазбалары: Б. 69, 73-75, 98, 101, 104, 109, 112, 119, 142.
95. Мырзахметов, М. Абайтану [Мәтін] : (библиографиялық көрсеткіш) = Абаеведение: (библиографический указатель) / М.Мырзахметов. – Алматы: Ғылым, 1988. – 240 б. – Абай Құнанбаевтың шығармашылығы туралы Қ.Мұхамедханов мақалаларының библиографиялық жазбалары: Б. 17, 23, 31, 33 54, 57, 68, 70, 71, 77, 101, 108, 120, 126, 132, 143, 144, 145, 147, 168, 204, 205.
96. Қайым Мұхамедханұлы: библиографиялық көрсеткіш = Каюм Мухамедханов: библиографический указатель / Шығыс Қазақстан облыстық Абай атындағы әмбебап кітапхана, ақпараттық-библиографиялық бөлім. – Семей, 2011. – 47 б.

Произведения других авторов, подготовленные к печати К.Мухамедхановым

(работа начата, требуется продолжение)

1992

97. Букейханов, А. Абай (Ибрагим) Құнанбаев [Текст] : некролог / материал обнаружен в архиве и подготовлен к печати К.Мухамедхановым // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 24-27.

216

98. Коншин, Н. Заметки о происхождении родов Средней Киргизской орды [Текст] : Н.Коншин атынан жарияланған Абай мақаласы // Абай. – 1992. – № 1. – Б. 26-29. Каюм Мухамедханов: вышедшая от имени Коншина – это статья Абая, которую он подготовил на архивных материалах и написал вступление.
99. Мустамбаев, Ы. Джумабаев и «девяносто» [Текст] / обнаружено в архивах и подготовлено к публикации К.Мухамедхановым // Абай. – 1992. – № 4. – Б. 49-51.
100. Мустамбаев, И. Поэт Абай и его философия [Текст] : по поводу статьи тов. Кабулова: [статья опубликована в газете «Советская степь» от 28 августа 1928 г.] / обнаружено в архивах и подготовлено к публикации К.Мухамедхановым // Абай. – 1992. – № 2. – Б. 61-65.

1994

101. Құнанбаев, А. Несколько слов о корнях происхождения казахов [Текст] : [перевод статьи Абая «Біраз сөз қазақтың түбі қайдан шыққандығы туралы»] / А.Құнанбаев; пер. с каз. М. Султанбекова; автор предисловия К.Мухамедханов // Абай. – 1994. – № 12. – Б. 42-46.

Рукописное наследие К.Мухамедханова – образцы

(работа начата, требуется продолжение)

Пояснение к рукописям

Рукописи опубликованные и неопубликованные имеются по темам, которые исследовал ученый. Название всех рукописей и их объем будут определены только после изучения всего архива ученого. Это рукописи на казахской, латинской, арабской графике; на татарском, азербайджанском, башкирском, турецком, русском и др. языках.

1945

102. Доклады и статьи, посвященные 100-летию со дня рождения Абая Құнанбаева: сборник / Академия наук Казахской ССР, Институт языка и литературы; ред. К.Мухамедханов. – Алматы, 1945. – 297 л. – Хранится в архиве АН РК.

217

103. Мухамедханов, К. «Литературная школа Абая» [Рукопись] : к 100-летию со дня рождения Абая / К.Мухамедханов. – Алма-Ата. – 1945. – 84-88.

1951

104. Мухамедханов, К. «Литературная школа Абая» [Рукопись] : кандидатская диссертация / К.Мухамедханов. – Алма-Ата. – 1951. – Под научным руководством академика АН КазССР М. О. Ауэзова. – Часть рукописи. – 271 л.
105. Мухамедханов, К. О русских друзьях Абая [Рукопись] / К.Мухамедханов, Б.Акерман. – 1951. – Хранится в личном архиве К.Мухамедханова.
106. Мухамедханов, К. Ответ директора музея Абая Мухамедханова К. на нападки Шенгелова, Исмагулова и Алжанова опубликованные в газетной статье «Очистить музей Абая от хлама» [Машинопись] / К.Мухамедханов. – 1951. – 15 л. – Хранится в личном архиве К.Мухамедханова.
107. Мухамедханов, К. Стенограмма защиты кандидатской диссертации «Литературная школа Абая» и дискуссия по абаеведению [Рукопись] / К.Мухамедханов. – 1951. – 271 л. Хранится в архиве АН РК и в личном архиве К.Мухамедханова.

1956

108. Мухамедханов, К. Чокан Валиханов [Рукопись] : лекция для артистов русского и казахского театров / К.Мухамедханов. – Семей, 1956. – 91 л.

1961

109. Мухамедханов, К. Абай – великий поэт, мыслитель и просветитель [Машинопись] : в помощь лектору, поступающему в университет культуры [Рукопись] / К.Мухамедханов. – Семипалатинск, 1961. – 35 л. – Хранится в Гос. архиве РК, в личном архиве К. Мухамедханова.

1968

110. Мухамедханов, К. Город моей юности [Рукопись] : [док. фильм к 250-летию Семипалатинска] / К.Мухамедханов.

– Алма-Ата, 1968. – Рукопись сценария хранится в личном архиве и в госархиве РК. Фильм: режим доступа – <https://www.youtube.com/watch?v=R03VcG0WFTw>

Примеры образцов рукописей разных лет об Абае

(работа начата, требуется продолжение)

Рукописные материалы по Абаю на русском языке – это исследования ученого о жизни и творчестве поэта и его окружения, о жизни Абая в Семее, о его работе в библиотеке и в Статистическом комитете, о русских друзьях Абая и др. вопросам абаеведения, комментарии к фотографиям потомков Абая и др.

111. Мухамедханов, К. Абай и вопросы абаеведения [Рукопись] / К.Мухамедханов. – 42 л.
112. Мухамедханов, К. Великий сын казахского народа [Рукопись] / К.Мухамедханов. – 44 л.
112. Мухамедханов, К. К 100-летию Абая [Рукопись] / К.Мухамедханов. – Рабочие наброски. – 18 л.
114. Мухамедханов, К. К 125-летию со дня рождения Абая [Рукопись] / К.Мухамедханов.
115. Мухамедханов, К. Какитай [Рукопись] / К.Мухамедханов.
116. Мухамедханов, К. Абай – великий поэт, мыслитель и просветитель [Рукопись] : [в помощь лектору, выступающему в университете культуры] / К.Мухамедханов. – 50 л.
117. Мухамедханов, К. Музей Абая [Рукопись] / К.Мухамедханов.
118. Мухамедханов, К. Научный комментарий к академическому изданию 2-х томника произведений Абая [Рукопись] : к 150-летию Абая / К.Мухамедханов.
119. Мухамедханов, К. Об Илиясе Бораганском [Рукопись] / К. Мухамедханов. – Семей.
120. Мухамедханов, К. О литературной школе Абая [Рукопись] : выступление Г.Мухамедханова на дискуссии по абаеведению / К.Мухамедханов. – Алма-Ата. – 1951. – 15 июня.
121. Мухамедханов, К. Об айтысе Абая и Сабырбайкызы [Отдельные листы] / К.Мухамедханов.
122. Мухамедханов, К. Об итогах дискуссии по научному изучению жизни и творчества классика казахской литературы Абая Кунанбая [Рукопись] / К.Мухамедханов.

123. Мухамедханов, К. Опера «Абай»: о гастрольях театра оперы и балета из Алматы в Семее / К.Мухамедханов.
124. Мухамедханов, К. Отчет Ученого секретаря о проведении Абаевских торжеств в Семипалатинской области [Машинопись] / К.Мухамедханов. – 1945.
125. Мухамедханов, К. Перечень статей для казахской энциклопедии [Машинопись] : Абай шығармашылығына арналған мақалалар / К.Мухамедханов.
126. Мухамедханов, К. 50 лет музыкально-драматическому театру имени Абая [Рукопись] / К.Мухамедханов.
127. Мухамедханов, К. Родословная Кунанбая [Рукопись] : схемы, описание со слов Толеу, со слов Ш.Абенова / К.Мухамедханов.
128. Мухамедханов, К. Справочник-путеводитель по абаевским местам [Машинопись] / К.Мухамедханов.
129. Мухамедханов, К. Турагул – сын Абая [Машинопись] / К.Мухамедханов.
130. Мухамедханов, К. Уаис Шондыбаев / К.Мухамедханов.

Аудиозаписи выступлений К.Мухамедханова

(работа начата, требуется продолжение)

1979

131. Мухамедханов, К. Речь на открытии межбластного отделения Союза композиторов Казахстана [Аудиозапись] / К.Мухамедханов. – 1979. – 2 мая. – Исторический экскурс в музыкальную культуру Казахстана.
132. Мухамедханов, К. Бухар жырау [Аудиозапись] : выступление в музее М.Ауэзова / К.Мухамедханов. – 1992. – сентябрь.
133. Мухамедханов, К. Шакарим выступление в музее М.Ауэзова [Аудиозапись] / К.Мухамедханов. – 1989. – сентябрь.

ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ К.МУХАМЕДХАНОВА

Книги

1968

134. Семипалатинску – 250 лет [Текст] / С.Анисимов, К.Мухамедханов (Мухамедханов), М.Сарсекеев и др. – Алма-Ата: Казахстан, 1968. – 156 с. – Об ученом, писателе-драматурге К.Мухамедханове: С. 132, 139.

1969

135. Писатели Казахстана [Текст]. – Алма-Ата: Жазушы, 1969. – 368 с. – Габдулкаюм Мухамедханов: С. 228.

1972

136. Мухтар Ауэзов в воспоминаниях современников [Текст] / сост., вступ. ст. и коммент. Л.Ауэзовой; отв. ред.: Е.Лизунова, С.Санбаев. – Алматы: Жазушы, 1972. – 360 с. – Воспоминания о первой репетиции пьесы М.Ауэзова «Карагоз» в доме К. Мухамедханова в Жана-Семее: С. 309.

1981

137. Казахская Советская Социалистическая Республика [Текст] : энциклопедический справочник. – Алма-Ата: Главная редакция Казахской советской энциклопедии, 1981. – 703 с. – о работе К.Мухамедханова «О текстологии произведений Абая». – С. 483.

1995

138. Султанбеков, М. Вся жизнь с Абаем [Текст] / М.Султанбеков. – Семипалатинск: Айпара, 1995. – 225 с. – Каюм Мухамедханов: С. 181-186.
139. Сәрсеке, М. Абай тойы [Мәтін] = Юбилей Абая [Текст] = Abays jubilee [Text]. – Алматы: Атамұра, 1996. – 288 б. – Дом-музей Абая в Семипалатинске: [о К.Мухамедханове – директоре музея] : С. 107.

2000

140. Жотабаев, Н. Р. О демократии и парламентаризме [Текст] / Н.Р.Жотабаев. – Алматы, 2000. – 322 с. – Мнение ав-

тора о тексте государственного гимна К.Мухамедханова, представленного на конкурс проектов государственных символов Республики Казахстан в 1991 г.: С. 181.

2002

141. Гайнуллина, Ф. А. Литература Семипалатинского Прииртышья [Текст] : учебное пособие / Ф.А.Гайнуллина. – Семипалатинск, 2002. – 132 с. – Каюм Мухамедханов: С. 77-80.

2006

142. Алексеев, Н. Подземные территории, или узники Карлага [Текст] : [о пребывании К.Мухамедханова в Карлаге] / Н.Алексеев // Свет незакатный.. – Семей: Талант, 2006. – С. 20-23.
143. Казахстан [Текст] : национальная энциклопедия. Т.4. / гл. ред. Б.Аяган. – Алматы: Главная редакция «Қазақ энциклопедиясы», 2006. – 560 с. – Мухамедханов Кайым (Габдулкайым): С. 74.
144. Писатели Семипалатинского региона [Текст] : биобиблиографический указатель / Семипалатинская универсальная научная библиотека им. Абая. – Семипалатинск: Талант, 2006. – 84 с. – Каюм (Габдулкаюм) Мухамедханов: С. 51-54.

2007

145. Бельгер, Г. Постфактум: книга рецензий. – Алматы: Искандер, 2007. – 380 с. – Таким он мне запомнился: С.241-244.

2008

146. Алексеев, Н. Пламенный июль [Текст] / Н. Алексеев. – Семей: Талант, 2008. – Каюм Мухамедханов: С. 132-159.

2009

147. Белякина, А. Человек-легенда [Текст] = The human being as a legend [Text] : [документальная повесть о К.Мухамедханове] / А.Белякина; Центр образования и культуры им. К.Мухамедханова. – Алматы: Олжа, 2009. – 176 с. – Библиография: С. 80-88. – Книга на русском и английском языках.

2010

148. Литература Казахстана [Текст] : энциклопедический справочник. – Алматы: Аруна: Қазығұрт, 2010. – 528 с. – Мухамедханов Кайым: С. 355.

2012

149. Бельгер, Г. Избранное [Текст]. Сочинения в 10 т. Т.9. Воздух времени / Г.Бельгер. – Алматы: Балалар әдебиеті, 2012. – 432 с. – Таким он мне запомнился: [о К.Мухамедханове] : С. 109-111.

Статьи

1963

150. Ишмухамбетов, К. Один из старейших в Казахстане [Текст] : краеведческому музею – 80 лет / К.Ишмухамбетов // Иртыш. – 1963. – 25 сентября. – С. 4. – К.Мухамедханов нашел документальное подтверждение передачи Абаем экспонатов в краеведческий музей г. Семипалатинска.

1964

151. Соловьев, Т. Наш спектакль [Текст] : [о постановке в Алматы Семипалатинским театром им. Абая спектакля «Комиссар Габбасов» по одноименной пьесе К.Мухамедханова] / Т.Соловьев // Иртыш. – 1964. – 23 мая. – С. 4.

1966

152. Поздравления К. Мухамедханову в связи с 50-летним юбилеем [Текст] / Правление Союза писателей Казахстана, Министерство высшего и среднего специального образования, Институт литературы и искусства им. М.Ауэзова, Отделение общественных наук АН Каз. ССР, Союз писателей Якутии // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 2.
153. Поздравительные телеграммы в адрес К.Мухамедханова, поступившие от выпускников Семипалатинского пединститута [Текст] // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 2.
154. Приветствия К.Мухамедханову, присланные профессором Е.Исмаиловым, академиком А.Маргуланом, про-

фессором Б.Кенжебаевым, писателями Г.Мустафиным, С.Бегалиным, Ж.Сыздыковым, С.Машаковым и др. [Текст] // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 2.

155. Султанбеков, М. Наш известный земляк [Текст] : к 50-летию со дня рождения К.Мухамедханова / М.Султанбеков // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 2.
156. Султанбеков, М. Учитель [Текст] : [стихотворение к 50-летию К.Мухамедханова] / М.Султанбеков; пер. с каз. М.Балыкина // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 2.
157. Товарищу Г.Мухамедханову [Текст] : поздравление в связи с 50-летним юбилеем / Семипалатинский Областной комитет Коммунистической партии Казахстана, Исполнительный комитет Семипалатинского областного Совета депутатов трудящихся // Иртыш. – 1966. – 26 января. – С. 1.

1976

158. Поздравление Г. Мухамедханову с 60-летием от Секретариата Правления Союза писателей СССР и Совета по казахской литературе [Текст] // Литературная газета. – 1976. – 17 марта. – С. 7.
159. Сулейменов, Д. Ученый. Литератор. Педагог [Текст] : Каюму Мухамедханову – 60 лет / Д.Сулейменов, А.Еспенбетов // Иртыш. – 1976. – 24 января. – С. 4.

1982

160. Бейсенбаев, М. Наши земляки [Текст] : [о К.Мухамедханове – авторе статей о культурно-просветительской деятельности супругов Кульджановых] / М.Бейсенбаев // Иртыш. – 1982. – 11 июня. – С. 3.

1986

161. [Из отзыва академика АН Каз. ССР М.С.Сильченко о работе К.Мухамедханова «Поэты абаевской поры»] [Текст] // Иртыш. – 1986. – 17 января. – С. 3. Из стенограммы 1951 г.
162. Крылов, М. Друг театра [Текст] : [к 70-летию К.Мухамедханова] / М. Крылов // Иртыш. – 1986. – 17 января. – С. 3.

163. Одынец-Троицкая, Л.Щедрый талант [Текст] : [к 70-летию К.Мухамедханова] / Л.Одынец-Троицкая // Иртыш. – 1986. – 17 января. – С. 3.
164. Поздравление Г.Мухамедханова с 70-летием от Секретариата правления Союза писателей СССР [Текст] // Литературная газета. – 1986. – 13 августа.
165. Султанбеков, М. Вслед за наставником [Текст] : [к 70-летию К.Мухамедханова] / М.Султанбеков // Иртыш. – 1986. – 17 января. – С. 3.
166. Чествование юбиляра [Текст] : [о собрании общественности г. Семипалатинска, посвященном 70-летию со дня рождения и 50-летию творческой и научной деятельности К.Мухамедханова] // Иртыш. – 1986. – 18 января. – С. 1.

1987

167. Матаева, А. На земле Мухтара [Текст] : [о праздновании 90-летия М.Ауэзова в селе Караул Абайского района: воспоминаниями о дружбе с М.Ауэзовым поделился К.Мухамедханов] / А.Матаева, Л.Резник // Иртыш. – 1987. – 1 октября. – С. 2.
168. Почетное звание [Текст] : [о присвоении К.Мухамедханову звания «Почетный гражданин города Семипалатинска»] // Иртыш. – 1987. – 18 апреля. – С. 2.
169. Тема докладов – творчество земляка [Текст] : [о докладе К.Мухамедханова «О Семипалатинском периоде в жизни и творчестве М.О.Ауэзова»] // Иртыш. – 1987. – 30 сентября. – С. 4.

1989

170. Присвоено почетное звание [Текст] : [о награждении К. Мухамедханова Почетной Грамотой Верховного Совета Каз. ССР] // Иртыш. – 1989. – 24 августа. – С. 1.
171. Султанбеков, М. Три сокола казахской литературы [Текст] : [о К.Мухамедханове как первом авторе, выступившем со статьями о репрессированной казахской интеллигенции] / М.Султанбеков // Иртыш. – 1989. – 11 июль. – С. 2.

1991

172. Крылов, Ю. Подвиги батыра – история народа [Текст] : [к 300-летию Кабанбай-батыра] // Иртыш. – 1991. –

22 мая. – С. 1, 3. – О работе К.Мухамедханова над разделом об устном народном творчестве, связанном с темой казахских национальных героев для первого тома «Истории казахской литературы».

173. Кунаев, Д. О моем времени [Текст] / Д.Кунаев // Простор. – 1991. – № 10. – С. 7-49. – Об аресте К.Мухамедханова за «националистические ошибки» в вопросах изучения литературной школы Абая: С. 37.
174. «Насихат» возрождает прошлое [Текст] : [об участии К.Мухамедханова в мероприятии, посвященном Актайлак би] // Иртыш. – 1991. – 18 мая. – С. 4.
175. Султанбеков, М. Дорога на подъем [Текст] : к 75-летию К.Мухамедханова // Иртыш. – 1991. – 5 января. – С. 4.

1992

176. Кунаев, Д. О моем времени [Текст] : воспоминания / Д.Кунаев. – Алма-Ата, 1992. – Об аресте К.Мухамедханова за «националистические ошибки» в вопросах изучения литературной школы Абая: С. 77.
177. Султанбеков, М. Изучаем казахскую литературу [Текст] : занятие первое «Мудрость Шакарима» [Текст] / М.Султанбеков // Иртыш. – 1992. – 16 января. – С. 3. – О научном вкладе К.Мухамедханова в изучении творчества Ш.Кудайбердиева.

1993

178. Казиев, Б. Телефильм о Шакариме [Текст] / Б.Казиев // Вечерняя Алма-Ата. – 1993. – 13 октября. – О телевизионном фильме «Последняя осень Шакарима», где К.Мухамедханов выступил научным консультантом.

1994

179. Айтов, Н. В поисках встречи [Текст] : Каюму Мухамедханову: [стихотворение] / Н.Айтов; пер. с каз. М.Султанбеков // Иртыш. – 1994. – 28 сентября. – С. 4.
180. Султанбеков, М. Книга с трудной судьбой [Текст] : [о первом томе четырехтомника К.Мухамедханова «Поэты – ученики Абая»] / М.Султанбеков // Иртыш. – 1994. – 9 апреля. – С. 2.

181. Сыновья об отце [Текст] : о научных трудах К.Мухамедханова, посвященных ученикам Абая // Казахстанская правда. – 1994. – 28 января.

1995

182. Асылбеков, Е. Лишенный учеников учитель – горький вдовец [Текст] : [интервью К.Мухамедхановым] / Е.Асылбеков // Казахстанская правда. – 1995. – 29 апреля. – С. 4.
183. Золотая медаль абаеведу [Текст] : [о награждении К.Мухамедханова Золотой Медалью № 2 Академии Абая] // Казахстанская правда. – 1995. – 21 декабря. – С. 2.
184. Султанбеков, М. Дело всей жизни [Текст] : [о педагогической деятельности К.Мухамедханова] / М.Султанбеков // Иртыш. – 1995. – 10 августа. – С. 3

1996

185. Айтов, Н. В поисках встречи [Текст] : стихотворное посвящение К.Мухамедханову / Н. Айтов; пер. с каз. М.Султанбеков // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 3.
186. Асылбек, Е. Вы не забыты, Арип-ага [Текст] : [о научном докладе К.Мухамедханова на юбилее акына Арипа Танирбергенова] / Е.Асылбек // Казахстанская правда. – 1996. – 15 октября. – С. 6.
187. Асылбек, Е. Корифей абаеведения в объятиях земляков [Текст] : [о торжественном вечере в честь 80-летия со дня рождения К.Мухамедханова в г. Семей] / Е.Асылбек // Казахстанская правда. – 1996. – 15 февраля. – С. 6.
188. Алексеев, Н. Жизнь, посвященная Абаю [Текст] : [о К.Мухамедханове] / Н.Алексеев // Иртыш. – 1996. – 11 января. – С. 4.
189. В Комиссии по Государственным премиям Республики Казахстан в области литературы, искусства и архитектуры за 1996 год [Текст] : [К.Мухамедханов выдвинут на соискание Государственной премии за цикл работ по изучению творческого наследия Абая] // Казахстанская правда. – 1996. – 5 ноября. – С. 2.
190. Вержбицкая, Н. Память об Абае живет в книгах его последователей литераторов [Текст] : [о книге К.Мухамедханова

- «Абай мұрагерлері»] / Н.Вержбицкая // Казахстанская правда. – 1996. – 17 января. – С. 2.
191. Два юбилея [Текст] : [о юбилеях К.Мухамедханова и М.Сарсекеева] [Текст] // Столичное обозрение. – 1996. – 11 января.
192. Джилкишинова, М. С любовью и уважением [Текст] : [к 80-летию К.Мухамедханова] / М.Джилкишинова // Иртыш. – 1996. – 25 января. – С. 1.
193. Еспенбетов, А. Мой учитель [Текст] : к 80-летию К.Мухамедханова / А.Еспенбетов // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 3.
194. Жунусова, М. Он стоял у истоков музея [Текст] : к 80 летию К.Мухамедханова / М.Жунусова // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 3.
195. Календарь памятных дат [Текст] : 5 января 1996 года – 80 лет со дня рождения (1916) известного ученого-абаеведа, писателя Каюма Мухамедханова // Наука Казахстана. – 1996. – № 1. – 1-15 января.
196. Марка – до юбилею [Текст] : [к юбилею К.Мухамедханова] // Українські новини. – 1996. – 21 сентября. – С. 8.
197. Марков, С. Письмо собрату по перу [Текст] : [письмо К.Мухамедханову от 22 января 1968 г.] / С.Марков // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 3.
198. Матыбаев, Х. Профессор Каюм Мухамедханулы [Текст] : к 80-летию К.Мухамедханова / Х.Матыбаев // Наше дело. – 1996. – 19 января. – С. 1-2.
199. О церемонии вручения медалей лауреатам Государственных премий РК за 1996 год в области литературы, искусства и архитектуры Президентом РК Н.А.Назарбаевым [Текст] : [в числе лауреатов – К.Мухамедханов] // Казахстанская правда. – 1996. – 31 декабря. – С. 1.
200. Панин, М. Ученый, педагог, художник [Текст] : к 80-летию К.Мухамедханова / М.Панин // Наука Казахстана. – 1996. – № 1. – 1-15 января. – С. 5.
201. Сейсенбаев, Р. Каюм-ага учил нас думать [Текст] : [интервью с учениками К.Мухамедханова] / Р.Сейсенбаев, Т.Рымжанов // Иртыш. – 1996. – 18 января.
202. Сулейменов, Д. Мы, студенты, подражали ему во всем [Текст] : к 80-летию К.Мухамедханова / Д.Сулейменов, М.Шыбынтаева // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 3.

203. Султанбеков, М. Всенародное признание [Текст] : [к 80-летию К.Мухамедханова] // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 3; 23 января. – С. 3.
204. Султанбеков, М. Память о встрече с народным акыном [Текст] / М.Султанбеков // Контакт. – 1996. – 8 августа. – С. 2.
205. Указ Президента РК Н.А.Назарбаева от 27.12.1996. «О присуждении Государственных премий Республики Казахстан 1996 г. в области литературы, искусства и архитектуры» [Текст] : [К.Мухамедханову за цикл работ по творческому наследию Абая присуждена Государственная премия] // Казахстанская правда. – 1996. – 28 декабря. – С. 1.
206. Шыбынтаева, М. Следовать мудрым заветам гения [Текст] : к 80-летию К.Мухамедханова / М.Шыбынтаева // Иртыш. – 1996. – 18 января. – С. 1.

1997

207. Ауэзов, М. Вспоминают очевидцы [Текст] : [рецензия на пьесу К. Мухамедханова «Перне» от 27 июля 1944 г.] / М.Ауэзов, Ш.Кусаинов // Иртыш. – 1997. – 23 сентября. – С. 2.
208. Кабышев, Г. Писатель – профессия жертвенная [Текст] : [о научных трудах К.Мухамедханова] / Г.Кабышев // Новое поколение. – 1997. – 23-29 мая. – С. 13.
209. Ойшибаева, Ж. Профессорская мантия для Каюма Мухамедханова [Текст] : [о присвоении К.Мухамедханову звания Почетного профессора Государственного университета «Семей»] / Ж.Ойшибаева // Казахстанская правда. – 1997. – 20 декабря. – С. 1.

1998

210. Решением Ученого совета [Текст] : [о присвоении К.Мухамедханову звания Почетного профессора Государственного университета «Семей»] // Рудный Алтай. – 1998. – 5 марта. – С. 1.

1999

211. Мухамедханова, Д. Как я переводила на английский язык и выпустила книжку стихов Абая в США [Текст]

: [о роли К.Мухамедханова в сохранении стихотворений Абая Кунанбаева] / Д.Мухамедханова // Абай. – 1999. – № 3. – С. 39-43.

2001

212. Азмухамбетов, Ш. Восхождение на Чингистау [Текст] : [о К.Мухамедханове – исследователе творчества Абая] / Ш.Азмухамбетов // Рудный Алтай. – 2001. – 25 августа – С. 7.
213. Белякина, А. «Венки колючих проволок над лбами лагерей...» [Текст] : [о пребывании К.Мухамедханова в Карлаге] / А.Белякина // Наше дело. – 2001. – 1 июня. – С.4.
214. Белякина, А. Пусть дольше века длится жизнь [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / А.Белякина // Наше дело. – 2001. – 19 января. – С. 6.
215. Белякина, А. Фрагменты к портрету человека эпохи [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / А. Белякина // Аманат. – 2001. – № 3-4. – С. 244-247.
216. Бузаубагарова, К. Человек-музей, человек-архив, человек-школа [Текст] / К.Бузаубагарова // Семей университеті. – 2001. – 25 қаңтар. – С. 1.
217. Часнык, Л. Одна, но пламенная страсть [Текст] : [к 85-летию К.Мухамедханова] / Л.Часнык // Спектр. – 2001. – 19 января. – С. 2.
218. Часнык, Л. Судьба страны в его судьбе отозвалась [Текст] : [о жизни и деятельности К. Мухамедханова] / Л.Часнык // Рудный Алтай. – 2001. – 3 марта. – С. 5; Правда Казахстана. – 2002. – 3 апреля. – С. 4.

2003

219. Ерсалимов, Б. Он рвался на родную землю и этим был счастлив [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / Б.Ерсалимов // Спектр. – 2003. – 10 января. – С. 16.
220. Нурпеисова, Г. Кадры ушедшего времени [Текст] / Г.Нурпеисова // Казахстанская правда. – 2003. – 24 декабря. – С. 6. – О 15-й серии историко-документального фильма «Первый» агентства «Хабар» с участием К.Мухамедханова.

2004

221. Интернет – поэт [Текст] : [о сайте, посвященном К.Мухамедханову] // Наше дело. – 2004. – 19 февраля. – С. 2.
222. Нугуманова, Г. Сайт об ученом-абаеведе [Текст] : [презентация сайта о К.Мухамедханове в библиотеке им. Абая г. Семей] / Г.Нугуманова // Семипалатинские вести. – 2004. – 20 февраля. – С. 13.
223. Габдулкаюм (Каюм) Мухамедханов [Текст] : некролог / Министерство информации РК, Министерство науки и образования РК, Министерство культуры РК, Акимат Восточно-Казахстанской области, правление Союза писателей Казахстана // Казахстанская правда. – 2004. – 2 июля. – С. 14.
224. Каюм (Габдулкаюм) Мухамедханов [Текст] : [некролог] / Т.Абайдилдин, Ю.Швайченко, В.Сухорукова, Д.Сеилханов, А.Гречухин, Е.Шатов, В. Ахаев, Н.Омаров, Р.Абузяров // Рудный Алтай. – 2004. – 3 июля. – С. 8.
225. Каюм (Габдулкаюм) Мухамедханов [Текст] : некролог / аппарат акима г. Семипалатинск, Совет ветеранов // Семипалатинские вести. – 2004. – 9 июля. – С. 15.
226. Белякина, А. Послесловие к большой жизни [Текст] : [о К.Мухамедханове] / А.Белякина // Наше дело. – 2004. – 8 июля. – С. 7.

2005

227. Белякина, А. Высокая ступень [Текст] : [к 89-летию К.Мухамедханова] / А.Белякина // Наше дело. – 2005. – 13 января. – С. 4.
228. Белякина, А. Каюм Мухамедханов: «У меня нет чувства мести.» [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / А.Белякина // Наше дело. – 2005. – 23 июня. – С. 8-9.
229. Белякина, А. Когда же все таки родился Абай? [Текст] : [о К.Мухамедханове как исследователе жизни и творчества Абая] / А.Белякина, У.Ибраева // Наше дело. – 2005. – 11 августа. – С. 8.
230. Белякина, А. Наследие Абая: разгром и возрождение [Текст] : [об исследовательской деятельности К.Мухамедханова] / А.Белякина // Наше дело. – 2005. – 31 марта. – С. 8.

231. Биданова, А. К восходу вы пошли как враг заката [Текст] : [о К.Мухамедханове] / А.Биданова // Семипалатинские вести. – 2005. – 14 января. – С. 4.
232. Биданова, А. Мухтар Ауэзов – наставник Каюма [Текст] // Семипалатинские вести. – 2005. – 28 января. – С. 3.
233. Гайнуллина, Ф.А.Арап Еспенбетов [Текст] : хранитель духовного наследия: [о вкладе К.Мухамедханова в сохранение и изучение наследия Абая] / Ф.А.Гайнуллина // Семипалатинские вести. – 2005. – 25 февраля. – С. 6.
234. Светоч разума [Текст] : [о вечере «Памяти Каюма» в Прииртышской средней школе] // Семипалатинские вести. – 2005. – 13 мая. – С. 11.
235. Султанбеков, М. Тернистый путь Устаза [Текст] : к 90-летию К.Мухамедханова / М.Султанбеков // Семипалатинские вести. – 2005. – 24 июня. – С. 5.
236. Тусунбаева, Т.Талантливому младшему брату [Текст] : [о К.Мухамедханове: биография, документы] / Т. Тусунбаева // Евразия орталығы = Центр Евразии. – 2005. – № 1. – С. 44-48.

2006

237. Абдусаламова, С. Вечер памяти [Текст] : [к 90-летию К.Мухамедханова в библиотеке им. Абая состоялся вечер-портрет] / С.Абдусаламова // Арна. – 2006. – 23 февраля. – С. 5.
238. Бельгер, Г. Таким он мне запомнился [Текст] : [о книге «Қайым туралы сөз = Слово о Каюме»] / Г.Бельгер // Қниголюб. – 2006. – № 10. – С. 44-45.
239. Белякина, А. Патриарх культуры [Текст] : [о книге «Қайым туралы сөз = Слово о Каюме»] / А.Белякина // Наше дело. – 2006. – 11 мая. – С. 6.
240. Белякина, А. Три гимна – одна история [Текст] : [о К.Мухамедханове, как авторе первого Гимна Казахской ССР] / А.Белякина // Наше дело. – 2006. – 12 января. – С.6.
241. Белякина, А. Человек – символ [Текст] : [о памятных мероприятиях в честь 90-летия К.Мухамедханова] / А.Белякина // Наше дело. – 2006. – 8 июня. – С. 6.
242. Биданова, А.Каюм – тот, кем гордится нация [Текст] / А.Биданова // Семипалатинские вести. – 2006. – 29 июня. – С. 4.
243. Биданова, А. Не отступили от своих идей [Текст] : [о книге «Қайым туралы сөз = Слово о Каюме»] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2006. – 30 августа. – С. 6.
244. Биданова, А.Торжество без юбиляра [Текст] : к 90-летию Каюма Мухамедханова//Семипалатинские вести. – 2006. – 8 июня. – С.5.
245. Белякина, А. Песнь о родине [Текст] : [об авторе первого гимна Казахской ССР К.Мухамедханове] / А.Белякина // Аргументы и факты Казахстан. – 2006. – 29 ноября. – С.11; 5 декабря. – С. 11.
246. Идришева, Г. Вольная мысль Каюма [Текст] : к 90-летию К.Мухамедханова / Г.Идришева // Семипалатинские вести. – 2006. – 2 марта. – С. 5.
247. Касымжанова, Г. Опальный поэт [Текст] : [об исследовании К.Мухамедхановым жизни и творчества поэта А.Танибергенова] / Г.Касымжанова // Литер. – 2006. – 26 апреля. – С. 6.
248. Мальцева, О. Корифей абаеведения [Текст] : [о К. Мухамедханове] / О.Мальцева // Семипалатинские вести. – 2006. – 19 января. – С. 16.
249. Мальцева, О. Созвездие знаменитых юбиляров [Текст] : [о юбилярах 2006 г., в том числе о К.Мухамедханове] / О.Мальцева // Семипалатинские вести. – 2006. – 2 марта. – С. 5.
250. Михеева, Е. Два портрета [Текст] : [о К.Мухамедханове и Вс. Иванове] / Е.Михеева // Арна. – 2006. – 9 марта. – С. 6.
251. Одынец-Троицкая, Л. И. Щедрый талант [Текст] / Л.И.Одынец-Троицкая // История Казахстана: преподавание в школе. – 2006. – № 11-12. – С. 45-47.
252. Самигулин, И. «Не обижаюсь я на судьбу, хотя все испытания и горечь дала она мне» [Текст] : к 90-летию К.Мухамедханова / И.Самигулин // История Казахстана: преподавание в школе. – 2006. – № 11-12. – С. 35.
253. Султанбеков, М.Тернистый путь Устаза [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / М.Султанбеков // Абай. – 2006. – № 1. – С. 74-77.

2007

254. Азмухамбетов, Ш. Зрячее око Уалихана Токпатаева [Текст] / Ш.Азмухамбетов // Рудный Алтай. – 2007. –

- 1 марта – С. 8. – О книге У.Токпатаева «Менің замандастарым», в которой две статьи посвящены К.Мухамедханову.
255. Карчалова, А. Дар семьи Мухамедхановых [Текст] / А.Карчалова // Рудный Алтай. – 2007. – 19 июля. – С. 8. – Восточно-Казахстанский областной архитектурно-этнографический и природно-ландшафтный музей-заповедник получил в дар личные вещи К.Мухамедханова и материалы о нем.
256. Корабай, С. Певец народной судьбы [Текст] / С.Корабай // Вопросы Шакаримоведения: собрание научных трудов. Т. 5. – Алматы: Раритет, 2007 – С. 190-195. – Упоминание о К.Мухамедханове – ученом, внесшим большой вклад в дело изучения биографии и наследия Шакарима.
257. Корабай, С. Сатира Шакарима [Текст] / С.Корабай // Вопросы Шакаримоведения: собрание научных трудов. Т.5. – Алматы: Раритет, 2007. – С.196-207. – Упоминание Г.Мухамедханова, как ученого-абаевода, который внес вклад в изучение творчества Шакарима и предложил деление учеников Абая на 4-е группы.
258. Мухамедхан, Д. Территория страха [Текст] : [о пребывании К.Мухамедханова в Карлаге] / Д.Мухамедхан, А.Белякина // Наше дело. – 2007. – 31 мая. – С. 6.
259. Сыдыков, Е. Шакарим и Алашорда [Текст] / Е.Сыдыков // Вопросы Шакаримоведения: собрание научных трудов. Т.5. – Алматы: Раритет, 2007 – С. 88-100. – упоминание К.Мухамедхановым произведения «Жизнь забытого», в котором Шакарим выражает свое отношение к деятельности Алашорды.
260. Топорков, В. «Из чаши мудрости глотками пей, не расплещи» [Текст] : [воспоминания К.Мухамедханова о М.Ауэзове] / В.Топорков // Рудный Алтай. – 2007. – 20 сентября. – С. 2.

2008

261. Алексеев, Н. Монолог Кабыша, сына Шакарима [Текст] : посвящается К. Мухамедханову / Н. Алексеев // Вести Семей. – 2008. – 9 октября. – С. 4.
262. Алексеев, Н. Прошедший круги ада, или судьба Каюма [Текст] / Н.Алексеев // Вести Семей. – 2008. – 6 ноября. – С. 4; 13 ноября. – С. 4; 20 ноября. – С. 4.

263. Белякина, А. Из плена забвения [Текст] : [о К.Мухамедханове – исследователе творчества Шакарима] / А.Белякина // Казахстанская правда. – 2008. – 12 сентября. – С. 13.
264. Биданова, А. Торжества без юбиляра [Текст] : [о К.Мухамедханове] / А.Биданова // Семипалатинские вести. – 2008. – 8 июня. – С. 5.
265. Клышникова, М. Слово о Каюме [Текст] / М.Клышникова // Шахтинский вестник. – 2008. – 30 мая. – С. 3.

2009

266. Белякина, А. Если есть ад – вот он [Текст] / А.Белякина // Спектр. – 2009. – 27 мая. – С. 3. – О репрессиях, которым подверглись К.Мухамедханов и его близкие.
267. Белякина, А. Поэт и гражданин [Текст] / А.Белякина // Наше дело. – 2009. – 25 июня. – С. 9. – О вкладе К.Мухамедханова в изучение наследия Абая.
268. Белякина, А. Чтобы помнили [Текст] : [о конференции «Сохранение научного и культурного наследия К.Мухамедханова»] / А.Белякина // Наше дело. – 2009. – 24 декабря. – С. 6.
269. Биданова, А. Великие сыны «Алаша» [Текст] : [о книге «Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг»] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2009. – 7 февраля. – С. 5.
270. Биданова, А. Наследник великих сынов «Алаша» [Текст] : [о К.Мухамедханове] / А.Биданова // Вести Семей. – 2009. – 29 января. – С. 3.
271. Биданова, А. Память о человеке [Текст] : [о К.Мухамедханове] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2009. – 12 августа. – С. 4.
272. Нуруллин, Э. В память о Каюме [Текст] : [о К.Мухамедханове] / Э.Нуруллин // Вести Семей. – 2009. – 25 июня. – С. 4.
273. Секенов, С. Бесстрашный сын казахского народа [Текст] : [о репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов] / С.Секенов // Вести Семей. – 2009. – 28 мая. – С. 3.
274. Торгаева, Б. В Алматы провели круглый стол, посвященный сохранению культурного наследия К.Мухамедханова [Электронный ресурс] / Б.Торгаева // КазТАГ. – 2009. – 9 декабря. – Режим доступа: www.kaztag.kz

275. Шулембаева, Р. Трагических судеб переплетение [Текст] : [о книге «Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг»] / Р.Шулембаева // Казахстанская правда. – 2009. – 30 мая. – С. 6.

2010

276. Бельгер, Г. Плетенье чепухи [Текст] : 7-я тетрадь / Г.Бельгер // Жас қазақ үні. – 2010. – 12 января. – С. 14.
277. Белякина, А. Битва за Абая [Текст] : [о диссертации К.Мухамедханова «Литературная школа Абая»] / А.Белякина // Наше дело. – 2010. – 29 апреля. – С. 13.
278. Белякина, А. Раскрытие тайн [Текст] : [о сборнике «Шакарим и Каюм: сплетение судеб»] / А.Белякина // Наше дело. – 2010. – 4 февраля. – С. 8.
279. Белякина, А. Увековеченная совесть [Текст] / А.Белякина // Наше дело. – 2010. – 14 октября. – С. 6. – Об открытии скульптурно-мемориального комплекса К.Мухамедханову в г. Семей.
280. Биданова, А. Изданы книги абаоведа [Текст] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2010. – 2 сентября. – С. 6. – О книгах К.Мухамедханова «Научные комментарии к произведениям Абая» и «Ильяс Бораганский – первый издатель книг Абая».
281. Биданова, А. К празднику открыт мемориал [Текст] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2010. – 7 октября. – С. 6.
282. Гуляева, Е. Сегодня открывают памятник великому Каюму [Текст] / Е.Гуляева // Спектр. – 2010. – 6 октября. – С. 1-2. Об открытии скульптурно-мемориального комплекса К.Мухамедханову в г. Семей.
283. Гуляева, Е. «Я посылаю, братья, вам поклон, За то, что с вами этот мир познал!» [Текст] / Е.Гуляева // Спектр. – 2010. – 13 октября. – С. 1, 4-5. Об открытии скульптурно-мемориального комплекса К.Мухамедханову в г. Семей.
284. Ионова, Е. Это наша память и наш долг [Электронный ресурс] : имена К.Мухамедханова и М.Сейткулова должны быть увековечены / Е.Ионова // Kazinform. – 2010. – 31 мая.
285. Коксегенова, А. Позиция поэта [Текст] : [о выставке «Атамекен» в Восточно-Казахстанском областном этнографическом музее-заповеднике, на которой представлены материалы о К.Мухамедханове] / А.Коксегенова // Рудный Алтай. – 2010. – 29 июня. – С. 5.
286. Могильницкий, В. Наука отроков питает... [Текст] / В.Могильницкий // Индустриальная Караганда. – 2010. – 8 апреля. – С. 3; Юридическая газета. – 2010. – 8 июня. – С. 8. – О работе К.Мухамедханова в музее Абая, об аресте в 1951 г. и заключении в Карлаг.
287. Мустафина, С. Через изучение жизни и судеб сограждан мы создаем социальную память народа [Электронный ресурс] : [о М.Сейткулове и К.Мухамедханове] / С.Мустафина // Kazinform. – 2010. – 21 апреля.
288. Мухамедхан, Д. «Путь долог, но уверен шаг, Дела не могут быть напрасны...» [Текст] : [о вкладе К.Мухамедханова в изучение наследия Абая] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2010. – 10 августа. – С. 6.
289. Палу, Д. Выжить вопреки [Текст] : [о политических репрессиях и аресте К.Мухамедханова] / Д. Палу // Вести Семей. – 2010. – 3 июня. – С. 2.
290. Палу, Д. Дань памяти ученому [Текст] : в г. Семей состоялось открытие мемориала К.Мухамедханову / Д.Палу // Вести Семей. – 2010. – 14 окт. – С. 1.
291. Ротосс, М. Эталон совести [Текст] / М.Ротосс // Спектр. – 2010. – 19 мая. – С. 6. – О книге К.Мухамедханова «Ильяс Бораганский – первый издатель книг Абая» и о книге «Шакарим и Каюм: сплетение судеб».
292. Спасибо вам за Победу! [Текст] : [о братьях Мухамедхановых – Каюме, Курмангали и Маулетхане – участниках Великой Отечественной войны] // Комсомольская правда – Казахстан. – 2010. – 11 мая. – С. 9.
293. Счастье быть свободным [Текст] : в г. Семей состоялось торжественное открытие памятника К.Мухамедханову // Вести Семей. – 2010. – 7 окт. – С. 1.
294. Титова, С. Прикоснуться к наследию [Текст] / С.Титова // Вести Семей. – 2010. – 22 июля. – С. 3. – О книгах К.Мухамедханова «Научные комментарии к произведениям Абая» и «Ильяс Бораганский – первый издатель книг Абая».
295. Уразбаева, Л. Фонды библиотеки Семей пополнились научными трудами Каюма Мухамедханова [Текст] // Фокус. – 2010. – 10 августа.

296. Часнык, Л. Великой Степи и небес притяжение [Текст] / Л. Часнык // Рудный Алтай. – 2010. – 7 окт. – С. 1, 2. Об открытии скульптурно-мемориального комплекса К.Мухамедханову в г. Семей.
297. Часнык, Л. Кто первым издал книги Абая? [Текст] / Л.Часнык // Рудный Алтай. – 2010. – 29 сентября. – С. 6. – О книгах К.Мухамедханова «Научные комментарии к произведениям Абая» и «Ильяс Бораганский – первый издатель книг Абая».

2011

298. Айбусинова, А. Свобода слова: наука независимости в судьбе Каюма Мухамедханова [Текст] / А.Айбусинова // Литер. – 2011. – 22 сентября. – С. 25.
299. Бельгер, Г. Плетенье чепухи [Текст] : 12-я тетрадь: [о книгах К. Мухамедханова «Научные комментарии к произведениям Абая» и «Ильяс Бораганский – первый издатель книг Абая»] / Г.Бельгер // Общественная позиция. Дат. – 2011. – 24 августа. – С. 14.
300. Буктугутова, З. Психологический подход к изучению жизни и творчества Каюма Мухамедханова [Текст] / З. Буктугутова // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2011. – С. 51-53; Кітап патшалығы. – 2011. – № 2. – С. 28-29.
301. Валуйская, Н. Свой шаг сверяя по Абаю [Электронный ресурс] : о работе «круглого стола» «Судьба страны в его судьбе отозвалась: память о Каюме Мухамедханове», проходившего при поддержке Фонда Первого Президента РК / Н. Валуйская // Казахстанская правда. – 2011. – 31 мая. – Режим доступа: <http://www.kazpravda.kz/archives/view/147428/>
302. Карчалова, А. М. Счастье – это быть свободным... [Текст] : к 95-летию К.Мухамедханова // Мәдениет жаршысы — Вестник культуры. – 2011. – № 1. – С. 16-18.
303. Касымова, Г. Переплетение судеб [Текст] : сюжеты из истории конфликта советской власти и интеллигенции 1950-х гг.: [о К.Мухамедханове] / Г.Касымова // История. Память. Люди: материалы V международной конференции (28 октября 2010 г.). – Алматы, 2011. – С.166-169.
304. Левина, Ф. Благородный пример потомкам [Текст] / Ф.Левина // Вести Семей. – 2011. – 1 ноября. – С. 1. – В г. Семей обновлена мемориальная доска К.Мухамедханову на доме, где он проживал в течение 60-ти лет.
305. Левина, Ф. Забвению не подлежат: памяти жертв политических репрессий [Текст] / Ф. Левина // Вести Семей. – 2011. – 3 июня. – С. 2. – О репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.
306. Мухамедхан, Д. Территория страха [Текст] / Д.Мухамедхан, А. Белякина // Книголюб. – 2011. – № 3. – С. 19-21. – О музее Карлага и заключении К.Мухамедханова в этом лагере.
307. Нугуманова, Г. Каюм и абаеведение [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / Г.Нугуманова // Вести Семей. – 2011. – 19 января. – С. 3.
308. Нуруллин, Э. У истоков школы Абая [Текст] : в Центре документации новейшей истории (г. Семей) состоялся вечер-портрет по случаю открытия документальной выставки «Чистота души и совести Каюма Мухамедханова» / Э.Нуруллин // 7 дней. – 2011. – 10 марта. – С. 4.
309. Нуруллин, Э. Чистота души и совести [Текст] : в Центре документации новейшей истории (г. Семей) состоялся вечер-портрет по случаю открытия документальной выставки «Чистота души и совести Каюма Мухамедханова» / Э.Нуруллин // Вести Семей. – 2011. – 23 февраля. – С. 2.
310. Султанбеков, М. Дорога к звездам [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / М.Султанбеков // Вести Семей. – 2011. – 5 января. – С. 4.
311. Шакабаев, Р. В память о Каюме [Текст] / Р.Шакабаев // Наше дело. – 2011. – 27 октября. – С. 4. – В г. Семей обновлена мемориальная доска К.Мухамедханову на доме, в котором он проживал в течение 60-ти лет.
312. Шакабаев, Р. Жизнь, отданная науке [Текст] / Р. Шакабаев // Наше дело. – 2011. – 27 января. – С. 7. – В Восточно-Казахстанской областной библиотеке им. Абая состоялся вечер-портрет и открылась выставка, посвященные 95-летию К. Мухамедханова.

2012

313. Белякина, А. Белые пятна истории [Текст] : [о диссертации К.Мухамедханова «Литературная школа Абая»] / А.Белякина // Наше дело. – 2012. – 18 октября. – С. 8; Книголюб. – 2012. – № 6. – С. 27-29.
314. Биданова, А. Жизнь, посвященная Абаю [Текст] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2012. – 16 ноября. – С. 31. – Издан 10-й том собрания сочинений К.Мухамедханова, содержащий стенограмму защиты его диссертации «Литературная школа Абая».
315. Книга ученого-абаеоведа [Электронный ресурс] : [о выходе 10-го тома собрания сочинений К.Мухамедханова] // i-News.kz . – 2012. – 16 ноября.
316. Мухамедхан, Д. Бывали хуже времена, но не было подлей [Текст] : [о политических репрессиях и судьбе М.Сейткулова, отца К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2013. – 31 мая. – С. 13; Шакарим. – 2013. – № 2. – С. 26-31.
317. Мухамедхан, Д. Обернуться – посмотреть [Текст] / Д.Мухамедхан // Литер. – 2012. – 31 мая. – С. 9. – О политических репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.
318. Мухамедхан, Д. Перед именем твоим: союз учителя и ученика, закреплённый в истории – позитивный пример потомкам [Текст] / Д.Мухамедхан // Литер. – 2013. – 10 октября. – С. 9. – О М.Сейткулове и К.Мухамедханове.
319. Презентация книги К.Мухамедханова [Текст] : [в СГУ им. Шакарима состоялась презентация 10-томного собрания трудов К.Мухамедханова] // Государственный университет им. Шакарима. – 2012. – 6 декабря.
320. Сейсенулы, Д. «Каламкас»: 40 лет вдохновения и созидания [Текст] : [К. Мухамедханов поддержал инициативу создания народного ансамбля «Каламкас» в 1972 г.] / Д.Сейсенулы // Вести Семей. – 2012. – 13 ноября. – С. 4.

2013

321. Белякина, А. Без звезд пленительного счастья [Текст] : [о Фархинур Мухмедхановой, жене К.Мухамедханова] / А.Белякина // Караван: медиа портал. – 2013. – 25 октября. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/bez-zvezd-plenitelnogo-schastya-72918/>

322. Белякина, А. Безжалостная расправа [Электронный ресурс] / А.Белякина // Караван: медиа портал. – 2013. – 7 июня. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/bezzhalostnaya-rasprava-70276/> – О репрессиях, которым подвергся М.Сейткулов – отец К.Мухамедханова.
323. Белякина, А. Женственное мужество [Текст] : [о Фархинур Мухамедхановой, жене К.Мухамедханова] / А.Белякина // Наше дело. – 2013. – 19 сентября. – С. 7.
324. Буканова, Р.Г. Казахский ученый Каюм Мухамедханов как исследователь биографии Ильяса Бораганского [Текст] / Р.Г.Буканова // Валихановские чтения – 17: материалы международной научно-практической конференции. Т. 1. / Р.Г.Буканова. – Кокшетау, 2013. – С. 155-159.
325. Валуйская, Н. Родник души оставь потомкам [Текст] / Н.Валуйская // Казахстанская правда. – 2013. – 17 октября. – С. 12. – О деятельности К.Мухамедханова по сохранению наследия Абая и изучению творчества учеников Абая.
326. Как это было – первый Государственный гимн Казахстана был создан почти 70 лет назад [Электронный ресурс] : [о К.Мухамедханове – создателе первого гимна Казахстана] // kazinform.kz: сайт. – 2013. – 4 июня. – Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/kak-eto-bylo-pervyy-gosudarstvennyy-gimn-kazahstana-byt-sozdan-pochti-70-let-nazad_a2563461
327. Mukhamedkhan, D. Ethalon of conscience [Text] : Kayum Mukhamedkhanov's life and fate / D. Mukhamedkhan // Shakarim. – 2013. – № 4. – P. 44-53.
328. Mukhamedkhan, D. Shakarim and Kayum [Text] / D.Mukhamedkhan // Shakarim. – 2013. – № 3. – P. 36-39.
329. Мухамедхан, Д. Источник добра и чистоты [Текст] : [о Фархинур Мухмедхановой – супруге К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Книголюб. – 2013. – № 6. – С. 25-26.
330. Мухамедхан, Д. Перед именем твоим [Текст] : союз учителя и ученика, закреплённый в истории – позитивный пример потомкам / Д.Мухамедхан // Литер. – 2013. – 10 октября. – С. 9. – О М.Сейткулове и К.Мухамедханове.
331. Мухамедхан, Д. Слово о маме [Текст] : [о Фархинур Мухамедхановой, жене К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2013. – 30 августа. – С. 14.

332. Султанбеков, М. «Стойкий Каюм, непреклонный Каюм» [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / М.Султанбеков // Простор. – 2013. – № 11. – С. 103-105.
333. Шакабаев, Р. День памяти [Текст] / Р. Шакабаев // Наше дело. – 2013. – 6 июня. – С. 2. – О политических репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.
334. Шашкова, Л. Непреклонный Каюм [Текст] / Л.Шашкова // Казахстанская правда. – 2013. – 6 августа. – С.8. – М.Султанбеков рассказывает о своем учителе К.Мухамедханове.

2014

335. Бельгер, Г. Плетень чепухи [Текст] : из 21-ой тетради [Текст] : [о защите диссертации К.Мухамедханова «Литературная школа Абая» и его аресте в 1951 г.] / Г.Бельгер // Общественная позиция. Дат. – 2014. – 18 сентября. – С. 14.
336. Белякина, А. Кара за научные убеждения [Текст] / А.Белякина // Я люблю Семей. – 2014. – № 6. – С. 25-27. – О репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.
337. Белякина, А. Путь Абая – возвращение классика [Электронный ресурс] / А.Белякина // Караван: медиа портал. – 2014. – 22 августа. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/put-abaya-vozvrashhenie-klassika-79311/> – О диссертации К.Мухамедханова «Литературная школа Абая».
338. Биданова, А. Форум во имя будущего [Текст] : в Семее прошел форум «Память во имя будущего», посвященный Дню памяти жертв политических репрессий / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2014. – 31 мая. – С. 2. – В работе форума приняли участие потомки репрессированных, в том числе Дегдар Мухамедханов. В своем выступлении он рассказал о судьбах своего отца – Каюма Мухамедханова и деда – Мухамедхана Сейткулова.
339. Мухамедхан, Д. Животворящий источник [Текст] : [о судьбе М.Сейткулова, отца К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 25 сентября. – С. 3.
340. Мухамедхан, Д. Не отрываться от корней [Текст] : [о М.Сейткулове и К.Мухамедханове] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 18 января. – С. 5.
341. Мухамедхан, Д. «Счастье – быть свободным, говорить правду и не бояться ничего» [Текст] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 31 мая. – С. 10. – О политических репрессиях, которым подверглись М. Сейткулов и К.Мухамедханов.
342. Мухамедхан, Д. Репрессии XX века уничтожали в людях духовно-нравственные ценности [Электронный ресурс] / Д.Мухамедхан // Kaznform. kz. – 2014. – 31 мая. – О политических репрессиях, которым подверглись Мухамедхан Сейткулов и его сын Каюм Мухамедханов. – Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/repressii-xx-veka-unichtozhali-v-lyudyah-duhovno-nravstvennye-sennosti-professor-d-muhamedhan_a2663721
343. Нугуманова, Г. Ученому посвящается [Текст] / Г.Нугуманова // Вести Семей. – 2014. – 15 июля. – С. 3. – Научно-исследовательский центр «Шакаримтану» государственного университета им. Шакарима г. Семей провел День памяти, посвященный 10-летию со дня смерти К. Мухамедханова.
344. Посвящение Каюму [Текст] // Спектр. – 2014. – 2 июля. – С.2. – Научно-исследовательский центр «Шакаримтану» государственного университета им. Шакарима г. Семей провел День памяти, посвященный 10-летию со дня смерти К.Мухамедханова.
345. Шакабаев, Р. День памяти [Текст] : в Семее почтили память К.Мухамедханова / Р.Шакабаев // Наше дело. – 2014. – 3 июля. – С. 9. – Научно-исследовательский центр «Шакаримтану» государственного университета им. Шакарима (г. Семей) провел День памяти, посвященный 10-летию со дня смерти К.Мухамедханова.

2015

346. Абылкасимова, А. Вечная память [Текст] / А. Абылкасимова // Спектр. – 2015. – 3 июня. – С. 2. – О репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.
347. Белякина, А. Всеволод Иванов и Каюм Мухамедханов: связанные одной нитью [Мәтін] / А.Белякина // Арна press. – 2015. – 13 апреля.
348. Биданова, А. Основатель абаеведения и «несостоявшийся Горький» [Текст] : [о дружеских взаимоотношениях

- К.Мухамедханова и Вс. Иванова] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2015. – 18 сентября. – С. 20.
349. Касенов, Ж. Во имя будущего [Текст] / Ж.Касенов // Вести Семей. – 2015. – 29 мая. – С. 2. – О репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.
350. Кодар, А. Хранитель старины седой [Текст] : к 100-летию Каюма Мухамедханова // Тамыр. – 2015. – № 2. – С. 17-25.
351. Машакова, А. Презентация книги «Каюм Мухамедханов: Письма говорят» [Мәтін] / А.Машакова // Институт литературы и искусства имени М.О.Ауэзова. – 2015. – 9 декабря.
352. Мустафина, М. За любовь и преданность ученый-текстолог Каюм Мухамедханов прошёл через ссылку и унижения [Текст] / М.Мустафина // Литер. – 2015. – 29 октября. – С. 26-27.
353. Мухамедхан, Д. Достойный след в культуре [Текст] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2015. – 8 апреля. – С. 14. – Об исследованиях К.Мухамедханова в области взаимосвязей культур разных народов.
354. Шимырбаева, Г. Трудный путь Абая к читателям [Текст] : [о презентации книги «Каюм Мухамедханов: Письма говорят»] / Г.Шимырбаева // Свобода слова. – 2015. – 3 декабря. – С. 55.

2016

355. Абай и Бунин [Текст] : [об исследовании К. Мухамедханова] // Вести Семей. – 2016. – 14 июня. – С. 6.
356. Абайтану және Қайым Мұхамедханов [Текст] : круглый стол, посвященный 100-летию К.Мухамедханова // Западно-Казахстанская областная универсальная научная библиотека: сайт. – 2016. – 11 марта.
357. Абеннова, С. Слово об отце [Текст] : в Восточном Казахстане проходят мероприятия, посвященные 100-летию Каюма Мухамедханова / С.Абеннова // Казахстанская правда. – 2016. – 4 ноября. – С. 19.
358. Ананьева, С. Абай и Бунин в прочтении Каюма Мухамедханова [Текст] / С.Ананьева // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 122-124.

359. Асылбеков, Е. Она излучала свет благородства [Текст] : [о супруге К.Мухамедханова – Фархинур] / Е.Асылбеков // Вести Семей. – 2016. – 4 марта – С. 5.
360. Бейсембаев, Д. В память о Каюме Мухамедханове [Электронный ресурс] : в государственном историко-культурном музее-заповеднике им. Абая состоялся научно-практический семинар, посвященный личности Каюма Мухамедханова / Д.Бейсембаев // Спектр: сайт. – 2016. – 11 марта.
361. Бейсембаев, Д. Памяти легенды [Электронный ресурс] : [в музее Ф.М.Достоевского прошел вечер памяти К.Мухамедханова с участием М.Султанбекова] / Д.Бейсембаев // Спектр: сайт. – 2016. – 29 января.
362. Белякина, А.К.Мухамедханов: личность с большой буквы! [Текст] / А.Белякина // Я люблю Семей. – 2016. – № 1. – С. 22-23.
363. Белякина, А. Судьба ученого и гражданина [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / А. Белякина // Вести Семей. – 2016. – 5 января. – С. 3.
364. Биданова, А. Памяти абаевода [Текст] : в Семее отметили 100-летие со дня рождения К.Мухамедханова / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2016. – 13 января.
365. Больше, чем любовь. Каюм Мухамедханов и Фархинур. – 7 июнь 2016 г. – Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=G_Yg4yAdQJU
366. Буканова, Р. Связь времени и событий в судьбе Каюма Мухамедханова: личность в истории [Текст] / Р.Буканова // Шәкерім. – 2016. – № 2. – С. 66-68.
367. В Алматы состоялся форум в честь столетия К.Мухамедханова [Электронный ресурс] : [о республиканской научно-практической конференции «Каюм Мухамедханов и актуальные вопросы абаеведения»] // Kazinform. – 2016. – 28 мая. – Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/v-almaty-sostoyalsya-forum-v-chest-stoletiya-k-muhamedhanova-sozdatelya-pervogo-gosmuzeya-abaya_a2908676
368. Вечер памяти и открытие книжной выставки, посвященной 100-летию К.Мухамедханова [Текст] : [мероприятие состоялось в Национальной библиотеке РК] // Национальная библиотека РК: сайт. – 2016. – 27 января.

369. Вопросы абаеведения обсудили на форуме в честь 100-летия Каюма Мухамедханова [Текст] : [о республиканской научно-практической конференции «Каюм Мухамедханов и актуальные вопросы абаеведения»]. – <https://www.youtube.com/watch?v=l6DKJI6reLM>
370. Гаврилова, А. Обреченный на славу и успех [Текст] : в Восточно-Казахстанском музее искусств состоялся вечер памяти К.Мухамедханова / А.Гаврилова // Рудный Алтай. – 2016. – 25 февраля. – С. 4.
371. Достойный след в культуре [Текст] : [об изучении К.Мухамедхановым взаимосвязей культур разных народов] // Вести Семей. – 2016. – 18 марта. – С. 5.
372. Журтбай, Т. Адские испытания Каюма или камера № 14 [Текст] : о жизни К.Мухамедханова, его тюремном заключении, о времени и обществе рассказывает ученый-абаевед, профессор Турсын Журтбай / Т.Журтбай; записал З.Каримхан // National digital history of Kazakhstan: сайт. – 2016. – 18 октября.
373. Из писем учителю [Текст] : [о переписке К.Мухамедханова с М.Ауэзовым] // Вести Семей. – 2016. – 14 июня. – С.6.
374. История двух фотографий [Текст] : [о фото матери и супруги К.Мухамедханова в национальных костюмах] // Вести Семей. – 2016. – 4 марта. – С. 5.
375. К памятной дате [Текст] : [к 100-летию К.Мухамедханова выпущена почтовая марка] // Вести Семей. – 2016. – 26 июля. – С. 6.
376. Касенов, Ж. Вековой юбилей [Текст] : о конференции «К.Мухамедханов и актуальные проблемы казахской литературы» / Ж.Касенов // Вести Семей. – 2016. – 12 апреля. – С. 2.
377. Касенов, Ж. Уникальная выставка [Текст] : в областной библиотеке им. Абая (г. Семей) состоялась презентация выставки «100 лет Каюму Мухамедханову» / Ж.Касенов // Вести Семей. – 2016. – 12 января. – С. 4.
378. Кодар, А. Хранитель старины седой [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / А. Кодар // Шөкәрім. – 2016. – № 1. – С. 70-77; Вести Семей. – 2016. – 1 ноября. – С. 4.
379. «Қыз сыны – 2016» [Текст] : в Семее прошел конкурс, посвященный 100-летию К.Мухамедханова // Отдел образования г. Семей Восточно-Казахстанской области.
380. Левина, Ф. Имя в истории [Текст] : [о переименовании одной из улиц города Семей в улицу имени Каюма Мухамедханова] / Ф.Левина // Вести Семей. – 2016. – 25 октября. – С. 1.
381. Мальцева, О. Ученый, деятель, личность [Текст] : [о мероприятиях областной библиотеки им. Абая, посвященных 100-летию К.Мухамедханова] / О.Мальцева // Вести Семей. – 2016. – 19 апреля. – С. 4.
382. Марки с изображением известных гос.деятелей выпустила Казпочта [Электронный ресурс] : [в серии «Памятные и юбилейные даты» выпущена почтовая марка с изображением К.Мухамедханова] // Казахстанская правда. – 2016. – 12 июля. – Режим доступа: <https://kazpravda.kz/news/obshchestvo/marki-s-izobrazheniem-izvestnih-gosdeyatelei-vipustila-kazpochta>
383. Машакова, А. Литературный вечер в национальной библиотеке [Текст] / А.Машакова // Созвучие: литература и публицистика стран Содружества. – 2016. – 29 января.
384. Машакова, А.Эпистолярное наследие абаеведа Каюма Мухамедханова [Текст] / А.Машакова // Шөкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 61-64.
385. Мероприятие, посвященное 100-летию со дня рождения Каюма Мухамедханова [Электронный ресурс] // Центральный Государственный музей РК: сайт. – 2016. – 9 декабря. – Режим доступа: <http://csmrk.kz/index.php/about-muz-menu/mnu-uslugi-prices/34-cat-actions/390-mat-kayum-muhamedhan-100>
386. Могильницкий, В. Символ свободы [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова, его заключении в Карлаге] / В.Могильницкий // Темиртаусский рабочий. – 2016. – 11 февраля. – С. 3.
387. Мухамедхан, Д. Источник доброты и чистоты [Текст] : [о супруге К.Мухамедханова – Фархинур] / Д.Мухамедхан // Вести Семей. – 2016. – 4 марта. – С. 5.
388. Мухамедхан, Д. К вопросу о составлении библиографического указателя трудов К.Мухамедханова [Текст] / Д.Мухамедхан // Қайым Мұхамедханов және абайтану мәселелері: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Семей, 2016. – Б. 26-30.
389. Мухамедхан, Д. К 100-летию Каюма Мухамедханова и 25-летию Независимости Республики Казахстан [Текст] :

- [Центральный государственный музей РК и общественный фонд «Центр образования и культуры имени Каюма Мухамедханова» 9 декабря 2016 г. провели конференцию «Отец и сын – патриоты Отечества», посвященную 100-летию К. Мухамедханова и 25-летию Независимости Республики Казахстан] // Созвучие: литература и публицистика стран Содружества.
390. Мухамедхан, Д. Отечества сыны: сто лет назад, 5 января 1916 г. родился известный казахстанский ученый К. Мухамедханов [Текст] : [о жизни и деятельности К. Мухамедханова и его отца М. Сейткулова] / Д. Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2016. – 6 января. – С. 10.
391. Мухамедхан, Д. Чистота души и совести [Текст] : 100 лет Каюму Мухамедханову / Д. Мухамедхан // Вести Семей. – 2016. – 5 апреля. – С. 5.
392. Мухашева, Г. Материал по литературе по теме «Каюм Мухамедханов и русская литература» [Электронный ресурс] / Г. Мухашева // videouroki.net: сайт. – 2016. – 26 января. – Режим доступа: <https://videouroki.net/razrabotki/material-po-literature-po-teme-kayum-mukhamedkhanov-i-russkaya-literatura.html>
393. Научный семинар в Институте литературы и искусства им. М. О. Ауэзова [Мәтін] : о научной и литературной деятельности К. Мухамедханова // Институт литературы и искусства им. М. О. Ауэзова. – 2016. – 16 февраля.
394. Нугуманова, Г. Памяти абаевода [Текст] : [об информационном часе для слабовидящих, посвященном памяти К. Мухамедханова] / Г. Нугуманова // Рудный Алтай. – 2016. – 6 февраля. – С. 6.
395. Нуруллин, Э. Жизненный путь Каюма [Текст] / Э. Нуруллин // Вести Семей. – 2016. – 8 января. – С. 1.
396. Нуруллин, Э. Пример несгибаемости духа [Текст] : [в г. Семей прошли соревнования по баскетболу среди мальчиков и волейболу среди девочек, посвященные 100-летию со дня рождения К. Мухамедханова] / Э. Нуруллин // Вести Семей. – 2016. – 12 января. – С. 4.
397. Оркушпаева, Н. Эталон преданности родному народу [Текст] : [о презентации электронного библиографического указателя, посвященного К. Мухамедханову] / Н. Оркушпаева // Рудный Алтай. – 2016. – 16 февраля. – С. 3.
398. Основатель абаеведения и «несостоявшийся Горький» [Текст] : [о Вс. Иванове и К. Мухамедханове] // Вести Семей. – 2016. – 18 марта. – С. 5.
399. Перцева, Н. Последний потомок Алаша [Текст] / Н. Перцева // Наше дело. – 2016. – 21 января. – С. 9.
400. Презентация книги «Каюм Мухамедханов: Письма говорят» [Электронный ресурс] // Центральный Государственный музей Республики Казахстан: сайт. – 2015. – 5 декабря.
401. Рысакова, Ш. Личность гражданина [Текст] : в Семее прошел литературно-музыкальный вечер, посвященный 100-летию К. Мухамедханова / Ш. Рысакова // Вести Семей. – 2016. – 12 апреля. – С. 2.
402. Рысакова, Ш. Личность оценивает история [Текст] / Ш. Рысакова // Вести Семей. – 2016. – 12 января. – С. 4. – В университете им. Шакарима (г. Семей) открылась выставка, приуроченная к 100-летию К. Мухамедханова.
403. Сабырова, З. Достоинство идти по дорогам жизни [Текст] : [о жизни и деятельности К. Мухамедханова] / З. Сабырова // Вести Семей. – 2016. – 5 апреля. – С. 5.
404. Сабырова, З. Психологический портрет Каюма Мухамедханова [Текст] / З. Сабырова // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 90-94
405. Сто лет назад родился автор текста Государственного гимна КазССР К. Мухамедханов [Текст] // Kazinform. – 2016. – 5 января.
406. Султанбеков, М. Истоки [Текст] : [стихотворение, посвященное К. Мухамедханову] / М. Султанбеков // Вести Семей. – 2016. – 12 января. – С. 4.
407. Султанбеков, М. Стойкий Каюм, непреклонный Каюм.. [Текст] / М. Султанбеков // Шәкәрім. – 2016. – № 1. – Б. 82-85.
408. Султанбеков, М. Храня память об ученом [Текст] : [о жизни и деятельности К. Мухамедханова] / М. Султанбеков // Вести Семей. – 2016. – 12 января. – С. 4.
409. Творческое наследие Каюма Мухамедханова [Текст] / Пресс-служба музея Абая // Вести Семей. – 2016. –

- 15 марта. – С. 2. – В Государственном историко-культурном и литературно-мемориальном заповеднике-музее Абая состоялся научно-практический семинар «К.Мухамедханов: ученый, педагог, общественный деятель».
410. Тюрина, Л. Судьба ученого-гражданина [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / Л.Тюрина // Вести Семей. – 2016. – 23 февраля. – С. 4.
411. Хинич, Г. О чём говорят письма [Текст] : в Центральном государственном музее РК представлена книга «Каюм Мухамедханов: Письма говорят» / Г.Хинич // Вечерний Алматы. – 2015. – 5 декабря.
412. Хранитель слов Абая [Текст] : [торжественный вечер прошел в казахском академическом театре драмы имени М.Ауэзова 16 мая 2016 г., посвященный 100-летию Каюма Мухамедханова] // Вечерний Алматы. – 2016. – 19 мая. – С. 18.
413. Шашкова, Л. Он открыл поэтическую школу Абая [Электронный ресурс] : в Национальной библиотеке РК состоялся литературный вечер, посвященный К.Мухамедханову / Л.Шашкова // Казахстанская правда. – 2016. – 17 февраля. – Режим доступа: <http://www.kazpravda.kz/fresh/view/on-otkril-poeticheskuyu-shkolu-abaya/>
414. Шашкова, Л. Письма говорят [Электронный ресурс] : Общественным фондом «Центр образования и культуры им. Каюма Мухамедханова» издана книга «Қайым Мұхамедханов: Хаттар сөйлейді. Каюм Мухамедханов: Письма говорят» / Л.Шашкова // Казахстанская правда. – 2016. – 7 января. – Режим доступа: <http://www.kazpravda.kz/fresh/view/pisma-govoryat/>
415. Шуваев, К. К 100-летию выдающегося земляка [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / К.Шуваев // Рудный Алтай. – 2016. – 16 января. – С.3.
416. Шулембаева, Р. Отец и сын – патриоты Отечества [Электронный ресурс] : [о конференции, прошедшей в Центральном Государственном музее РК и других юбилейных мероприятиях, посвященных 100-летию К.Мухамедханова] / Р.Шулембаева // Казахстанская правда. – 2016. – 24 декабря. – Режим доступа: <http://www.kazpravda.kz/fresh/view/otets-i-sin--patrioti-otechestva/>
417. Юбилейные мероприятия в Семее с участием наших ученых [Электронный ресурс] : [о мероприятиях, по-

священных 100-летию К.Мухамедханова] // Институт литературы и искусства имени М.О.Ауэзова: сайт. – 2016. – 13 мая.

418. Яковлева, Н. Поэт, переводчик, педагог, исследователь ... [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова] / Н.Яковлева // Вести Семей. – 2016. – 5 января. – С. 3.

2017

419. Абдулманов, Э. Алашординцы – расстрелянный цвет нации [Текст] / Э.Абдулманов // Комсомольская правда. – 2017. – 11 октября.
420. Ахметов, А. Дочь известного репрессированного ученого рассказала о судьбе своих родных [Электронный ресурс] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове, участниках движения Алаш, жертвах сталинских репрессий] / А.Ахметов // Kazinform: Международное информационное агенство: сайт. 2017. – 31 мая. – Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/doch-izvestnogo-repressirovannogo-uchenogo-rasskazala-o-sud-be-svoih-rodnyh_a3031477
421. Ахметов, А. Молодежи Алматы рассказали об Алаш-Орде [Электронный ресурс] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове, участниках движения Алаш, жертвах сталинских репрессий] / А.Ахметов // KAZinform: Международное информационное агенство: сайт. – Режим доступа: http://www.inform.kz/ru/molodezhi-almaty-rasskazali-ob-alash-orde_a3027249
422. Белякина, А. Вся правда о движении «Алаш» [Электронный ресурс] / А.Белякина // Караван: сайт. – 2017. – 16 ноября. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/vsya-pravda-o-dvizhenii-alash-404477/>
423. Белякина, А. Как автора первого казахстанского гимна пытали и сослали в каменоломни [Электронный ресурс] / А.Белякина // Караван. – 2017. – 5 июля. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/kak-avtora-pervogo-kazakhstanskogo-gimna-pytali-i-soslali-v-kamenolomni-397247/>
424. В Централизованной библиотечной системе проведена презентация книги «Алаш ұлағаты», составителем ко-

- торой является профессор, кандидат исторических наук Амантай Исин [Электронный ресурс] // Централизованная библиотечная система города Семей: сайт. – 2017. – 9 ноября.
425. Гуляева, Е. В Семее появилась улица основателя абаеведения Каюма Мухамедханова [Текст] / Е.Гуляева // liter. – 2017. – 1 июня.
426. Донковцева, В. Презентация книги «Отец и сын» [Электронный ресурс] : [о презентации книги «Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Родины», состоявшейся в библиотеке им. Абая. г. Семей] / В.Донковцева // Радио Семей: сайт. – 2017. – 31 мая. – Режим доступа: <http://radio7.kz/?p=6291>
427. Дочь писателя подарила библиотеке книги отца Каюма Мухамедханова 24 ноября в ВКГУ прошла встреча с дочерью великого ученого, лауреата государственной премии РК Каюма Мухамедханова [Электронный ресурс] // Sarsen Amanzholov East Kazakhstan state university: сайт. – 2017. – 24 ноября. – Режим доступа: <https://www.vkgu.kz/en/node/4660>
428. Мураткызы, Ш. Жизнь, посвященная Абаю [Текст] : [о К.Мухамедханове – ученике и последователе М.Ауэзова] / Ш.Мураткызы // Казахстанская правда. – 2017. – 7 апреля. – С. 18.
429. Мухамедхан, Д. Отец и сын: служение народу и соединение разных культур [Текст] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове – участниках деятельности Алаш] / Д.Мухамедхан // Вести Семей. – 2017. – 14 марта. – С. 3.
430. Мухамедхан, Д. Книга цитат алашординцев представлена в Национальной библиотеке Республики Казахстан [Электронный ресурс] : [о научно-практической конференции] / Д.Мухамедхан // Созвучие: литература и публицистика стран Содружества: сайт. – 2017. – 4 июля. – Режим доступа: <http://sozvuchie.by/component/k2/kniga-tsitat-alashordintsev-predstavlena-v-natsionalnoj-biblioteke-respubliki-kazakhstan.html>
431. Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества [Электронный ресурс] : [о презентации книги «Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества» в библиотеке им. Абая г. Семей] // Созвучие: литература и публицистика стран Содружества: сайт. – 2017. – 4 июля. – Режим доступа: <http://sozvuchie.by/home/novosti/otetsi-syn-mukhamedkhan-sejtkulov-i-kayum-mukhamedkhanov-patrioty-otechestva.html>
432. Радченко, А. Издан первый цитатник алашординцев [Электронный ресурс] / А.Радченко // bnews.kz: сайт. – 2017. – 16 ноября. https://baigenews.kz/special/vzglyad_v_budushchee/izdan_pervii_tsitatnik_alashordintsev/
433. Султанбеков, М. Переплетение человеческих судеб [Текст] : [о Каюме Мухамедханове, учителе, ученом, исследователе жизни и творчества А.Кунанбаева и М.Ауэзова] / М.Султанбеков // Вести Семей. – 2017. – 26 мая. – С. 3.

2018

434. Белякина, А. Вопреки всему: как казахская женщина пережила сталинизм и сохранила семью [Электронный ресурс] / А.Белякина // Караван: сайт. – 2018. – 3 сентября. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/vopreki-vsemu-kak-kazakhskaya-zhenshhina-perezhila-stalinizm-i-sokhranila-semyu-476020/>
435. Ихсанова, А. Дня недостаточно [Электронный ресурс] : [о К.Мухамедханове – жертве политических репрессий] // Саясат: сайт. – 2018. – 31 мая.
436. Кәрімхан, З. Ученый, достойный большего [Электронный ресурс] / З.Кәрімхан // e-history.kz: сайт. – 2018. – 12 января. – Режим доступа: https://e-history.kz/ru/news/show/4121/?sphrase_id=23383
437. Коцарева, А. День памяти жертв политических репрессий пройдет в Усть-Каменогорске [Электронный ресурс] / А.Коцарева // ustinka.kz: сайт. – 2018. – 23 мая. – Режим доступа: <https://ustinka.kz/kazakhstan/ust-kamenogorsk/37331>
438. Мадвасова, Р. Произведение Каюма Мухамедханова «Абайдың әдебиет мектебі» было выставлено в музее в Семее [Текст] / Р.Мадвасова // Qazaqstan. – 2018. – 23 мая.

439. Мальцева, О. Храня домашний очаг [Текст] : [о презентации книги о супруге К.Мухамедханова Фархинур Мухамедхановой] / О.Мальцева // Вести Семей. – 2018. – 11 сентября. – С. 2.

440. Три истины [Электронный ресурс] : [о роли К.Мухамедханова в реабилитации имени Шакарима Кудайбердиева] // Карагандинская областная спецбиблиотека для незрячих и слабовидящих граждан: сайт. – 2018. – Режим доступа: <http://speckarlib.kz/odnastrana2018.html>

2019

441. Токобаев, М. Верность высоким принципам [Текст] : [об ученом, абаеве К.Мухамедханове] / М.Токобаев // Рудный Алтай. – 2019. – 5 января. – С. 2.

К.МУХАМЕДХАНОВ – ПОСЛЕДНИЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ АЛАШ И ИССЛЕДОВАТЕЛЬ ДЕЯТЕЛЕЙ АЛАШ

2016

442. Әке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов –Отан патриоттары = Отец и сын – Мухамедхан Сейтқұлов и Каюм Мухамедханов – патриоты течества [Мәтін] : рекомендации по совершенствованию системы патриотического воспитания / Общественный фонд «Центр образования и культуры им. К.Мухамедханова. – Алматы, 2016.

Статьи

1989

443. Султанбеков, М. Три сокола казахской литературы [Текст] : [о К.Мухамедханове, как первом авторе, выступившем со статьями о репрессированной казахской интеллигенции] / М.Султанбеков // Иртыш. – 1989. – 11 июль. – С. 2.

2006

444. Биданова, А. Не отступили от своих идей [Электронный ресурс] : [о судьбе К.Мухамедханова] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2006. – 30 августа. – Режим доступа: <http://www.kazpravda.kz/archives/view/38735/>

2008

445. Белякина, А. Из плена забвения [Электронный ресурс] : [о вкладе К. Мухамедханова в реабилитацию имени Ш.Кудайбердиева] / А.Белякина // Казахстанская правда. – 2008. – 12 сентября. – Режим доступа: <http://www.kazpravda.kz/archives/view/61407/>

2009

446. Белякина, А. Если есть ад – вот он [Текст] / А.Белякина // Спектр. – 2009. – 27 мая. – С. 3. – О репрессиях, которым подверглись К.Мухамедханов и его близкие.

447. Биданова, А. Великие сыны «Алаша» [Текст] : [о книге «Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг»] / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2009. – 7 февраля. – С. 5.
448. Биданова, А. Наследник великих сынов «Алаша» [Текст] : [о К.Мухамедханове] / А.Биданова // Вести Семей. – 2009. – 29 января. – С. 3.
449. Секенов, С. Бесстрашный сын казахского народа [Текст] : [о репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов] / С.Секенов // Вести Семей. – 2009. – 28 мая. – С. 3.
450. Шулембаева, Р. Трагических судеб переплетение [Текст] : [о книге «Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг»] / Р.Шулембаева // Казахстанская правда. – 2009. – 30 мая. – С. 6.

2010

451. Белякина, А. Раскрытие тайн [Текст] : [о сборнике «Шакарим и Каюм: сплетение судеб»] / А.Белякина // Наше дело. – 2010. – 4 февраля. – С. 8.
452. Ионова, Е. Это наша память и наш долг [Электронный ресурс] : имена К.Мухамедханова и М.Сейткулова должны быть увековечены / Е. Ионова // Kazinform.- 2010. – 31 мая. – Режим доступа: <http://www.inform.kz/eng/article/2273536>
453. Мустафина, С. Через изучение жизни и судеб сограждан мы создаем социальную память народа [Электронный ресурс] : [о М.Сейткулове и К.Мухамедханове] / С.Мустафина // Kazinform. – 2010. – 21 апреля. – Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/cherez-izuchenie-zhizni-i-sudeb-sograzhdan-my-sozdaem-social-nuyu-pamyat-naroda-sohranyaem-istoriyu-i-kul-turu-svoyu-duhovnyu-i-moral-nuyu-osnovu-professor-d-muhamedhan_a2260577

2011

454. Нуруллин, Э. Чистота души и совести [Текст] : в Центре документации новейшей истории (г. Семей) состоялся вечер-портрет по случаю открытия документальной выставки «Чистота души и совести Каюма Мухамедханова» / Э.Нуруллин // Вести Семей. – 2011. – 23 февраля. – С.2.

2012

455. Мухамедхан, Д. Обернуться – посмотреть [Текст] / Д.Мухамедхан // Литер. – 2012. – 31 мая. – С. 9. – О политических репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.

2013

456. Белякина, А. Безжалостная расправа [Электронный ресурс] / А.Белякина // Караван: медиа портал. – 2013. – 7 июня. – О репрессиях, которым подвергся М.Сейткулов – отец К.Мухамедханова.
457. Мухамедхан, Д. Бывали хуже времена, но не было подлей [Текст] : [о политических репрессиях и судьбе М.Сейткулова, отца К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2013. – 31 мая. – С. 13; Шакарим. – 2013. – № 2. – С. 26-31.
458. Мухамедхан, Д. Перед именем твоим [Текст] : союз учителя и ученика, закреплённый в истории, – позитивный пример потомкам / Д.Мухамедхан // Литер. – 2013. – 10 октября. – С. 9. – О М.Сейткулове и К.Мухамедханове.
459. Шакабаев, Р. День памяти [Текст] / Р.Шакабаев // Наше дело. – 2013. – 6 июня. – С. 2. – О политических репрессиях, которым подвергся К.Мухамедханов.

2014

460. Биданова, А. Форум во имя будущего [Текст] : в Семее прошел форум «Память во имя будущего», посвященный Дню памяти жертв политических репрессий / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2014. – 31 мая. – С. 2. – В работе форума приняли участие потомки репрессированных, в том числе Дегдар Мухамедханов. В своем выступлении он рассказал о судьбах своего отца – Каюма Мухамедханова и деда – Мухамедхана Сейткулова.
461. Мухамедхан, Д. Животворящий источник [Текст] : [о судьбе М.Сейткулова, отца К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 25 сентября. – С. 3.
462. Мухамедхан, Д. Не отрываться от корней [Текст] : [о М.Сейткулове и К.Мухамедханове] / Д. Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 18 января. – С. 5.

463. Мухамедхан, Д. «Счастье – быть свободным, говорить правду и не бояться ничего» [Текст] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 31 мая. – С. 10. – О политических репрессиях, которым подверглись М.Сейткулов и К.Мухамедханов.
464. Мухамедхан, Д. Репрессии XX века уничтожали в людях духовно-нравственные ценности [Электронный ресурс] / Д.Мухамедхан // Kaznform. kz. – 2014. – 31 мая. – О политических репрессиях, которым подверглись Мухамедхан Сейткулов и его сын Каюм Мухамедханов. – Режим доступа: <http://www.inform.kz/rus/article/2663721>

2016

465. Перцева, Н. Последний потомок Алаша [Текст] / Н. Перцева // Наше дело. – 2016. – 21 января. – С. 9.
466. Шулембаева, Р. Отец и сын – патриоты Отечества [Электронный ресурс] : [о конференции, прошедшей в Центральном Государственном музее РК и других юбилейных мероприятиях, посвященных 100-летию К.Мухамедханова] / Р.Шулембаева // Казахстанская правда. – 2016. – 24 декабря. – Режим доступа: <http://www.kazpravda.kz/fresh/view/otets-i-sin--patrioti-otechestva/>

2017

467. Ахметов, А. Дочь известного репрессированного ученого рассказала о судьбе своих родных [Электронный ресурс] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове, участниках движения Алаш, жертвах сталинских репрессий] / А.Ахметов // Kazinform: Международное информационное агенство: сайт. – Режим доступа: http://www.inform.kz/ru/doch-izvestnogo-repressirovannogo-uchenogo-rasskazala-o-sud-be-svoih-rodnyh_a3031477
468. Ахметов, А. Молодежи Алматы рассказали об Алаш-Орде [Электронный ресурс] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове, участниках движения Алаш, жертвах сталинских репрессий] / А.Ахметов // Kazinform: Международное информационное агенство: сайт. – Режим доступа: http://www.inform.kz/ru/molodezhi-almaty-rasskazali-ob-ash-orde_a3027249

469. Донковцева, В. Презентация книги «Отец и сын» [Электронный ресурс] : [о презентации книги «Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Родины», состоявшейся в библиотеке им. Абая. г. Семей] / В.Донковцева // Радио Семей: сайт. – 2017. – 31 мая.
470. Мухамедхан, Д. Отец и сын: служение народу и соединение разных культур [Текст] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове, как об участниках движения Алаш] / Д.Мухамедхан // Вести Семей. – 2017. – 14 марта. – С. 3.
471. Мухамедхан, Д. Книга цитат алашординцев представлена в Национальной библиотеке Республики Казахстан [Электронный ресурс] : [о научно-практической конференции] / Д.Мухамедхан // Созвучие: литература и публицистика стран Содружества: сайт. – 2017. – 4 июля. – Режим доступа: <http://sozvuchie.by/proza/item/1578-kniga-tsitat-ashordintsev-predstavlena-v-natsionalnoj-biblioteke-respubliki-kazakhstan.html>
472. Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества [Электронный ресурс] : [о презентации книги «Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества» в библиотеке им. Абая г. Семей] // Созвучие: литература и публицистика стран Содружества: сайт. – 2017. – 4 июля. – Режим доступа: <http://sozvuchie.by/home/novosti/item/842-otets-i-syn-mukhamedkhan-sejtkulov-i-kayum-mukhamedkhanov-patrioty-otechestva.html>

Фильмография К.Мухамедханова

1940

473. В доме, где жил Абай [Кинофильм] // Советский Казахстан: документальные новости. – Алма-Атинская студия кинохроники. – 1940. – № 51. – 5 ноября. – Молодой Каюм Мухамедханов проводит первую экскурсию по музею Абая.

1968

474. Город моей юности [Кинофильм] : [документальный фильм к 250-летию Семипалатинска] / реж. И. Вереща-

гин; авт. сцен.: К.Мухамедханов, С. Анисимов. – Алма-Ата: Казахфильм, 1968. – Рукопись сценария хранится в личном архиве и в госархиве. -<https://www.youtube.com/watch?v=R03VcG0WFTw>

1993

475. Последняя осень Шакарима [Телефильм] : художественный фильм / авт. сцен. и реж. Б.Канапьянов; научные консультанты: К.Мухамедханов, М.Магауин. – Алматы: Казахтелефильм, 1993.

1995

476. Мир Абая [Телефильм] : [документальный фильм к 150-летию Абая с участием К.Мухамедханова]. – Алматы: Бюро «Ел», 1995.

Телевизионный Клуб Абая

(Выпуски созданного ученым К.Мухамедхановым Телевизионного Клуба Абая на Семипалатинском ТВ)

1962

477. Мухамедханов, К. Михаэлис Е. П. [Телепередача] / К.Мухамедханов. – Телевидение Семипалатинска, 1962. – 26 октября. – Автор и ведущий передачи К. Мухамедханов.

1964

478. Мухамедханов, К. С.Сейфуллин [Телепередача] / К.Мухамедханов. – 1964. – 20 мая. – Автор и ведущий передачи К.Мухамедханов.

479. Творческая лаборатория писателя [Телепередача]. – Алматинское ТВ, 1964. – 20 июня.

1967

480. Мухамедханов, К. Аль-Фараби [Телепередача] / К.Мухамедханов. – Телевидение Семипалатинска, 1967. – 20 декабря. – Автор и ведущий передачи К.Мухамедханов.

1968

481. Мухамедханов, К. Семенов-Тянь-Шанский П. П. [Телепередача] / К. Мухамедханов. – Телевидение Семипала-

тинска, 1968. – 21 марта. – Автор и ведущий передачи К. Мухамедханов.

1971

482. Мухамедханов, К. Русские друзья Абая – Михаэлис, Долгополов, Леонтьев, Лобановский [Телепередача] / К.Мухамедханов. – Телевидение Семипалатинска, 1971. – Автор и ведущий передачи К.Мухамедханов.

1974

483. Мухамедханов, К. Художник Лобановский – друг Абая [Телепередача] К.Мухамедханов. – Телевидение Семипалатинска, 1974. – апрель. – Автор и ведущий передачи К.Мухамедханов.

1979

484. Мухамедханов, К. Речь на открытии межбластного отделения Союза композиторов Казахстана.

485. Возвращение поэта [Видеофильм] : [телевизионная передача о Шакариме с участием К.Мухамедханова] / реж. В.Назаров, авт. сцен. А.Жумабаев. – Казахское телевидение, 1988. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=GKAB4C6iwjU>

1995

486. Земля Абая [Телефильм] : [телепередача об акыне Кокпае с участием К.Мухамедханова]. – Казахское телевидение, 1995.

Телепередачи о жизни и деятельности К.Мухамедханова

2000

487. Сюжет об авторе первого Гимна Каз.ССР К.Мухамедханове [Электронный ресурс] / авт. А.Абдулов; реж Л.Жумаева // Жеті күн: телевизионная программа. – Агентство «Хабар», 2000. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=sUVh-WCF680>

2006

488. Мухамедханов Каюм – 90 лет [Электронный ресурс]. – Алматы, 2006. – Телефильмы: Абай туралы сөз; Қайым Мұхамедханұлы; Ғалым, абайтанушы Қайым Мұхамедханов пен спорт бапкері Болат Тұрлықанұлы.

2009

489. Арт-хроника [Электронный ресурс]: [телевизионная передача о книге «Каюм Мухамедханов: судьба и Карлаг»] / авт. сцен. Б.Стадничук; реж. Б.Кызылова. – Агентство «Хабар», 2009. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=9-IaVfFxgg0>

2014

490. История одного шедевра [Электронный ресурс]: [телевизионная передача о К.Мухамедханове и его исследовании «Литературная школа Абая»] / реж. М.Устемирова; ведущая Г.Нурахунова. – Телеканал «Білім және мәдениет», 2014. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=Gtw3X6Oz3fo>

2016

491. Беседа с Д.Мухамедхан о ее отце К.Мухамедханове [телепрограмма] // Добрый день: телевизионная программа. – Телеканал «Білім және Мәдениет», 2016. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=sq8TuvyGUd4>

Радиопередачи с участием К.Мухамедханова

1961

492. Мухамедханов, К. Е.П.Михаэлис, к 120-летию [Радиопередача] / К.Мухамедханов. – Семей радиосы, 1961. – 26 октября. – с участием К.Мухамедханова.

1962

493. Мухамедханов, К. А.С.Пушкин [Радиопередача]: к 125 летию со дня смерти поэта, с участием К.Мухамедханова / К.Мухамедханов. – Семей радиосы, 1962. – 10 февраля.

1965

494. Мухамедханов, К. Воспоминание об М.Ауэзове [Радиопередача] / К.Мухамедханов. – Семей радиосы, 1965. – 13 февраля. – Радиопередача с участием К.Мухамедханова. – время 16.00–16.30.

1972

495. Мухамедханов, К. Жамбыл [Радиопередача] / К.Мухамедханов. – Семей радиосы, 1972. – 30 мая – Радиопередача с участием К.Мухамедханова.

1989

496. Мухамедханов, К. Шакарим [Радиопередача]: [выступление в музее М.Ауэзова] / К.Мухамедханов. – 1989. – сентябрь. – 70 л. – Радиопередача с участием К.Мухамедханова.

Стихи, посвященные К.Мухамедханову

1994

497. Айтов, Н. В поисках встречи [Текст]: Каюму Мухамедханову: [стихотворение] / Н.Айтов; пер. с каз. М.Султанбеков // Иртыш. – 1994. – 28 сентября. – С. 4.

2008

498. Алексеев, Н. Монолог Кабыша, сына Шакарима [Текст]: посвящается К.Мухамедханову // Вести Семей. – 2008. – 9 октября. – С. 4.
499. Султанбеков, М. К 50-летию юбилею учителя [Текст]: [стихотворение, посвященное К.Мухамедханову] / М. Султанбеков // Мұхамедханов, Қ. Тағдыр және Карлаг [Мәтін] = Судьба и Карлаг / Қ.Мұхамедханов. – Алматы, 2008. – С. 202. Стихотворение написано в 1966 году.

2016

500. Айтов, Н. В поисках встречи [Текст]: [стихотворение, посвященное К.Мухамедханову] / Н. Айтов; пер. с каз. М.Султанбекова // Вести Семей. – 2016. – 12 января. – С. 4.

501. Султанбеков, М. Истоки [Текст] : [стихотворение, посвященное К.Мухамедханову] / М. Султанбеков // Вести Семей. – 2016. – 12 января. – С. 4.

Видеопозэзия

502. Султанбеков, М. «Посвящение Фархинур» [Электронный ресурс] : [к 100-летию Фархинур Мухамедхановой] / М.Султанбеков; автор идеи, подбор музыки и оформление Р.Мусабалинова. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qNLDAZwUMuY>
503. Султанбеков, М. «Считая дни, сидели мы в темнице» [Электрондық ресурс] : видео-зарисовка на стихотворение К.Мухамедханова: [пер. с каз.] / М.Султанбеков ; автор идеи, подбор музыки и оформление Р.Мусабалинова. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wsbC-wakZh4>
504. Султанбеков, М. «Тропа к Абаю» [Электрондық ресурс] / М.Султанбеков; автор идеи, подбор музыки и оформление Р.Мусабалинова. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Dz7AMETKхуА>

Интернет-ресурсы, посвященные К.Мухамедханову

(работа начата, требуется продолжение)

505. Акбалаева, Ш. Абай и Каюм // Вечерняя Астана. – 2020. – 1 февраля. – С. 6. – Режим доступа: <https://vechastana.kz/abaj-i-kaium/>
506. Акбалаева, Ш. Абай с сыновьями: какая судьба ожидала легендарный снимок. – Режим доступа: <https://elorda.info/news/20022020/151738/2332.html>
507. Акбалаева, Ш. Дом, где рождался казахский театр // Вечерняя Астана. – 2020. – 19 мая. – Режим доступа: <https://vechastana.kz/dom-gde-rozhdalsya-kazahskij-teatr/>
508. Акбалаева, Ш. Письма в Карлаг // Вечерняя Астана. – 2020. – 30 мая. – Режим доступа: <https://vechastana.kz/pis-ma-v-karlag/>
509. Акбалаева, Ш. Когда же родился поэт // Вечерняя Астана. – 2020. – 16 июня. – Режим доступа: <https://vechastana.kz/kogda-zhe-rodilsya-poet/>

510. Акбалаева, Ш. Хранитель памяти о поэте // Вечерняя Астана. – 2020. – 27 августа. – Режим доступа: <https://vechastana.kz/hranitel-pamyati-o-poete/>
511. Белякина, А. Первые репрессии: места массовых расстрелов и братских могил до сих остаются тайной // Караван. – 2020. – 20 мая. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/pervye-repressii-mesta-massovykh-rasstrelov-i-bratskikh-mogil-do-sikh-ostayutsya-tajjnojj-636669/>
512. В Семее почтили память Каюма Мухамедханова: <https://altaynews.kz/ru/v-semee-pochtili-pamyat-kaiuma-muxamedxanova-45775.html>
513. Вечер памяти «Алаш мұрасының көзі» [Электронный ресурс] : [к 100-летию со дня рождения абаевода, шакаримоведа, поэта, писателя, драматурга, К. Мухамедханова] // Qazaqstan tarihy: [информационный портал]. – URL: <https://e-history.kz/ru/publications/view/1920>
514. Ғалым. Қайраткер. Тұлға: Қ.Мұхамедхановтың туғанына 100 жыл = Ученый. Деятель. Личность: к 100-летию К.Мухамедханова: виртуалды көрме = виртуальная выставка. – Семей, – 2016. – Пайдалану орны: <http://kaum100.semeylib.kz/?lang=ru>
515. Достойный след в культуре [Электронный ресурс] : [о Каюме Мухамедханове и его отце] // Казахстанская правда. – 2015. – 8 апреля. – Режим доступа: <https://www.kazpravda.kz/articles/view/dostoinii-sled-v-kulture>
516. Культурное наследие Каюма Мухамедханова. – <http://www.meta.kz/358802-kulturnoe-nasledie-kaiuma-mukhamedkhanova.html>
517. Абаеведение и Каюм Мухамедханов // KazakhTV. – 2020. – 12 февраля. -Режим доступа: https://kazakh-tv.kz/ru/view/society/page_208475_abaevedenie-i-kaiym-mukhamedkhanov
518. Каюм Мухамедханов – основатель музея Абая: К.Мухамедханов ведет первую экскурсию по Музею Абая // Хроника «Советский Казахстан». – 1940. – https://www.youtube.com/watch?v=h0FQd1s_OOI
519. Мухамедханов, Каюм Мухамедханович [Электронный ресурс] // Википедия. – URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Мухамедханов_Каюм_Мухамедханович

520. Мухамедханов Габдулкаюм Мухамедханович [Электронный ресурс] : [веб-страница Г.М.Мухамедханова на интернет-проекте банка данных репрессированных в различные годы] // Бессмертный Барак: сайт. – 2015. – Режим доступа: https://bessmertnybarak.ru/Mukhamedkhanov_Gabdulkayum/
521. Қ.Мұхамедханов: библиографиялық көрсеткіш = К.Мухамедханов: библиографический указатель // Шығыс Қазақстан өлкетануы. – 2016. – Пайдалану орны: <http://krau.pushkinlibrary.kz/ru/k-mukhamedkhanovu.html>
522. Сохранение наследия Абая: кто сыграл ключевую роль в выполнении этой задачи // Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/sohranenie-naslediya-abaya-kto-sygral-kluchevuyu-rol-v-vypolnenii-etoy-zadachi_a3656131

О Мухамедхане Сейткулове

1972

523. Алин, М. Начало общественной деятельности [Текст] : о доме Мухамедхана Сейткулова / М.Алин // Мухтар Ауэзов в воспоминаниях современников. – Алма-Ата: Жазушы, 1972. – С. 318.
524. Сармурзин, Г. Наставник и брат [Текст] : о доме Мухамедхана Сейткулова / Г.Сармурзин // Мухтар Ауэзов в воспоминаниях современников. – Алма-Ата: Жазушы, 1972. – С. 308.

2013

525. Мухамедхан, Д. Бывали хуже времена, но не было подлей [Текст] : [о политических репрессиях и судьбе М.Сейткулова, отца К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2013. – 31 мая. – С. 13; Шәкәрім. – 2013. – № 2. – С. 26-31.
526. Мухамедхан, Д. Перед именем твоим: союз учителя и ученика, закрепленный в истории – позитивный пример потомкам [Текст] / Д.Мухамедхан // Литер. – 2013. – 10 октября. – С. 9. – О М.Сейткулове и К.Мухамедханове.

2014

527. Биданова, А. Форум во имя будущего [Текст] : в Семее прошел форум «Память во имя будущего», посвященный

Дню памяти жертв политических репрессий / А.Биданова // Казахстанская правда. – 2014. – 31 мая. – С. 2. – В работе форума приняли участие потомки репрессированных, в том числе Дегдар Мухамедханов. В своем выступлении он рассказал о судьбах своего отца – Каюма Мухамедханова и деда – Мухамедхана Сейткулова.

528. Мухамедхан, Д. Животворящий источник [Текст] : [о судьбе М.Сейткулова, отца К.Мухамедханова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 25 сентября. – С. 3.
529. Мухамедхан, Д. Не отрываться от корней [Текст] : [о М.Сейткулове и К.Мухамедханове] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 18 января. – С. 5.
530. Мухамедхан, Д. Репрессии XX века уничтожали в людях духовно-нравственные ценности [Электронный ресурс] / Д.Мухамедхан // Kazinform. kz. – 2014. – 31 мая. – О политических репрессиях, которым подверглись Мухамедхан Сейткулов и его сын Каюм Мухамедханов. – Режим доступа: <http://www.inform.kz/rus/article/2663721>.
531. Мухамедхан, Д. «Счастье – быть свободным, говорить правду и не бояться ничего» [Текст] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2014. – 31 мая. – С. 10. – О политических репрессиях, которым подверглись М.Сейткулов и К.Мухамедханов.

2016

532. Мухамедхан, Д. Отечества сыны: сто лет назад, 5 января 1916 г. родился известный казахстанский ученый К.Мухамедханов [Текст] : [о жизни и деятельности К.Мухамедханова и его отца М.Сейткулова] / Д.Мухамедхан // Казахстанская правда. – 2016. – 6 января. – С. 10.

2017

533. Ахметов, А. Дочь известного репрессированного ученого рассказала о судьбе своих родных [Электронный ресурс] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове, участниках движения Алаш, жертвах сталинских репрессий] / А.Ахметов // Kazinform: Международное информационное агенство: сайт. 2017. – 31 мая. – Ре-

жим доступа: http://www.inform.kz/ru/doch-izvestnogo-repressirovannogo-uchenogo-rasskazala-o-sud-be-svoih-rodnyh_a3031477

534. Ахметов, А. Молодежи Алматы рассказали об Алаш-Орде [Электронный ресурс] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове, участниках движения Алаш, жертвах сталинских репрессий] / А.Ахметов // Kazinform: Международное информационное агенство: сайт. – Режим доступа: http://www.inform.kz/ru/molodezhi-almaty-rasskazali-ob-alash-orde_a3027249
535. Донковцева, В. Презентация книги «Отец и сын» [Электронный ресурс] : [о презентации книги «Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Родины», состоявшейся в библиотеке им. Абая. г. Семей] / В.Донковцева // Радио Семей: сайт. – 2017. – 31 мая.
536. Мухамедхан, Д. Отец и сын: служение народу и соединение разных культур [Текст] : [о Мухамедхане Сейткулове и Каюме Мухамедханове– деятелях Алаш] / Д.Мухамедхан // Вести Семей. – 2017. – 14 марта. – С. 3.
537. Нуралиева, К. Алашординцы – растрелянный цвет нации: к 100 летию партии «Алаш» / К.Нуралиева // Комсомольская правда. Еженедельник. – 2017. – 11-18 октябрь. – С. 8-9. – О М.Сейткулове.
538. Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества [Электронный ресурс] : [о презентации книги «Отец и сын – Мухамедхан Сейткулов и Каюм Мухамедханов – патриоты Отечества» в библиотеке им. Абая г. Семей] // Созвучие: литература и публицистика стран Содружества: сайт. – 2017. – 4 июля. – Режим доступа: <http://sozvuchie.by/home/novosti/item/842-otets-i-syn-mukhamedkhan-sejtkulov-i-kayum-mukhamedkhanov-patrioty-otchestva.html>

2019

539. Сейткулов Мухамедхан [Текст] : [150 лет со дня рождения (1870–1937)] // Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасы; Қазақстан Республикасының 2020 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндер тізбегі = Национальная библиотека Республики Казахстан; Календарь

знаменательных и памятных дат республики Казахстан на 2020 год. – Алматы, 2019. – Б. 266-267.

540. Сейткулов Мухамедхан [Электронный ресурс] // Википедия. – URL:https://ru.wikipedia.org/wiki/Сейткулов,_Мухамедхан
541. Сейткулов Мухаметкан (Мухамедхан) [Электронный ресурс] : [статьи и материалы о М.Сейткулове // Бессмертный барак: [энциклопедия о репрессиях] : сайт. – URL: https://bessmertnybarak.ru/Seytkulov_Mukhametkan/

2020

542. Видеоролик к 150-летию Мухамедхана Сейткулова. – 22 апреля 2020 <https://www.youtube.com/watch?v=NtTm5w4hauQ>
543. 28 февраля 2020 года в КГУ «СОШ № 62» состоялась научно-практическая конференция, посвященная 150-летию Мухамедхана Сейткулова. Режим доступа: <https://kargoov.gov.kz/blogs/view/42/141019>
544. Последний из Алаш-орды. «Новый курс» // «Хабар». – 5 июня 2020 г. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=oEJI-vGTPOg&t=517s>
545. Мужественный сын «Алаша» // Рудный Алтай. — 2020. – 31 мая. – Режим доступа: <https://rudnyi-altai.kz/muzhestvennyj-syn-alasha/>
546. Память Алихана Бокейханова и Каюма Мухамедханова почтили в Семее. – 31 мая 2020. – Режим доступа: https://www.inform.kz/ru/pamyat-alihana-bokeyhanova-i-kayumamuhamedhanova-pochtili-v-semee_a3656185

Қосымша – Дополнение за 2020 год

547. Абайдың ақын ұлдары [Мәтін] : [Қайым Мұхамедхановтың Абайдың ақындық айналасы, оның ішінде ақын ұлдары Ақылбай, Мағауия, Тұрағұл, Әбдірахман, немересі Әубәкір өлеңдерін тауып, сақтап, зерттеудегі жанкешті еңбегі жайында] / ҚР Ұлттық кітапханасы; жалпы ред. басқ. Б.Қ.Оспанова; құраст. Б.Жүнісхан. – Алматы, 2020. – 598 б.
548. Сейсенұлы, Д. ЕР ҚАЗАҚ [Мәтін] : деректі хикаяттар, екі бөлімді драма және ат әңгімелер; пікір жазған

Т.Жұртбай; редакторы Б.Жүнісбеков. – Алматы: Полиграфкомбинат, 2020. – 392 б.

* * *

549. Абайдың ақын ұлы Мағауия [Мәтін]: ғалым Қ.Мұхамедхановтың түсініктемелерімен // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 246-248.
550. Ақылбай [Мәтін]: өмірбаяны және «Дағыстан», «Зұлыс» поэмалары; «Мағауия өлгенде қызы Уәсилаға жазып берген жоқтауы» т.б. өлеңдері // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 15-68.
551. Әбдірахман өлеңдері [Мәтін]: ғалым Қ.Мұхамедхановтың түсініктемелерімен // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 173-176.
552. Әубәкір [Мәтін]: өмірбаяны және өлеңдері ғалым Қ.Мұхамедхановтың түсініктемелерімен // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 118-134.
553. Қайым Мұхамедхановтың «Медғат-Қасым» поэмасына арналған әдеби-зерттеу мақаласы [Мәтін] // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 263-279.
554. Мағауия [Мәтін]: өмірбаяны және «Еңлік Кебек», «Медғат-Қасым» поэмалары // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 141-160.
555. Мағауия өлеңдері [Мәтін]: ғалым Қ.Мұхамедхановтың түсініктемелерімен // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 168-172.
556. Мағауияның «Еңлік Кебек» және «Медғат-Қасым» поэмалары [Мәтін]: ғалым Қ.Мұхамедхановтың түсініктемелерімен // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 177-205.
557. Мағауияның «Еңлік Кебек» және «Медғат-Қасым» поэмалары [Мәтін]: ғылыми зерттеу // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 226-245.
558. Тұрағұл [Мәтін]: өмірбаяны, өлеңдері мен аудармалары Қ.Мұхамедханов түсініктемелерімен // Абайдың ақын ұлдары. – Алматы, 2020. – Б. 291-309.

* * *

559. Акбалаева, Ш. Письма в Карлаг // Вечерняя Астана. – 2020. – 30 мая. – Режим доступа: <https://vechastana.kz/pis-ma-v-karlag/>

560. Акбалаева, Ш. Мырза из Бахчисарая : первая книга Абая была издана более ста лет назад. Выдающемуся ученому – абаеведу Каюму МУХАМЕДХАНОВУ удалось вернуть из забвения имя первого издателя сборника стихов Абая, изданного в 1909 году в Санкт-Петербурге – Ильяса БОРАГАНСКОГО. – Вечерняя Астана. – 2020. – 13 октября. – Пайдалану орны: <https://vechastana.kz/myrza-iz-bahchisaraya/>
561. Белякина, А. Первые репрессии: места массовых расстрелов и братских могил до сих остаются тайной // Караван. – 2020. – 20 мая. – Режим доступа: <https://www.caravan.kz/gazeta/pervye-repressii-mesta-massovykh-rasstrelov-i-bratskikh-mogil-do-sikh-ostayutsya-tajnojj-636669/>
562. Бельгер, Г. Қайым Мұхамедханов туралы. – 2007. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=99P7mNaCCKE>
563. Жұртбай, Т. «Абайға апаратын жолдар. Қайым Мұхамедханов». – 9 нояб. – 2020. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=17CGO-dwo0Y>
564. Қайым Мұхамедхановтың Абайтанудағы қызметі. Абай әлемі. 20 қазан 2020 ж. / <https://abaialemi.kz/kz/post/view?id=1659>
565. Қабышұлы, Ғ. Қайым Мұхамедханов туралы. – 2007. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=9yhlYfBBPA4>
566. Мағауина, Ғазел Жағыпарқызы (Абайдың шөбересі) Қайым Мұхамедханов туралы. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=C8sFDen3Plo>
567. Мухамедхан, Д. В День памяти жертв политических репрессий. – 2020. – 31 мамыр. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=nBZ6S8SoNbs>
568. Отан ұлдар. Қарағанды 2020. http://www.karlib.kz/kz/resurstar/kitapkhana-basylymdary/3814-otandary?fbclid=IwAR2UG_DQsgFpVQhIAKGSmwjWrmqTCrV2Tkaj1cCkbi_HpqztpRbmnfcerjI
569. Сейсенұлы, Д. Абай мұражайының бас шырақшысы // Егемен Қазақстан. – 2020. – 30 шілде. – Пайдалану орны: <https://egemen.kz/article/243908-abay-muradgayunynh-bas-shyraqshysy>

570. Сейсенұлы, Д. Қайсар қазақ, қайтпас Қайым [Мәтін] // Абай. – 2020. – № 4. – Б. 61–72.
571. Іргебай Е. «Абайға апаратын жолдар. Қайым Мұхамедханов», 11 қараша. 2020 ж. <https://www.youtube.com/watch?v=FLqTx18Gd2c&t=2s>
572. Іргебай, Е. Ұлылардың ізбасары [Мәтін] : қайтпас қайсар тұлға ұлы Абайды тіршілігінің «темірқазығына» балады // Астана ақшамы. – 2020. – 19 қараша.
573. Ісімакова, А. Абайдың 1995 жылғы екі томының академиялық басылымын дайындау туралы – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=dxGzYHBFq9Y>
574. Ісімакова, А. Абайдың 1995 жылғы екі томының академиялық басылымы. Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=bk8oRbLADVw>
575. Шаяхметов, Қ. Қайым Мұхамедханов туралы. – Пайдалану орны: <https://www.youtube.com/watch?v=sd7PyuEE8WU>
576. Шалқар, Ж. Алаштың Абайы – мәңгілік : Ж.Бектұров атындағы облыстық жасөспірімдер кітапханасында «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында ақын, ұлы ағартушы Абай ҚҰНАНБАЕВТЫҢ 175 жылдығы мен қоғам қайраткері Мұхамедхан СЕЙІТҚҰЛОВТЫҢ 150 жылдығына арналған «Абай және Алаш» атты республикалық онлайн-конференция өтті // Орталық Қазақстан. – 2020. – 8 қазан. – Пайдалану орны: <https://ortalyq.kz/081014-2/>

Оглавление

Вступление	190
КАЮМ МУХАМЕДХАНОВ	198
НАСЛЕДИЕ К.МУХАМЕДХ АНОВА НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ	205
Книги	—
Издания, выпущенные при участии К.Мухамедханова	—
Публикации К.Мухамедханова в сборниках и периодической печати	206
Публикации К.Мухамедханова, посвященные движению Алаш и его участникам	213
Произведения участников движения Алаш на русском языке, подготовленные к печати К.Мухамедхановым	214
Научное цитирование трудов К.Мухамедханова	—
Библиографические указатели	216
Произведения других авторов, подготовленные к печати К.Мухамедхановым	—
Рукописное наследие К.Мухамедханова – образцы	217
Примеры образцов рукописей разных лет об Абае	219
Аудиозаписи выступлений К.Мухамедханова	220
ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ К.МУХАМЕДХАНОВА	221
Книги	—
Статьи	223
К.МУХАМЕДХАНОВ – ПОСЛЕДНИЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ АЛАШ И ИССЛЕДОВАТЕЛЬ ДЕЯТЕЛЕЙ АЛАШ	255
Статьи	—
Фильмография К.Мухамедханова	259
Телевизионный Клуб Абая	260
Телепередачи о жизни и деятельности К.Мухамедханова	261
Радиопередачи с участием К.Мухамедханова	262
Стихи, посвященные К.Мухамедханову	263
Видеопоззия	264
Интернет-ресурсы, посвященные К.Мухамедханову	—
О Мухамедхане Сейткулове	266
Қосымша – Дополнение за 2020 год	269

Научное издание

КАЮМ МУХАМЕДХАНОВ
Библиографический указатель

Редактор *А. Алдыбекова*
Худож. редактор *Ж. Болатов*
Техн. редактор *Л. Садыкова*
Корректор *Г. Турмаганбетова*
Компьютерная верстка *Д. Багдаулет*

Государственная лицензия № 0000001 выдана издательству
Министерством образования и науки Республики Казахстан
7 июля 2003 года

ИБ № 6287

Подписано в печать 03.12.20. Формат 60×90^{1/16}. Бумага офсетная.
Гарнитура “SchoolBook Kza”. Печать офсетная. Усл.-печ. л. 17,125.
Усл. кр.-отт. 17,63. Уч.-изд. л. 11,47.
Тираж 100 экз. Заказ № 33

Издательство “Мектеп”, 050009, г. Алматы, пр. Абая, 143
Факс.: 8(727) 394-37-58, 394-42-30
Тел.: 8(727) 394-41-76, 394-42-34
E-mail: mektep@mail.ru
Web-site: www.mektep.kz